

မင်းခံနံဆေးမလိမ့်

ပုဗျိုးရို

ဆေးစဲးထဲးခွံး

(လံးစမ်စုးကွဲးဂုးနံးဘံးလဲး)

ယူလဲး၊ အီဂေး၊ စုးပတဲးဘေး

၂၀၂၅ နံး

(ပထမအကြိမ်)

Sabbath School Lesson

ပိုးကရင်ဘာသာ

ပုံနှိပ်သူ

ဦးဖုန်းနိုင် (၀၀၃၅၄)

မန်နေဂျာ

ကင်းစောင့်ပုံနှိပ်တိုက်

၂၀၆ ရွှေသစ္စာလမ်း၊ ရန်ကင်းမြို့နယ်

ရန်ကုန်မြို့

ထုတ်ဝေသူ

ဦးဖိုးဖိုးလှ (၀၀၅၈၈)

ဥက္ကဋ္ဌ

ခရစ်တော်ကိုမျှော်လင့်သောသတ္တမနေ့အသင်းတော်

၆၈ ဦးဝိစာရလမ်း၊

ရန်ကုန်မြို့

အုပ်ရေ - ၅၅၀

ဓမ္မဒါန

ပထမအကြိမ်

ဆာဂဲးမိရ်ဂါလဖာ

- ၁. ဆာမာအာမုမာနာ-စမိစုာနာဆါဂဲးဖးဒဲအဆာအိာဖျဲာ
(ယူာ ၂၈ - ယူာလဲာ ၄)..... ၇
- ၂. မုာခဲလဲာဆာရိကျဲာ (ယူာလဲာ ၅ - ၁၁)..... ၁၉
- ၃. ဆာမာဆိာမနီကဲာထဲာအဆဲာထဲာ (ယူာလဲာ ၁၂ - ၁၈) ၃၀
- ၄. ဆာတတုာတနာလဖာ (ယူာလဲာ ၁၉ - ၂၅) ၄၁
- ၅. ဘိာလဲာဖာ (ယူာလဲာ ၂၆ - အိဂမာ ၁)..... ၅၃
- ၆. ဆာခဲာလဲာလဲာဝီ (အိဂမာ ၂ - ၈) ၆၅
- ၇. ကိာဒဲာမာအထံာ (အိဂမာ ၉ - ၁၅) ၇၇
- ၈. ဆာအုာလဲာအိာလဲာလဲာစဲာ (အိဂမာ ၁၆ - ၂၂) ၈၉
- ၉. အိာမာလဲာလဲာလဲာဆာမာလဲာ (အိဂမာ ၂၃ - ၂၉) ၁၀၁
- ၁၀. ဆာအုာလဲာအိာလဲာဒဲဆာဒဲဆာဒိာ (အိဂမာ ၃၀ - ၅၅) ၁၁၂
- ၁၁. ဆာလဲာခဲာဖဲဒဲဆာမာဘာလဲာထဲာဆဲာ (စုာ ၆ - ၁၂)..... ၁၂၄
- ၁၂. “ဒုာဒဲာဘာလဲာလဲာလဲာနဲာနဲာဖဲာ” (စုာ ၁၃ - ၁၉) ၁၃၅
- ၁၃. ဘိာတဲာ-ဆာဘိာဆာဘာလဲာဆဲာ (စုာ ၂၀ - ၂၆) ၁၄၆

ဆာစဲာထဲာခွဲာ လဲာဆာလဲာခဲာဆာစဲာဝဲာ

ကဆါယူာလဲာအဘာဆာနဲာဖျဲာလဲာ လဲာနဲာမိစုာအဖဲာနီာ မွဲကဆါဆာအဲာ လဲာဆာခွဲာထဲာနဲာဆာအထီ - လဲာဆာဂဲးဆိာဘာဆိာအဖဲာ - အဝဲာဂဲာဆိာနဲာ ဆာထိးထဲာတဲာထဲာဒဲဆာဖီဖျဲာလဲာအဂျဲာခဲာမာအဂး (၁မိ ၁၅:၁၂-၁၆) နီာလီာ. ဆာစဲာထဲာခွဲာလဲာခဲာအံာဒဲဆာလဲာခဲာလဲာဝီနီာ မွဲဆာကဲာထဲာမာအဘာ လဖာ အဂဲးမိထဲာလဲာကဆါယူာအဆာမာ အလဲာဘဲာလဲာမုာလဲာလဲာနီာလီာ. လဲာချဲာလဲာထဲာထဲာယာအထီဒဲာဘာနီာ အလဲာအဖဲာဖဲာဒဲာဒဲာဖဲာဘိာနီာ လဲာဖဲာဖဲာ (history) ဖဲာအိာနဲာဖဲာအဲာလီာ. အနီာမွဲဆာဘာထဲာအပရဲာ, ကဆါယူာ ဖဲာလဲာလဲာစမိစုာနီာလီာ.

ကဆါယူာထီထဲာခွဲာထဲာပုာထဲာဘိာဖဲာလဲာဖဲာဂီလဲာဖဲာ, မွဲအဝဲာဘဲာထဲာထဲာ အဘာလဲာယူာအအိာလီာနဲာကဆါယူာမာဝဲာဒဲာလဲာဆာလဲာလဲာလဲာအဖဲာလီာ. အဝဲာအဆာအဲာနီာလဲာဘဲာခွဲာအဝဲာဘဲာအဆာဒဲာယာနဲာဒဲာဒဲာအဆာဆိာမိာ ထိးအလဲာလီာ. အဝဲာယူာထီအစုာဒဲာဒဲာအဂျဲာခဲာမာလဲာဆာပျဲာဖျဲာအဖဲာလီာ. ဆာမာလဲာလဲာဆိာမိာဝဲာဘာနီာ မွဲအဆာနဲာလဲာမာဆာလဲာပုာအဲာစရဲာလဲာဖဲာ အဆာလဲာဆာကဆါယူာ, မွဲဆာမာထဲာထဲာထဲာထဲာအဆဲာထဲာ လဲာဆာလဲာ ဆာခီာလဲာ အံာထိးလဲာခဲာကဲာနဲာအဲာနီာလီာ.

စမိစုာမွဲပုာကဲာခဲာကဲာနီာအကဲာဒဲာလဲာ လဲာဆာစဲာထဲာခွဲာဆာထီလဲာနဲာကဲာ ဆာကွဲာအဘာလဲာ ၂မိစုာဖဲာထီ မွဲဒဲာကဆါယူာအဂဲးအဖဲာလီာ-မွဲကဆါယူာလဲာ အအဲာဆာ, အမွဲအတီ, အတီအလီ, အမာဖီဖျဲာဆာ, ဒဲအကွဲာဖျဲာဆာဒဲာဘာ လဲာလီာ. အဝဲာမွဲယူာ, အလဲာလဲာကြဲာနီာနီာဆဲာလီာ.

ကဆါယူာမွဲပုာဘဲာလဲာလဲာလဲာ. အဝဲာဒဲာမွဲယူာအအိာတီလဲာ အဂျဲာ ခဲာမာအဖဲာခဲာ, ထိးအဂျဲာခဲာမာလဲာဘာလဲာအဝဲာအဖဲာဒဲာလဲာနီာလီာ. အဝဲာ အိာလဲာအဂျဲာခဲာမာအဂး ကိာအဆာအထီဒဲာ, လဲာအဝဲာဘဲာထဲာဒဲာဒဲာအဝဲာအဘာ ဒဲာလဲာလီာ. လဲာဖဲာဘာလဲာဖဲာ, နဲာဖျဲာအဆာယာဘာ, ဖဲာဂဲးဖဲာဘာထဲာအဝဲာဘဲာ,

အသီးအသီးအစား၊ ဒေသလူအဆားသီးဆားဆွနီလီ။ ဘိအရှုခများလားဖားအကြားအဘာဒဲအဂ္ဂါထုလတီ၊ မဂ္ဂါလားဆားသုအိဘအိ၊ လားဆားအဲဘဲ၊ မွဲအတရဖဝအဘိ၊ အဂ္ဂါအဲဒိပုဘိထုဘထုအဂ္ဂါဒဲခါနာအဂ္ဂါ၊ လားအဂ္ဂါဝံအဆားဂ္ဂါအဂ္ဂါနီလီ။

စမိစုအယွနီ၊ မွဲယွလားအမထံမာဘိဆားလဂါလီ။ ကဆါယွအဆားအိကွာဒိဆားအမိဂ္ဂါနီ၊ မွဲအမိမာလားထုပွထုဆားမာလမံမံလားအဆားထံစိအဂ္ဂါနီ၊ မွဲအု၊ အဘအိဆားအဒိထုနီ၊ မိမာထံမာဘိလိဘလားပုအံစရုလဖိဝံ လားဆားဘထုအမုနီလီ။ အဂ္ဂါဘိပုဝံနီလားစဲနာ (Sinai) လားအမိအိကွာဆားဘထုဆားဘထုလိဘလားအလဲထံလား အရှုခများလားအရွံအုထုနဂ္ဂါနီလီ။

စပီလူဘိလိဂ္ဂါလား ယွအရှုခများလားခါအဆားမာအဘလဖာ မိကဲဆားအဒိလား ပမိမာလိဆားလားအဂ္ဂါဝံအဆားဘမာလဖာအဖာ ဒဲပမိဖိဘာကဆါအခဲမုလနံယီ၊ လားဆားအိတီလိဖားအဂ္ဂါနီလီ။ “ဆားထိအလူနီမာအဘလားအဂ္ဂါဝံအဖာတား၊ မွဲလားဆားအဒိအထုလီ။ ပဂ္ဂါဒဲလား ပအိလားအဆါအကွာထုလဖာယီ၊ ဆားကွာအဘလားပဘာဆားဘိထဲဘထဲပမာအဂ္ဂါ” (၁ကီ ၁၀:၁၁)။ ဆားမာဝဲအဘလားလဖာနီ၊ မိမွဲဆားဖာထုဘဒဲ ဆားဘိဆားဘအဆဲထံလားပဂးဘိယီ၊ လားပုဘနဂ္ဂါလနဘနီလီ။ ပမိဘဖိ၊ ဘာအုပနာဒဲ၊ ဒဲမာလိဆားလားအဂ္ဂါဝံအဖာ၊ မွဲအဆားအထီလမိစိဘလါနဂ္ဂါလား ဆားလုခဲဖျိဘာလဲစိလိဘနီလီ။

ဆားမာလိလဲ၊ ဂ္ဂါစု လခွာထားယီ၊ ပမိအုပနာဖာလနွာဘာလနွာလားအဂဲအဖးဒဲဂ္ဂါ ဘဲပနာဒဲဘာယီယီအဂဲအဘိလီ။ (၁) ဘာကဲစိလားခဲအံ၊ စမိစုအိဖျဲထု၊ ဒဲအဆားအိမာအဆဲထံအနံလံဆံ (ဂ္ဂါ ၁-၂)။ (၂) ဆားဖာလားစမိစုမုဒဲ (ဂ္ဂါ ၃-၄)။ (၃) ဆားဘဲဘာထိဆားအိမာကဲအထု (ဂ္ဂါ ၅-၆)။ (၄) ဆားရှုဆားနာအဆဲထံခွံမံ (ဂ္ဂါ ၇-၁၀)။ (၅) ဆားရှုဆားနာဆံမံလဲဒဲဆားအိကွာဘိလုလဲ (ဂ္ဂါ ၁၁-၁၂)။ (၆)

ဆားဖျဲထုလားခဲအံဒဲဆားခဲဂဲပဲလဲဝီ (ဂ္ဂါ ၁၃-၁၅)။ (၇) ဆားလုဆားလားလိစဲနာ (ဂ္ဂါ ၁၆-၁၈)။ (၈) ဆားအုလုအိလုဆားဒဲဆားဖာလုဆားမာလု (ဂ္ဂါ ၁၉-၂၀)။ (၉) ဆားမာဂဲယွအဆားဘိဆားဘ (ဂ္ဂါ ၂၁-၂၃)။ (၁၀) ဆားအုလုအိလုဘာဆားစဲနဲဒဲဒဲဆားဖာလုတဲဆံပဲအထိအဒိ (ဂ္ဂါ ၂၄-၃၁)။ (၁၁) ဆားမာလိလားလဲလားထီခါဒဲစမိစုနုလဲအုယာဆား (ဂ္ဂါ ၃၂)။ (၁၂) ယွအဆားနဲဖျိအဘဒဲစမိစုအမုဖဲဖဲဖဲဂဲဂဲ (ဂ္ဂါ ၃၃-၃၄)။ (၁၃) ဆားသုထုဒဲဆားအိကွာဆံပဲတဲယွအိအဂဲ (ဂ္ဂါ ၃၅-၄၀)။ လနွာဘာလနွာပအိကွာမိထုဆားလား လဲအဆားအိကွာစဲနဲဝဲအဘလဖာနီလီ။

မွဲယွဆိဂ္ဂါဘာပမာ ဘဲပအုပနာဒဲဘာလဲလားအကဲဒဲဂ္ဂါလဲဘဲယီ လားအုနုထုထဲပမာလားကဆါယွ မိဘိအရှုခများလားစိအလဲထိဆားဖျိဖျဲ၊ လားဆားခါထိဆားမာ၊ ဒဲလားရှုမုနာဖာထိဒဲယရုစလံအဘလီ (ဟံ ၁၂:၂၂)။

ဂဲရဲစိကဲလား (Jiri Moskala) မွဲပုကိဒဲဒဲလားလဲဆံပဲအလဲလဲအဆားထုဖျိအိပယီ ဒဲဆားအုပနာဒဲကဆါယွအဂဲအကိလဖာ၊ ဒဲပုဘိလိဆား (professor) လဂါလား Seventh-day Adventist Theological Seminary လား Andrews University နီလီ။

ဆမမလိာ် ၁
ဆမမအမုမနာ် - စမိစုာ်နာ်ခါဂဲးဖးဒဲ
အဆမအိာ်ဖျဲာ်
ယူာ် ၂၈ - ယူာ်လဲာ် ၄

မးခံာ်နံဂေ **ယူာ် ၂၈**
ဖိလနွာ်ယိာ်အဂးဆမမလိာ်. ၂မိ ၁း၁-၂၂; ၁မိ ၃ဂး၂၆-၂၈; ၁မိ ၃၉း၂,
 ၂၁; မဆမ ၇း၆; လု ၃း၁၆, ၁၇; ၂မိ ၂း၁-၂၅.

၁နိာ်ထီာ်
 “တာ်ပုအံာ်စရုလဖာ်လုအုဂုထိာ် လမအမာ်စိးအဆမမအကိာ်နိာ်,
 အဝုာ်ခံာ်ကိာ်ရုထုဆမတာ်, အဆမအုကံာ်အုယာ်လမ အမာ်စိးအဆမ
 မအကိာ်နိာ် ထုဘာ်လမယုအဆိာ်တာ်, ယုနိာ်ဂမုအဂုအုဂုထိာ်ဆမ
 တာ်, ယုနုထုထဲာ်အဆမအုလု လမစအါတြဟု, ဒဲစအံစာ်,
 ဒဲစယာ်ကုာ်နိာ်, ယုယိာ်လုပုအံာ်စရုလဖာ်တာ်, ယုယုာ်ဝုာ်ဒမလိာ်”
 (၂မိစုာ် ၂း၂၃-၂၅).

လံနံာ်မိစုာ်ယိာ် လိာ်ဂမုထဲာ်ဆမမနုာ်မာ်စာ်, ဘာ်ဆမထုာ်ဝဲခွဲမ, ဘာ်ဆမ
 ဆမယဲးလု, ဒဲဘာ်ခွဲမစံာ် (စွန့်စား) ဆမယုာ် ဆမလမဆမမဂုဂိာ်အလအဖု
 ဒမလုနိာ်လိာ်. ဘဲာ်နိာ်အဝိာ်, ပုခမုမးမုဆာ်လနံယိာ်ဆု, ထိးမွဲဘာ်ထိးဆမခွဲမဂျိ
 ထး, ဘာ်ဆမဝာ်နုခွဲမဝုာ်, ဒဲဘာ်ဆမအုမာ်စိးဝံာ်လဖာ်နိာ် မိဒမနုဆမယိာ်လိ,
 မွဲလမကဆိယုလဂမးလမအဂဲာ်ထဲာ်မဖိဖျဲာ်ပုဟံတြာ်ဖိဝံာ်နိာ် မိထိးတုအဝုာ်
 ဝံာ်ဆုလိာ်.

လံလဘံာ်ယိာ် လိာ်နုာ်ခွဲမဆမဒုာ်ဆမယာ်လမဆမအိာ်မာ်စိးဂဲးဖးအဂဲး,
 ဒဲဆမလတိာ်လလိာ်ဘာ်လဖာ် ဒဲဆမကမဆမဂဲာ်ဝံာ်နိာ် မွဲဆမအိာ်မာ်စိးဂဲးအဆမ

အဝါအခံးအဂုဆုနိာ်လိာ်. ပုကိာ်ဂမိဒိာ်နုဘာ်ဆမအဂဲးအဘာ်လမယုအဆမနု
 လုမဆမလမ အဂျဲခမုမးဝံာ်အဆမဂျဲဆမနုအဖးနိာ်လိာ်. ကဆိယုနိာ်ဂမု
 ပုဘာ်ဆမအမုမနာ်ဖိဝံာ်အဆမကိာ်ရုအလု, ဒဲဒမဝုာ်အဝုာ်ဝံာ်အဘာ်ထိးဆမဂျဲ
 ဆမနုဝံာ်, အိာ်ကွာ်ဒိာ်နုာ်ခွဲမအဝုာ်ဝံာ်အမုထဲာ်ဘာ်လုဝုာ်ဒမနိာ်, ဒဲ, မိမာ်ဘျဲထဲာ်
 အဝုာ်ဝံာ်အဆမဘာ်ထိးဆမကုာ်လဖာ်နိာ်လိာ်.

ကဆိယုမာ်ကဲာ်ထုဂုဆမမဖိဖျဲာ်လမ ပုဒိာ်နဲအဘာ်လမအဝုာ်လဖာ်နိာ်
 လိာ်. ပမိဘာ်ထိးဆမအဝုာ် လမဆမနဲအဖးလမံးပးဒမနိာ်လိာ်. မွဲဆမယိာ်
 ပဘာ်အုပနုာ်ခွဲမလံနံာ်မိစုာ်, ဒုာ်ဒမပမဆမလမယုာ်မုဆမလမပဝုာ်ထိး
 လုအဂးနိာ်လိာ်. အနိာ်မွဲလံကွာ်ဘာ်ထွာ်ဆမဂျဲနုထဲာ်, ဆမမဖိဖျဲာ်, ဒဲဆမထိး
 ထဲာ်တုထဲာ်- လမပဝုာ်ထိးလုယိာ်, မိအိာ်ဂုာ်အိာ်ဘံာ်ဘာ်လမ ဆမဆုဆမနဲ
 ကဆိယုာ်ဂျဲပရံအဖးနိာ်လိာ်.

လမဆမဘံာ်လုဘဲာ်လုအဘာ်ကျဲဒဲ လမဆမခံာ်ဆမနုအဖးဒမလု, အု
 ပမုလဆမဆုးလိာ်ဒမလမကဆိယုာ်နိာ်, ပနုာ်ခွဲမဘာ်အဆမအိာ်ဂမုလမပနဲပစိာ်,
 အဆမယိာ်ထွာ်, ဒဲအဆမမဆမဘဲာ်အနဲပမလမ “ဆမစံာ်ဝဲအလးဝဲ” အဆိ
 အကုာ်လမပဂးနိာ်လိာ်.

အတု **ယူာ် ၂၉**
ယုအဂျဲခမုမးလမခးအံဖဲာ်အဖး

လံနံာ်မိစုာ်လမ ဟံတြာ်အလံ shemot (ရှဲမိာ်), အခါပယိာ်မွဲဝုာ် “ဆမ
 အမံးလဖာ်” "names," လမခိာ်လဘွဲခါ, ဘဲာ်ဆမကွာ်ထဝုာ်လမလံစမုလဲ
 စမုအခါခါနိာ်လိာ်. ဆမကွာ်အဘာ်လမနံာ်မိစုာ်အဆမထံာ်နိာ်စံာ်ဝုာ်, “တာ်အယိာ်
 မွဲပုအံာ်စရုလဖာ်လဖာ်အမံး” နိာ်လိာ်. ဖုာ်စယာ်ကုာ်အချဲာ်အဘာ်အမံးလဖာ်
 အစရုအိာ်ဝုာ်ဒထိးနိာ်လိာ်.

ဖိ ၂မိစုာ် ၁း၁-၇. ဆမမွဲဆမတိာ်အကမုဒိာ် မွဲဆမနိာ်လဖာ်အိာ်ထိး
ယိာ်လဲာ်.

ဆာစာထုက္ကလံ ၂ မိစ္ဆာ လာကဆါယွအဆာဆိဂုအိာလုထးအဂဲး နိာလိာ. လာဖူာစယာကူာဒဲအဂံုဒိာဗုဒိာဖိာလဖာ အိာဂုာလားခဲအံဖဲအခါနိာ, ပုရူအဂါအိာဒာ (၇၀) ဒဲာလိာ (၁မိ ၄၆:၂၇; ၂မိ ၁:၅), လါနုာဂုာ ပုအံာစရူလားဖိာ နိာ, “၁ထုဒဲအထုဂုာအာအာလုတော, ဆိာထုဂုာဒိာဒိာလုလိာ. တာထံာံ ခဲာံနိာ ဗျူလားအဂုာံာလိာ” (၂မိ ၁:၇). “တာပုအံာစရူလားဖိာ စဲထု ခွဲလား ဒိာရမံစံာ, . . . တာလားဖိာဒဲာဖိာ၁အမုယာနိာ, ပုရူနုာအခွာ လာအလု ဆာလားအခါနိာ အိာဂုာဗျူကုယာလိာ” (၂မိ ၁၂:၃၇).

ဖိ ၂မိ ၁:၈-၁၁. လာအဂုာံာစဲထုခွဲဂုာအထိနိာ ပုအံာစရူလားဖိာ ဝံာအဆာမာအာအိာဘဲာဒုာလဲာ.

လံဆံာံာအဆာယိာ ထုာဖျိာထုပုအံာစရူလားဖိာဝံာအဆာလုခါဖျိာ လားခဲအံဖဲအဖာ ဘဲာဆာခံာလုဂုာအိာနိာလိာ. လံနံာမိစ္ဆာအခါထံာနိာ စာထုဂုာဒာလားအဂုာံာဘာကဲာပီးလား ပုအံဖဲဖိာအဆာအုမာဒဲဆာမာဆိာ မာနိာပုဟံတြာဖိာဝံာအဂဲးနိာလိာ. ဒဲလံနံာမိစ္ဆာနိာထုဂုာဒာလား ကဆါယွာ အဆာမာဗျူမာဗုဒဲအဆာအိာဂုာလားဆာလားဆံာံာ (တဲ) အဖာ, လာ ပုအံာစရူလားဖိာဝံာအဆာအိာဆာဆိာအလားတိာဖာဖာနိာလိာ (၂မိ ၄၀). ဆာ အိာကုာနဲာတုာနုာထုာအဘိာဆာနိာ ပဒာဘာယွာအဆာမာနုာဆာထိးနိာလိာ. ထုာဖျိာယွာအဆာမာဖိာဖျူာအရူခေမုးဝံာလား ဆာဘာကဲာပီးအလားလားအဆာဒုာ ဆာယာပုလဲာဝိာ (the Red Sea), ဒဲအဂုာမာနုာခွဲဂုာမုအဂဲးဆိာထုလား အထိထိးနိာ, ဒဲယွာအဒုာဒဲအာဘုာ ဘာဆာမာနုာမာစာခွဲဂုာဒာထိးနိာလိာ. လာပုရူအဆာဒာဖာ, အုာမဲ့ဆာယိာလုလုခွဲဂုာဒဲ ဆာယိာလုလုအိာလားဘာ အထိဖာဒဲာလုနိာ, ယွာမိထိးထဲာထဲာအရူခေမုးဝံာဒဲာနိာလိာ.

စဗ္ဗအာဂုာလားလားအလုဒုာယာ စယိာဘာဂဲာအိာထုဂုာဒာနိာ, လိာဘာပမာလားပလားကြဲာဆိာမိာလုပာ လာဆာအဆာအထိမုလား ပဂးလဂုာနိာ ဘဲာဒုာလဲာ.

အစိာ ယူာ ၃၀ ဆာမာအာဂဲးဖးလားအဖိာခွဲ

လာစယာကူာအဂံုဒိာဂဲာထိာလားခဲအံဖဲအဖာ, လာဆာဘာဝဲာလုဒိာလား ခဲကားနုာဂုာအထိနိာ (၁မိ ၄၆), ပုခဲအံဖဲအစဗ္ဗနိာ မုလိာလားပုဟံတြာ ဖိာဝံာဂုာဒိာမ မဲ့လားစယိာအဆာမာဂုာဆာလား ပုအံဖဲဖိာဝံာအဖာခါထိးအလု နိာလိာ.

“တာဖာရိာစံာစယိာ, ယိခွါ, ‘ယအိာကုာယုာနုာလားခဲအံဖဲ ထာခဲယာ အဖာခါယုာလိာ.’ ဖာရိာဘဲာလုခွဲအစုာဝံာလဘိာလားအစုာတော, ဖျူထုဂုာ လားစယိာအစုာတော, ဒုာဘိာဂုာအဆဲာဘွာဖျူာလံကံာ, ဒဲဒုာလဲာလားခွာထိာ လတု လာအခါလိာနိာလိာ. တာဒုာထုဂုာအလဲာနုာဖျိာလဖျိာတော, ပုကိာရုာဂုာ လားအမုယာ, ချဲာလုခဲဆံာ, တာဆာအိာကုာဂုာလားခဲအံဖဲ ထာခဲယာ အဖာခါလိာ” (၁မိ ၄၁:၄၁-၄၃).

ဆာကားဆာဂဲာဒဲဆာလုာအုာဝံာ အိာဂုာဂိာအလားခဲာ စယိာ အဆာမာနုာမာနုာဆာအလုထိာမံာထိာမာအဂဲးမိဂျါနိာ မဲ့ဆာနိာလဲာ. (ဖိ ၁မိ ၃၇:၂၆-၂၈ ဒဲ ၁မိ ၃၉:၂, ၂၁).

ပနဲနုစယိာအဆာဂဲးဆာဖးလားအလုဖိာခွဲနိာ မဲ့စဗ္ဗအာဂုာလားအလုဒုာ ယာဘာစယိာ, လာ ၂မိ ၁:၈ အဖာနိာ မဲ့ဂုာဒာစဗ္ဗအာမုစံ (Ahmose [1570 B.C. - 1546 B.C.]) နိာလိာ. အဂုာဒာဂိာ လာခဲာလဂုာနိာ အမဲဟိာတဲာ- ၁ (Amenhotep I/ 1546 B.C. - 1526 B.C.), မဲ့စဗ္ဗလားအာမဲာ ပုအံာစရူလားဖိာဝံာဒဲ မာနုာမာစာဂုာဒာနိာလိာ. လာခဲာထဲာ စဂုမိာ- ၁ (Thutmose I/ 1525 B.C. - 1512 B.C.), မဲ့စဗ္ဗထုထုအလုလား မိဘာ

မင်္ဂလာရံ ဟံတြာဖိသအခွာဖိထီးအလူနီလီ။ အဝါအဖိမုနဟာရဲစု (Hatshepsut / 1503 B.C. - 1482 B.C.) နီ မွဲနးဗျာမုဖိလမ အအုလု ဖိနစမိစုနီလီ။ ဒဲစုမိ-၃ (Thutmose III / 1504 B.C. - 1450 B.C.) နီ မိမွဲစဗျာအပဒုဆလဆိလလးလမ နးဟာရဲစု (Hatshepsut) လမ ပုအံစရုလဖိသံစဲထုထွဲဝါအထီနီလီ။

အဘူထု William H. Shea အဆမကွာနဲဒုဖး/ ပုအံစရုလဖိသံစဲထုထွဲအမုနံမုဒုနီ မိမွဲဝါလမ March 1450 B.C. နီလီ (ဖိလမ William H. Shea, "Exodus, Date of the," *The International Standard Bible Encyclopedia*, edited by Geoffrey W. Bromiley et al., vol. 2 [Grand Rapids, Mich.: William B. Eerdmans, 1982], pp. 230-238). ပုမိဒုယဆမစဲထုထွဲအဆမုအထီအဂး, အုဒုဒုလံလံဆံပံအဆမုလဖယီဆံး ဝမိ ၁၅:၁၃-၁၆; ၂မိ ၁၂:၄၀, ၄၁; စုရု ၁၁:၂၆; ဒဲ ၁စဗျာ ၆:၂ (ယိဆုလမ မဆမ ဂး၆; ဂလုရု ၃:၁၆, ၁၇). ၂မိစု (၁) နီ စုထုဝါဒလမ စယိအထီ, အဖိစယာကုဒဲအံဒိဒုဖိသံဂဲထီလမခးအံဖဲ, ဒဲအီထီဝါထီးနီဖယံလု, ထီးဒလုအရုခမုဒဲသံဘကံးစီးလမပုဂါအထံခးဖးလီနီဂု, ကဆိယုနီ ဝးနုအဝါသံအု။

အုမွဲဆမအီကုထုထီး (ဖးဘံဖးဘး) ပုဟံတြာဖိလဖယအဂး မိအီဝါဒလီနီဂု (ဖိလမ ၁ကီရု ၁၃:၁၂), ယုအလုအဖးအီထီဝါဒံလမ အလုအထာဖးထုထီယာနီလီ။ ဆမအဝါအမုဝါဒလီနီဂု, ပဒုယလမပဒိနဲပဝါလမအဝါနုဝါ ကိအဆမုအထီဒုနီလီ။

အနီ ယုလဲ ၁
ပုဟံတြာမုပုယိပုဂုလဖ

အုမွဲပုလနုဒုဘာဆမဒိဆမဒုလမ ၁မိစုအဖးလဖနီ နုဒု ၂မိစု အဆမကွာနဲဖျိဒုအုနီလီ။ ပုယုဒါဖိသံဒုအဝါလမခးအံဖဲ, ဒဲ, လမဂုထုအထုဂီအလးခဲနီ, အဝါသံဘကံးစီးထီးနီလီ။

လီနီဂု ကဆိယုခွဲရီထီးအရုခမုဒဲသံလမ အဆမကဆမဂဲအဖးနီအု, အုမွဲဖျိလမယုလခိနာဘာလီနီဂု ယုအီထီးနီလီ။ ပုဟံတြာဖိသံအဝါဂီဝါလမ ဆမဆိမုနီအဝါသံနီဆုလီ။ လီနီဂု, လမဆမခိဆမဝါအဖးနီ, ယုဂဲမဆမုအဝါသံလမ အစုအဂးအဘလီ။ ယုဖးဂဲဖးဘာအဝါသံဘာယီ, “တလမမုလနဲအခိအဝါနီ, ကိထုထုယဆံ, ယမိမဖိမုဖျာနုတ, နမိမလမဖးယလီ” (အုအု ၅၀:၁၅)။

ဖိလမ ၂မိစု ၁၉-၂၁ နီဆံ. ပုမုယိပုဂုလဖ မဆမအတီအလီမွဲဆမနီလမဲလဲ, ဒဲဘမုနီ ပုဘာကွာနဲထုထွဲအဝါသံအဆမ မလမပုဘာနုထုထွဲအဂးလမဖးဖိ (history) အဖးနီလဲ။

ဆမကွာဖျိထုဖးရီအမဲလမလံဆံပံဖးအု. အဝါသံအီကုဆမအခိတုမွဲဝါဒ “ဖးရီ” Pharaoh, အခါပယီမွဲဒု “စဗျာ” နီလီ။ ပုအံဖဲဖိသံနဲဝါလမ ဖးရီနီ မွဲယုလဂလမလဲနီယီ, အဝါသံအယု ရာ (Ra) အဖိခွာ (အုလမွဲ Osiris) အုလမွဲ Horus အဖိခွာနီလီ။ အုမွဲ (Ra) နီ စံဝါလမ ကဆိယုအဒိထုထီထုလမ ပုအံဖဲဖိသံအဂး, မွဲမုကဆိယု (sun god) နီလီ။

လမအနုဆိအစီအမုဒုလု, အယုဝါထီ အီပဒုထုပုမုယိပုဂု (ဝမ်းဆွဲ) သံအဆမမနုအုလီ။ ဆီမိယိ ဖးရီအမဲဘာဆမလကွာဖျိဘာလီနီဂု အုမွဲပုမုယိပုဂုနံဂါအမဲအီလမလံဆံပံဖး, မွဲဝါနးရံဖြာဒဲနးပုအနီလီ (၂မိ ၁:၁၅), ဒဲအဝါဘာဆမအီကုဒိဝါဒ မွဲလမပုအဝါမဲယုနီလီ။ ဖးရီအဆမဖးလုအလုလမဆမကိအမုနီ မထံထုထွဲအဝါသံအဆမမနုအု, မွဲလမအဝါသံအီကုဒိယုအမုနုလဲနီအခိနီသံအလုဒိနီလီ (ဖိဆုလမ မဆမ ၅:၂၉ နီဆံ). မွဲဆမနီ ကဆိယုဆိဂုအဝါသံလမအံဒိဒုဖိဖးနီလီ။ မွဲဆမထီးဝါပုအီတီလီဖိသံအဂးအဘလီ။

ပုမုသံလဖနီ၊ အုမုခွဲဆေးသုယာနာသုယုအဂဲးအိရူခိဖိလါနုဂု၊ လာအဆေးသုယာနာသုအဖးနီ၊ ရံနုမဆေးမုဆေးတီလီ။

ထီးမုဖာရိဒာအဆေးကိယုထုဘာဘာနီ၊ အုမုမုပုအံဖိဖိသံမာဝံ ပုဟံတြုအဖိအခွာလမ အိဖျဲထုပုအခါနီလီ။ အဝုဒုခွဲရံရံခွဲဖိသံသံနီ၊ လာနုထံမိရီဖး (Nile River) နီ၊ ဘဲဒါဆေးလုထုဟပံ (Hapi), Nile ထံမိရီအကဆါ၊ မုဆေးဂုထုပုထုအကဆါဆုအဂဲးနီလီ။ အယီမုဆေးကွဲနုအဆိထုလမပုယုဒါဖိသံ မိဘာထီးသံအာ လာအကဲပုယုဒါဖိအကီနီလီ။ ဆေးဂဲးနီမုပုအံဖိဖိသံ မိအိပဒုထုပုဟံတြု (ယုဒါ) ဖိသံအဆေးဒါထုထီထုဒဲမိပမုဘာဆေးအဂဲး၊ ခုဖျီအဝုဒုသံမာဝံခွဲပုဟံတြုအခွာလဖ ဒဲမနုဆိခွဲပုဟံတြုမုသံလမ ဆေးဒုနုလုလမအဝုဒုသံအလံအဖးနီလီ။

ပူတေပု ယူလဲ၇ ၂
စမိစုအိဖျဲထုပု

ဖိ ၂မိစု ၂:၁-၁၀. ကဆိယုအဆေးတဲပုဒဲဆေးဒဲ အဆေးအိပဒုထုလမလမစမိစု အဆေးအိဖျဲထုပုအဆေးမအာအဖးမုဆေးနီလဲ။

စမိစုအဆေးအိဖျဲထုပုဒဲ အဆေးအိမုမုအိဂဲအဆေးမအာလဖနီလုဒါဆေးဝုဒါဒါမ၊ မုလမအဝုဒုအိမုမုဘာလမပုအံဖိဖိသံအဆေးမုထုပုလုအထီလမဆံ ၁၈ ဆိ (18th dynasty) အထေးဖးနီလီ။ ပုပုအဆေးလုဆံဝုဒါနီ၊ မုစုမု-၃ (Thutmose III), ပုကိနုဂုလမ "Napoleon of Egypt" - ဘဲအမုပုပုအမုအိပထုလမ ခးအံဖိခိခိအိအထီနီလီ။

မုလမဆေးလုလုလမမိဘာမာဝံခွဲဖိသံအခွာထီးအလုလါနုဂု (၂မိ ၁:၂၂), စမိစုဂဲးအိဖျဲထုပုဒဲဘဲဖိခွာ “အလုဆု” လဂ (a "special"

son) အိခိနီလီ (NLT; Hebrew *tob*, lit. "good"; Exod. 2:2). လီဝုလမဟံတြုအလံအိပယီ ယီနုအခဲးအဂုဂုနီလီ။ ဆေးခွဲဘဲနီဘာဆေးဆိကုဂု (ဒိဝုဂု) လမ ကဆိယုအဆေးမလမဆေးတဲလုဆေးအနုနီ၊ လမအလီဖျဲထုပုဒဲ “ဂု”, ဒဲ “အဂုမ” နီလီ (၁မိစု ၁:၄, ၁၀, ၃၁).

ဘဲဆေးမကဲထုဆေးအာလမံအိ, ဖိသံ “အဂု” ယီ, လမယုအဆေးကိယုအဖး, မိဒါထုပုဒဲလမ ခိနီလမအမုဖျဲပုဟံတြုဖိသံလမဆေးဘာကဲပီးအလးနီလီ။ လမဖိသံယီအဆေးအိဖျဲထုပု, လုဆေးဒါဆေးလမဆေးလုဒါမဲအထီနီ, မုမပမိဒါစိအဆေးအိမုမုလမယါခါအဂဲး မိဝုလဂါလဲ။ မုလါနုဂု, ကဆိယုမိမလမုထုပုထုအဆေးခွဲ (အဆေးအုလု) လမစအါတြုဟု, စအံစ, ဒဲစယါကုနီလီ။ အဝုဒုအုလုဝုလမ မိဝီအဝုဒုသံအချံအာလမ ခးဆေးစံဝဲ (the Promised Land) နီလီ (၂မိ ၂:၂၄, ၂၅). မုစုဂု, အဝုဒုမုဖိသံ *tob* (အဂု) ယီ လမဆံနုအထေးဖးဘဲအဝုဒုအိကုဝဲဝုဒါအိခိနီလီ။

ထီလမမုလနီ, ပုအံဖိဖိအစပု အဖိမုနုပုမုဖိနုဟာရဲစု (Hatshepsut) အုလုဖိစမိစု ဘဲအဖိခွာအိခိနီလီ။ ပုကိနုစမိစုအမုအိပယီအဆေးထံလမပုအံဖိဖိသံအလံနီ မုဝုဒဲ Ah-mose (Thutmose အဖိခွာ, အုလမ, "Thoth အဖိခွာ") နီလီ။ အုမုလမ ပုဟံတြုအလံနီ မု “ဆေးထုထုနုဂု” Mosheh, အာမုမုနီ ဘာဆေးထုထုနုလုဆေးဝုဒဲလမထံမိရီဖးနီလီ။

အဝုဒုအဆေးအိမုမုအဆေးထံနီ ပုသုယာဘာရူခိဖိလီ။ ခါလမပုထုနုအဝုဒုလမ ဆေးလုမဲဖးဂီနီ, နးဟာရဲစုအုလုဖိနုအဝုဒုလီ, ဒဲစမိစုအိမုမုဘာဝုဒဲလမနုဆါအဂဲဒါဖးလမအဆေးထံ ၁၂ နုလီ (၂မိ ၂:၇-၉), နး Ellen G. White စံဝုလမ *Patriarchs and Prophets*, p. 244 အဖးဘဲနီလီ။ လမခဲနီ စမိစုမလီဘာ ပုအံဖိဖိသံအဆေးကိယုဘာ

အဘယ့် ယူလဲ၊ ၄ ဆိုမိဒ်အထုလှလှယာ။

ဖိ Ellen G. White, "Moses," pp. 241-251, in *Patriarchs and Prophets*, လာအမိဖွလှလှနာဆာနာအလှလှထံးလှ ဆာအုပနာအု လံဆံ့ပံအဆာအုလှလှယာအဂးလှလှနီလါဆံး။

လံဆံ့ပံအဆာအုယီစံးဝုဒါလှ “ပုယိပုဂ္ဂလှလှနီ ဘဲမဲယုတ၊ မဝုဒါဘဲအံးအစုအမုဝုဒါအိနီအု; အုမဲအိကုမုပုဖိဘ အခွာလှလှလါ” (၂မိ ၁:၁၇)။ Ellen G. White လါဖျိထုပုမုယိပုဂ္ဂလှ အတီအလီလှလှအဂး လှဆာအုအကြံအဘယ့် ဘဲမဲအာအဆာယိလါ အိ, စံးဝုဒါ: “ဆာအလှလှလှပုမုပံလှလှနီအိ လှမိဘာမဲခွဲ ပုဟံကြံဖိဘအခွာလှလှအိဖျိလှလှနီလါ။ မုခီလဲးဂဲဝုဒါလှဆာမဲလဲး နီအဖးလါ။ အဝုဒါယာလှ ပုမဲဖျိဖျိဆာ မိဂဲအိဖျိထုဝုဒါလှ ပုအံစုလှလှအဖးနီလါ။ မဲဆာနီအဝုဒါမဲဆာဖျိ မိမဲဂဲခွဲအဝုဒါ အဖိလှလှနီ ယိလါဝုဒါလှမိမဲနီခွဲယုအဆာထိစါလှလှနီလါ။ လါနုဂု ပုမုပံနီ ဘဲမဲယုတ၊ မဲထုဘာပုဒါလှဖျိအလှလှအဘုကု (ကြမ်းကြုတ်) နီအု။ ကဆါယုဘာပုဘာလှလှအဝုဒါအဆာမဲနီ, ဒဲမဲဒါထုအထုအဝုဒါလါ။” Ellen G. White, *Patriarchs and Prophets*, p. 242.

ဆာပရမုအမုလှ ဆာလှလှအဖးနီ, မုခီလဲးကိအုဆာလါ နုဂု, ကဆါယုထုပဲခွဲအစါအမုအုနီ, ဒဲအဝုဒါမဲနုပုအတီအလီ လှ ဆာမဲထံထုဒါအဆာမဲအဂးလါ။ ပဝုဒါယီ ပဘာအိမုလှ ဒုဒါ အဆာပမုလဲးဝုအဖးလါ။ ယုဂုကိအဝုဒါလှ “ဆာဖိဖျိအစါအမု အိ” ဒဲ “ဂုဒါအိ” နီလါ (အု ၂:၂; ယီ ၁၄:၃၀)။ ဆာနီမဲမုခီလဲး အုဂုမဲဆိဂိထုနီ (ထီးနုးလှ) လှစအါဒုအိ, လါနုဘိကဆါ ယုဂုပရဲမဲနုမဲစါခွဲအဝုဒါ ခုဖျိလှလှအဆာထိးဝံလှထုဂုယာအလီ

နီလါ (မ ၄:၁-၁၁; ယီ ၁၉:၃၀; ဟံ ၂:၁၄)။ မုခီလဲးနီ အိမုဒါ, ဂဲဝုဒါဒါလါနုဂု, ဆာစုရုလှအနုဆါဒုအဂးနီ အိဝုဒါလှထံးတရါ လါ (ယီ ၁၂:၃၁; ယီ ၁၆:၁၁; နဲ ၂၀:၉, ၁၀, ၁၄)။ ဆာပရမုအမု (ဆာထီအပရမု) နီဘိ ဆာကဆာဂဲလှဆာအိမုအဖးလှနီ မိလှဖျိဝု ဒါလှကဆါယုအခိအတါနီလါ (ဖံ ၄:၁၃)။ ဆာအခိအတါနီ မဲပဆာ ယိလါလဲးပလါ။

ဆာအုစုကုကဲပိလှလှဆာအဂး

၁. ဘာမဲနီ ကဆါယုပုပုဟံကြံဖိဘာ ဘာအိမုလှလှခဲအံးအဖးဒဲ ဘာထီးဂုထီးနုလဲ။ ဘာမဲနီကဆါယုအိယံးနဲအဆာမဲလှ အဂုခမုး ဝံအဂးနီလဲ။ ဆိုမိဒ်ထဲလှပုကိဂုဒါ မိဘာထီးဂုထီးနုဝု လှအဆာအိ မုအထီဖးနီဆံး။ ဆာဂုဆာနုလှဆာထံထုအဂးနီ အဆာ အထီယံးနုလှလါနုဂု, အုမဲပုဂုလှလှဘာလှလှအဂး အဆာအထီနီ ယံမဲနုဒါ ပုလှလှအဆာအိမုအထီလါ။ ဘာမဲနီဆာမဲအဘာလှလှယီ ဒုဒါထဲပမဲလှ ပုလှလှဘာလှလှအဂး ကိဂုဒါဘာဒါဆာယာဆာဂုဆာ နီအကးဒါဝုဒါနီလဲ။

၂. ဆိုမိဒ်ယီ အုကဆါယုအုမုစုစု မိဘာမဲခွဲပုအံးဖိဘာ လှဆာ ပျိဖျိအဂးနီဆံး။ စံးဒါခလှစုမဲကဲထုဆာမဲနီဆုအု။ အုလဲဘာ ဘဲနီဘိ, ပုဟံကြံဖိဘာနုဘာဆာပျိဖျိလှလှအုဇာ။ ကုကဲပိလှ နဆာ ဆိုမိဒ်လါဆံး။

ဆာမလိယ ၂
မုဒါလောဆာရှိုကျော
ယူလဲ ၅ - ၁၁

မဒါနံဂေ ယူလဲ ၅
ဖီလနွာယီအဂးဆာမလိယ. ၂မိ ၁၈:၃, ၄; ၂မိ ၃:၁-၂၂; ၁မိ ၂၂:၁၁,
၁၅-၁၈; ၂မိ ၆:၃; ယိအုလ ၂:၃၂; ၂မိ ၄:၁-၃၁; ၁မိ ၁၇:၁၀, ၁၁.

၁နီထီ

“တယဟိဝါစာဝု၊ ‘ယဒဘာတရူယု၊ ယဒုယရူလဖလ
အံဖာအဖး အဆာရူဆာနာ၊ ဒဲယနါဂာယုအဝုဝံ အဆာကိရူထု
ယု လာကဆါလအအုမာအဝုဝံ အကီနီလီ။ အဂးဘာယီ
ယဒုယအဒုခိအာဝီလီ။ တယဂါလုဘာဝီယမိမဖီမဖျာ
အဝုဝံ လာပုအံဖာအဖး၊ ဒဲဒုထဲထုခွဲလခးလဘံနီအဖး၊
ထီလခးလဘံ လာအဂုဒဲလအလဲ၊ ဒဲခးလဘံလအယုဝုလခး
နူထံဒဲနာစ၊ လာပုကာနအုဖိ၊ ဒဲပုဟုဘာဖိ၊ ဒဲပုအါမိဖိ၊ ဒဲပုပံရူဖိ၊
ဒဲဟံဝဲဖိ ဒဲပုယုဘာဖိဝံအလးလီ။’” (၂မိစု ၃:၇, ၈).

ကဆါယုအဆာကိနုပာနီ မိအုလဲခွဲပဆာအိမာအဖးဘာလီ။
အုပခိနုဖီထွာအဆာကိနီ၊ ပမိဒနုအဝုအဖးဘာလပဂး ကံအဂုထု
ကိအဆာထီဒုလီ။ မွဲလါနုဘိ၊ ဘာလဖးဖး- လာအဆဲထံနီ- ပဘာ
ထိးဆာကမလဲလီ။

လာဆာဘာနီအဝီ ကဆါယုကိစမိစု၊ အုပစံလဲထံနီ ဒီလာ
မုဒါလောဆာရှို ဒဲဒုခိဘာကဆါယုထိးနီလီ။ စမိစုလဒုယဘာမုအု
ဆာအလးဘာလါနုဂု၊ အဝုဘာယာဝုနီ မွဲအဒဘာဆာလဲဆာလဲမဲလဲ

နီလီ။ ကဆါယုကိနုအဝုလခး ဆာမအလဲထံလဲမဲအဂးလီ။ ဆာဂးဆာ
ဖးနီဘိ၊ အဝုမိထိးဆာကိအဝုနီ လာဆာအဆာအထိဒဲဆာမအာ
အုလဲခွဲအာနီဧ။ လာလဲထံနီဘိ၊ အဝုမိထိးဆာကိအဝုနီ အထးအလဲ
မိအိဖိနီအုလီ။

ဆီမိယီလခးနဆာထီစိအလဲထံအိဝုလဖနီ၊ လါနုဂု ကဆါယု
ဝါဝုလခးအလဲအာအာနီလီ။ အနီမွဲ ပဒါမာဆာလခးယုအဂး
အမံ၊ ဒဲပခိနုဖီထွာယုအဆာကိနုပာ၊ ဒဲမာဆာဘာအနုပာလခးပဘာ
မအဂးနီ၊ မွဲဆာမလခးမမုမံပဘာ လာဆာအိမာအဂးလီ။ အနီ
မွဲဆာအယီကိအဆာအထီဒုအု၊ မွဲဆာအယီလာစမိစုအဂးဆုအု၊ အု
ပခုပဘာလခးယုအဆာအုမာပာအဝါလခါနီ ဆာမိမာပာဒဲဒဲဒဲလဲလီ။

အတု ယူလဲ ၆
မုဒါလောဆာရှိုကျော

စမိစုစဲဖျာလခးမံဒအဂုအလဲခဲနီ အဝုအိဘာဘိဘိယီယီလီ။
အဝုအိပုဒဲနုအဖိခွာနီဂ၊ စဂရူဒဲစအံလအုနီလီ (၂မိ ၁၈:၃, ၄),
ဒဲမွဲဆာအထုဂီထုလခးအဝုအမံဂုစိစု၊ ပုလုဆာလဂအဂံဒဲဒဲလခး
မံဒအဂုဖးနီလီ။ အဝုအိဘိအိယီထိးနီအနု ၄၀, ကံပုယုလီ
ဘာစဒါဝံအဝီ (၂စာ ၇:၈), အိမုအိဂူလာကဆါယုအမုယာ၊ လဲဆာ
ဒာဆာလခးအဖးနု အတုဖဝဲဒဲအလုအလါနီလီ။

မွဲလါနုဘိ၊ မွဲဆာအိပျီအိခါအု။ ထိးနီအထးဖး အဝုလုဆာလခး
ကဆါယုလခးအုလဲခွဲအဝုအဆာအိမာဒဲ အိကုတဲ (ပိဒါ) အဝုလခး
ပုအိမာအနီလဂအဂးနီလီ။ ကဆါယုမာနုစမိစုလခးဂုမုနုဖး ဆာကယု
ကစုအဖးယီ၊ ဘာဝါအဝုမိဒါနုဘာယုအဆာထီဂုထံဂဲ၊ လာအကွဲဘာ
လံအဆဲထံနီဘာမွဲဝုဒာ လဲယီဘာဒဲခိစုနီလီ (ဖီလ Ellen G.
White, *Patriarchs and Prophets*, p. 251; Francis D. Nichol, et al.,
eds., *The SDA Bible Commentary*, vol. 3, p. 1140). စမိစုဒါနုဘာ

ဆုဆေးသွယ်လာဆုအကုသိဒါလကဆါယွအအိမ် ဘာထွေလကဆေးဂဲးလိ
တုလိဖဒိမ်၊ ဆေးတဲလဲဆေး၊ ပုရှုအဆေးလဲထွေ၊ ထံလဲဘဲဆေး၊ မိနီ
ပုရှုပုရှုဝံအကဲး၊ ဒဲအနဲအနီ ဆေးအကုသိဒါထွေ၊ ဆေးကိဆိဝဲဆေးထိး
ထဲတဲထဲအဂဲးနီလီ။ မွဲဆေးနီ၊ စမိစုကဲပုရှုဒါလကလက ပုရှုအဆေး
နာသုယွအမေးလကအဂဲး၊ ပုဆေးတဲလဲဆေးကဆါဒဲပုထီထွေမဆေးပု
အဂဲး၊ ဒဲဆေးသုယာနာသု ယွမဆေးလကမိလကအဘိလဲဘဲလဲထီအဖေး
နီလီ။

**ဖိ ၂မိစု ၃း၁-၆. ကဆါယွထွေဖျါလီလဲအာလက အဝုမဲ့
“စအာတြဟုအယွ၊ စအံစအယွ၊ ဒဲစယာကူအယွ” နီ၊ ဆေးလဲ
ဆါမွဲနီ အိထိးနီလဲ။**

စမိစုဒမုခဲလကဆေးရှုကျဲ၊ ဒဲသုယာဝုလကအမွဲဆေးနဲအလဲမဲလဲမဲ၊
ဒဲဆေးအကုသိဒါမိမအာလဲမဲလဲလဲ အဝုအဆိနီလီ။ ထိးအဝုလဲစိဝု
လကအနဲနီ၊ ကဆါစိအဝုလက မိဘာကွဲလဲအဆဲဖဲ ဘဲအမွဲဆေးယွယွ
ဆေးလဲဆဲဖဲလကဆါယွအိဝုထိးနီလီ။

ကဆါယွဖေးနဲအာလကစမိစုဘဲ “စအာတြဟုအယွ၊ စအံစအယွ၊
ဒဲစယာကူအယွ” လီ (၂မိ ၃း၆). ကဆါယွအုလဲဝဲဆေးလကပုရှုပုရှုဝံ
လကနီ လကအဝုဝံအရဲအာလဲဆဲလဲဖဲ မိနုဘာဘာကနအုနီ၊ မွဲဆေး
အုလဲလက စမိစုသုယာဝဲဝဲဒါနီလီ။ မွဲဆေးနီ၊ လကလချုယးထု ဒဲဘာ
ဆေးရဲနီ၊ ကဆါယွဝဲထုဝဲဖေးလကစမိစုအကဲး ဘဲဘိအမိသုယာ ဘာဆေး
မိမအာဒဲ အဝုမိဘာနုလဲမဆေးမအကုသိဒါနီအကဲးနီလီ။

**စမိစုဘာအိဝုအနဲ ၈၀ လကလချုအဆေးအိတဲ ထုဘာဒဲလက
အဆေးမထီအကဲးနီလီ။ ဆေးလဲမဲထီ မိဒိလိပမလကဆေးအွဲဘာဆေး
နီလဲ။**

**အစိး ယုလဲ ၇
ယဟိဝဲအဘိလက**

“ယဟိဝဲအဘိလက” နဲဖျါထုအာလကစမိစု လကမုခဲအဖေး “လက
ဆေးရှုကျဲ” နီလီ (၂မိ ၃း၂). အနီမွဲကဆါယွရှုအနုဆါဒါဝု လကအရဲ
ဒုစမိစု “လကသဲဆေးရှုလဲဝဲအာကျဲ” နီလီ (၂မိ ၃း၄).

ထိးဆိမိသဲဘဲနုလကဆေးအမဲ “ယဟိဝဲအဘိ” လကအထုဖျါ
ယွရှုပရဲနီလကလဲ. ဆေးရဲဖျါအလဲ (term) “အဘိ” (angel) နီ အခါပယီ
မွဲ “ပုဒါဆေးပရဲ” messenger (Hebrew-mal'akh), ဒဲမိစိဝု ပုဆိဆေး
ပရဲမိမွဲပုရှုသု, ယွသုဆုနီလီ (ထီလက မလဲခဲ ၃း၁ နီဆဲ). ဆေးမအာ
လကလဲဆဲဖဲဖေးလကအာဒါဆေး “ယဟိဝဲအဘိ” နီ မိစိဝုဒါလက
ယွအခဲအကဲနီလီ (အဒိ, ၁မိ ၂၂:၁၁, ၁၅-၁၈; ၁မိ ၃း၃, ၁၁, ၁၃; စုရု
၂:၁, ၂; စုရု ၆:၁၁-၂၂; ရဲ ၃း၁, ၂). ဆေးရဲအစိဝုအဘိထိးထီ (ဘိထီ)
မွဲနုယဟိဝဲအမဲလီအု, အဝုအနုဆါမွဲယဟိဝဲဆုနီလီ။ ကဆါယွရှု
မွဲဖါကဆါယွအပုဒါဆေးပရဲ လကအမိဘာဆေးကျိဖါကဆါယွအဆေးရဲ
(အလူအထာ) လကပဝုဝံအအိနီလီ။

**ဖိ ၂မိ ၃း၇-၁၂. ဘာမွဲနီကဆါယွအဲဒါနုလဲမဆေးလက
ပုအံစရုလကဖိသဲ ကဲပိလကဆေးအဲဖေးလဲနီ အဝုလီနဲဖျါစမိစု
ဘဲသုလဲ။**

ယွအရဲခဲမုးဘာဆေးရှုဆေးနုလကဆေးအဲဖေး ဒဲကုအုကုထီလကဆေး
ကိရှုထုဆေးမဆေးအကဲးနီ ထုဖျါထုဝုအမဲလဲလဲလီ။ ကဆါယွနီဂု
အဝုဝံကိရှုထုဆေးနီ ဒဲအာအိမဆေးအဝုဝံလီ (၂မိ ၂:၂၃-၂၅).
အဝုကိအဝုဝံလက “ယခုယရှုလက” (၂မိ ၃း၇) နီလီ။ မွဲဆေးနီ, လချု
လကစဲနုဒါဘာနီ ဒဲလကဆေးလကကုဂုးမုဆေးအုလဲဒဲဘာနီ, အဝုဝံ

အံလိဟုာ Elohim (“အဂဲးဆီၣ်ဘာဆီၣ်, ဆးဒိာဆးထီၣ်ထုၤ, ဆးဖံးဆးယာ ထီၣ်အလူၤအယုၤ, ပုပာၤဆးလးဆးထီၣ်အလူၤအဖးခိာ, ပုတဲၤလဲၤဆးထီၣ် အလူၤ”), ဒဲ “ယာဝဲ” နီၤ အိၤဖျီၤထုၤအာၤလးဆးဆးကျိၤလိၤဝဲၤလး ပုရူၤ ခမုၤးလဖးနီၤလီၤ.

ပဉ္စာယာဘာကဆါယုၤအမံၤနီၤ မွဲဆးအဂူၤဂါအုၤ. မွဲဆးလီၤလဲၤလဲၤလဲၤ ဆးလးအမံၤ လးဆးဒိၤလိၤနဲၤဂးမုၤမွဲဆးတီၤ, ဘာထွဲၤလးဆးထီၣ်ထဲၤတုၤ ထဲၤလးအဝုၤဖုၤလုၤ ကယဲၤမွဲပုဂဲၤလးဆးဆုၤဆးနဲၤအဖးလဲၤဖးနီၤလီၤ. ဘဲၤ စယီၤအုၤလဲၤဝဲၤဝဲၤအိၤ, “တးဆးမိၤမဲၤအာၤ လးထီၣ်ဒဲၤပုလးအကိၤထုၤယဟိၤဝဲၤ အမံၤလဲၤဂါလီၤလီၤနီၤ, မိဖိၤဖျီၤဆးလီၤ” (ယိၤ ၂:၃၂).

ကဆါယုၤအာၤမုၤလး ပုအိၤဘူၤအိၤထီၣ်လိၤဝဲၤလးအဝုၤနီၤ, နလုၤခးဖျီၤ ဘာလးနဆးအိၤမးအိၤဂဲၤဖးဘဲၤသ့ၤလဲၤ.

ပူၤတပူၤ ယူၤလဲၤ ၉

ဆးချဲၤပဒဲၤဆးလဲၤမံၤ

ဖီ ၂မိ ၄:၁-၁၇. ကဆါယုၤဖုၤလုၤဆးနဲၤမွဲဆးနီၤလဖး လးအဖုၤ ဂဲးဖုၤဘာစမိၤစုၤ လးအမိၤအိၤကုၤဝုၤလးပုဆိၤအဆးပရးၤလဂါအိၤနီၤ လဲၤ.

စမိၤစုၤချဲၤဖျီၤအာၤကဒိၤ လးဆးပဒဲၤကဆါယုၤအဆးအုၤမးလုၤအဂး လီၤ (၂မိ ၃:၁၁). အဝုၤမိၤလုၤလးခးအံၤဖဲၤဒဲၤဆးယာဘာဖးရီၤအုၤ. လးခဲၤထုၤ နီၤ, ဘဲၤအဝုၤအာၤအိၤမဲၤဆးပုဟံၤတြုၤဖိၤဝံၤလးအဆးထံၤအိၤအိၤ, အဝုၤ ချဲၤပဒဲၤဆးနီၤကဲၤထုၤအုၤ. လဲၤခါနီၤ, အဝုၤအရူၤခမုၤးဝံၤထီၣ်ဆးအဝုၤလး အဝုၤဝံၤအိၤနီၤလဂါအုၤဆဲၤလီၤ. မွဲဆးနီၤစမိၤစုၤချဲၤပဒဲၤဆးမဲၤနီၤ ဝဲၤဘျုး လဘျုးဒိၤလီၤ. “ယိၤခွါ, အဝုၤဝံၤမိၤနဲၤယးအုၤ. တးမိၤခိၤနးယလူၤအုၤ” (၂မိ ၄:၁). ဆးနီၤမွဲဆးချဲၤ အဂူၤဂါအုၤ, အဝုၤမိၤစံၤဝုၤဒဲၤ "No" (ယမဲၤနးအုၤ/ကဲၤ အုၤ) နီၤလီၤ.

ကဆါယုၤဖုၤနဲၤဝဲၤဆးနဲၤလုၤဆးလး ပုအံၤစရူၤလးဘာရူၤဝံၤအမုၤယာ နံၤဘျုးယုၤ, ဒဲလးခဲၤနီၤ, လးဖးရီၤအမုၤယာ - (၁) စမိၤစုၤအနီၤထီၣ်ဘိၤကဲၤ ထုၤဂူၤလဘိၤ ဒဲလဲၤခဲၤကဲၤထုၤထဲၤနီၤထီၣ်ဘိၤ, (၂) အဝုၤအစုၤခံၤထုၤထုၤဒဲၤဘျုး ထဲၤဝုၤဒဲၤလီၤ. ဆးနံၤမံၤနီၤ လထုၤဘာဝုၤလးဆးနဲၤအဂးဘာတး, ဝဲၤမုၤမံၤ လဲၤမံၤမွဲထံၤကဲၤထုၤခွဲၤဆးဝံၤနီၤလီၤ (၂မိ ၄:၈, ၉).

ကဆါယုၤဖုၤလုၤစမိၤစုၤလး ဆးနဲၤလုၤလးလဖးနီၤလီၤန့ၤဝုၤ, အဝုၤချဲၤ ပဒဲၤဆးဒိၤတး, လဲၤမံၤလဲၤမံၤနီၤအဝုၤစံၤလး “ယနီၤဒဲၤယဖျီၤယိၤဖးဝုၤဒဲၤလီၤ.

ဖီ ၂မိ ၄:၁၀-၁၈. ကဆါစံၤဆးထဲၤစမိၤစုၤဘဲၤသ့ၤလဲၤ, ဒဲဆး မဲၤလိၤမွဲဆးနီၤလးပဂး လးပဘာနဲၤကဆါယုၤ ထီၣ်အကိၤနုပးလးဆး မဲၤအာၤလဲၤမံၤလီၤလီၤနီၤလဲၤ.

ဆးချဲၤပဒဲၤဆးလဲၤမံၤယိၤ ဖုၤနဲၤစမိၤစုၤအဆးမဲၤယံၤနးအာၤလး ဆးခိၤနး ဖိၤထွဲၤယုၤအဆးကိၤအဂးနီၤလီၤ. အဝုၤအိၤပဒဲၤအာၤလး “ဆးဆီၤမိၤ အကြိၤအဘာဖး” လီၤ. ဆးချဲၤပဒဲၤဆးအဆးထံၤဝဲၤမုၤမံၤနီၤ မွဲဆးအုၤစုၤဆး လး- (၁) ပမွဲမဟဲၤလဲၤ. (၂) နမွဲမဟဲၤလဲၤ, ဒဲ (၃) ယိၤခွါလးအဝုၤဝံၤ လဲၤနဲၤယးဘာနီၤလီၤ. ဒဲဆးပဒဲၤ (၄) ထံၤလထံၤနီၤ မွဲဆးချဲၤထုၤထုၤလီၤဆး လး (ယချဲၤသ့ၤချဲၤဘာအုၤ) “ယနီၤဒဲၤယဖျီၤယိၤဖးဝုၤဒဲၤလီၤ. ကဆါယုၤ မဲၤဆးထဲၤဆးထီၣ်အလူၤလး ဆးစံၤဆးအစီၤဒိၤမဲၤဒိၤအဖးလီၤ. ကဆါယုၤ ဖုၤပဂံၤထုၤဆးလး အဆးအုၤလုၤလဖးနီၤလီၤ.

ထီၣ်ဒဲၤလုၤလးအဆးအုၤယာ ယဲထံၤလထံၤဒဲၤအဲၤထုၤနီၤ, လထံၤပး, စံၤဝုၤ “ကဆါန့ၤ, ယအုၤကံၤနးၤ အုၤမးလုၤလီၤပုလးအဘာနုၤလဂါနီၤဆံၤ” (၂မိ ၄:၁၃) နီၤလီၤ. လးဆးစံၤဆးအဖး, ကဆါယုၤစံၤအဝုၤလးကဆါပျဲၤလဲၤဝဲၤ အဝုၤအဝဲၤစအာၤရးၤ လးအမိၤဂဲၤဆီၤအဝုၤလးဆးမဲၤဆးအဂးနီၤလီၤ. လး ခဲၤထုၤနီၤ, စမိၤစုၤအုၤလုၤဝုၤဒဲၤအုၤယာစယံၤတြိၤဆိၤဂုၤအဝုၤလချုၤထဲၤထဲၤလး ခးအံၤဖဲၤနီၤလီၤ.

ပြီပတ်

ယူလဲ ၁၀

ဆာကူတရ်

ဖိ ၂မိ ၄:၁၈-၃၁. ပဘာနာသုဆာမာအာလုဆာလဲယီဘဲာ သုလဲ, ဒဲပဒိနုဘာဆာမာလိာ မွဲဆာနီလာအဖးနီလဲ.

ပုအုပလဲဆဲာယီ ထီမံထီမာဝု, လာစမိစုစဲထဲထဲထဲထဲ လာခးအံဖဲ, လာဖးဘာနီ, “ယဟိဝဲဒဘာအဝုတာ, အုပမာဝံဝု” နီ လီ (၂မိ ၄:၂၄). ဆာဂဲမိဂျီထီထီ မွဲဒဆာကူတရ်အဂဲလီ. အဖိခွာ အဆဲာ/အပုနီ ဒိဘာဆာကူတရ်, ဘဲာအအီလာဆာအုလုလာ စအာကြဟုနီဒဲအုလီ (၁မိ ၁၇:၁၀, ၁၁).

စမိစု, မွဲခါနီလဂလုယွဲအဂျီခမုးနီ, မိဘာဖုနဲအဆာဖုလုဘဲ ဒဲဆာခါနီအလုအပူလုကဆါယွဲအအီ, ဘဲာဘိကကြဲကဘာလာဆာ ဝါပုခမုးဘဲလာ ဆာခါနီဖိထွဲအဂဲနီလီ. အဝုကဘာမွဲပုနဲခဲးဂုအဒီ (model) လဂလု ဆာဖုလုအလုအပူနီလီ. အဝုအမာနဲဖိပိရု မွဲပုမုလာအမဂးဆာဒဲကူတရ်အဖိခွာ ဘဲာဆာမာဖိဖျဲအဝုအဂဲအဂဲ အဝါနီလီ. အဝုထီစမိစုလာ “ဆာခါဖဲအဆာဝံ,” နီ ဒဲဆာဝံနီ မွဲဆာ စဲနဲဆာမာဘာလီထဲ (atonement), ဆာမာ, ဒဲဆာအုလုအဆာစဲနဲနီ လီ. ဆာမာအာကဲထဲထီထီ ဖျဲဖျဲလုလီ.

ဆာမာလိာဖးဒိအီထီထီ - ပဝုယာဆာယီဘာနီ ပမိဘာမာ (ပကဘာမာ) တဂျီလီ.

“လာဆာစဲထဲထဲလဲဒဲအုနီ, စမိစုဆာယာဘာယွဲအဆာပဒဲထီထီ လီ. အဝါလဂဂဲဖျဲထဲထဲလဲဆာအုပမာဝံအဝုလီ. ဆာချဲဒုဒုယာ ဆာအီအု. လါနုစမိစုနုထဲထဲဆာမာအီထဲထဲလဲလဲ ကဘာမာဝုနီ လီ. . . အဝုအီကုထဲထဲဆာကူတရ်အဖိဆဲာအဂဲလီ. မွဲဆာခါနီဖိထွဲ

ဆာဝါဆာဘာထွဲလာ ဆာအုလုလုယွဲဖုလုပုအံစရုလုဖဲဝံ မိကဲာ ဘာဆာခါနီလုအဖိခွာအဂဲနီလီ. ခါနီလဂအဆာခါနီဖိထွဲ လထဲဘာဘာနီ မာလဲဆါအဂျီခမုးဘဲနဲဘဲအဂဲအဘာနီလီ. နဲဖဲပိရု ဘဲဆာလာအဂဲမိဘာဝံနီ, အဝုမာထွဲဆာအီထဲထဲလဲနုဆါဒဲဝု, ဒဲအဝါနီပုစမိစုအဆာလုဆာနီလီ. စမိစုအဆာမာအလုဘဲလဲ မိဘာ လုလုဖါရီအအီအဂဲ ဆာယီထွဲမာဆာနီ မာနုဝုဘာလဲအဝါဆဲာ အအီလီ. လါနုဂု ထီမွဲဆာလဲနုဘာ (အီပဲခွဲ) အမူဒဲလဲ အဝုယာ ဝုလဲမိဘာမာဝုလဲနီ, ဆာအီပဒဲဆာလုဘဲနီ လာယွဲအဝါအီနုဘာ အုလီ.” Ellen G. White, *Patriarchs and Prophets*, pp. 255, 256.

အုနုယာ နလဲနီဘာဆာလဲနီဘာ (ကဘာ) မာနီ, ဆာ အဒီလဲယီ မိစဲနဲဆာနီလဲ. အုမွဲဘီယီဒဲလုနီ, နမိဘာ အုလဲဖိလဲဖိဆဲာနုဆာနီလဲ.

အဘာ

ယူလဲ ၁၁

ဆီဖီအထဲလုယာ.

ဖိ Ellen G. White, "Moses," pp. 251-256, in *Patriarchs and Prophets*.

ဆာကီနုလုဆာလုမုခဲထဲထဲကုနီ မွဲဆာလုခါဖျီလု အုလဲခွဲ စမိစုအဆာအီမာနီလီ. အဝုထီလဲဆာအီကုထီထဲထဲလဲ မွဲလဲ အဆာအီကုအဘာဒဲ ထီဆာကဆါယွဲအဆာမာလဲအမိဘာဝါ ပုဟဲကြဲဖိဘာကဲစီးလဲ ခးအံဖဲလဲနီ လဲဆာဆာစဲဝဲနီလီ.

မွဲဆာအုလဲအဘာတဂျီလီ. အီကုလုနုလဲစမိစုအလဲ ဒဲဆီဖီယီလဲမုအုဆာဂျီလဲနီဆဲာ. အဝုဘာပဲဖိအဘာမာလဲခးအံဖဲ လီ. လာအနု ၄၀ ပုဂျီဆဲာအဘာထဲထဲလဲအဖး ပုဂျီယာအဝု မိအီ ဂျီလဲဖိလီ. ပုဝုယာအဝုလဲနီ မိဆီဖီဘာမာဆာလဲအဝုအဖးခါဆဲာ

လီၤ. လါန့ၤဘိၤယီၤ ကဆါယွၤကိၤအဝါမိဘၤဘိၤပုၤနီၤ လၢဆၢဖီၤဖျါလၢ
ပုၤဆၢအံၤဘၣ်အစူၤနီၤလီၤ. အဝါအဘၣ်မိၤပၤလၢဆၢမၤနီၤအဂးလီၤ.

မွဲမၤ, ဆၢမၤနီၤကၢဂဲၤဝါန့ၤမၤလၢ, အ့ၤအဝါဖျါလၢခွဲၤအဘၣ် လၢဆၢ
စံၤဆၢလၢခဲၤထုၤ "No" နီၤ ဆီၤမိၤယီၤလၢဆၢအထုးအလၢ မိလၢမိၤခွဲၤဝါဒၢ
လီၤ. အဝါအမံၤမိၤဖျါလၢဖးဖီၤဖျါလၢအ့ၤလီၤ. မိလၢမိၤခွဲၤဝါလၢ လံၤဆံၤပံၤ
အဖးဒဲၤလၢဂ့ၤသိၤယီၤအဖးဒဲၤနီၤလီၤ.

ဆၢအ့ၤစ့ၤကၢဂဲၤပိၤလၢဆၢအဂး

- ၁. ဆၢအိၤဂ့ၤလၢရူၤမုၤန့ၤဖၢဖးအထီၤနီၤ, စမိၤစ့ၤမၤဆၢလၢကဆါယွၤ
အ့ၤမၤအဝါနီၤလီၤ. အဝါအိၤလၢအဂံၤဒိၤ, ယိၤထွဲၤဒိၤဖိၤဝံၤဒဲၤကွၢၤလံၤ
လဲၤထီၤနီၤလၢမဲၤဒဲၤဘၢ ပုၤအံၤစ့ၤလၢဖိၤဝံၤအခိၤနီၤဖိၤဒိၤလၢကဘၢဒဲၤနီၤ
လီၤ. စမိၤစ့ၤအဆၢလၢခဲၤဖျါနီၤ ဝိၤလိၤပၤလၢဆၢဘၢထွဲၤမူၤဒဲၤနီၤ မွဲၤနီၤ
လဲၤ.
- ၂. ပုၤလၢန့ၤစံၤဝါဒၢလၢ စမိၤစ့ၤချဲၤဖျါအဘၣ် “ယမဲၤပလၢလၢအမိၤလၢဖၢရီၤ
အအိၤတၢ, . . . ယိၤခါ, အဝါဝံၤမိၤန့ၤယၢအ့ၤ . . . ယဝါဒၢယီၤ, ယနီၤ
ဒဲၤယဖျါယီၤပၤဝါဒၢလီၤ” နီၤ ကြံၤဝါဒၢဘၢဝါဒၢနီၤလီၤ. ဆၢမၤအဘၣ်
ယီၤ မိၤစံၤဘၢပၤဆၢမၤလိၤမွဲဆၢနီၤ လၢပဘၢဒိၤန့ၤပၤလၢယွၤမၤဆၢ
ပၤဝါဒၢလၢအအ့ၤမၤပၤနီၤလီၤ.
- ၃. မၤလိၤအထုၤဆၢလၢ စမိၤစ့ၤကွၢၤလံၤအခ့ၤထံၤလၢဘံၤယီၤ မွဲၤအကၢဒိၤဝါ
ဒၢပဘၢန့ၤဖးဖီၤဒဲၤ ဆၢထီၤထံၤတုၤထံၤအဆၢကိၤဆါအဂဲၤလါဆံၤ.
ဘၢမွဲၤနီၤပဘၢအိၤပဒဲၤထၢဆၢလၢအမိၤမၤလၢဆါလံၤယီၤ အဆၢဖျါစီၤ
ဖျါမၤ, လၢဆၢဒၢဆၢ ပုၤလမိၤထီၤဆၢဘၢဖးဖီၤလၢ အခ့ၤထံၤ (၁၁) အဆၢ
လၢလံၤယီၤအဖးဒဲၤနီၤလဲၤ.

**ဆၢမၤလိၤ ၃
ဆၢမၤဆီၤမိၤနီၤကဲၤထုၤအခ့ၤထံၤ
ယူၤလဲၤ ၁၂ - ၁၈**

မးဝံၤန့ၤဂၤ **ယူၤလဲၤ ၁၂**
ဖီလၢန့ၤယီၤအဂးဆၢမၤလိၤ. ၂မိ ၅:၁-၂၃; နံၤ ၁၁:၈; ၂မိ ၆:၁-၁၃; အ့ၤ
၇၃:၂၃-၂၆; ၂ကီၤရၢ ၆:၁၆; ၂မိ ၆:၂၈-၇:၇.

၁နီၤထီၤ
“လၢခဲၤထံၤတၢ, စမိၤစ့ၤဒဲၤစအါရၢလၢလၢန့ၤတၢ, စံၤဖၢရီၤ,
ယဟီၤဝါပုၤအံၤစ့ၤလၢအယွၤစံၤဘဲၤယီၤ, ကွဲၤဖျါခွဲၤယေၤရၢခေၤမးဘဲၤဒိၤ
အမိၤလၢမၤဘိၤလၢယဂး, လၢမံၤလၢကျဲၤနီၤဆံၤ. တၢဖၢရီၤစံၤဝါဒၢ,
ဘဲၤဒိၤယမိၤဒိၤန့ၤအလူၤတၢ, ကွဲၤဖျါခွဲၤအံၤစ့ၤလၢနီၤ, ယဟီၤဝါမဲၤပလၢ
လၢဂၤလဲၤ. ယဟီၤဝါယဒုၤယၢအ့ၤ; တၢယကွဲၤဖျါခွဲၤအံၤစ့ၤလၢဖိၤဆ့
အ့ၤ” (၂မိစ့ၤ ၅:၁, ၂).

ပုၤအဂၤဆီၤမိၤဝါဒၢလၢ ပုၤလၢလၢအဖီၤယွၤအခဲၤနီၤ, မိလၢခဲၤဖျါဘၢဝါ
ဆၢမုၤဆၢဂ့ၤ, ဆၢဂုၤထုၤထုၤဒဲၤ ဆၢမၤန့ၤမၤန့ၤဆၢကိၤအဆၢအထီၤဒ့ၤနီၤ
လီၤ. လံၤဆံၤပံၤစံၤဝါဒၢလၢ ဘၢလဘျဲၤဘျဲၤနီၤ ဆၢကၢဆၢဂဲၤမိၤအိၤဝါဒၢ,
ဆၢမၤထံၤထၢမိၤအိၤဝါဒၢဆ့လီၤ. ဆၢလဖးနီၤ မိၤမၤခိၤမၤဝါပုၤအဘၣ်ဒိၤမၤ,
ဒဲၤမိၤကဲၤထုၤဆၢအ့ၤစ့ၤဝါဂံၤဂ့ၤဆၢ လၢပုၤစံၤဆၢထံၤလဲၤမိၤဝါဒၢနီၤလီၤ.

ပုၤဆူၤန့ၤကဆါယွၤနီၤ မိၤဒၢဆၢယၢဘၢဆၢမၤခွါကၢဂဲၤလၢလီၤ.
မွဲၤလါန့ၤဘိၤ, ပုၤအံၤဘၢဆၢန့ၤဆၢအဂး ကဆါယွၤအဆၢစံၤဆၢအိၤဝါဒၢ လၢ
အချိၤဒၢဝါဒဲၤလၢအထီၤဝါဒၢနီၤလီၤ. ယွၤအဆၢဒုၤဆၢကျဲၤနီၤ လမိၤကဲၤဘၢ
ဘဲၤပဆီၤမုၤလါအဘိၤဘၢလါန့ၤဂ့ၤ, ပဘၢမၤလိၤဆူၤန့ၤဒိၤန့ၤဘၢလၢယွၤ လၢဆၢ
အဆၢအထီၤကိၤမံၤဒ့ၤအဖးဒဲၤနီၤလီၤ.

ဆေးမလီလနွှာယီ မိစံဘာပမလေ စမိစုဒဲကဆါအလူလမိဘာဝိ
အရှုခမျးသံနီ - မွဲဆေးအဒီလေ ကဆါယွဲကိပုကိဂဒွာဘဲနီအဘီလီ.
လေးဆေးမိမအာအဖးနီ ဆေးနဲလဲဆေး (miracles) မွဲဂု, ဆေးချဲလေးမုခါ
မုဘဲစမိစုဒဲဘာဝါအဘီမွဲဂုနီ မိလဲလဲဖျီဂုဒဲလီ.

လေးစမိစုအဂးနီ ဝုယာဘာကဆါယွဲအဆေးအမုမုလဲ အလဲထံး
ယီယီလဲမွဲအုဒေ.

အတုယူလဲ ၁၃
ယဟိဝဲမွဲမပာလဂဲလဲ

စမိစုခိနယွဲအလူ, ဒဲလဲဂုဖာရီအဘီ ဘဲဘီအမိမဲကဲထဲအဆေး
မဘာ “လဲလေးဖာရီအဘီဘဲဘီ” အမိဒုစဲထဲယွဲအခါအရှုခမျး
ပုအံစရုလဲလေးအံဖးအဖးနီလီ (၂မိ ၃:၁၀).

ဖာရီအဆေးစံးဆေးထဲယွဲအလူ, “ကွဲဖျီခွဲယေရှုခမျး” (၂မိ
၅:၁, ၂) နီဘဲဘဲလဲ, ပဒဲဘာဆေးအခါပယီ အကးဒီမဲဆေးနီ
လဲ. -----

ဖာရီလီဖျီထဲ “ယဟိဝဲမွဲမပာလဂဲလဲ” နီ, မွဲအဂုကျဲမအာ
အု, မွဲလေးအဂုလဲထံးဆေးဂုဘာနီ, ဒဲစံဂု, “ယဟိဝဲယဒဲယာအု” နီ
လေးဆေးအိကွဲထဲထီအာဖးလီ.

လေးဖးဖီထဲထီယာယီ ပုစံဆေးဘဲနီအိဆံအလဲ (ပုဂဲယူ
လဲ). လဲဘာအုမလီ. အုမွဲယုဂုစံဂုဒဲ, “တဆေးမုအဆီအကုနီ
မွဲအယီ, ဆေးဝုယာလေးနဲမွဲယွဲလဲလဲလဲ လဲထံးလဲဆေး, ဒဲယုဂုလဲလဲ
နအုမုလဲလဲလီ” (ယီဟာ ၁၇:၃).

ခဲအံဖးအိကွဲဖာရီစပုနီ, မွဲဆေးအိကွဲနဲဆေးအစီအမံလဲ
အထဲဒုဒဲကဆါယွဲဒဲအစီအမုနီလီ. အနီမွဲဆေးထုဖျီအာလေးဆေးအိ
ဒီချီ (opposition) ကဆါယွဲ, ဒဲယွဲအလူအထာ, ဒဲယွဲအရှုခမျးနီလီ.

ဖာရီလီဖျီထဲဝုဒီလေး “ယကွဲဖျီခွဲအံစရုလဲဖဲဆုအု” နီ
မွဲဆေးဝဲထဲကဆါယွဲလေးအဘီမုဂုလဲ, ဒဲအနဲအနီ အံဖးကဲထဲဆေး
အိကွဲနဲပုလဲထံးဆေးကဆါယွဲဘာနီလဲကဘာ မွဲဆေးဆူဖး (system) လေး
အဒုဆေးယေးလေးကဆါယွဲနီလီ.

ထံးဖီထဲအနဲလဲထီနီ ဆေးအိကွဲနဲအိကွဲဘာ (attitude) ဘဲနီ
ကဲထဲဝုလေး French Revolution နီ မွဲဆေးအလဲဆုအု (ဖီလေး အဲ
၃ဝး၁-၂ ဒဲ နဲ ၁၁:၈). ဖာရီဆီဖီလဲအာလေးအဂုမွဲယွဲလဲ - မွဲဆေး
အစီအမုလဲမဲလဲ ဒဲမွဲဆေးဝုဆေးဘာအံထံးဆုထံးနီလီ.

“ဆေးလဲလဲဖျီထံးအလူလေးလဲဆံးစံးဖး, ခဲအံဖးမွဲဆေးဒုယုထု
လေးအထဲဒဲကဆါယွဲအဘီမုဂုလဲ ဒဲအိပဒဲအာလေးယွဲအလူအဂး
လီ. စပုအဂုဂဲထဲထဲကဆါယွဲအစီအမုပမုဆေး ဘဲခဲအံဖးအစပုနီ
အိနဲဂဲအု. လေးစမိစုဝဲယွဲအဆေးပရဲလေးအဘီနီ လေးဆေးအိကွဲ
ထဲထီဘာအဖးဖာရီစံဂုဒဲ, ‘ဘဲဘီယမိခိနအလူတ, ကွဲဖျီခွဲ
အံစရုလဲနီ, ယဟိဝဲမွဲမပာလဂဲလဲ. ယဟိဝဲယဒဲယာအု. တယကွဲဖျီ
ခွဲအံစရုလဲဖဲဆုအု’ (၂မိစု ၅:၂). ပုလဲဘာကဆါယွဲ, ဒဲပုဆေးဝဲလေး
ယီဒီခဲအံဖးနီ လူထဲချဲထဲဆေးဘဲနီအဘီတ မဲကြဲထဲမဲကဆါယွဲ
အလူအထာလီ.” Ellen G. White, *The Great Controversy*, p. 269.

အုပုအုစုဂုနီလေး နဲဝုယာကဆါယွဲမုနီ နမိစံးဆေးဘဲ
ဝုလဲ. အုနဲလဲလဲနဲဝုယာနီ, နမိစံးကဆါယွဲနီလဲလဲမပာလဲ,
ဘဲမွဲနီလဲ.

အစီ ၁၄
ဆေးဆီမုနီကဲထဲလဲ

ကဆါယွဲအုမုလဲဆေးယီ မွဲဆေးအယီအုနီ စမိစုဝုယာဝဲဂု
ခါလေးအဆုထံးအီလီနဂု (အဂုချဲဖျီအာလေးမုနီ), ဆေးမိကဲထဲ မွဲနီ
လဲနီ ဝုဂုအုလီ.

ဖီ ၂မိ ၅း၃-၂၃. ဆးဒးဆးၵယာဆးလးဖာရီအဆးထံလထံ
ဗးနီၵ ဆးစံးဆးၵထဲးစမိစ့ဒဲးစအာရးၵမဲ့နီၵလဲၵ.

စမိစ့ဒဲးစအာရးၵ လချးလုးလးဖာရီအအိၵဒ့ၵဘာနီၵ, ကိၵရီ
ပုအံၵစရုလးၵရီၵဒဲးချဲးလဲးယုးအလူလဖး, ဖုးနဲးဆးနဲးလဲးလးအဝဲး
အဆးနဲး လးကဆီယုးမိမိဖီဖျးအဝဲးလး ဆးဘာကဲးဗိးအလးနီၵလီၵ.
တး, အဝဲးဘာဘိးထဲးဘာထဲးကဆီယုးထိးနီၵလီၵ (၂မိ ၄း၂၉-၃၁). အဝဲးဘာ
အဆးယိလီၵထီၵမလဲး လးကဆီယုးမိမိဖီဖျးပုဟံးတြီၵလးဆးစးထဲး
အလးနီၵလီၵ.

ထိးစမိစ့လုးလးအံးစမိစ့အအိၵနီၵ, ဆးမအးဒဲးန့ထဲးဝဲးလး
အံၵစရုလးဖိးဝဲးအဂးလီၵ. အဆးရုးဆးန့ဘဲးအထဲးဝဲး, ဒဲးကိၵမုနဲးအဆးမ
လဖး ဒဲးအထဲးဒဲးကဲးထဲးလးအဝဲးဘာအဂးလီၵ. ဆးစံးန့ဆီၵအဝဲးဘာလး
ပုအကုးဒဲးဆးလူဆးချဲးဝဲး ရးစးလးအဝဲးဘာအဖးခိၵနီၵလီၵ.

ခိၵနီၵအာမုးဝဲးအုး, ဒဲးဆးၵထဲးစမိစ့ဒဲးစအာရးၵနီၵစံးလးလး
အုး, ဖျီလးဆးမိမိအာလး အရုးခဲးဝဲးဒဲးဝဲးထဲးစမိစ့နီၵလီၵ.

ဖီ ၂မိစ့ ၅း၂၁, ဒဲးအိၵကုးလးန့လး ပုဝဲးထဲးဆးဝဲးလးအလး
ဆံး- ဘာမဲ့နီၵအဝဲးဘာစံးဆးဘဲးနီၵလဲၵ.

အဝဲးဘာအာဂဲးယုးထီၵလီၵ, ဒဲးစံးဝဲး, “မဲ့ယဟံးဝဲးန့ဘာ စ့ရု
ဆးဆံး” နီၵလီၵ. အဝဲးဘာဆီၵမိစ့စမိစ့ဂဲးမဖီဖျးအဝဲးဘာနီၵ မဲ့ကမိက
ဂဲးအထဲးဘာထီၵအလီၵ.

မဲ့ဆးနီၵ, စမိစ့ဒဲးစအာရးၵ ဘာဆးၵယာဆးလးအရုးခဲးဝဲးဒဲးဝဲး,
ဘဲးအဘာဒးဆးၵယာဆးလး ပုအံးဖိးဝဲးအဝဲးနီၵလီၵ.

ထိးမဲ့ပုအာလဘာလဲးဖိးဘာလး ဆးအိၵကိၵခိၵနီၵအခါနီၵ,
ဆးမိမိဝဲးဘာထဲးဆးမဲ့နီၵလဲၵ.

အနီၵ ယုးလးအစံးဆး “ယး” ယုးလဲး ၁၅

စမိစ့နီၵ လဲးယုးဘာဝဲးလီၵ. အဝဲးဘာဆးဘာထဲးဂုးလးဖာရီ, ဒဲးအရုး
ခဲးဒဲးဝဲးဘာထီၵထီၵ ဆီၵအးအဝဲးလီၵ.

မဲ့ဆးနီၵ စမိစ့ချဲးထဲးဆးလး အလမုးလးဘာနီၵလီၵ. အဝဲးဘာ
ဆးမအးဒဲးကဲးဂဲးအထဲးလး အံၵစရုလးဖိးဝဲးအဂးတး, အဝဲးစံးဆး,
“ကဆီၵ, နမအးမန့ပုခဲးယုးထီၵဘာလဲၵ. မဲ့ဘာနီၵန့အးမးလဲးယုး
လဲၵ. လးယဂဲးချဲးဆးလးန့မဲ့ လးဖာရီအအိၵလဲးလဲးနီၵ, အဝဲးဘာမအး
မန့ပုခဲးယုးနီၵတး, နမဖီဖျးန့န့ရုးလဲးလီၵအုး” (၂မိ ၅း၂၂, ၂၃). စမိစ့
အာလစံးဘာလးကဆီယုးအဖးခိၵ ဖျီကုးတရီလုးနီၵ, ပဆီၵမိယိအဆး
မအးဘာလီၵ.

လီၵန့ဂဲး ကဆီယုးစံးဆးထဲးဆးနီၵ အစီၵအမုးဒိၵမလီၵ. အဝဲးမိမိ
ဆးနီၵလဲးထဲးလဲးဆးလီၵ. “ဘိးန့ယုးထီၵဖာရီ ဘဲးဘာလဲၵ, ဘဲးဘာလဲၵ
နီၵ, နမိဒးဘာလီၵ” (၂မိ ၆း၁), ယုးစံးဘာစမိစ့.

ဖီ ၂မိ ၅း၂၂-၆း၈. ကဆီယုးစံးဆးထဲးစမိစ့မဲ့ဆးနီၵလဲၵ, ဒဲးဆး
အကးဒိၵ ဝဲးယုးအဂဲး မဲ့ဆးနီၵအိၵထိးထီၵလဲၵ.

ကဆီယုးမဲ့ပုအိၵန့ဆးချဲးလဲးလီၵအုး. အဝဲးမိန့လဲးမဆးဒိၵဒိၵ
အာအလုး လးအရုးခဲးဝဲးအဂးလီၵ. အဝဲးလီၵန့ထဲးစမိစ့လး ဆးဂဲးဆး
ဖးလးအဘာလးဘာစးလဲးထီၵထီၵ (၁) ယမဲ့ယဟံးဝဲးလီၵ (၂) ယန့ဖျီထဲး
ယာလးန့ဖံးဖျာဝဲးအအိၵ (၃) ယအိၵကုးဒဲးအိၵကုးခဲးယုးထီၵအုးလး

အဝတ် (၄) ယမိဖုလုအဝတ်လေးခင်းကနအု (၅) ယနါကုဆုယူ
ပုအံစရလုဖိကုအုကုထိဆေး ဒဲ (၆) ယနုထုထဲယူယဆေးအုလုယူ.

ထီးနဲလုအဆေးချဲဖုစံထုဝုလုဘျဲဂီလုဘျဲ, အမဲ့ “ယး” “ယ”
နီဆံ. ယဝုဒယဟိဝါနုယု, ယမဆေးဝံလုယဟိ, နနဲနဲယးဝုလု ယမိ
မဆေးလုနဂး ဆေးလုယအုလုထဲဝဲနီလီ.

ကဆိယုလီဖျိထုဝုလုထံးလုဆေးဘိယီ လုအဝုမိမဆေးအဒိ
လံမဲလုပုအံစရလုဖိအဂး လုအဝုမဲ့ယုလုအမုဝုလုဂနီလီ (၁)
“ယမိဒုထဲထုခွဲနဲလုပုအံဖိဖိအဆေးအံဆေးယိအဖုလု” (၂) “ယမိ
မဖိဖျဲနုလုလုစိအဆေးမ” (၃) “ယမိပွဲထဲနဲလုပုယူထုအဝု
ဒဲလုဆေးစုရုဖိဒိလုဖိ,” (၄) “ယမိအိကုနဲလုပုခမုးလုယဂးတး,
ယမိကဲယုလုနဲလုအဂး” နီလီ (၂မိစု ၆:၆, ၇).

ဆေးမလဲထံယီ မနုထဲဒဲဆေးမဘုမထံးထဲဆေးအဝု လုအရု
ခမုးဝံနီလီ. ဆေးထီးအလုနီ မွဲကဆိယုမကဲထုဝုဒ, ဒဲပုအံစရလု
ဖိဝံ မဲ့ပုထီးဆေးနုဘုဆေးအခိအတုလုဖိနီလီ. ကဆိယုဖုလုပျိဆေး
ဝံနီ, ဒဲအဝုဖုလုပျိဆေးဘိယီ လုပဂးဆုနီလီ.

လုလဲဆဲးပုအဖး ပုကုအုကုထိဆေးလုကဆိယုအမုယု
မွဲနီအိဒဲလဲ. လုဆေးဆိမိအကြဲအဘုနီ. ဘုမွဲနီလဲ လု
အထိဘုလုနကိထုကဆိယုနီ ဘုခိဘုတုဝုလဲ. ဘုမွဲနီ
နကြဲနဲဆေးဆုဆေးနီလဲ.

ပူတပျါ ယုလဲ ၁၆
နီဖံလုလုဘုဆေးကုတရဲဘု

ကဆိယုဖုလုစမိစုလု ဆေးအုလုအိဒဲအစိအမုလုမိဘုမ
အဆေးမအဂးနီလီ. ဆေးလုနီ ကဲဆေးဝဲဆေးဘုလုစမိစုအဂးလီနုဂု,
အရုခမုးဝံအဆေးစံဆေးလုဖိ မပွဲအဝုအလီ.

**ဖိ ၂မိ ၆:၉-၁၃. ဆေးဂဲကဲထုမွဲဆေးနီလဲ, ဒဲပဒိနုဘုဆေး
မလီ မွဲနီလုအဘုထုဆေးထိလု ဘုဒဆေးယုဆေးကဲဆေးဂဲ
နီလဲ.**

ပုဟံတြုဖိလုဖိ အဝုကဲလုလုဆေးကဲဆေးဂဲဒဲလုမဆိမုနီဆေး
အဖး, မွဲလုလုခါနုစမိစုအလု လုကဆိယုအဆေးအုလုဘုနီလီ.
အဝုအိခိယိလီဝုယံယုလီနုဂု ဆေးဘုနုလုအဝုအဝုအု.
ဘိယီဆုမိလုဆုဒဲ. အထိလီဆေးနီ ဒဲယံဒဲယဲထုလုအဝုအဝု
အဂးလီ.

ဆေးမအဝုဘဲဘိကဆိယုခွဲရဲထဲအဝုအိနီ, ပုအဝုလုကဲဘု
မိအိဒဲဆုစေး.

ဆိမိထဲထုထုအဆေးလုခါဖျိနီဆံ. ပုကုထု စအုစဖုအုစု
ဆေးလု ပုလုလီလုဘုအဆေးဘိဆေးယီဒဲ ပုအတီအလီလုဖိအဆေးရု
ဆေးနုအဂးလီ. မွဲလီနုဘိ, စအုစဖုနီထီးအဝုလုဆေးဆုဆေးနဲအံ
အလုအဂးလီ. “မွဲလီနုဘိ ယအိလုနုလုထံးပးတး, နဖိထုထု
ထုလီ. နမိဘိယုလုနကိထုထုဖုလုဆေးတး, လုခဲထဲနီ နမိမနုထု
ယုလုဆေးလုဖိအဖးလီ. အုလုမွဲဘုနုမွဲပုလုအိဝုလုယဂး လု
မုးလုလဲ. တးအုလုမွဲဘုလုနုဖု ယဆေးမုလုလုလုခါဖျိယီ အိ
နဲမဲအု. ယဂဲယဘုဒဲယုအုလုဝုတး, ယုမွဲယုအလဲ, ဒဲယဂးလု
ဆိလုကုလီ” (အုအု ၇၃:၂၃-၂၆).

လုဆေးလုခါဖျိအလုဒိပုဒိအဖး, ကဆိယုအိကုဂုခါအရု
ခမုး လုအိလုအဝုအိအကုနီလီ (အဲ ၄:၁၃; မ ၂၈:၂၀).
အဝုဖုလု အဝုအဆေးမုဆေးလု, ဒဲဖုဂဲဖုဘုအဝုအဝု ဘုမုအဆေး
လုခါဖျိအဂးလီ (ယီ ၁၄:၂၇; ယီ ၁၆:၃၃; ဖံ ၄:၆, ၇).

ဆေးအုလုအိလုအဒါနီ၊ “ယမိအိကုာနဝံလပုခမျးလယကးတ၊
ယမိကံယုလနဝံအကး” (၂မိ ၆း၇)၊ မွဲဆေးဒုကံထုဆေးမာဘူမထံးလိလ
လကဆိမိမနုအရူခမျးဝံနီလီ။

ဆီၤမိၤယိဆယီ၊ “ယမိအိကုာနဝံလပုခမျးလယကးတ၊
ယမိကံယုလနဝံအကး” (၂မိ ၆း၇)။ မွဲအစံာဂုာလပုအဂ (အဖု
အဂီ) အကးလါနုဂု၊ ပမိမနုဘဲာပုလဂဘာလဂအကး၊ ဒဲပမိဘာ
မာဘူမထံးပာလမ မုလနံဘာလနံဆေးအိမာအဖးဘဲာဒုလဲ။
(ယိလမ ၂ကီရံၤ ၆း၁၆ အဖးဆုလါဆံာ)။

ပြီပတံး ယူလဲၤ ၁၇
ဘဲာကဆိယုအဝိာလဖာရီအမုယာ

ဖီ ၂မိ ၆း၂၈-၇း၇. ကဆိယုမဆေးလမစမိစုာအဆေးစံာပဒုဆေး
နီဘဲာဒုလဲ။

ကဆိယုနဲဖျီအာလမ စမိစုာဘဲာ “ယာဝဲ” အဝိာ, မွဲအစံာဂုာလမ
အဝါမွဲပုအိဘူလမယု, ယုမွဲအရူခမျးဝံအယု, ဒဲမွဲယုလမအအုလုဆေး
လမအဝါဝံနီလီ။

ယုအဆိအကုာယီ အုမာစမိစုာလုခဲဆေးလဖာရီနီလီ။ လမဆေး
နဲနုလုဘာလအိဘာအဖး, စမိစုာခဲပဒုအာဒိာဒဲစံာဂုာ, “တဖာရီမိခိနု
ယလုဘဲာဒုလဲ” နီလီ။ ဆေးခဲနီ မွဲလမစမိစုာဆုလုအာနီမွဲအု, လါနု,
အဝါမိပဲဖျီအာလမဆေးမနီ, ဆေးမလကံထုဘာဂုာဘာဘာနီ
လီ။

“လမကဆိယုမလုစမိစုာ ထဲထဲလဖာရီအအိနီ, စမိစုာမိနဲနု
လုအာအု. ဆေးခဲဖျီ (term), 'aral sepatayim – အခါပယီမွဲဂုာ

‘ယနီဖံာဘာဆေးကုာတရံအု’ နီ, မွဲလမစမိစုာလီဖျီထုလမအဝါခဲဒု
ဂုာအု (၂မိ ၆း၁၂, ၃၀)– လုလိလဘာလမအစံာဂုာလမ ၂မိ ၄း၁၀ အဖး,
‘ယနီဒဲယဖျီယီပာဒုဒါလီ’ နီလီ။ *Andrews Bible Commentary:
Old Testament, "Exodus"* (Andrews University Press, 2020), p.
205.

လမဆေးယုဘာအဖး ကဆိယုဖျီလုစအာရမုလမဆေးမဆေးစမိစုာ
အကးနီလီ။ စမိစုာမိလီဘာစအာရမု, ဒဲစအာရမုမိခဲဆေးပုပုလမဖာရီ
အအိ လမပုအဂအမုယာလီ။ ဘဲာနီအဝိာ စအာရမုမိကံမိ (prophet)
လမအဝါအကးလီ။

ဆေးကုာနဲယီ ကံထုဆေးထုဖျီမိလဂအဆေးမဂုာဘာဘာလီ။
ဆေးလမမိနီ မွဲပုခဲဆေးလမယုအကး, အဝါအနီဖံာနီ မိဘာခဲလုလုဖျီဆေး
(to transmit) ဒဲ မိဘာခဲကျိာ (interpret) ယုအလုလမပုခမျးအအိလီ။
ဘဲာစမိစုာလီဘာစအာရမုအဝိာ, စအာရမုဘာထုဖျီထုထဲဒုဂုာလမ ဖာရီ
အအိလီ။ မွဲဆေးနီအဝိာ ယုဆေးကျိာဘာမိလဂ လမအုနဲဖျီထဲယု
အဆေးဘဲာလမပုခမျးအအိနီလီ။ ဆေးမအာယီ ကံဂုာလမဆေးခဲ
ဒုလိလဘာလမအလု, လမမုခါမု; ဒဲဘဲာဆေးမယံယါဂုာအဝိာ, မိဒိနုဆေး
ပရမုလမယုအအိ ဒဲကုာနဲလုဂုာလမလံဖးလီ။

ကဆိယုလီဖျီထုဆေးဆုလမစမိစုာ လမအမိဒိနုဆေးစံာဆေးလဖာရီ
အအိနီလီ။ ယုဒုဒုယာဝဲအဝါလမ ဆေးဘာဒုဆေးယာဆေးယီ မိကံဂဲ
ဂုာဒဲမိယံနဲဒုနီလီ။ ယုစံာဘာစမိစုာနံဖးလဖးလမ ဖာရီအခါမိနီဂုာ
လမယုမိဒုဆီထုဖာရီအာနီလီ (၂မိ ၄း၂၁; ၂မိ ၇း၃). လမခဲထဲ ဆေး
မိကံထုဆေးအဂုလမ “ပုအံဖိမိဒုယာလမယုထဲယီဝါလီ” (၂မိ ၇း၅).
ဆေးမအာ, လမဆေးကမဆေးဂဲ ဆေးခိဆေးဝါအဖးဒုလု, ယုအမံမိဘာ
ဆေးမလမဖုဂုာနီလီ။

စမိစုစံးဖီအဘ လာလမိမာဘာယွအဆာအုမာလုနီလီာ. ပဝုာံဆုပဲးဖျာပဘ လာပဝုယာဝဲကဆါယွအဲဒိ ပဘာမအီ မွဲနီလဲာ.

အဘာ ယူာလဲာ ၁၈ ဆီုမိအထုလမယာ.

ဖီ Ellen G. White, "The Plagues of Egypt," pp. 257-265 in *Patriarchs and Prophets*.

အီကုာလာ စမိစုဆာယာဖါရီအခုထံလဖာ ကဲဝုာနာနဆီဆီ လုနီလါဆံာ.

“ပုဗ္ဗဝုဒါနီ, ထီဂဲထုဆာစီကဲ (စံအာ) ဆာလအံာစရုလဖါ ဝံကုဒဲပိထုဆာလမိမာဆာမာဘာနီလီာ. အဝုမအထုဆာမဒဲ မာဂါနွဲပုအံာစရုလဖါဝံအဆာယီလါနီလီာ. ဆာနီဆာနအထုဝုဒါ လာဆာမလးလီာ. ထီပုအံာစရုလဖါဝံဆီုမိပိထုဆာအဆာအထီ လအီဘာအဂး ဆာမအထုဆာမအာလံာ ဒဲရုဝုာနာဝုဒါမလုလီာ. ဆာပုထုအဆာပိဆာလုအကးဒီမဲဝုအကဲ (brick) လာပုဘာမာ ဝဲဝုလမုနီ, ပုဘာလဲဗုဖဲလမလီခါ (ကောကံရီး) နီလီာ. ဖါရီလဖာ လုလမုဘာလီခါဘာ ဘာကဘာဂဲဝုဒါမလီာ.

“ပုအံဖါမိနီဝံ အုမာပုအံာစရုလမိနီဝံ ယိထွာပုမာဆာဖါဝံ အဆာမ ဒဲအဝုဝံဘာမဆာလီလါ. ဆာမဆာဖါလဖာလုလုလုလု လာဆာလးပံစီ ဘဲာဒိမိအုပနုဘာလီခါလမအကဲအဂးနီလီာ. အဝုဝံကုာစံအာပဆာဆီဆီလုလါနာဂု အထီအပထုဘာနုအု. ထီမဲအဝုဝံအဆာမလထုဘာဘာနီ ပုအံာစရုလ (ဟံတြု) ဖါမိနီဝံ ဘာထီထးဝုဒါဆာဆာလုနီလီာ.” Ellen G. White, *Patriarchs and Prophets*, p. 258.

ဆာအုစုကုကါပါလုဆာအဂး

- ၁. ဆီုမိထဲဆာထီလမနဘာထုဂဲထုဘာ လာကဆါယွကါနာ, လာ ဆာလဘာလီဘာစဘာအခါနီဆံာ. နနုဘာဆာမလီမဲနီလဲာလာ နဆာလုခါဖျါဖါနီလဲာ.
- ၂. လီဘာပုဂုဂါ လာကဆါယွနုလုမာဆာလမနဂးနီ, ဒဲကဆါယွ မာဆာနုအဖျါ လာနုလဆီုမိဘာနီလါဆံာ. လာဆာရုဆာနု အဖာ, ထီဒဲလုပုအတီအလီဘာထီဆာရုအခါနီ ပနဲနုကဆါယွ မိနုဘဲာလဲာ.
- ၃. ပုလဂါအုစံဝုလ “ယဝုယာကဆါယွနီအု” နီ နမိလီဘာ အဝုလမဲဆာနီလဲာ. လမဲဘာလမအဝုခါထုဒုဒါဆာဘာ, လာအမိ ဝုယာဝုလမအဆာအီမာအဖာနီ, နမိမာဆာအဝုလ “ဝုယာ ကဆါယွ” အဂး နမိလီအဝုဆာနီလဲာ. ဘာမဲနီဆာယီအကးဒီ ဝုလဲာ.

ဆမလိယ ၄
ဆတတုကတနာလဖာ
ယူလဲ၍ ၁၉ - ၂၅

မးဘံနံဂေ ယူလဲ၍ ၁၉
ဖီလနွာယီအကးဆမလိယ. ၂မိ ၇း၈-၁၀:၂၉; ၄မိ ၃၃:၄; ရိ ၁:၂၄-
၃၂; အ့ ၁၀၄:၂၇, ၂၈; အဲ၁ ၂၈:၂, ၁၂-၁၇; အဲ၁ ၄၄:၉, ၁၀, ၁၂-၁၇.

၁နီၤထီၤ
“ဖာရီအာနီထုတာ, ကွဲၤဖျါပုအံၤစရုလဖာအ့ၤ. ဘံၤယဟံၤဝါ
လီၤဘာယူၤ စမိစုအဘိနီၤလီၤ” (၂မိစု ၉:၃၅).

ပုမဆံဖီလကကျာစံၤန့ၤအကဉ်ယီလါန့ၤဂုၤ မဂဲၤအာအ့ၤ. တာထီး
အဝါမန့ၤထံၤဖာဒိၤလကုဒဲဒိၤထးအကဉ်ယီလထံၤပးနီၤ ကဉ်ယီဂဲၤထု
ဝါဒါနီၤလီၤ.

ပုလဂါအုစုအဝါလမ ဘမဲနီၤဆမအာဘဲၤနီၤလဲၤ တာအဝါစံၤ
ဆာ, “အခုထံၤနီၤ, နမိဘာထုန့ၤအဝါအာအိၤဆာနီၤလီၤ.”

အိၤပဲၤခွဲၤဆေ ပုမိစံၤလမဆမမန့ၤမုမဆမဖိဆမပါအကးနီၤ, ပစံၤဆမယီ
မွဲလမဆမိဂျါလမလံၤ ၂မိစုထုဖျါပုဟံၤတြာဖိၤဝံၤလမဆးအံၤဖာဒါအကးနီၤလီၤ.
စမိစုဒိၤန့ၤဘာဆလူလမ မိဘာလုဝါလမဖာရီအအိၤဒဲစံၤဘာယူအလူလမ
အမံၤဒိၤဖျါကျဲမွဲ, shalach et ami, “ကွဲၤဖျါခွဲၤယဂျါခေမး” နီၤလီၤ.

ဖာရီလခီၤ, မိဖျါခွဲၤယူၤအဂျါခေမးအ့ၤ. ဖာရီမယံၤနးအာ မွဲလမ
အာမဲၤပုဟံၤတြာဖိၤဝံၤမိဒုဆာထဲၤအဝါဝံၤနီၤ, လံၤဆံၤပံၤလီၤဖျါဆမလုထံး,
ဒဲဆအဂျါအိၤနးမံၤအ့ၤ (၂မိ ၁:၁၀). ဆမလမးနီၤ မွဲပုဂျါမခီၤဂျါ (eco-
nomics) လမံၤနီၤလီၤ. အဝါဝံၤမွဲပုမဆမလမအန့ၤကါဘာဆမအလံၤအလဲၤ

ဂျါခိဖီလဖာလီၤ. ဖာရီမိပျဲ (ဖျါခွဲၤ) ပုမဆမလမအဝါအကးလဖာနီၤ ဘဲၤနီၤ
အ့ၤ. လမဆနီၤအကး အဝါမိဘာထုန့ၤခေမးဝံၤအာ လမွဲဘာန့ၤဆာဒုန့ၤ
အာဆးလီၤဘာ, အဝါမိဘာအုလဲၤထဲၤအာဆ့ၤနီၤလီၤ.

အတုၤ ယူလဲ၍ ၂၀
ကဆါယွဲဒဲကဆါအဂျါဂါလဖာ

ဖီ ၂မိစု ၇း၈-၁၅. ဆမလိယလဖာထီးယီလမ ပုဟံၤတြာဝံၤ
အကဆါယွဲ ဒဲပုအံၤဖာဒါအကဆါလဖာ ဒါဆာယုယါလီၤအခုထံၤနီၤ
မွဲဆာနီၤလဲၤ.

ဆာဒုဆမယုလမအမိကဲၤထုဝါဒါနီၤ မွဲဆမလမကဆါယွဲအမာလဂါ
ဒဲပုအံၤဖာဒါအကဆါလဖာ (ကလိၤကလလဖာ) အဘိအဆာနီၤလီၤ. ဆာ
ကဆာဂဲၤကဲၤထုဝါမွဲလမဖာရီနီၤ ဆီၤမိၤလုအာလမယွဲလဂါဂါနီၤလီၤ.
ကဆါယွဲမွဲအဒုဆမလမ ပုအံၤဖာဒါဒဲထံၤခးဖိၤဝံၤအ့ၤ, မွဲဆာဒုဆမလမအဝါ
ဝံၤအကလိၤကလ (deities) လဖာ (မွဲအဆါဒဲအကဆါမုလဖာအိၤဝါ ၁,၅၀၀
ဘျဲ) နီၤလီၤ. လံၤဆံၤပံၤစံၤဝါလုထံးလုဆု- “. . . ဒဲအံၤဖာဒါအယွဲဝံၤထီး
အလူနီၤ ယမိမဝါလမဆာစုရုလီၤ. ယဝါဒါယီယမွဲယဟံၤဝါလီၤ” (၂မိ
၁၂:၁၂). မကဒိၤလဖာစံၤဝါလမပုအံၤစရုလဖာ စဲၤထုလမဆးအံၤဖာဒါနီၤ,
“ယဟံၤဝါဒုအိၤထုဆာစုရု လမအဝါဝံၤအယွဲလဖာအလီၤဆုလီၤ” (၄မိ
၃၃:၄).

ဆာစုရုအဝါဝံၤအယွဲလဖာ အဒိၤဖျါပုလမနီၤထီၤဘီကဲၤထုဂူလဘီ
နီၤလီၤ (၂မိ ၇း၉-၁၂). လမဆးအံၤဖာဒါနီၤ, ယူရုအာ (Uraeus) အကဆါမု
ဝါဂဲၤ (Wadjet) နီၤ ဘာဆမဖုဒိၤဝါဒါလမ ဂူဘဲဘာပမးအံၤဖာဒါလလခီၤ
(Lower Egypt) နီၤလီၤ. ဆာန့ၤဂူဘဲနီၤ ပဒါဘာလမဖာရီအခါလု (၁ရုဖာ)

လိနီမဲ့ဆနဲ့လအဝါအစီအမဲ့ ဒဲအကလိကလအအိတ်အိတ်လိဝါလအလအလအဝါထီယာနီလီ။ အဝါဝါနဲ့ဝါဆုလအဂူနီ မိဝါလအဆအိမာလအခဲလဆိနီလီ။

လအအရအနီထီဘိကဲထံ ဂူဒဲအယုလအဝါဝါအဂူလဖလအစပုအမုယာနီ၊ ထုဖျီထံကဆိယွအိမာဝါလကအစီအမုနီအိလပုအံဖိဝါဝါ အပုမုခုပုဂူအမုဒဲပုအုဆာဝါဆာဝါအဖျိနီလီ။ ဖာရီအစီအမုအဆနဲ့လဖ ဘာဆမနးခွဲဝါလကဘာ၊ စအရအဒဲစမိစုဖိဆုထဝါလအစုဖးနီလီ (၂မိ ၇း၁၂၊ ၁၅)။ ဆနီထုဖျီယွအစီအမု၊ ဒဲစမိစုလကဆိယွပျဲလအနီအစီအမုဒဲဖာရီလအစံလအအလ “ယွ” လကဒဲနီလီ။

ခးအံဖိလအိခါ အဂူဖးဒဲလဘီ Nehbkau (ယွလအပမုဆုထဝါမုလဖ) နီ၊ စံဝါလအဆံအပံ၊ ဒဲအလအိ၊ ဒဲပုကြဲဘိထံဘထံဝါဒနီလီ။ ဘဲအဝါဝါစံဝါအဝါ ဂူကဆိဖးဒဲနီ အစီအမုဒဲလအယုလအဂူနီဘီဒဲနီလီ။ မဲ့ဆနီ၊ ကဆိယွဆုးကျိဆလပုအံဖိနီ အဝါထုဖျီထံအလ လမဲ့ဘဂူကဆိဘနီလီ။ ထိးဆဒဲဆာယာလိဝါဂီနီ အဝါဝါမိဝါယာဘ ကဆိယွအဆပရုထံထံဆဆလထံပးနီလီ။

ပမိပျဲဘကဆိယွလကပမုဆလ “ကဆိလဖ” လအပမုဆဆိအလပဖျိခါလဖနီ ဘဲဒဲလဲ။

အစီ ယူလဲ ၂၁
မပာဒုဆိထံစပုဖာရီအလဲ။

ဖိ ၂မိစု ၇း၃၊ ၁၃၊ ၁၄၊ ၂၂။ ပနာဒဲလဲဆဲးပံအဆာလဖထီ ဘဲဒဲလဲ။

လံမိစုနံဘံလဘံအဖးနီ ဆထုဖျီထံဝါလ ကဆိယွဒုဆိထံဖာရီအာ အိဝါခွဲဘျဲလနီလီ (၂မိ ၄း၂၁; ၂မိ ၇း၃; ၂မိ ၉း၁၂; ၂မိ ၁၀း၁၊ ၂၀၊ ၂၇; ၂မိ ၁၁း၁၀; ၂မိ ၁၄း၄၊ ၈; ဖိဆုလ ရီ ၉း၁၇၊ ၁၈ နီဆဲး)။ လအဂူကဆိယွနီ မဲ့ဖာရီအနုဆိဒဲဝါဒုဆိထံအာနီလီ (၂မိ ၇း၁၃၊ ၁၄၊ ၂၂; ၂မိ ၈း၁၅၊ ၁၉၊ ၃၂; ၂မိ ၉း၇၊ ၃၄၊ ၃၅)။

မဲ့မပာမဆိထံစပုအလဲ-ကဆိယွနု၊ အုလမဲ့ဖာရီအနုဆိဒဲဝါလီ။

ဆဖျီလအုလမဲ့လလံ ၂မိစုအဖး ဘာထုဆာတတုတနာဆံမဲနီ၊ လအဂူနီယဲမဲ့အဖးကိမဲ့ဒဲနီ၊ မဲ့ဖာရီအနုဆိဒဲဝါဒုဆိထံအာနီလီ။ အုမဲ့ခါလပုမဲ့လမဲ့ဒဲ လမဲ့လဖနီ၊ လဲဆဲးပံစံဝါဒဲလ ကဆိယွဒုဆိထံဖာရီအာနီလီ (၂မိ ၉း၁၂)။ ဆမအာထိးအလူနီ မဲ့ကဆိယွဖလဂဲးဘ (အုလမဲ့) မပာထုဖာရီအဆရံအုထုဆ၊ ဆလအဝါအိနီ၊ ဘဲကဆိယွစံဘာစမိစုအိ အဝါမိဝါဒဲနီလီ (၂မိ ၄း၂၁)။

အပစံဆအဂလမဲ့နီ၊ ကဆိယွပျဲဆာတတုတနာလဖ မဲ့လဖာရီမိနီယါလထဲအာဒဲမိဖိဖျဲအဝါလ ဘာအခဲဆဆိမိအဘာမအဂဲနီလီ။ ကဆိယွမဲ့ကဲထံဆအာအာလဖာရီအာဖးနီမဲ့အု။ အုမဲ့အဝါပျဲဖာရီအဂူကဲဘကဒဲဝါ ဘဲအဆအာအိလီ။ ကဆိယွအိကဲထံအဝါ ဘဲအိမဂါဂီလအနုဆိဒဲဝါအလအဖလီ (ဖိလရီမာ ၁း၂၄-၃၂ ဆဲး)။

ဖာရီအိလအဆပျဲဖျဲဒဲနီလီ။ ကဆိယွနီ အဝါမိဝါအုထုဝါဒဲ၊ မိပဲခွဲဝါလီ။

ဆမလဲဖျီပျဲမလီ။ ယွဖလဂဲးပမ မနုဆလမဲ့လဲဆ ဆအဘဒဲဆအဘမ၊ ဆအဂဲဒဲဆအအာ၊ ဆခါနုဒဲဆလခါနုဘလဖအဘိဆးနီလီ။ ခါလလူစံဖာ (Lucifer) လမုဆိ၊ ထီလ

စအာဒုဒဲနးအံလအံဒံဒံအဖးနီ၊ ထီလဖာရီလအံဖးအဖး၊ ဒဲထီးဒပ လုလပအံဘီယီ - ပမိအံလစီလီလစီနီ၊ ပမိရံန့ဆမာ လမဲ့ဆ ဝံလီ (၅မိ ၃ဝး၁၉).

ဆထံဆလုလီလီ - ဆီမီယီမုအဆခိလုဘလန့အံဝံ (ထောပတ်) ဒဲလဖံအလီနီလီဆံ. မုအဆခိနီ မဲ့ဆလမံပးလီလီန့ဂု ဆနံမံအဆထီးဆာဆလုဆာလီလီ. မုအဆခိလုဘလဖံအဖးခိနီ ဖံနီထုလီန့ဂု, ထီးမဲ့မုအဆခိလုဘလ န့အံဝံအဖးခိနီ န့အံဝံထုဂုဒါနီလီ. လဆမအာလဖာရီနီ, အီဒါန့အာ လအဂုအဆအီကုဒါနီကုဒါလ ကဆီယုဒဲအဂုခမးဝံအဖးခိ နီလီ.

နာအဆပျီဖျအဆရံအုထုဆလမုဆဲလနံ (ကဲဂီခိ) အဂး ဒဲလယာခါအဂးနီ မဲ့ဆနီလဲ. အုန့ဒါယာဆအကြံအဘနီ, နမိအီကုတဲဝဲနာလဆမနီအဂး ဘဲဒါလဲ.

အနီ ယူလဲ ၂၂ ဆရုဆနအဆထံဝံဒါမံ

ဆတတုတနဆံမံလအံဖးအဖးနီ မဲ့ပုအံဖးဝံအဂးအု မဲ့ဂုဒါ အဂုဝံအကဆီ (အယု) လဖအဂး, ဒဲဆလမံဘလမံနီ ဘထံအဂု ဝံလဂလီ.

ဖိ ၂မိစု ၇း၁၄ - ၈း၁၉. မဲ့နီကဲထုဂုဒါလဆရုဆန (ဆ တတုတန) အဖးနီလဲ.

ကဆီယုမလုစမိစုလဆလုဒါဖာရီနီ မိကဲဂဲဂု ထီးဆမ လမိကဲထုဘနီလီ (၂မိ ၇း၁၄). လီန့ဂု, ကဆီယုမိန့ဖျထုအာလ

ဖာရီဒဲပုအံဖးဝံအအီလီ. မဲ့ဆနီ, အဂုဆးကျီလီအာလဖးဒါ လအဂုဝံန့ဂုဒါအဖးလီ. ဘဲနီအဘီ ပုဟံတြုဖိဝံဆ မိဘခိဘ တဂုလဆလုခဲဖျီယီ, မဲ့လအဂုဝံမိမလီအထုဘဆလ အကဆီယုအဂဲနီလီ.

ဆနာဝံအဆထံလထံနီ ထုဒါ Hapi, ထံမိဂျီနီလဲ (Nile) ကဆီ နီလီ (၂မိ ၇း၁၇-၂၅). ဆအီမာလဆးအံဖးဖးနီ ဒါန့အာလထံမိဂျီ (Nile) ယီလီ. ပုမာဂဲဒါလထံအီအလးနီလီ. ထံနီမဲ့ဆမာဆ ဂဲအမိဂျီလမံတ, အဂုဝံအီကု Hapi နီအယု, ဒဲဘီထုဘထုအဂု ဘဲပုဒါကဲထုဒါမာအဘီလီ.

အဂျီမနီ, ဘမာဒါရီအဆထံ မဲ့ဂုဒါကဆီယု, လအထဲလု ဆကံမံ, ထဲဒဲလထံဒဲဆအဆအီနီလီ (၁မိ ၁း၁, ၂, ၂ဝ-၂၂; အု ၁ဝ၄; ၂၇, ၂၈; အု ၁၃၆; ၂၅; ယီ ၁း၂၅; ယီ ၁၄း၆). ဆဒါကဲထုထံလ ဆဝံနီ မဲ့ဆန့မကဲထုဆမာနီလဆဝံလီ. Hapi နီ မကဲထု ဘမာန့အု ဒဲအီပဒါဂုန့အုဆဲလီ. ဆလဖးနီ ကဲဂုဒါဒါလ ကဆီယုအစီအမုလမံပးလီ.

ကဆီယုဖလုဖာရီလထဲဂုထီဘအဂုဂဲဒါလီ. ဆလဖး (ကု) ယီ ဆဒါဆာယာဘဒါကဆီ Heqet နီလီ (၂မိ ၈း၁-၁၅). ကဆီ Nile အဖး ဒါလပုအံဖးဝံဒါမဲဂုလဖ ဂဲကဲထုဂုဒါလီ. ဒါနီအဂုဝံဒါမဲဂု, မုလဲဂု, ဒဲလီလဲဖးဂုလီ. ဆရုဆနလမံ လုမဲခဲလဆာထီအလထဲယီ န့ဖျီကဆီယုအစီအမုအီလဆမ အာယီအလးခဲနီလီ.

ဆမအာဝံဒါမဲလမံယီ အဂုဖျီအဖးထုလီ (၂မိ ၈း၁၆-၁၉). ဆပါလဖထီးယီ (kinnim လမံတြုအလ) နီ မိမအာဘဲဒါဆပါ ဖိအဲချီဝံ, ဆဖိ (ကုကု), ဂု (လုးသနး) လဖနီလီ. ဆနီလုဘ ထံလအဂုဝံအကဆီ Geb, အံဖးဝံအယုလုလီ. ဆပါဖိလဖ

အလော့အပူနီ၊ ပမိဉာယာဘာဆနနံဖျိပမလေ ပုကိကဒုဒမိကူဘာ (ထီးဘာ ထဲ) ဆအလံ့အလဲလေ ပုကူဒိချိုအာလအဆဘာဘလဖးဂီလဖး နီလီာ.

ဖာရီအဆမနီ မွဲလဆဘာဘိဉ်နီမဲ့အု (နာဂုလဒုဘာ နီမဲ့အု). ဆနဒီဒီအီလဖးပု. ဝုဒါဒလ မိရုံနဘာဆအမဲ့အဘာ အကးလီာ. အဆမ (ဆကဆဂဲ) နီ မွဲဒလအာလခီလီာ. ဆယီစံဘာပမဲ့ဆနီလ ဘမဲ့နီပဘာခိထ (guard) ပာနီ လဲ.

ပြီပတံ၊ ယူလဲ ၂၄

မုဘ၊ ထွလဖ၊ ဒဲဆခံထု

ဖိ ၂မိစု ၉း၁၃-၁၀း၂၉. ဆတတုတနာလဖယီ မနနဆ လဖာရီမိအုလဲထဲအာဘိဒုလဲ.

န (Nut) နီ မွဲပုအံဖိဖိအယုကဆါမုလမူခိသံအကး ဒဲအဒဆ နီစံဂုလပမဲ့ဆးထဆကိမံလဆ မဆမအာလမူခိလလမဂုခိချို ယီလဖနီလီာ. အိစံရံ (Osiris) မွဲဆဂူဆဘဒဲဆမုဆဘိဉ်အယု ကဆါလီာ. လလံဆံပံဖး, မုဘနီအဆဘာထွအီလဖ ယုအဆ စုရုဆလီာ (အဲ ၂စး၂, ၁၇; ဇံ ၁၃း၁၁-၁၃). လဆမအာယီအထး ဖး, ပုလအအီကုပဒထအဆဖိဆလံလဖနီ မိဖိဖျာဂုလီာ (၂မိ ၉း၂၀, ၂၁). ပုဘာဆမခွါထီးနီကိကဒုဒလီာ. အဂုဘံမိခိနာမ လမိခိနာ ဘာမ.

ကဆါယုဒုဘာယာအဆကိလဖာရီအအီ လမဂုခိထမူဖျိယာ မိဉာယာအဂုလီာ (၂မိ ၉း၁၆). အံဖိအစုဘိဉ်ယီ အုလုဂုလအမဒဲဘာ ဆနီ, လါနုဂုလခဲနီ အုလဲထဲအာဒီလီာ.

အဂုဘံအယုကဆါလံမုလဖု, ဆဒုဆယ, ဒဲဆဘံဘာစာဖနီ မွဲဂုဒစံ (Seth) လီာ. လမံပးလ အံစံ (Isis) နီ ပုစံဂုလဆ ခုဆဖျာ ဆအုလုအုခဲအကလိကလလဖနီလီာ. ရှ (Shu) မွဲလုခိအလံထမူ အယု, စာရပံ (Serapis) မွဲဆဒီဆမု, ဖံအဝီအခဲဆဂုထုပွထု, ဆ မဘျထဲဆ, ဒဲဆမမုလခဲလဖုအကလိကလလဖ, ဆထီးအလု အဂုဘံအကဆါလဖနီ မထံထကဆါယုအဆစုရုလဖနီ နနးစီအု (၂မိ ၁၀း၄-၂၀) မွဲလဆဂုဆဖနီ လမွဲဘာဆနးမံဘာနီလီာ (အဲ ၄၄း၉, ၁၀, ၁၂-၁၇).

ဖာရီအခါအရုလဖအုယာဆလအဖျဲ လမိဘာဖျိခွဲပုအံစရုလ ဖိသံစံထုအကး, လါနုဂု ဖာရီအီပဒဂုကဒီနီလီာ. အဂုမိမနဆ နာဂုလပုမုသံဒဲဖိဘာဘာအီထးနီ စမိစုထီးဆမူအု, မွဲလဆဘိဉ် ဆဘာအဖး ပုမုဒဲဖိဘာဘာနီ အလးအလအီဂုဒနီလီာ.

လခဲထု, ရာ (Ra) မွဲပုအံဖိဖိအယုအဒီထု, မုအယုကဆါလီာ. ဒီ (Thoth) မွဲလအကဆါ, လါနုဂုဘာဖုလဆဖနနးမံအု. ဖာရီ ကျစံမဆံလုလုလဆနီကဲထုနးစီအု. ဆခံထုလုလအံဖိ အဖးဒုနီဝဲဒု, လါနုဘာလပုအံစရုလဖိသံအီအလးအု, ဆအီ ကုစဲလဆဆနီ လအုအုပဒဂုမလီာ.

မွဲလါနုလထံခဲဘာဆရုဆနနီ, ဖာရီခွဲလုအာလဆ ဒု ဆာထဲဆဒဲဆီမိအုလုထီးဆာထဲဆအီအု. ပလဒုယာဘာလုထံး လါနုဂု မိမွဲဂုဒလအဆအီကုထုထီအာနီလီာ. ထီးဒမိမွဲလဆ အစီအမုလဆထီးဘ, မွဲဒဘာလအမုဒဂုပုပု (ဒဲအခါအရုဘံဒ ဝုစံ, “ဆယီမိကဲဖျဲလုပဂးဆံယံလဲ. ကွဲဖျိလါပုဂုလဖ ဘာအမိမယတိဝ, အဂုဘံအယုအဆနီဆံ; အံဖိကိယုနီနုဒုယာအု မ” (၂မိ ၁၀း၇), လါနုဘိ ဆရုံနဆအဘာနီအီလအဂုအမုယာအု- ဆလီဝဲလီဝဲဆလဆိဖိဂီနီ, ဖာရီချဲပဒဆ ထီးနီကဒီလီာ.

ဆမအဘဘလုစိလဆချဲ့အဒီလအစံာ်ဝု, “ဆအိကုထု ထီအာနီ အိလဆကဂီအမုယ, ဒဲဆမဖါလီအဘ လဆလထဲဖါ အမုယလီ” (ဒီ ၁၆:၁၈).

အဘ ယူလဲ ၂၅ ဆီဖီအထုလယ.

ဖီ Ellen G. White, "The Plagues of Egypt," pp. 265-272 in *Patriarchs and Prophets*.

“ကဆီယူအရူခမျးဝံနဘဆလုခေဖျီ လပုအံဖိဝံအဆမ အမုမာဒါမလု ထီးအဝုဝံဘဆအုလံအုလီလ ပုဘဆဂုဆဖု ဝံအစီအမုအဖုလလဂုအနီလီ. လဆမဘထွါလီလဖါရီနီ ကဆီယူထုဖျီအဆမလဲဆဂုဆဖုဒဲ အဝုအိကုဘလမိစုရုခွဲ ပုအဆမာအုကုဒဲအဆဆယဲလဆလဖနီလီ... ဆအစီအမု ဒီလမ မိဘမနီဖါရီအာနီအိနးမံအု. ကဆီယူဖုလုဖါရီဆ ထီးဘအဒီထုလယ ယူအစီအမုအဂး လီနုဂု ဖါရီအိပဒဲထဆဖုနီ လဆသုနီဒါနီအဖလီ. လဆနဲဖျီအဝုလဆအစီအမုလထဲ ကိမံဒုနီ အဝုထုပဲခွဲဝုဒဲ ဒုကဲထုအိကုဘလအဆပိထုဆ လီ. ဆချဲ့လအဝုပွဲလဝုအဆီထု လအဝုလထီးဆာဆနဲဘနီ မဲထုဒါထုဝုတ အဝုဘကုထဲဝုဆဘဘနီလီ.” Ellen G. White, *Patriarchs and Prophets*, p. 268.

“မုဒဲလနီ မွဲပုအံဖိဝံအဆဘိဆဘအမိဂါလဖလီ. လဆ ခံပံအဆလုလအဖု ပုခမျးဝံဒဲအဝုဝံအယူကဆီလဖနီ ဘဆ မနုခွဲဝုလ ဆအစီအမုလအဆလပုဘဆစုထဲဝံ (ဗီးဝံ) လဖနီလီ. မွဲဆလုဝဲဘဖျဲလီနုဂု ဆစုရုဆယီ မွဲဆထီးအာ လကဆီယူအဆယုယုဘ လအလမိမဂီခွဲဆဘနီလီ. အဝု

ဖုလုအဆာအထီလမုလမုပု လဆနီယါလထဲဆအဂး လလချာ ဆတတုတနအဒီထု မိလုဒဲဘနီလီ.” *Patriarchs and Prophets*, p. 272.

ဆအုစုကုကဲစိလဆအဂး

- ၁. ဘမွဲနီဖါရီလီလုဘအဘ, အာနီလလမိရံနဘဆအဘ – “ဖျီခွဲပုခမျးဝံလုဆ” နီလဲ. ပုလဂလီလီမိအုလံအုလီလု အာ မိနဘဲလဲ. ဆဖုထုဘမွဲနီလဖလပဂးအိလ ပမိထီးနုက ဂဲဝုနီလဲ. ဆမအဘဘီလလဲဆံပံအဖု မွဲနီအိဒဲလဲ. ဆီဖီထဲစုယုဆလီဆံ.
- ၂. ထီးယီလဆတတုတနအဖု ဖါရီဂဲဆီနုဆရုဆနလနုဆါ ထံဒဲအရူခမျးဝံအအိနီ လီဖျီထုဝုဒါ “အယီလဖယမမ တယုဆယု. ယဟီဝဲမွဲဆတီဆလီလဂနီ, အုမွဲယမ, ဒဲယခု ယရူခမျးလဖနီ, မွဲပုအတီအလီအု” (၂မိ ၉:၂၇). ဆအုလုအာ ယီမုဘပနီလီနုဂု, မွဲအဆအိကုဘအလထဲမွဲအုနီ ပဘယန ဘဲဘဲလဲ.

**ဆမမလိာ ၅
ဘိယလုဖေ
ယူလဲၤ ၂၆ - အိကော ၁**

မးဘံနံဂေ **ယူလဲၤ ၂၆**
ဖိလန့ၤယီၤအကးဆမမလိာ. ၂မိ ၁၁:၁-၁၀; မဲကါ ၆:၈; ၂မိ ၁၂:၁-
၃၀; ၁ကီ ၅:၇; ၂မိ ၁၃:၁၄-၁၆; ဟံ ၁၁:၂၈.

၁နီၤထီၤ
“တၢ်ဆမမိမအာၤထီၤန့ၢ်အဖိအလံၤစံၢ်န့ၢ်, ဆမမလမံၤယီၤန့ၢ်
မနီၤ မွဲအဂဲးဘဲၤသ့ၤလဲၤ,” တၢ်န့ၢ်ဘၢစံၢ်, “အယီၤ, မွဲယဟီၤဝဲၤလုဖေ
ဆမအဆမလုထုၤလီၤ. ထီၤအကျိၤန့ၢ်ပုအံၤဖိနီၤ, လုဖေပုအံၤစရုလု
ဖိအဂံၢ်လုဖေ, လုအံၤဖိအဖးတၢ်, မၤဖိမၤဖျၢပဂံၢ်လုဖေလီၤ.
တၢ်ပုခမးၤရှီၤလုအခိၤတၢ်, ဘိယထုၤဘၢထုၤဆမလီၤ” (၂မိစ့ ၁၂:၂၆,
၂၇).

ဆမတတုၤတနုၤဆံၢ်မံၤလဲၤမွဲလဲၤခဲၤထုၤနီၤ မိထီၤဝဲၤဒၤလီၤ. ဆမလီၤထုၤ
ဘၢအိၤယူၤတၢ်, ဆမခွဲၤလဲၤဘၢလုခဲၤထုၤမိအိၤဝဲၤဒၤလီၤ. မွဲဆမမၤလုဆမဘံ
အထီၤလီၤ. လုလဂဲၤဘၢလဂဲၤအကးအမ့ၤယၢ, ဂံၢ်ဒိၤစ့ၤဒိၤဖိဘံ ဒဲပထမၤဆံၢ်
ယၢအဆမအိၤမၤအကး ဆမအကးဒိၤထုၤအထီၤလီၤ. ဖၢရီၤဒဲအခါအဂ့ၤလုဖေ
အဆမမၤအိၤလုခမးၤအဂဲၤဘံအဘိၤအထး (အဘၢမၤ) အကးလီၤ.
ပုအံၤစရုလုဖိအယူၤလု အအိၤမၤဝဲၤဝဲၤလဂဲၤနီၤ မိစ့ၤရၢအုၤဝဲၤဖၢရီၤအာ
မၤလုကးဘၢ အဝဲၤပုအဆံၢ်ထီၤလုအာၤမၤလီၤ.

ပဘၢထီၤဘဲၤသ့ၤလဲၤ, ပမဆမနီၤလဲၤ, ထီၤမွဲပုအန့ၢ်ဗီၤဘံအိၤဒိၤန့ၢ်အာ
လုပမၤတၢ်, ပဘၢရွံၤအုၤထုၤဆမလုခဲၤလဲၤဆမအကးနီၤ အကးဒိၤဝဲၤမလုလု
ပုအဂဲၤအာၤမၤအကးန့ၢ် ပန့ၢ်ဆိပဂဲးဒၤဝဲၤဒၤလီၤ.

ကဆိယုၤအာၤအိၤဖုလုပမၤဆမကိၤဆမသ့, ဆမန့ၢ်သ့ဆမ, ဒဲဆမအစီၤ
အမ့ၤလု မိမဆမအမွဲအဘၢနီၤလီၤ (၁ကီ ၁:၃၀; ဖံၤ ၂:၁၃).

ဆမကမၤဆမဂဲၤနီၤ မွဲဒၤပန့ၢ်ဆိဒၤပဝဲၤပဝဲၤနီၤ, ဒဲပမိမဆမအမွဲအဘၢ
ကိၤအဆမၤအထီၤအုၤလီၤ. ဆမမၤအာၤလုလဲၤ ၂မိစ့ၤအဖးနီၤ, ပဒၤဘၢ
ပုလဂဲၤအာၤနီၤနီၤ ဘၢကမၤဘၢဂဲၤထဲးပုအဂဲၤအဆမအိၤမၤလီၤ.

အတုၤ **ယူလဲၤ ၂၇**

ဆမရုၤဆမနုၤလုခဲၤလဲၤ
မိၤစ့ၤအမုၤစံၢ်ဝဲၤဒၤ, “ကဆိယဟီၤဝဲၤအုၤလဲၤန့ၢ်ဖျိထုၤဘၢအဆမကိၤ
ဆမဖၢ လုအခါအဂ့ၤမိၤလုဖေတၢ်, မွဲအမၤဘၢဆမန့ၢ်အုၤ” (အမုၤ ၃:၇),
ကဆိယုၤန့ၢ်ဖျိဖၢရီၤ ဆမခါဖျိစမိစ့ၤဂီၤနီၤ မွဲနီၤကဲၤထုၤဒဲၤလဲၤ. ဖၢရီၤဒိၤန့ၢ်ဘၢ
ဆမဖုထုၤဘၢလုအကးဒိၤထုၤလီၤ. ဆမနီၤမွဲဆမစ့ၤရုဆမလုဆမအိၤက့ၤ
ထုၤထီၤဘၢ, ဆမအုၤလဲၤအုၤလဲၤဆမ (ခေါင်းပုံဖြတ်ခြင်း), ဆမအုၤက့ၤ,
ဒဲဆမဘၢဆမဂဲၤဆမဖု, ဆမထီၤအလုလုအမၤကဲၤထုၤ ဆမတတုၤတနုၤလု
ခးအံၤဖိအဖးခါလုဖေနီၤလီၤ.

**ဖိ ၂မိစ့ ၁၁:၁-၁၀. ဆမဖုထုၤဘၢမွဲဆမနီၤ လုကဆိယုၤဖုလု
လုချုၤဆမစ့ၤရုအထုၤလဲၤဘၢလု ခးအံၤဖိအဖးခါဒဲၤဘၢနီၤလဲၤ.**

ယုၤဖုလုအံၤဖိအဆမၤအထီၤ - ဆမခံၢ်ပံၤဘၢန့ၢ် (၂မိ ၁၀:၂၃)-လုဆမ
အုၤပဆမမၤအာၤဘံယီၤ အခါပယီၤအကးနီၤလီၤ. အဝဲၤလီၤဖျိထုၤလဲၤဝဲၤဝဲၤဆမ
ဆမလု အမိဘၢရွံၤန့ၢ်လုခဲၤလဲၤလုမၤဘၢဆမအကြံၢ်အဘၢအကးနီၤလီၤ.
အုၤမွဲ ၂မိစ့ ၁၁:၈ နီၤစံၢ်ဝဲၤဒၤလုစမိစ့ “စ့ထုၤခွဲၤလုဖေဖၢရီၤအအိၤ,
လုအာၤထုၤခဲၤထုၤဝဲၤနီၤလီၤ.” ဘၢမွဲနီၤစမိစ့အာၤထုၤဝဲၤဒၤလဲၤ. မွဲဆမလု

အတုသုယာဆာတတုတနာ, လာဆံာမံလမံယီ, မိဘာထံဗုခမုးလာ
အဆာဒဲဘာလအိဘာလဖာ - မွဲလမဖာရီအာနီအကီနီလီ.

ဆာဝံ (number) လဆံာ လာလံဆံာပံအဆာအိကုနဲနီ အိလုဆာ
ဝုဒာဆုလီ. လဆံာနီဆာဒုဖျိဆာလမာဆာပွအဆာနဲလီ. (ဆီမိယီ
ဆာမလုဆံာထံမွဲဆာနဲဖျိအလမာအပွဘာထွာ တခုဖဝအဆံာအပံ
လီ). ဆာတတုတနာ (plagues) ဆံာမံ ဖုနဲယွအဆာထုဖျိအဆာတီ
ဆာလီဒဲဆာဖုကထဲဆာလမာ ဆာအာဆာဘုအနီလီ.

ယွမွဲပုစုရုတီဆာ, ဒဲအဝုဒာအိပဒဲဆာအိကုထုထီဘာ, ဆာ
လတီလလီ, ဆာယိမုဆာ, ဆာမကြုထမဆာ, ဆာဘအုဘကု, ဒဲဆာအဲ
လုဒာဘာလဖာနီလီ. အဝုမိအိလမပုဘာထိဆာရုဆာနာ, ပုဘာဆာမနာ
မာစာလဖာအိလီ. ကဆါယွမိမာဂုးမာခာဆာတီဆာလီ လာအဖုနဲ
အဆာအဲအဖာလီ. (ဖိလမ အု ၂:၁၂; အု ၃:၅; အု ၅:၁၁; အု
၈:၁၄; အု ၁၀:၁၁; အဲ ၁၆:၅; မဲအာ ၉:၂၄ အဖာနီဆံ).

ပဝုဒာဆု, ပဘာကျာစာဆာအဂုထု လာဆာအဲဒဲဆာတီနံမံလု
နီလီ. လာဆာနံမံအဖာနီ ဆာမာအာလံလမံ အုလမွဲအဂုလမံကဲ
ထုအာဘုလီ. “ဆာအဲ” အုအာလံနီ ဒဲဆာဘာမာလမာကဘာမာဂု
ထုထဲနီဘုလမာအု. ထိမွဲပုအဲဆီလမာတီအာလံနီ မိကဲဘဲထာ
ဒဲ (steel) ဆီမိဆာလမပုဂုဂါအဂဲဘုလမာအုဆုလီ. အုမွဲဆာဖျိလံ
နီ ဂုနဲမံအု, မိဘာမွဲဘဲဆာနဲဒီယီအိလီ- “အုလမွဲဘာလမာအာ
မာနုမာဆာတီဆာလီ, ဒဲဆာအဲဆာယုဘာ, ဒဲဆာလုဆာလမာနုယွအိလီ လာဆာ
ဆာလုအာအဖာနီ, မွဲယဟီဝါအုမာဒဲနာ လာဆာနီလမံလဲ.

**အုပအိလမာဆာထံဆာပု လုပိလီခါလါဘာလနုဘာ (လုဒာ
ဘာ) နီတာ, ဘာမွဲနီပအိလမာဆာအဲဆာယုလခါနီ အဂုဒဲနဲ
လဲ. မွဲအဘာဆုဇာ.**

**အစီ
ဆာလုဖာဆာ** ယုလဲ ၂၈

**ဖိ ၂မိစု ၁၂:၁-၂၀. ကဆါယွဖုလုစမိစုဒဲစအာရု လာဆာ
ဒီဆာဘုအလုထဲမွဲဆာနီ လာလုအုအဝုဒာဘဲထုလမာခဲအံနီ
လဲ.**

ဘာလဘာပုမိစုဝု ယုဒီလုဘုလုစမိစုဒဲစအာရု လာဆာဒုဆာကျဲ
လာအဘာထဲထုလမာအံအဂဲ - ဆာပိထံပိဒီဆာလမာ ပုဒုကုဘာရုလဲ,
မိအိဒဲဖိဆံာ, ဒဲဆာဖိဆာပိဘဲလမာအဂဲနီလီ. လါနုဂု ကဆါယွ
အဆာဒီဆာဘုလခါနီ လုမဲဝုဒာလီ-အဝုစံအရုခမုးလာဘာမာဘီ
ဆာလုဖာဘဲဘဲလဲအဂဲလီ. ဆာဂဲမိထုနီ မွဲဆာဘီထုဘာထုယု, လာ
အရဲနဲထဲအဝုဒာနီလီ. ဆာကိမံဒုဒါမိဖိထွာဝုလမာအထီဒဲဝုလီ.

ဂံကိဒီဒု ဘာတဲဝဲဝဲလဒုနီလီ. ပုကိဂါဒုမိဘာမာနုအုလမာ
အဂဲဒဲဝုဆုဆု, ဂံလဒီအုဒါလဒုအုလလုဘာနီ ဂံဒီနံဒီဘာ
အုရီဝုလဲပဲလီ.

**ဖိ ၂မိစု ၁၂:၁၃, ၁၄. ထိဆာတတုတနာလမာခဲထုထဲဝဲဝဲ
နီ ကဆါယွမိမာဆာနီ လာအဝုဒာဘဲအဂဲလဲ.**

ဆာထဲထုမုနဲအမုနီ အဝုဒာမိဘာမာဂုကိဒီဒု, လမွဲနုဆာနုထု
ထဲဆာလမာအလဲခဲအဂဲဘာ, မွဲဆုလမာ ကဆါယွမာဆာလမာအဆီဘီယီ
အထီနီလီ. အနီမွဲဝုဆာလုခဲဖျိဆာအာ လာအဝုဒာဘဲကိဒီဒုနီလီ.

အဆာဖိ ၁၂ ဒဲ ၁၃ စံဆာလမာ ဘီလုဖာအိပယီအဂဲလီ- ဆာ
စုရုလမာအမာဂါခွဲဆာနီမိ “လုဖာ” ခွဲပုအံစုလုဖာလဲလီ. မွဲဆာနီ
အဝုဒာဘာမာနုထုထဲ “ဘီလုဖာ” လီ. ဆာချဲယီ မွဲဆာချဲဖျိနံဖျိ

အိမ်ပုထိုးလေးလံလေးပေးအဖမ်း၊ “လှေခါ/ pass” ဒဲ “ဖလှဲ/ over”, ဆေးမာ
ကရီးဆေး “လှေခါဖလှဲ” ပုအံာစရုလားဖိဝံအံာနဲ့ မွဲလေးဆေးနဲ့ဝိဖိအံာ
အိမ်လေးအဝဲအတရုအထုလီနီ၊ မွဲဆေးမာဒဲဆေးထိထဲတဲထဲအဆေး
နဲ့လီ၊ ဆေးလှေဖလှဲမွဲ Pesach လာဟံတြုအလံ၊ ဒဲအခါပယီမွဲဝဲ “ဆေး
လှေခါ” နီလီ၊

ဆေးမာဘိလှေဖလှဲ မွဲဆေးဒုနုထဲထဲပုအံာစရုလားဖိကိဂဒု လေး
ကဆိယွဲအစီဒဲမဒဲ မဆေးလေးအဝဲအရုခမုးအဂးနီလီ၊ ဆေးဘိလဲမံ
ယီ မွဲဆေးမာလေးဖဲဒဲဒဲအဝဲအဝဲအံာ၊ ဒဲအဆေးအိကုစဲနဲ့အဝဲအဝဲ
အဆေးဘိဆေးဘိနီလီ၊

ဘာမွဲနီလေးဆေးနုထဲထဲ ကဆိယွဲအဆေးမာဂုလေးအဖီခွဲဒဲ
ဆေးနဲလေးကဆိယွဲမိမဆေးဂုလေးအမုယာနီဒဲဆုနီ အကးဒဲဒဲဝဲ
ဒဲလဲ၊

အနီ **ယူလဲ ၂၉**
ဆေးလှေခါဂု

ဖီ ၂မိစု ၁၂:၁၇-၂၃. ဆေးဝဲယီ မွဲဆေးနီလဲလေးဆေးမာဘိ
အဘုလဲမံယီနီလဲ၊

ဆေးလုထုဆေးဖိ၊ ဆေးဖိဆေးပါအံာနီ မွဲဆေးအကးဒဲဒဲထုလေး
ဘိယီအဂးလီ၊ ပုမာလဲစိဘိယီကိဂဒုနီ အိကုထဲထဲဖိအံာလေး
အဝဲအဝဲအတရုအထုလီနီလီ၊ ဒဲအဝဲအဝဲဖဲနဲအဝဲအဝဲဆေးဆေးနဲ
ကဆိယွဲ၊ ဒဲနဲဝဲလေးကဆိယွဲမိမဖဲဖဲအဝဲအဝဲလေး ပုလဲခါနုဆေးဘာ
လေးအစုဖဲနီလီ၊

မွဲဆေးထုဖဲဆေးထဲအပရုလေး အစီဒဲဒဲမဒဲလဲနီလီ၊

ဘိလှေဖလှဲအဝဲဖိနီ ဆေးမဲဒဲဒဲဝဲဝဲမိအိဘာဝဲအု၊ မွဲလေးဆေးနီဒဲ
ကဆိယွဲအစီပရဲ “ယွဲအဝဲဖိလေးအဆိနဲပုလဲခါဖိအဆေးဒဲဘာ” (ယီ
၁:၂၉) နီလီ၊ မွဲဆေးနီ ဆေးဖိဆေးပါအံာဝဲနီ အကးဒဲဒဲဝဲဒဲ - မွဲဝဲ
ဆေးနီဒဲလေးဆေးအိပဒဲထုလေးအဂးဒဲ မွဲဝဲမာအဆေးနဲ့လေးဆေးဝဲအထေး
ဖဲနီလီ၊

“တဆေးဝဲနီ မိကဲထုဆေးမာနဲ့လေးနဲအဂး ထိဂံအလီလေးနဲ
အိလေးအဖဲနီ၊ ယမိဒဲဘာဆေးဝဲနီတ၊ ယမိလှေဖလှဲနဲ၊ ထိယကျိ
ခွဲခဲအံာနီ၊ ဆေးဝဲချဲဘာနဲ လေးဆေးမာကရီးနီဆုအု” (၂မိစု ၁၂:၁၃)။

ဆေးထဲအပရုထုမံယာနီ မွဲဆေးဘာထွဲမာပုလဲလေး လေးဆေးမာ
လေးဖဲဘိလှေဖလှဲ မွဲဆေးဖဲနုဆေးမာဖဲဖဲဖဲလေးဆေးဘာကဲပိဒဲ ဒဲဆေးလှေ
ဆေးလေးဆေးစံဝဲအလေးနီလကဘာ၊ မွဲယွဲအဆေးဖဲလှေအဘလေး ပဆေး
ဒဲဘာအဂး ဒဲအဆေးမာဂုလေးနီ မိလဲဘာလေးပုလေးအဘာဆေးမာဘိမာဘာ
ဝဲလေးအံာနီလီ၊

ထိအဖဲထုယာနီလေးနီ စပိလူယီထုထဲ (ကဒဲထဲ) ဘိယီဒဲ
အဝဲအံာ- “မာအဘာဘိနီတ၊ ဘဲနဲလဲဘာဘာလေးမံအဝဲနီ၊ ဘဲဘိ
နဲမိကဲထုဆေးအဘုလဲဖဲတ၊ ခွဲနီခွဲခဲမံအလဲဘိ၊ အဂးဘဲယီ ပဆေး
ဘိလှေဖလှဲ၊ ပရဲနီ ဘာဆေးမာဝဲယုလေးပကီယုလီ” (၁ကီ ၅:၇)။

ဆေးလေးမံ (ကိမံ) နီ မွဲပုဆိကဲဝဲလေး ဘုကီအမုအမံမံအဂး
လီ၊ ပဒဲအဆိထုလေးလဲဆဲပံအဖဲ၊ ဆေးဘာထွဲလေးပုဘာတဲကိ
လဲအိဘာလေးမံ လေးပုအံာစရုလားဖိမိထုထုထိအနီလီ၊ အဝဲအဝဲမိဘာ
အိကုခွဲခဲ (ကိမံ) လေးအဝဲအဝဲအံာနီလီ (၂မိ ၁၂:၈, ၁၅-၂၀; ၂မိ
၁၃:၃-၇)။ လေးဆေးကွဲလှေလေးယာခါနီ၊ ကိမံနီပုဒဲလှေဝဲလေးဆေး
ဒဲဘာ (၁ကီ ၅:၆-၈) နီလီ၊ မွဲဆေးနီ၊ ပုလဲဘာဘိဝဲဘာဒဲလဲအိကုဝဲလေး
ဘိလှေဖလှဲထိ ထာနုယာနီလီ၊

ကိလေးအလဲဘဲဘာအဘလေး ကိမံနီ မွဲဆေးအိကုနဲမဲအလေး
အဆေးဒဲဘာလဲအိဘာ၊ လေးအမဲနုခွဲဆေးကျဲဖဲထိအလူ ဒဲဖဲလှေခွဲ

အဘလမဂး (ယီ ၁:၂၉; ၁ကီ ၅:၇; ဟံ ၄:၁၅) နီလီ။ “ဟံစိလထူ” လာ အဘဆမစုလဒုဂါလဆသံအကျနီ၊ ဘဆအီကုနဲကဆိယူအခိး အတ၊ အဆမဆံ့ခွဲဆနီလီ (အု ၅:၁၇)။ ပစံလအဖံနီ၊ လဆ လုခါဂ (ဆလုဖ) ထာထီယနီ၊ ကဆိယူဂူအဆထိးထဲတဲထဲ ဆမနီ လီဖျိထုအထိးနီလီ။

ထိးကဆိယူဂူအနုဆါဒဂါ အခွဲဘယုဂါနီ၊ ဆမအာ ယီဒီလီပမ၊ မွဲဆနီဆဒဲဘယီအဒုဂါဆဒီလဲနီလဲ။

ပူတပူ ယူလဲ ၃၀
ဖုလမုရီလဆိလခဲအအီ

ပုကွထထီစံဒုဒါလမ ပဖိပလံသံမိဒုယယုဒဲအဆအဲဘဲဒု လဲနီလီ။ “ပုလဆိဘလဆိ မိစံထုအုအုနဆမတ၊ မိဒုနဲနဆ မအဒီလီ” (အု ၁၄၅:၄)။ ဂံဒီလဒီဘလဒီ မိလီဘလီလလယု အဂဲး၊ အဆမလုလအဂဲး၊ ဒဲအဆဒီဆဒဲဘအဂဲး လဖိဆိလံဆိသံ မိနုဒုလံဆံ့ပံအဂဲးအကီလဖနီလီ။

ဖိ ၂မိစု ၁၂:၂၄-၂၈. ဆအကဒုဒီမွဲနီ အီထိးယီလဲ။

မိဖါသံမွဲပုဒီလီဆ (ဆရ) အဆိထုလပုအံစရုလဖိအဂဲး၊ ဒဲအဂါသံလီနုထဲ ပုအံစရုလသံအဆစဲထုအဂဲးအကီနီလမ အဖိ အလံသံအအီလီ။ ဆနီမွဲဆလီထဲဘထွာဖးဖိလအဖိခွဲအဆမ အဘလမံလီမွဲအု၊ အဂါသံလီဖျိထုနုဆါသံအဆလုခါဖျိ၊ လ အဖိခွဲဒုထံလုအိဒါလုနီလီ။ လအဂါသံဂဲထဲမဘဘိလုဖထီ တ၊ အဂါသံထုဖျိထဲဘဖါဖုသံအခဲအဂု၊ ဒဲဆမအာသံနီ မိကဲထု ထဲဆမထုဂဲထုထဲအဂါမလုလီ။ ဖါနီမိစံဒု၊ “ယအီလဆခဲအံဖ ဖ၊ ယဒဘပုအံဖအယုလဖ ဘဆမနုမုစခွဲဒု ဒဲဆတတုတနု

လုဘလဆအံဖအလီနီ၊ အုမွဲယဒါဒုဒါယဖုလဆရုဆနအနီ လီ။” လလံ ၂မိစုအဖးနီ စံထံဒုဒါနံဘုလမ မိဖါသံမိဘစံဆာ ထဲဖိသံအဆအုစုဘထွာလ ဘိလုဖအဂဲးနီလီ (၅မိ ၆:၆-၈ ဒဲ ၂မိစု ၁၃:၁၄-၁၆)။

လအဂါသံလီထဲဘိလုဖအဘိနီ အီကုအဘဘဲအအီဒဲဒါ လဆခဲအံဖအဖးအဘိနီ ဒုဖုလထဲအဂါသံအဂဲးအဘလီ။ ဆမဘိ လုဖထထီယနီ မွဲဆဆနဲအဆမလီ။ ထိးအဂါသံဒါနုဆလု လဲခဲလုဂီလုနီ၊ “ပုခမုးဂီလုအိတ၊ ဘိထုဘထုဆလီ” (၂မိ ၁၂:၂၇)။ ဒဲအဂါသံဖိထွာဘိလုဖ အဆဒီဆဒဲဘလဖလီ။

လလံ ၅မိစုအဖးနီ၊ ဆလီနုထုထဲပုအံစရုလဖိသံ ဘဲဒါ အဂါသံမိလီဘထဲအနုဆါသံအဆလုခါဖျိဆနီလီ။ ထိးနဲဆလမ ဆမအာယီ အီကုဒုဒါဘဲဆမအာဘိနဲယီအဘိနီလီဆံ။ “နမိဘခဲဆတ၊ စံလမယဟိဝါနုယုအမုယ၊ ယဖါနီမွဲပုခဲစရအဖိ၊ ပုကံဝဲလုဖတ၊ လုလုလဆအံဖအဖးတ၊ အီပုမွဲထိးနီဂူခါဂတ၊ ကဲ ထုလပုလဆဒဲဒါဒု၊ ဒဲဆိဒု၊ ဒဲပုခမုးအီအဂထိးနီလီ။ တပုအံဖ ဖိမအမုမုဘပတ၊ အီကုဆမကလပလီလီ။ တထိးပကီထု ယဟိဝါ ပဖိလဖအယုတ၊ ယဟိဝါခါနုပလု၊ ဒဲယီလုပဆနုဆရု၊ ဒဲပဆမ၊ ဒဲဆမအပု၊ တယဟိဝါဒုစဲထုခွဲပမ လဆအံဖအဖး လ အစုဆိ၊ ဒဲအစုယထုအဘ၊ ဒဲဆဒါမဲအလးဖဒါ၊ ဒဲဆမနဲလုလ၊ ဒဲဆလုလီလုလ၊ ဒဲဒုဂါနုပမလအလးထိးယီ၊ ဒဲဖုလပမလဆ ခးလဘံ ယီ၊ ခးလအယုလုလဆနုထံ၊ ဒဲနုစုလီ” (၅မိ ၂၆:၅-၉)။

ဘဲနီအဘိ၊ လဆလီထဲထဲ ဘိလုဖအဆမအာ (အုလမွဲ/ ဆမဘလမဖးဖိအဆံ့ပံလဖ) လဖိသံအအီနီ၊ ဘဲဒါမိနုထဲဂဲးဘ လအနုထုထဲဘ ကဆိယုမဆလအဂါသံအဂဲးနီလီ။ ပုလီဆနီ အကဒုဒါ ဘဲပုခါနုဆဖိသံအဘိလီ။

ပြီပတ်

ယူလဲ ၃၁

ကဆိယွအဆာစုရ

ဖိ ၂မိစု ၁၂:၂၉, ၃၀. လာယွကျိယုထုပုဝဲရါဖိဝံလာအံဖိဖာ
အဂဲနိဆံ. ဘမဲ့နိကဆိယွ အိကုမိထုဆာလဖိဝဲရါနိလဲ
(ဖိလဟံ ၁၁:၂၈ နိဆံ)

ဆာရှုဆာနုလာခဲထုနိ လာဘာလဖိဝဲရါအဖါလိ. အနိမဲ့
ကဆိယွအဆာစုရ လာပုအံဖိဝံအယွလဖအလိ ဒဲလဟံဒိလ
အဘိထုဘထုယွအဘာမလဖနိ, လာဆာဂုဆာဖလ အခိအတ
လအိဘ, ဘဲခမုးဝံနုဆါဒဂုအဘိအိဝဲ, ဒဲခမုဝဲအဘိနိလိ.

ဘဲဆာနုဆာရှုဘာလအလုဖိလဖအဘိ, ဆာဂုဆာဖလဖနိ
ထိထဲတုထဲအဂုခမုးနုအု. ဆာအခိအတလအိဘနိ ဒဲယံဒဲဖိထု
ဝဲ, ထိလဆံမံလမံယိ, လာဆာဖိထွာအလုခဲထုလဆာခဲဖိဖာ
နိလိ.

“ခဲအံဖိပုထုထုဝဲယာအဖါ လံဒိလအအိကုထုထိအဘလဖ
ဘာဆာဆုလုခဲထုယုလိ. ဆာဂုအုထုထိလဖအိဘုဝဲဒဲဂုစဲလဲ
လာလံကျဲလိ. စပွဒဲအစိအဂုလဖ အမုလဲဘွဒဲဝဲထိဝဲတုလနိဖာ
ထိနိလိ.” Ellen G. White, *Patriarchs and Prophets*, p. 280.

ဖါရိအိကုလုအဘာလ ယွလဂအိလအစိဒိမုဒိ, အဖိဝဲရါနိ
အိကုဝဲလကဆိယွလဂအဖိခွာဆုလိ. အံ (Isis) မွဲကလိမုလ
အယိထွာဖိဝဲဆံလဖ, ဟဲခဲ (Heqet) မွဲကလိမုလအယိထွာပုမုလ
ပုလုဖုနုဖိဝဲအထိ, ဒဲ Min မွဲယွလအမအထုဆာအချဲအဘ, ဒဲအံ
ဖိဝဲအယွလအမအဆာအိအမဆုလိ. လာကဆိယွလအမာလဂ
အမုယာ ပုအယွဝဲကလိကလဲလဖနိ မွဲဆာနုမံအုလိ. စမိစု

စံဝဲဒာ, “ယဟိဝဲ, မွဲပလာမိလုဂနု လာကဆိလဖအကျဲလဂလဲ;
မွဲပလာမိလုဂနုလဂလဲ; အိလဆာလဖလဆာဆံဖိအဖါ, ဆာ
ခဲအလဲလဆာစံထုအုအုအဖါ, မဆာလုလဖလိ” (၂မိ
၁၅:၁၁). ဒဲစယံဂြာထိအဘဒဲဘဲယိ, “ဘိနုယိ, ယဘယာလယဟိဝဲ
ဒိနု ကယဲယွထိအလုဒဲလိ. မွဲအဂဲဘဲဘဲလဲ မွဲဆာလအဝဲဘဲအိကု
ထုထိအဘတ, အဝဲဒာအိလအဖါနိအဂဲလိ” (၂မိ ၁၈:၁၁).

လာ ၂မိစု ၁ အဖါနိ, ပဒာဘပုအံဖိဝဲမဲဝဲဖိဝဲအခွာအိဖျဲထု
လာပုအံစရုလအကျဲနိ, ဖါရိဖုလအလု ဘဲဘိပုအံစရုလဖိဝဲအဂဲ
ကလဲဆါအဂဲ, ဒဲမနုမဲခဲဝဲဒာဆာဆာလလိ. အုမဲ့ဘိယိ ကဆိယွ
အဆာစုရလုဘာလ ပုအံဖိဝဲအဖိခွာဝဲရါလဖအဖါယုလိ. ပုစွဲ
လာဆာနိဘာကုထဲဝဲဒာလိ.

ပဆာအိကုလုဒဲပဆာအိအုမဲဒဲမဲ (behaviour) နိ ဂဲဆိနု
ဆာအလဲအလဲလိ. ဒဲဆာလုအုလဲနိဘိ, ဆာမလမဲဘာလဖ
နိ မွဲပဘထိဒဲနုပမဲလိမဲ့အု. ပုဂါဂဲ, ပုအဂါလနု, ထိဒဲလု
ပုအဆာဂုဆာမလအိဘာလ ဘထိဆာပုဝဲဒာဆုလိ. အနိမဲ့ဆာ
ဒဲဘာအဆာမအဘ (အလုအလိ) လိ.

နဘထိဆာရှုလပုဂါဂဲအဆာမ မွဲဆာနိလဲ. ပုဂါဂဲဘထိ
ဆာလနဆာမအဂဲ မွဲနိအိဝဲဒာလဲ. ပဆာယိလိအိဒဲ
လမံပးနိ မွဲဆာနိလဲ.

အဘာ အိဂမ ၁
မဲလိအထုလယာ.

ဖိ Ellen G. White, "The Passover," pp. 273-280, in *Patriarchs
and Prophets*.

“ဘိလ္လုဖေနိ မွဲလဆမနဲယထဲဆ အဆမဒဲဆအိကွာဂုးခး၊ နံာမံလူ၊ လမွဲဘာနာဆဖာနဲယထဲဆမဖီဖျုလဆခးအံင်အဖးနိဘာ၊ မွဲဆဆမဖီဖျုအဒိနဲအိဒံလဆ ကဆါစရံမနာဆလဆအဆပျဲဖျါခွဲ အရူခမုးဘံလဆ ဆဒဲဘာအဆစးထာဖးနိဒံဆလီ။ ဘိလ္လုဖေ အဘိဖိနိ မွဲဆအိကွာထလဆ ‘ယုအဘိဖိ’ လဆအမွဲပဆထိးထဲတုထဲ အဆယိလါလမံပးအလးနိလီ။ ထံဖျဲဒဲဆအုမာဖိစံဂုဒ၊ ‘ပဆဘိလ္လုဖေ၊ စရံနိ ဘာဆမာဘံယုလဆပကျိယုလီ’ (၁ကီရံ၊ ၅း၇)။ ဆမာဘံ ဘိလ္လုဖေအဘိဖိနိဂီဒံအု၊ မိဘာအိကွာဘိနိအဝံလဆတရုအထုလီ ဒံနိလီ။ အနိမွဲစရံအဝံအဆမဂုလုဘာလဆ ဘာမာအဖးခိနိလီ။ ပမိဘာနဲပဂု မွဲနုအဂုထိးဘံအာလဆဂုခိယိ၊ လကဒံဘာ မွဲအဂုဘံ လဆပဂုလဂါဘာလဂါ၊ ကိဂဒုအဂးနိလီ။ ပမိဘာ မာဘာလိပာလဆ အဂု အဆဖာလုမာဘာလိထဲဆ အဆဂုနိလီ။” Ellen G. White, *Patriarchs and Prophets*, p. 277.

ထိးမုလနံယိ၊ ပုယုဒါဖိဂံဒိလဖ အိလဆဂုခိအဝုလနုမာလဖ ဘိလ္လုဖေထိးဒံလီ။ အဂုဘံအိဒဲ "Passover Seder" (စံဂုအခါပယိမွဲ “အဆထံဆဒိ” - order/arrangement) လဆအဂုဘံလီဖျိထဲဆ ဆစဲထု (Exodus) အဂးဒဲ အဂုဘံအုအိပိလဆအုလဆထိးနိ ဘံဂံဒိလဒိပးအဝိနိလီ။ ဆလမဲလဆအဂုဘံမထွာဆထိးအလူ ဘံဆစဲထုအမုနိ (Exodus) အဝိနိ၊ အုမွဲမုနုနံမးဘံနဲဆ အဂုဘံ အိခိဂုဒ ဘံလဆခိခိအိအဝိနိလီ။

ဆအုစုကုကပိလဆအဂး

- ၁. ပုအတီအလီဖိအဂါဘာဘံထဲဂုလဆ ကဆါယုစုရုပုဖိခွာဝဲရု အကျ၊ ဆမနိနဆိမိလဆ ကဆါယုအဆမနိတီဂု၊ ဘာလီဂု

(fairness) ဘံဂုလဲ။ နထိပိလဆယုအဆအဲမိနုဘံဂုလဲ။ ဆိမိ ဗုထံလုဘံဆအဂးဆဆံ။ နနုဘံဆယိဘံဂုလဲ။

- ၂. မွဲဆနိအခါပယိ အိလဆဆချဲဒိအိကွာနဲဆစံဂုဒလဆ ပုဆုနဲ ဆလဆအဘာဆမာဘံမွဲဂုလဆ ယုဂူအဝံလဆအမဆံမွဲအဂုဘံ အဆဂူဆမနိလဲ။
- ၃. ဖိလံဖျိလဖယိဆံ။ “ပုလဆအဖိစရံအဲလဖနိ မိဘာလုမာမု ဆလဆကဆါအဆလုခဲဖျိဆနိလီ။ အဂုဘံမိဘာဒိနုကဆါအလူ အထာ လဆအမိဒုဆိထုအဂုဘံ ဒဲကထုဆဂဲဆဝနိလီ။ လဆ ကဆါစရံအစိအမုနိ အဂုဘံမိဘာအုလဲမွဲအာလဆ အဂုအခဲ အဂုအဆအိမာအဖး၊ ဒဲမိဖုလထဲယုအလဆအဖ လဆအဆဂု ဆဘာလဖနိလီ။ . . ကဆါစရံအာဒဲအဆမနိ မိဘာကထု အဂုအထံအဖျဲဘံအာဒဲအဆမလဖနိလီ။” Ellen G. White, *Patriarchs and Prophets*, p. 278. ပမိထိးဆာစရံမဆလဆပဖး လဆကွာထထိးယိဘံဂုလဲ။

**ဆမမလိာ် ၆
ဆမခၢဂလပုလဲာ်ဝီ
အိဂမာ် ၂ - ၈**

မးဝံာ်နံဂလ **အိဂမာ် ၂**
ဖီလန့ၤယီၤအဂးဆမမလိာ်. ၂မိ ၁၂:၃၁-၃၆; ယုမံာ် ၂:၁၇-၂၀; ၂မိ
၁၃:၁-၁၄:၃၁; ဟံ ၁၁:၂၂; ၂မိ ၁၅:၁-၂၁; နံ ၁၅:၂-၄.

၁နီၤထီၤ
“တၢ်စမိစုာ်စံာ် ပုခမုးနီၤ ဘဲမဲာ်လဂုၤ, အိာ်ဂုးအိာ်ခၢတၢ်, ဒၢ
ဘၢယဟံၤဝါအဆမမဖီၤဖျါလဖျါ လၢအမိဒုၢ်နဲၤနဲၤနဲၤ လၢမုဆၢလနံၤယီၤ
ဆံာ်. အဂဲးဘဲာ်ယီၤ ပုအံၤဖိာ်လဖၢ လၢနဲၤဒၢဘၢလၢမုဆၢလနံၤယီၤ,
စူၤယၢအဆိဆါအက့ၢက့ၢ နဲၤဒၢဘၢလၢမုဆၢလနံၤယီၤ. ယဟံၤဝါမိဒုၢ်
ဆမလၢနဲၤဒၢဘၢ, နဲၤဒၢဘၢအိာ်လၢမဲာ်ဝါ” (၂မိစုာ် ၁၄:၁၃,
၁၄).

လံၤနံၤမိစုာ်ယီၤ မွဲလံၤလၢအဂုၤလၢဆၢဒဲး ယုၤအဂ့ၢခမုးဒဲးအဆမလၢ
ခၢဖျါအလၢအဖျါ ဖျါဂုၤလၢလံၤအလးလံၤဖးနီၤလီၤ. ဆမမအာ်ယီၤ မွဲဆမ
နဲၤဒဲးအဆံာ်ပံာ်လၢ ကဆါယုၤမၤန့ၤပုဟံၤတြၢဖိာ်ဝံာ်အဒုၢ်အဒၢလဖၢ ဒဲးဝီၤ
အဂုၤဝံာ်လၢဆးဆးစံာ်ဝဲၤအဖးဂုၤဂုၤဘၢဘၢနီၤလီၤ. အနီၤမွဲဆမနဲၤဒဲးလၢဆမ
ထိးထဲၤတၢ်ထဲၤဒဲးဆမရံၤန့ၤထဲၤလၢပရံၤအဖးလီၤ. အ့ၢမွဲလၢပုဂ့ၢအဆမဒၢနီၤ,
ပုအံၤစရုၤလၢအဖိာ်ဝံာ်ဘၢအုၤယိာ်ဆမ ထိးဒၢလုၤဆမယိာ်လၢမိအိာ်လၢမုဆၢ
လၢကမိမဖီၤဖျါအာ်နီၤလီၤ. အ့ၢမွဲမိန့ၤဒၢလၢဆမအစီၤအမုၤလၢထၢနီၤလီၤ.
ဆမမအာ်လၢပမၤဆု မိမွဲဘဲာ်နီၤအဝီၤဆုလီၤ. အ့ၢမွဲလၢပန့ၤဆါဒၢပဝုၤနီၤ
ဆမယိာ်လီၤအိာ်လၢပမိဖျါလၢဆမဒဲးဘၢဒုၢ်အ့ၤ. ပတြၢဂံၢ်န့ၤဘၢဆမလၢမဲာ်အန့ၤ

လၢဆမစဲးထုၤအထီ (လံၤနံၤမိစုာ်အထီ) ဒဲးနီၤလီၤ. အ့ၢမွဲလၢပဒိာ်န့ၤဘၢ
တဂ့ၢ- ပန့ၤဘၢလၢပရံၤအထုၤစူၤယၢလီၤ, လၢကဆါပရံၤမဆမလၢပဂးထိး
အလူၤနီၤလီၤ.

ဆမမအာ်လဖၢလၢ ပုအံၤစရုၤလၢဖိာ်ဝံာ်စဲးထုၤခွဲၤလၢ ဂိၤရံၤလးဝဲၤနီၤ,
က့ၢထၢဂုၤလၢ ၂မိစုာ် ၁၂ အဖး, ထိးစမိစုာ်အထာ်ခိာ် (ဆမဘၢအံၤ) လၢဆမဒုၢ်
ပံာ်ဘၢထီၤ လၢ ၂မိစုာ် ၁၅ အဖးနီၤ, မွဲလၢကယးကဖးဂုၤ ထိးပုနဲၤန့ၤလၢမိဒုၢ်ဘၢ
နီၤလီၤ. ကဆါယုၤအဆမနဲၤလဖၢ, အဆမလၢလၢလဖၢ, ဒဲးအဆမရံၤန့ၤအဆမမ
လၢအလၢမဲာ်ဝါလဖၢနီၤ အိာ်ဖျါဂုၤအဒိာ်ထုၤလီၤ. ဖိာ်ဘိာ်နီၤဒၢလုၤနီၤ အ့ၢ
ပထီၤစီၤလၢကဆါပရံၤမဆမလၢပဂးလဖၢ လၢထုၤစူၤယၢအလီၤနီၤ ထုၤဘၢ
ဒဲးအ့ၤ, မွဲဆမအလၢဒုၢ်ဒဲးလီၤ.

အတုၤ **အိဂမာ် ၃**
လုၤ, ဒဲးဘိာ်ထုၤဘၢထုၤကဆါယုၤ

လၢဆမလုၤဖဲၤခွဲၤဆမအနီၤ, ယုၤအဆမစုၤရုၤလၢပုလအိာ်ဂုၤအိာ်
ဘိာ်အာ်ဘၢလၢဆမခွဲၤနီၤအလီၤလီၤ (၂မိ ၁၂:၁-၁၂). ဆမလးဆမလၢ, ဆမ
ကိာ်ဘၢကိာ်ဒုၢ်, ဒဲးဆမမုထံၤမုထံၤ, ဒဲးမုခွၢအဆမမၤဘၢဂုၤလဖၢမဖျါအာ်န့ၤ
အ့ၤ. ဆမစုၤရုၤဆမနီၤလုၤဘၢလၢပရံၤဒဲးထိးအလူၤ, ဝီၤလၢဖါရီၤနီၤထီၤလုၤ
အစီၤဝံာ်, ထိးဒၢလုၤလၢဆမဖိာ်ဆမပါအဝဲၤဂုၤလဖၢအလီၤလီၤ. ခးအံၤအဆမ
အိာ်က့ၢထုၤထီၤအာ်နီၤ ထီၤလၢဖဲၤမုၤကျဲၤယုၤလီၤ.

**ဖီ ၂မိစုာ် ၁၂:၃၁-၃၆. ဖါရီၤအုၤယၢလၢဆၢဆမ မွဲဆမနီၤလဲာ်
ဒဲးဘၢမွဲနီၤလဲာ်, လၢအဂုၤဖျါခွဲၤယုၤ လၢပုခမုးလုၤဆမနီၤဒၢလုၤနီၤလဲာ်.**

မွဲဆမလုၤဆုးလီၤ လၢဖါရီၤစံာ်ဘၢပုဟံၤတြၢဖိာ်ဝံာ်စဲးထုၤခွဲၤဒဲးလုၤဘိာ်
ထုၤဘၢထုၤဆမနီၤ, တၢ်အဂုၤအုၤယၢဂုၤဆု- “ဆိာ်ဂုၤယၢဆုဆိာ်” နီၤလီၤ.

ဘာမဲ့နီအဝုဒာဒ၊ အံဖဲအစဗျ၊ ဘဲ “ယု” လဂလမဂုသိချိယိဘာအုကံး (အယု)ဆာဘဲနီလဲ။ ဆမအာနီဖျိလမ အဝုဒာဘာပုဟံတြာဖိ အယုအစီအမုတ မိဒိနုဘာဆမအခိးအတဆနီလီ။ လါနုဂု၊ လမအဝု အာနီလမဆာပိထုဆာအဘိနီ ကဆိယုမိဆိဂုအဝုဘဲဒုလဲ။ မွဲမ၊ လမခဲတုနီ အဝုဖုလုအုလုအာယုလါနုဂု၊ မွဲဆမဖုလုအာလမ ယာဝဲ (Yahweh) အဆာဘာအု။ မွဲလမအဘထိးစယုတ၊ မနုဆာထဲဝုလနုလမဘာနီ အုလုဝုဒာလီ။ အဝုလနီယါလုထဲဘာအာနီ- ဖျိလမအဆာဂဲဆာဝကံထုဆာလမခဲခါနီလီ။ အဝုအဲဒိဒာဆမိမ ထုခွဲဆမမဂဂိဂစ အထံအခးလမံဒါနီလီ။ မွဲနီယါလုထဲအာအု။

ဖာရိဘာဆမမမုမဲအဝု (ဘာဆာဆုလုအဝု) ယု။ ဒိနုဘာဝုဆာ လုဒာအုအနုထုလမ ဆာတတုတနုထိးအလုနီတ၊ အဝုပျဲဖျိခွဲ ပုအံစရုလဖိဝံစဲထုခွဲလမ ခးအံဖဲဖးနီလီ။

လမပုအံဖဲဖိဝံအာဖးနီ၊ အဲဒိဂုလမပုဟံတြာဖိဝံစဲထုခွဲဝု ဖျဲဖျဲဆုလီ။ ဘဲအဝုဝံစဲဝုအိ၊ အံဘာဆာစဲထုခွဲလါဆံ၊ အုလမဲ့ ဘာနီ “ပကဘာဝံထိးအလုလီ။” လမအဘိနီ၊ ကဆိယုတဲဝဲဆာလမ ပုအံစရုလဖိဝံအဂး စဲထုဘာဝုလမစုယါခါအု၊ ဝုယာဝုလမဖးဝု ယိမိထိဝုနီတ၊ ဖုလုအဝုဝံလမပုအံဖဲဖိဝံအဆာလဖးနီလီ။ ပုအံဖဲဖိဝံဖုလုအဝုဝံလမအဆာကယမုစု၊ ကယမုထီဒဲအကီအိ ဝံနီ ဘဲဒိပုခမုးဝံနီ စဲထုခွဲဝုဖျဲဖျဲအဂးလီ။ လါနုဂုဆာနီမ အာ ဘဲဒိပုအံစရုလဖိဝံ ဘာကံးစိထုထီယါအလဲအလဲနီလီ။ အဂျိမအုမွဲလမအဝုဝံအဆာမအလဲအလဲအဂးနီ၊ မွဲဆာရုခိဖိဒဲလီ။

မွဲပ “နီယါလုထဲ” လမဆမအလဲအလဲအဂး၊ ဒဲလမဲ့လမ ပဆမအဂးဘာနီ ကဲလမပဖးဆံအလဲယုလဲ။ ဘာမွဲနီဆာ နီယါဘဲနီ လမဲ့အတိအလီဘာနီလဲ။ လမလထီဖိအဖးဒုလု ပမိဒါအုဒဲနီယါလုထဲ ပဆမမိနုဘဲဒုလဲ။

အစီ အိဂမ ၄ ဆာအိကုဆံပံဖိဝဲရါ

ဆာအုလုလမဆာရံနုထဲ အထိးလမဆာဖျဲအဂးနီ မိဂဲထီဝုယု၊ ခမုးဝံမိဘာအိကုတဲဝဲအာနီလီ။ လမဲ့ဘာနုဆာနဲအပျိဘာ၊ ဆာဂဲ ဆာဝ (ဆမမ) မိဘာဖိထွဲအဆာနဲလီ။ ကဆိယုစံဘာအဝုဝံလမ မိဘာမဆာလမဆာနဲအဖးဘိယိလီ။ ဆမအာလမိပီဘာ (လလုလ လိဘာ) လါနုဂုစမုမဲအဆာကွဲဘာထွဲဒါနီ ကြံဒါဝုဘာဝုမ လီ- “ဘဲနီအဘိဆာနဲနီ အဆာမအုလအိဘာတ၊ လမအဆာဒုဝု အဖး မွဲအဝံဝုလီ” (ယုမံ ၂:၁၇-၂၀)။

ဖိ ၂မိစု ၁၃:၁-၁၆. ပုအံစရုလဖိဝဲရါလဖ ဘာဆာအိကု စဲဝုလမကဆိယုအခိးအတ၊ လမဆာတတုတနုလမခဲထုလမံး အဘိဆာနီလီ။ ဆမလုအိထာထီယါ (လမလပထုဘာ) ယိ၊ ဘာမွဲနီဘာအိဝုဘဲနီလဲ၊ ဒဲအခါပယိ မွဲဆာနီလမပဂးဘိယိ လဲ။

ယုအဆာယုဝုထီထု ပုအံစရုလဖိအဂံဒိလဖ လမအအိလမ ဆာဝံအဖးလနီ၊ မွဲလမအဝုဝံနဲဝုဒဲ အိကုနဲဆာဝံနီလမ အဝုဝံ အတရုအထုလီနီလီ။ ဆာနဲလုဒါအဘုလဖယိ ဂဲလမကဆိယု အိဘုဖျိစမိစုလီ။ စံဝုဒာ- “အိကုဆံပံ ကယဲဆာအဲရါထိးအလု လမယဂးဆံ” (၂မိ ၁၃:၂)။ ဆာအိကုလုဒါယိ မွဲလမပုရုအဂဲဒဲလမ ဆာဖိဆာပိဝံအဂးဆုလီ။ ဆာဝီဆာဘုအဆဲထဲလမံးနီဘိ၊ ဆာကိမံးဒု (ထိးအလု) နီ မွဲအဝုအဆာ၊ မွဲလမအဝုတဲလု (မကဲထု) ဝုနီလီ။ “ဂုသိဒဲဆာလမအမုဝုနီ မွဲယဟိဝဲအဆာ၊ ဂုသိဒဲပုအိဝုလမအဖး လီ” (အု ၂၄:၁)။ “ဂျိဝံစုဝံနီ၊ မွဲယဆာ၊ ဒဲထီဝံလွဲဝံနီ၊ မွဲယဆာ၊

ဆေးကုသမှုများအယဟိဝါစင်္ဂါဒါ” (ဟာဂဲါ ၂:၈). ပုအံာ်စရူလရဖိာ်အဖိခွာ
ဝဲရူါနီ၊ မွဲဆေးသဆိာ်လကဆါယွါအဆေးဆိာ်ဂုါနီါလီါ. ဒဲဆေးဆိာ်ဂုါနီါလုာ်ဘာ
လအဝုာ်အလီ၊ အဝုာ်ဆဲးမွဲဆေးနဲးလအဝုာ်အိာ်ကုာ်ဆံးပံးဝုာ်
ဘဲါအဆေးနုာ်အိာ်ဂုါအိာ် လအမိဘာမွဲကဆါယွါလဂးအဂးနီါလီါ. ပဒါ
ဘာဆဲး, ဆေးရုံနုာ်ထဲးဒဲဆေးထိးထဲးတဲးထဲးအခဲးအဂုထိးယီါလီါ. ဖိခွာဝဲရူါလဖာ
ဖိဖျါလအဆေးခံာ်, မွဲလအဝုာ်ဘာဆေးမာ်ဘဲါထဲး (covered) လအဆေးခံာ်
နီါလီါ. ဘဲါပုအိာ်လကဆါယွါဂုါအဝုာ်ဖာ်လအိာ်လီါ. စပီလူာ်စင်္ဂါဒါ-
“အဝုာ်ဒါလဂးအဖးနီါတဲါ, ပဘာဆေးပုာ်နုာ်ထဲးပမဲါ, ဘဲါပစံးဆေးအိာ် ဆေး
ကွဲါဖျါဆေးဒဲါဘာလအဝုာ်လီါ” (လီ ၁:၁၄).

လအအိာ်နီါ, ယွါဖျါလုာ်ခါလအမိဘာလုထုာ်ဆေးဘဲါခွဲါလဲါ, လအဝုာ်
ခံာ်ဖိဖျါလအဆေးခံာ်အဆေးအုမာ်ပိးအလးနီါလီါ. အဝုာ်ခံာ်ဘာလုထုာ်
ဆေးဖိာ်ဆေးပါ, ဒဲအဖိဝဲရူါခံာ် မိဘာဆေးဖလုလအဆေးရုံထဲးဝုါနီါလီါ (၂မိ
၁၃:၁၂, ၁၃, ၁၅).

၂မိစုာ် ၁၃:၁၆ စံးဝုါဒါလအ အဝုာ်ခံာ်ဘာအိာ်ကုာ်လအအူါလီါ
ဒဲဘာကွဲါနဲးဝုါလအအမုါလအအိာ်ဆေးနီါလီါ. ဆေးအိာ်ကုာ်နဲးဆေးယီါ
အကးဒိာ်ဝုါလအ နးဘာအဆေးမွဲဆေးတီါဘဲါခွဲါလဲါ.

အနီါ အိါဂမာ် ၅
ဆေးလုာ်ခါဂပပုလဲါဝီါ

ဖိ ၂မိစုာ် ၁၃:၁၇-၁၄:၂. လအအဝုာ်ခံာ်စဲးထုာ်လအအံးနီါ
ကဆါယွါခါပုအံာ်စရူလရဖိာ်အိာ်ဘဲါခွဲါလဲါ, ဒဲဆေးဂဲါကဲါထုာ်မွဲနီါ
ခံာ်လဲါ.

စမိစုာ်ဖိထွဲါယွါအဆေးဒိာ်ခါနဲးလအလဖာ, ဒဲပုအံာ်စရူလရဖိာ်လဖာ
စဲးထုာ်လအအံးနီါ ဘဲါခါပုမုါလအအကးထုာ်ရူါအဘာဂုါဂုါဘာဘာ (well-
organized) လဖာအိာ်လီါ. လအဟံးတြါအလံး tsaba' ဒဲ makhaneh နီါ
ထုာ်ဖျါဆေးအမံးဘဲါခါ “ခါမုါ,” “ခါမုါဒိာ်,” “အခါမုါလဖာ” နီါလီါ (၂မိ ၆:၂၆;
၂မိ ၇:၄; ၂မိ ၁၂:၁၇, ၄:၅၁; ၂မိ ၁၄:၁၉, ၂၀; ထိာ်ပယဲါလအ ၂မိ ၁၃:၁၈ နီါ
ဆံါ). အဝုာ်ခံာ်အုါဖာ်လအအဘာလဖာလဖာ ဒဲလုထုာ်ဝုါဘဲါခါပုမုါလဒိာ်အိာ်
လီါ. လအခဲးထဲး စဘာလုာ်ဒါပုအံာ်စရူလရဖိာ်အိာ်ဘဲါအဒိာ်လဖာအိာ်နီါလီါ
(၄မိ ၂၄:၂).

လအအဝုာ်ခံာ်စဲးထုာ်အိာ်နီါ, “စမိစုာ်အုါမုါစထိာ်အပွဲါလအအိာ်” (၂မိ
၁၃:၁၉) လီါ. အယီါမွဲဆေးကွဲါနဲးလုထဲးဝုါလအလံးဆံးပံးအဖး, ဒဲမွဲဆေး
နဲးဖျါဆေးလအထုာ်ပုထုာ်လအ စထိာ်အဆေးနဲးကဆါယွါအဆေးအုါလုထုာ်လဖာ
နီါလီါ. စထိာ်နီါ အမုါဆေးထုာ်လအဆေးစံးဝဲါ (Promised Land) နီါ
နးဆိာ်အုါ, ထိးအဝုာ်အိာ်ဘာဝုါလအနီါအဖးယဲါအဖးဒါလုလါနုါဂုါ ဘာနုါဝုါ
ဒါအုါ. အဝုါမလုထုာ်ဝုါလအ ပုမိဘာဆိထုာ်ခွဲါအပွဲါလထိးနီါ လအ
ခးကးနအုါ (၁မိ ၅၀:၂၄, ၂၅) လီါ. အဝုါနဲးလအ ကဆါယွါမိအိာ်ရူါ
ပုအံာ်စရူလရဖိာ်လအအံးနီါဒဲမိခါထဲးအဝုာ်ခံာ်လအထံါခး, ဘဲါအဝုါနဲး
ဝဲါဝုါအိာ်နီါလီါ (ဟံ ၁:၁၂၂). ထိးပုအံာ်စရူလရဖိာ်ထိးလအကးနအုါနီါ,
ပုခါလုာ်ဘာခွဲါစထိာ်အပွဲါလအနီါလအ ဂုါခါလးလဲါရုံခါအဖးနီါလီါ (ရှါ
၂၄:၃၂).

ဆေးအုါအထုာ်ဒဲမုါထုာ်နီါ မွဲဆေးနဲးအိာ်ဖျါဝုါဒါလအ ကဆေးယွါအဆေး
အိာ်ရူါလအအုါခါမုါအကျါနီါလီါ. ကဆါယွါဂဲါအိာ်ဂုါထိးနီါ ဒဲခါဆေးလအ
ဆေးအုါကျါဆုါနီါလီါ (၂မိ ၁၄:၂၄; ၄မိ ၁၂:၅, ၆).

ထိးနီါအဘိး, ဖါရီါထုာ်ဖျါထုာ်အဆေးအိာ်ကုာ်ဘာလီါ. အဝုါနီါယါ
လုထဲးအဘာအုါ, ဒဲအုါလဲါခွဲါအဘာဆုါလီါ. အဝုါအုါကံးဆေးဆိာ်ဂုါလအ
အဂးနီါ မွဲဆေးမိမာ်နဲးလဲါလီါ. အဝုါကုါထဲါအခါမုါ, ဒဲဂဲါစိာ်ဝုါလအ
ပုအံာ်စရူလရဖိာ်အိာ်ဘဲါလီါ.

ထီးပုခများသံဒေဝါရီဒဲအုရမုဂဲာဝါဒဒါနီ အဝါဒါချဲဒုဒုဒါဆဲဘဲါ
အဝါဒါချဲယံါယါဝါဒါအဝါဒါလီါ - “မဲ့ဆဲဒုဒါဒါလအီါဘာလဲါဆဲါအံါအဖဲါ
အကီါနီါ, နဂဲါဆီါထဲါခွဲါပမဲါ ဘဲါဒါပမိဝါလဲါမဲါလဲါကျဲါယီါဆဲါ” (၂မိ
၁၄:၁၁).

ဆဲါနီါအဝါဒါဒါဘာကဆီါယွါအစီါအမဲါလဲါအလဲါမဲါဝဲါ, အီါထဲါဒဲါ
ဆဲါလဲါအဝါဒါအဖဲါဝဲါဂျဲါဖီါဖျဲါလဲါဆဲါသံါနီါလဲါ, အဝါဒါအဆဲါဆဲါနဲါ
လဲါအီါဒဲါဘာနီါ လဲါမဲါမဲါလီါ.

**ဆီါမီါယီါနဲါဒဲါဆဲါယာဘာ ဆဲါဘဲါမဲါဘဲါဖျဲါလဲါခဲါထုလဲါမဲါအထီါ
နီါဆဲါ. နမဲါဆဲါထဲါဘာဆဲါမဲ့ါနီါလဲါ. နနဲါဘာဆဲါမဲါလီါမဲ့ါဆဲါနီါလဲါ
ဆဲါမဲါအဝါဒါဒါဒါဆီါထဲါနဲါ နမိမဲါနဲါဆဲါကဆဲါဂဲါအဒီါနဲါအနဲါ
ဒဲါနီါလဲါ.**

**ပူတေပျါ အီါဂမၢ ၆
ထဲါလဲါယာလဲါဆဲါနဲါ**

**ဖီ ၂မိစ့ ၁၄:၁၃-၃၁. အဝါဒါအဆဲါနဲါလဲါအီါဘာလီါနဲါဂုါ,
ကဆီါယွါမဲါဆဲါလဲါအဝါဒါအဂဲါ ဆဲါနီါလဲါ.**

မဲ့ါလဲါစမိစ့ါနဲါကဆီါယွါလဲါဘာထဲါဖျဲါယာနီါ, အဝါဒါဖျဲါဖျဲါဘာထဲါ
အဂျဲါခဲါဒဲါနီါလီါ. လဲါဆဲါကဆဲါဂဲါအထီါ, အဝါဒါဆဲါချဲါအကဲါဒဲါ
လဲါထံါယီါလီါ.

- ၁. “ဘဲါမဲါလဲါ” (၂မိ ၁၄:၁၃). ဆဲါချဲါအဝဲါထုလဲါနီါ မဲ့ါဆဲါနဲါနဲါ
ကဆီါယွါ, မဲ့ါလဲါဆဲါလဲါမဲါပဲါထီါ မိမဲါလဲါမိမဲါဆဲါဘဲါလီါ.
စအဲါစ့ါယာလီါနဲါထဲါပမဲါလဲါ ပဝါဒါယီါ ပအီါလဲါယွါအစ့ါဖျဲါ,
ဒဲါအဝါဒါမိမဲါဆဲါလဲါ ပုအထီါဆဲါအဝါဒါလဲါကဆီါယွါနီါအဂဲါလီါ.
“ထီးဘဲါမဲါဆဲါလဲါ, အဂဲါဘဲါယီါအီါလဲါနဲါ, ထီးအဲါယီါဆဲါ

လဲါ, အဂဲါဘဲါယီါ ယမဲ့ါနဲါယွါလီါ. . . . အဂဲါဘဲါယီါယဝါဒါ
ယဟီါဝဲါနဲါယွါလီါ ပမိဖီါထဲါနဲါထွဲါတဲါ, စံါနဲါ, ဘဲါမဲါဆဲါလဲါ,
ယမိမဲါဆဲါနဲါလီါ” (အဲါ ၄:၁၀, ၁၃).

၂. “အီါဂုါအီါခဲါ” (၂မိ ၁၄:၁၃). ဆဲါ “အီါဂုါအီါခဲါ” နီါ မဲ့ါဆဲါ
အီါပထုလဲါလဲါအုါလဲါထဲါဒဲါအီါခဲါထီါလဲါဆဲါမဲါလဲါလဲါနီါမဲ့ါအဲါ,
မဲ့ါဆဲါနဲါနဲါကဆီါယွါဒဲါ အီါခဲါအဆဲါမဲါလဲါဖျဲါဆဲါအဒီါအမဲါလဲါဆဲါ
အံါဘာဆဲါအဖဲါ, မဲ့ါလဲါအဝါဒါမိမဲါဝဲါတဂျဲါနီါလီါ.

၃. “ဒဲါဘာယဟီါဝဲါအဆဲါမဲါဖီါဖျဲါလဲါအမိဒဲါနဲါနဲါ လဲါမဲါထုလဲါနဲါ
ယီါဆဲါ” (၂မိ ၁၄:၁၃). လဲါပဆဲါနဲါမိမဲါထဲါအဂဲါ, ဆဲါအကဲါဒဲါ
မဲ့ါပဘာနဲါအဝါဒါအဆဲါဒဲါဆဲါထဲါ ဒဲါအဆဲါမဲါဆဲါလဲါအဆဲါ
အုါလဲါအဖဲါနီါလီါ. စံါဝဲါ “ဒဲါဘာဆဲါ” နီါ အီါပထီါမဲ့ါပဘာ
စ့ါထဲါပမဲါ (မဲ့ါဆဲါလဲါဘာဆဲါနီါ မဲ့ါဆဲါဘီါလီါ). ကဆီါယွါ
လဲါပဲါဝဲါဒဲါ ဖျဲါလဲါပမဲါဆဲါမဲါနဲါ, ဆဲါဘဲါနဲါ, ဒဲါဆဲါထဲါထဲါထဲါ
ထဲါနဲါလီါ. ကီါအထီါဒဲါနီါအဝါဒါထဲါမဲါဆဲါပမဲါလဲါအကြဲါအဘာ
နီါလီါ.

၄. “ယဟီါဝဲါမိဒဲါဆဲါလဲါနဲါ” (၂မိ ၁၄:၁၄). အနီါမဲ့ါဆဲါနဲါလဲါအဝါ
မိမဲါဆဲါ-အဝါအနဲါဆဲါမိဒဲါဆဲါလဲါအဂျဲါခဲါဒဲါအဂဲါလီါ. ကြဲါနဲါနီါ
မဲ့ါဆဲါထီါဘာအဝါထုလဲါလဲါဆဲါမဲါအဘာတဂျဲါနီါ, မဲ့ါလဲါထုလဲါယာလီါ
ကဆီါပရဲါမဲါနဲါမဲါစ့ါခွဲါမဲါလဲါ, ဒဲါအမိဖျဲါလဲါပမဲါဘာမဲါအဆီါ
အကူါနီါလီါ (ဟီါဟဲါ ၅:၂၄; ဟီါ ၂:၁၄; နဲါ ၁၂:၁၀, ၁၁). လဲါ
ခဲါထဲါ, ပုအံါဖဲါဝဲါဘဲါလဲါ ထီးဆဲါဝဲါကဆီါယွါနီါ ဒဲါဆဲါလဲါ
ပုအံါစ့ါလဲါဝဲါအဂဲါနီါလီါ (၂မိ ၁၄:၂၅).

ကဆီါယွါအမဲါလဲါစမိစ့ါနီါပျဲါမဲါလီါ - “လဲါလဲါယာ.” ကဆီါယွါ
နဲါဖျဲါအဆဲါမဲါနီါ လဲါဘာလဲါလဲါ. (၁) ယွါအီါဒဲါဆဲါအုါအထုါနီါ

လူဆေးလေးပုအံ့စရုလေးပုတဲအမုယော ဒဲဆေးထုလေးအဝုဘံအလေးခဲ၊ အိပဒေထပုအံ့ဖိဖိအဘုမုလီ။ (၂) စမိစု၊ လေးဆေးနဲအဖေးယုထုအစူ လေးမာဆဲအဖေးခိ (၃) ကဆိယုဒုအုနုဖထံဒဲမလေးဝံဝုလေးလံဆိ လေးမုထုလေးနီလီ။ (၄) ပုအံ့စရုလေးဖိဝံလေးခဲဂလေးဘာမာဆေးခိနီ ထိစိလေးဝါလေးဂုဂုဘာဘာလီ။ ပုအံ့ဖိဖိလေး အမုခဲလေးဒဲကဆိယု မာဆေးလေးလေးအမုဒဲအနီလေးဘာ၊ ထိဒဲလေးအဆေးအထိလူခွဲ ဝုလေး အဝုဘံဒဲလေးထဲဆေးမာအာလေးနီ၊ ဒဲအုလေးဝုလေးယဟိဝုဒုလေး ပုအံ့စရုလေးဖိဝံအနီ ဘာဆေးကွဲနဲဝုလေး ဂမိစု ၁၄:၂၅ အဖေးနီ လီ။

ပြီပတံး အိဂမ ၇ စမိစုဒဲနဲမံရအုအထာခိ

ပုအံ့ဖိဖိအဘုမုထုဂီယာနီ လေးဘေးခွဲဝုဒဲလီ။ မေးထေးနဲဂအု၊ ဘာထေးပုလေးဖါရိဆုလီ (အု ၁၃၆:၁၅)။ မွဲဆေးမာနေးမာစခွဲ ပုအံ့ဖိဖိ ဝံဒဲကဆိယုအရုခဲမုဒဲ အဆေးမာနေးမာဆေးလေးအပူယီ လေးအုအု အုစေးဝုဒဲမလီ။ ပုယုဒဲဖိဝံမုလနဲယီ မိလီထဲဆေးလေးခဲဖိယီ ထေးထိယာဒဲနီ ပဘာလီအလေးအိအု။

ဖိ ဂမိစု ၁၅:၁-၂၁. စမိစုအထာခိအဂဲအဖေးနီ မွဲဆေးနီလေး လဲ။

ထာခိယီ မွဲဆေးအုထုကဆိယု လေးအဝုမွဲဒုခိလေးလေးအမာ နေးခွဲပုလေးအထုဒဲဒဲအရုခဲမုဒဲနီလီ။ စမိစုနုဆိဒဲဝုကွဲလေးထဲ ဆေးဂဲယီလေးဆေးအိကွဲဒဲအဖေး မွဲလေးကဆိယုနီ အဝုအယု၊ အဝု အဂဲအဘာဆု၊ မွဲအထာခိအုအု၊ ဒဲအဆေးထိထဲတဲထဲနီလီ။ ပုလေး

လေးကဆိနီအိနဲဂအု၊ “အိလေးဆေးလေးဖုလေးဆေးဆဲပံအဖေး၊ ဆေးဝဲ မဲအလေးလေးဆေးစံထုအုအုအဖေး၊ မာဆေးလေးလေးလီ” (ဂမိ ၁၅:၁၁)။

စမိစုအထာခိယီ မွဲလေးကဆိယု၊ အဝုမွဲမာလဲ၊ မာဆေးနီလဲ အဂဲထိအလူလီ။ ယုဘာဆေးအိကွဲထိထုဝု၊ ဘာဆေးအုအု၊ ဒဲဘာ ပုအိကွဲဒဲဝုဒဲ မွဲလေးအမာဆေးလေးအရုခဲမုဒဲအဂဲလေး ဂမုထုဝုလေး ဝုဒဲနီလီ။ ဆေးစံခိစံတဲဆေးဒဲဆေးထုထုဘာထုဆေးနီ အိကွဲထုလေး ကဆိယုအဆေးမာဝုလေးပဖုခိလေးနီလီ။ ဆေးအိကွဲလုဒဲအဝုအဆေး အဲနီ မွဲဆေးကြဲဘာအိထဲဝဲတဂ္ဂါလေး နေးဘဲဘာအလေးအပူအဂဲနီ လီ။ ယုအဆေးအဲဂုဒဲမုထိ မိဝုအရုခဲမုဒဲလေးအရုခဲဝုလေးနီ၊ ဒဲမိအိ ရှိဝုလေး အဆေးအိဆိလေးဆဲပံနီလီ။ စမိစုလီဆိဝဲဆေး (လေးယာ) လေးကဆိယုမိဒုထုဆေးလုဂံ (၁ရိ) လေးအဆေးနုအိလီအလီနီ (ဂမိ ၁၅:၁၇)၊ မွဲဆေးဖုနဲစိဆေးလေး ဖဲအိဒဲဝဲဒဲလေးယရုစလံနီလီ။

လေး နဲဖိ ၁၅:၂-၄ စံဝုလေး ပုဘာဆေးခွဲထဲလေးမိဝဲအိ စမိစု အထာခိဒဲဝဲဖိအထာခိနီလီ။ ဆိမိယီ၊ ဆေးမိမုဆဲအလေးမုခိနီ၊ ဆေးအုအုထုယုအဆေးမာလေးလီလေးလေးလေး၊ အဆေးတီဒဲအဆေးစုရု တီလေး၊ ဒဲအဝုအဆေးတီဆေးလီလေး အဆေးမာအဆဲအပံလေးနီလဲ။

ထိနဲအထာခိလေးခဲထုအဖိနီ၊ စံဝုဒဲ၊ “အဂဲဘဲယီ ကယဲ ပုကိဆဲဒဲဝဲ မိဂဲဘာထုဆေးလေးနုမုယာလီ။ အဂဲဘဲယီ နေးစုရု လေးအိဖိဝုဝုလီ။” ဆေးနီမိမာအာ၊ လေးယုအဆေးစုရုထိအလူ- လေးဆေးဆေးအဆေးစုရု ဆေးအေးဆေးဘဲဒဲဆေးမာနေးမာထုခွဲဆေးလေးအနီ (၁,၀၀၀) အထုနီ - ဆေးထိအလူအဆဲမိဘာဆေးမာပုခွဲဝုနီ၊ ပုဆဲလေး ဘာဆေးခွဲထဲလေး မိစံထုအုအုအဝုအဆေးစုရုလေးနီလီ။

Immanuel Kant စံဝုဒဲလေး အုမွဲကဆိယုတီလီနီ၊ ဆေး အိမေး (၁မေး) လေးခဲလေးမိဘာအိဝုဒဲလီ။ ဘာမွဲနီလဲ ဆေး ချဲယီမွဲဝုဘာဝု၊ ဒဲပဘာမာလီနဲနုဆေးအတီအလီလေးအလေး

မာထဲဖးယံလုနီၤ မိဂဲၤကဲၤထံၤထဲၤနီၤဘဲၤသ့ၤလဲၤ. မွဲပမးန့ဆးမုၤ ဆးရှုၤလးဆးယိလီၤနီၤ ဘဲၤသ့ၤလဲၤ.

အဘၤ အီၤဂမၤ ၈ ဆီၤမိၤအထံၤလးယါ.

ဖိ Ellen G. White, "The Exodus," pp. 281-290, in *Patriarchs and Prophets*.

ယွၤမွဲပုၤအံၤစရုၤလးဖိအဂး, မွဲအဝဲၤအဆးနဲၤရှုၤလီၤန့ၤဂ့ၤဆ့ၤနီၤလီၤ. အဝဲၤအံၤဒိၤဘိၤဘုၤဒဲၤနဲၤဂမၤအဝဲၤလးဆးဆီၤမိၤဒဲၤဆးမထွါ (ဆးဂဲၤဆးဝဲ) အဖးၤဖးၤအဂးနီၤလီၤ. ယွၤဘိၤအဝဲၤလးဆးသ့ၤဆးၤဖးၤဒဲၤနဲၤဂမၤအဝဲၤလး ဆးမိၤဘၤဒးဆးၤယါဆးရှုၤခိၤဖိၤအလးဆ့ၤလီၤ. E. G. White စံၤဝဲၤဒး, “ပုၤအံၤစရုၤလးဖိအံၤ . . . အဆးသ့ၤယါရှုၤဒဲၤအဆးဆ့ၤဆးနဲၤယွၤဆံၤဝဲၤ (ပုၤဝဲၤ) ဒးတၢ်, အဝဲၤအံၤမိၤဝဲၤဖဲၤဖျဲၤဆးဒဲၤ အဆးနဲၤမိၤလဲၤဝဲၤဝဲၤဒးနီၤလီၤ. အဝဲၤအံၤသ့ၤန့ၤသ့ၤဆးဒုၤဆးယါအဂးအံၤ, အဆးဆီၤမိၤ (ဆးအီၤက့ၤဝဲ) လးနီၤ လဲၤဆံၤလဲၤယွၤဝဲၤလးအဘၤဆးဒုၤဆီၤထဲၤဝဲၤဖးယံလုနီၤ, ဒဲၤအဝဲၤအံၤဘၤဂဲၤထဲၤကဲၤစိးထံၤထဲၤနီၤတၢ် ဂံၤဒိၤဗျဲၤဒိၤအမူၤဒးနီၤ ကဲၤထံၤဆးအံၤဆးယိလးအဝဲၤအဂးလီၤ. လးပုၤလဲၤဝဲၤအဖးၤဖးၤထံၤထဲၤနီၤ, ကဆိယွၤဘိၤအဝဲၤ ဒဲၤနဲၤဖျိၤအဘၤဘိၤယွၤလးအဆးကွဲၤဆးဒဲၤအစ့ၤရုၤတီၤဆးလဂးအဝဲၤဆ့ၤနီၤလီၤ.” Ellen G. White, *Patriarchs and Prophets*, p. 282.

လးစမိၤစ့ၤအထံၤခိၤအဂးနီၤ, *The Andrews Bible Commentary* စံၤဝဲၤဒးဘဲၤယီၤ- “ဆးထိးအဘၤလဲၤထိးလးကဆိယွၤအဆးမလးဆးလုၤခါဖျိၤယီၤ ဖျဲၤဆီၤထံၤပမးလး ပလဘၤဘဲၤဘဲၤဆးလးယါခါအဂးနးမံၤဘၤနီၤလီၤ. ထံၤခိၤလးခဲၤထုၤလးဆးနီၤ စံၤဆးလးဒုၤဒးလးမိၤဘၤဆးၤယါဝဲၤလးယါခါ, ထိးအနုၤလဲၤဘၤဝဲၤလးကါန့ၤအဖးၤအဂးလီၤ. မွဲလးကဆိယွၤ

“အစ့ၤဒုၤ” အဒိၤအကီၤ အဝဲၤအံၤမိ ‘အီၤဂးဖုးဘဲၤလိးအဝဲၤ’ နီၤလီၤ (၂မိ ၁၅:၁၆). ထိးမွဲပဒးဆးၤယါဘၤဆးလးအလဲၤဘၤကထံၤကထူၤ, ဒဲပအုၤဗၤဖးၤဘၤလးလးဘၤနီၤ, ပဘၤမာဂုးမာခါထဲၤပဘၤလး ‘စမိၤစ့ၤအထံၤခိၤ’ လးဆးန့ၤထံၤထဲၤဆးမာအဒိၤအမုၤလး ကဆိယွၤမာဆးလးအရှုၤခါဖျဲၤဒဲၤအဂးနီၤလီၤ.” *Andrews Bible Commentary*, "Exodus" (Andrews University Press, 2020), p. 214.

ဆးအုၤစ့ၤက့ၤကဲၤပိၤလဲၤဆးအဂး

- ၁. ပအီၤက့ၤပဘၤလးပုၤဟံၤတြုၤဖိအဆးမာအဘၤ လးဆးဖိဖျဲၤလးအံၤအထီၤနီၤယီၤဝဲၤဒး, ဒဲလးပုၤပုၤဂုၤလဲၤဝဲၤဝဲၤဒဲၤဘၤအဆးမာအဘၤနီၤ ပထိးဆးလဲၤဝဲၤဘၤနီၤဘၤမွဲနီၤလဲၤ. ဆးထိးအဘၤလးကဆိယွၤအဆးမာဂုၤလးပဖးၤခိၤအီၤအမလီၤ. ဘၤမွဲနီၤပဆးဆ့ၤဆးနဲၤမိၤလဲၤမိၤဝဲၤယီၤဒဲၤနီၤလဲၤ.
- ၂. ထိးဆးမာအဘၤလးဖိဖျဲၤဝဲၤ, ထိးဒးလဲၤဖးၤရီၤအဖိၤခွါဝဲၤဂျါဘၤဘိၤခွဲၤဝဲၤယူၤနီၤ, ဘၤမွဲနီၤဖးၤရီၤဘၤလဲၤဆိးထဲၤပုၤအံၤစရုၤလးဖိအံၤဒဲၤလဲၤ. ဆးလီၤဘၤပမးလး ဆးဒဲၤဘၤအဆးမာနီၤပဘၤ အဆးလဲၤဘဲၤမွဲဆးနီၤလဲၤ.
- ၃. လးဆးက့ၤဆးဂဲၤအထးဖးၤဒးလဲၤ, အဒးဆးပအီၤဘၤအုၤဘၤဂုၤဝဲၤဘၤဘၤဒဲၤနီၤ, ပကြံၤဝဲၤသ့ၤယါယွၤအဆးယိထွါ, အဆးမာဆးတၢ် ပကြံၤစံၤထံၤအုၤအုၤယွၤလး ပဘၤဆးအမုၤဘၤပမးနီၤလီၤ. လီၤန့ၤဂ့ၤပဘၤသ့ၤယါလး ပဘၤအီၤမာလး “ဒုၤဒး” အဆးမာလးဝဲၤဒဲၤနီၤ, ဘၤမွဲနီၤ ပဘၤအီၤက့ၤသ့ၤအီၤက့ၤဘၤဆးယိလဲၤ.

ဆမလိမ် ၇
ကိမ်ဒဲဘမာအထံ
အိဂမ ၉ - ၁၅

မးဝံနံဂေ အိဂမ ၉
ဖိလန္ဒာယိအဂးဆမလိမ်. ၂မိ ၁၅:၂၂-၁၆:၃၆; ၁မိ ၃:၁-၆; ၂မိ
၁၇:၁-၇; ၁ကိ ၁၀:၄; ၂မိ ၁၈:၁-၂၇; ၁ကိ ၁၀:၁၁.

၁နိာထီ

“တယဟိဝါစံစမိစု, မွဲနံသံလခိနာဘယဆမလူလဖနိာ,
နံသံမိဂဲးလိဆံယံလဲ. ယိခါ, မွဲယဟိဝါဖုလၢနံသံလမးဝံအနံ
လိာ. မအဘာနိာတ, လမမုဗူနံလနံနိာ ဖုလၢနံသံအကိလ
နံနံအဂးလိာ. မွဲပုဂ္ဂါအိလမအအိအလးဆံ. မွဲပုထိးစဲပုထုလ
မုန့.၁နံနိာနးဂလဂု. တပုခမျးအိပံ့ဝု လမမုန့.၁နံနိာလိာ”
(၂မိစု ၁၆:၂၈-၃၀).

ဆမစဲထုခွဲလမခးအံဖဲဂိအလးခဲနိာ ပုအံစရုလၢဖိဝံသုလဆလ
ဖးဝုလမလသုယာဘဝုနိာလိာ. အဝုသံမိမလိမ်ဘဆမအဘုအမံနိာ
လိာ. ကဆိယုမိယိထွာအဝုသံဒဲဒိအဝုသံလိာ. မွဲတဂ္ဂါလိာ, လါနု
အဝုသံမိဘမလိမ်ဆဖိထွာ၁နိာ, ဆခိပမုထဘ, ဆဖုလၢဘ, ဘအိ
မဆမုဂ္ဂါဂ, ဆဒိန့ဘလမယု, ဒဲလဆုဒဘဆ ဆခိနုဖိထွာဆလဖ
နိာလိာ.

စမိစုမွဲခိနါလပုဒဘဘလဂ, ဒဲပုလမိမနးဆနိာ မိဘဖိအဝု
အခဲလိာ. မိဘအိဝုလဝိပး, ဆမပိလလဆမ, ဆမဆမုလိဘလဂ

ဘလဂနိာ မိဘအိဝုဒဘလိာ. လမအမုယာနိာ ဆမပဒဲဒဲဆမအုထ
(challenges)မိအိအမဆလိာ. လမဆဒိထုလမနးဘအဂး အဝုသံမိဘ
ထိးဆမအုထ ဒဲဆမစံထဲစမိစုဘဲဒဲလဲနိာ မွဲဆမအကးဒိ
လမံလိာ.

ပုတဂ္ဂါဖိအဆမချဲအိလမံစံဝုဒဘ “ဆလုဆလမံလ (mile)
၁,၀၀၀ နိာ ဘအိစဲထုလမခုခါလခါ (single step) နိာလိာ.” အနိမု
ဆမအဘလမိဘဖိထွာယုဆဒိဆမဘု လမခုခါကိခါဒု (every
footstep) နိာလိာ. ဆလုဘအုလမ အဝုသံဂဲထဲမုဝုဂုဂုဘဘ
အုလိာ.

အတု
ထံအခ
အိဂမ ၁၀

ပုဂ္ဂါအဆမအဘလမံလံဆံပံဖးလဖနိာ, အဂဲးအိလမဆမအဂု
လနုဆမအအမုလနုနိာလိာ. ပကြံအမုန့ဂါအဆမမာဘလဖ, ဆကဲ
ထုဘအလးအကျဲ, အဆမအထိဘဆးလး, ဒဲအမအမုမုဘုလဖနိာလိာ.
လါနုဘိ, ဆမအကးဒိထုလမဂ္ဂါဖး (ဆမအဘယိအဖး) နိာ အဒ
ဆမမွဲဆမစံဆမဒဲဆမလိမ်လဖနိာလိာ.

ဘအဆမစံဝုအဝိ, ကဆိယုမွဲပုမလုဖဲဆမကဆမဂဲ, ဒဲအမုပုဖ
လုဆမစံဆမဂုလဂနိာလိာ. အဆမနိာ ဘံဘူအဘလမခမျးဝံအဆ
လန့ဘဆနိာလိာ. လမအဝုသံဂုအုဂုထိဒဲအလန့ဘဆနိာ ပုဟံတြု
ဖိဝံသုလခါဖျိဘ ဆဘံဘူစဖဖးဒိလု, ထိးဒဲလုဆမဂုဘအု
လဖလိာ. အဝုသံဂဲဆိန့ဆမကဆမဂဲနုဆိဒဘဂး လမအဝုသံလန့
ဘဆမဒဲ အဆမနိာယိလုထဲဘလအိဘနိာလိာ.

ဖီ ၂မိစု ၁၅:၂၂-၂၇. ထီးခၢဂလပုလဲာဝီဂီနီ၊ ဆးနဲလုဆၢ ကဲာထုဂုမွဲဆးနဲလဲာ.

ဆးမၤခွါအဆၢထံလဲမံလုပု ပုအံာစရုလၢဝံအဆးနဲအဂးနီ၊ မွဲလၢ အဝုာဝံဘဝံထံနီလီာ. ဆးလုဆးထဲကဲာဂဲ, ဆးခိ, ဒဲဆးအနဲအစီအိ ဆဲးထဲလဲနီလီာ. ထီးဆးလုဆးဘၣ်ဂီအထီနီ, အဝုာဝံဒၢန့ထံလီာ, လါနုဂုဂးနုလုတၢ အဝုာဝံအီဝုာန့အ့. Marah (မၤရၢ) အခါပယီာ “ခၢ” လၢထံနီအဆဲးခၢတၢ, အဝုာဝံအဆးဆူဆးနဲကဆါယွဲနီ စံ့ဂီၤစံ့ဂီၤလဲထံပးလီာ. လါနုဂု, ကဆါယွဲမၤဆးထဲအဝုာဝံလၢအဆး အဲ, ဒဲဆးမၤအာနီ (ဆးနဲလုဆၢ) ကဲာထုဂုဒၢလၢ ဝံ့လဲထံနီလီာ. ဆးအစီအမ့နီ မွဲဝံ့လဲထံအ့, မွဲဒၢကဆါယွဲအဆးမၤလီာ. အဝုာမိန့ဘၢ ဆးမၤလီာ အကၢဒီလၢဖၢ-(၁) အံ့ဘၢဆးဒဲအိခါယွဲအဆးမၤအထီ (tinting), ဒဲ (၂) ကဆါယွဲမၤဆးက့မ့ဒီ (မၤလုစိဆး) လၢပုဂ္ဂိုလ်နီလီာ.

ပုအံာစရုလၢဝံဒီန့ဘၢဆးအမံ, မွဲလါနုဂု အဝုာဝံဘၣ်န့ဆး လုလၢဖၢဒီလၢဖၢချဲချဲလု - လၢအဝုာဝံဂဲထဲအ့အ့ဘၢအံ့ဆးလၢဖၢ, စံာဝု- “ယဟီဝဲန့, မွဲလဲလါမိလုဂုန့ လၢကဆါလၢဖၢအကျဲလဲလဲ. . . အိလၢဆးလၢဖၢ. . . မၤဆးလုလၢလၢဖၢလီာ” (၂မိ ၁၅:၁၁).

မွဲဘဲနီဒၢလု, အဝုာဝံဂုအုဂုထီဂီအလးခဲနီ, ကဆါယွဲအုလု ဝုာလၢ အဝုာမိဒီပုအံာစရုလၢဝံ ဒုဖီဖျုဝုာလၢ “ဆးစုဆးဆၢ” လၢ ပုအံာဖိဝံဘၢထီးဝုာလၢနီလီာ. အဝုာမိအိပဒဲအဝုာဝံလီာ. ဆးမၤအာလၢ အဆးအုလုဆးနီ မိကဲာထုဂုဒၢလၢ အဝုာဝံအဆးအိတီအဖၢခါလီာ.

မွဲနဲဂဲဆါန့ဆးကဆးဂဲလဲမံလုပု နန့ဆါဒၢဝုာဂးလဲာ. လၢ ဆးဒုယယာယွဲမိမၤဆးဒံလၢနဂးဒံနီ နန့ဘၢဆးမုဆးဂ္ဂု မွဲဆးနီ လဲာ.

အစီအစဉ် အိဂၢမၤ ၁၁ ကိာမ့နၢဒဲထီဝံလၢဖၢ

အဘိၤလုဂုဘၢလၢဆးလုဆးယီအဖၢ ဆးဝီထုဆးနီကဲာထု ဝုာခါမၤခါမၤထံထီယာနီလီာ. ပုခမုးနီအမံစီ (ဒီ) လၢအာန့ဆး ဆီ, တၢကဆါယွဲအစုဆီလၢဂဲထဲဒီအဝုာဝံ, ဖုလၢမၤဆးအဝုာဝံ ဘၢန့ထးခွဲဝုာဒၢလီာ. အဝုာဝံပျဲအဆးကဆးဂဲဘိယီလၢဖၢ မၤဘျီခွဲ အဝုာဝံအမု လၢဒၢစိဆးထီဒဲဆးအုလုအမုအလၢ အိလၢအမုယာ လၢဖၢနီ ဒၢဝုာလၢန့လၢဘၢလီာ. ဆးမၤအာနီ ကဲာထုယံာယါလၢ ယွဲအဂ္ဂုခမုးမုလဲနီယီအဖၢဆုလီာ.

ဖီ ၂မိစု ၁၆:၁-၃၆. ပုအံာစရုလၢဝံဒၢ ဂုအုဂုထီဆးလၢ မွဲဆးနီအကီလဲာ, ဒဲမွဲဆးနီကဲာထုဂုဒၢလဲာ.

မွဲဆးအကၢဒီလၢပဘၢထီးန့, ဆးကျဲဖစီလၢလဲဆံ့စံာဖၢလၢဖၢ ဘၢထုလီလၢလၢဆးအုဆးအိအာဒၢဆးလီာ. လၢကျိအံဒီအဖၢနီ, မွဲလၢအလုအ့ဘၢဝံ့အာနီ (၁မိ ၂:၁၆, ၁၇; ၁မိ ၃:၁-၆) လီာ. လၢယုဂ္ဂု ဘၢဆးမၤခွါအဝုာလၢဂုမုန့ဖၢဖၢနီ, မုခါလဲဒဲအဝုာလၢဆးအုလီာ (မၤ ၄:၃). စအံစီဘၢဖျါခွဲဖိဝဲဂုအဆးန့နီ လၢအဝုာပမ့အာလၢဆး အုလုန့ဘၢနီလီာ (၁မိ ၂၅:၂၉-၃၄). ပုအံာစရုလၢဝံဒၢအဆးခါန့လဲအိ ဘၢနီ ဘၢထုလၢဆးအုဆးအိဆံအာလဲ. စမိစုလီဖျီထုဝုာလၢ ပုလၢ ခဲလဲဆါအဂးနီ, ပဘၢစံဆးအလးအိအ့- “ပုဂ္ဂုမၤဝုာန့ကိာလဲမံမွဲအ့; မွဲထီးဒၢဆးချဲလၢအဂဲထု လၢယဟီဝဲအနီဖၢကိာထံဒုအကီနီ, ပုဂ္ဂု မၤဝုာလီာ” (၅မိ ၈:၃).

ကိာမ့နၢ, မွဲဆးနီ ကဆါယွဲဖုလု မုခါအကီအန့ (၄၀) လၢ ပုအံာစရုလၢဝံအဆးလုဆးဖထီအဖၢနီလီာ. လၢဆးဖုလုယီအဖၢ

အတုအမူလိပ်အတုအမူ လာဆာမလုလုဒဲဆာအိကုမုနွနံအမးဝံနံ (မုအိ ပုံအနံ) နီဆုလီ။

ကိန္နာဒုအဖး ဆာလုလုကံထုဂု (၄) မံလီ- (၁) ယုဖုလု မုနာလနံအဂးလနံအဂးလမ ယဲနံယဲဘုအထးဖး (၂) လမမုနာနံ (အာမ) နီ, ကိလုနံ (၃) ကိမုနာနီနာအုလမ အာမဒဲမးဝံနံအဘိနီအု (၄) မုနာလုလမမးဝံအနံအု. ကဆိယုဖုလုနံဆာနံလုဆုယီလဖးဂီ လဖး (ကိအဆးအထီ) ဘဲဘိ ပုခမုးဝံမိနုထုမးဝံနံလမဘာမလု မဖးယုအဆမဂုဝံလမနီလီ။ ယုဖုဝုဒ - “ယိခွါ, မွဲယဝိဝဖုလု နံလမမးဝံအနံလီ” (၂မိ ၁၆:၂၉).

ပုဂ္ဂုအဲဒိဆာအုလီ. ပဘာဆာတဲလုပမလမ ပဘာအဲဒိအု ဆာအုလီ. ဆာအုအိဂဲလမဖဲ (လုခိ) အဖး (ဆာအုလမအခဲ ထံ) နီ ဖုလုဂုလမဲဘာနုဆာအုအဂးဘာ, မွဲလမပကဘာအဲဒိ ဆာလမပအုနီဆုလီ. အုမဲလါနုဘိ, ဆာအုလမအလုလီလုလု လီ, ပုဂ္ဂုမမဆာမိနုလမအဖးနီ ဘဲဘုလဲ.

အနီ

အိဂမ ၁၂

ထံလမလိးအဖး

လမဂုမုနာဖးအကျနီ, ထံမိဘာအိအလမအုလီ. ပုဂုဝံ လမနီ ဂုဝံဂုလဆ (မြည်တမ်း) ဆိ လမလနဲဘာကဆိယုနီ, ထိးဒ လုအတုဝံမခွါဆ (ချဲဒုဒုဆ) လမကဆိဖုလုထံလမမံလကျယီ မိနုမိဒုဒုအဖးနီ, ကဆိယုယိထွါအတုဝံဒဲဖုလုထံထိးနီလီ. လ ဆာဆုဆာနဲလအိဘာအဖး အတုဝံယိခွါထဲဆာလမခးအံဖဲနီလီ.

ဖိ ၂မိစု ၁၇:၁-၇. ဆာမလီမဲဆာနီလမ ပုခမုးဝံမိဘာမနုဂု လမဆာမအာယီလဲ.

စမိစုကိဆာလးနီအမံလ “မစာ” (Massah), အခါပယီမဲ “ဆာ မခွါ” (testing), ဒဲ “မုရဘဲ” (Meribah), အခါပယီမဲ “ဆာအဲလိဆိ ချဲလီလ” နီလီ (၂မိ ၁၇:၇). အတုဝံအဆာနဲလအိဘာလါနုဂု ကဆိယုဖုလုအတုဝံလထံနီလီ. ဆာအမံနံထံထိးယီ မွဲဆာဖုနု ထုထဲပုအံစရုလဖဲဝံ, ထိးမခွါ (ကျဲဖစီ) ယုလဂုဒဲထိးအဲလိဆိချဲ ဆာလမအတုလဂုနီလီ (ဟံ ၃:၇, ၈, ၁၅). အတုဝံဒဘာဆာမအာလု ဆာလမယုအိဂမလမအတုဝံ, အနဲအနီဒဘာဂု အစီအမုဒဲဆာမ ဆာပမုဖိဘိနီဒလု, အတုဝံအမံအုစုလုထဲဆာလမ ကဆိယု အဆာအိဂီလမအတုဝံအကျအဂဲဒဲနီလီ.

“စမိစုဒိလိးနီ, မွဲကဆိယုအဖိခွါ, လမအိကုဘိအာလမ ဆာအုအထုအဖးနီ, ဆာထုလမစမိစုအနဲ, ဒဲဒုစဲထုထံလမ အဖု လုဘာမနီ မိယုလုဂုဒလီ. လမဲဘာနုစမိစုဒဲပုဂုကုဘာဂုလမဘာ, ပုခမုးထာဂီယာလမအဆာထုအိလမအယဲလမ, ဒဘာယုအလအဖု ထိးနီလီ. အုမဲဆာအုနီဂုအာတ, ပုအိထိးနီလမမိဘာဝံခွဲဂု လမဆာဖုယုထဲဘဲခဲ လမပုအဆာထုအိဘိထဲအာလမဆာအုအဖး ထိးနီလဂုနီလီ.” Ellen G. White, *Patriarchs and Prophets*, p. 298.

ထံမဲဆာနဲဒိဆာမမ, မွဲလထံလအိဘာနီ, ဆာမမအိလနုဘာ နီလီ. ဆာအထီအဖါအပုဖိ (cell) ကိမံအိလမပနးခိမိဂုဖးလမ လိဘာထံလီ. ပနးခိမိဂုဖးထံအိဂုဒ ၆၀ ယဒုနီလီ. ပစံလနုနီ အိဂုလမထံလကုလကျဆုလီ. မွဲဆာနီ, ဆာဖုလုထံလမမံလကျ နီ မွဲဆာနဲလပုအံစရုလဖဲဝံအဂး လမကဆိယုယိထွါမဆာအတုဝံ ဘဲဘိအတုဝံမိနဲအတုနီလီ. တ, အတုဝံမိဘာခိနုဂုဒလီ.

ထိးအဖီထုယာနဲလမအလးခဲ လမစိလုကုဂုလ (၁ကီရံ ၁၀:၄) အဖးနီ, လီနုထုထဲပမလမ ပုအံစရုလဝံလုခဲဖျါဆာလမ

စမိစွာထိုးဆား၊ စယံပြီအဖျာကိပ်ဂုဏ်ဘာနီလီ (၂မိ ၁၈:၂၄), ဒဲအတု အိကုသိမ်နီဝံလအဆယံဝံဝံဆ ဆုဆုနီလီ (၅မိ ၁:၉-၁၈).

စမိစွာမိစံဘာပုဗရီလဂနီလအ မနဆမဒေနတုနီဆံ
ဒဲထုပဲခွဲအတုလအဆယုဖးဒုလီ. လါနုအတုမဒုဘဲနီအဘိ အု. ဆမလီအတုမဲ့ဆနီလမဲလအ အတုအဘအိခါနဆ အကြံအဘနီ, အုလမဲ့ဘပုဟံတြုဖီလဂဒေလုနီလဲ.

ပြီပတံ **အီဂမ ၁၄**
ဘမဒအကိဒဲအထံ

ဖီ ၁ကီရံ ၁၀:၁၁. စပီလူကွနံထဆမအာလဖယီ လ မွဲဆနီအဂးလဲ.

စပီလူစံဆလအ ဆမအာထိလူလပုအံစရလဖယီ မွဲဆ ဒီဆထုဒဲဆဖုထုဘလဖလအ ကဆိစရံအထံအဖျဲအဂး ဒဲမိဆယု ဆမဂပုဆကဆဂဲဘဲနီအဘိလီ. အတုဘံမိဘမလီဆဒီဆထု နီလီ. ဆဒီဆဘယီ မွဲပဂးလပအိမဒုလ “လုခိအထု” နီလီ. ယုဖးလအဒုအရဲဘဲလအ ဘမုဆံပံမိမဆီထုပုဆုနဲဆဖိဘဲလ “ဆ အစီအမု, ဒဲဆအဲဆကွဲ, ဒဲဆအိကုပဘကိပ်ဒုဘဲဆလီ” (၂ထံ ၁:၆, ၇), မွဲဆနီအတုခွဲလအဘိတီတီ ဒဲဖီအတုအဆဒီဆဘဲမိနုတုလီ. ကဆိယုဂုလပရဲမွဲတုဘမဒုအထံ (ယီ ၁၄:၆) လီ, ဒဲအတုလဂဒေလီ အုလဲထဲပလ “ဆလုမဒုအဆံအံဆဘယုအဘနီ . . . မဒီ ပုလကုဖီလဖယီလဂ. အုမဲ့အုလဲခွဲနံအခဲအဂု လအဆမထဲနံ အဘဘဲအဂးနီ, ဘဲဘိနံမိဒဘယုအဘဲဒဲဆဂု, ဒဲဆလအအဲဒီ တု, ဒဲဆလအဆယုနီဆံ” (ရီ ၁၂:၁, ၂).

လခဲထဲ, ယုဂုမနထဲဆမလီလဖနီ, လဆုဒဆလကိ မဒုဒဲလအထံနီ, ဖုနဲဆမွဲဆတီလအနုဆါဒတုအဂဲ, ဘဲအမွဲပုလဘိ ပုဘဲနီလမဲလကျဲနီလီ.

ဖီ ယီဟု ၄:၇-၁၅ ဒဲ ယီဟု ၆:၃၁-၅၁. ဆမဲ့ဆတီလအ အနဲဖျီပမထိးယီ ဘဲစရဲဖီဘဲအဘိနီ မွဲနီလဲ.

ပုစမရအာမုဒနဘ ဆလကဆိစရဲဖုနဲဆလအ အဒေနတုလဘ ဘလအဂးစီဘလမဲနီလီ. ဆဘဝဲလအဖမု မွဲဆယုဆယု, ဆ ဘထိ, ဒဲဆဒုမုလဂုဂဲလကဆိယုအအိ, ဒဲကဆိယုဒေတု မွဲပမ လအပုဆနီလီ (အု ၄၂:၁, ၂).

လခဲထဲ, ယုဂုလီဖျီထုတုလအ ကိမဒုနီ မွဲကဆိယုလီ, မွဲစမိစုအု. ထိနီလဖးယုဂုစံတု, “ယဲမွဲကိမဒုလီ. ပုလအဂဲလအ ယအိလဂနီ, ဆလမိဘဝဲလဘဘ” (ယီ ၆:၃၅). လီဖျီထုတုဘ ဖးဒဲ လအတုမွဲကိမဒုနီလီ (ယီ ၆:၃၅, ၄၁, ၄၈).

ဘဲကိမဒုနီလမဲလကျဲနီမွဲ “ကိလမုဒီ” အဘိ (ယီ ၆:၃၁, ၃၂), ထံလအလိးအဖးနီ မွဲကဆိစရဲအဆဖုလအ မဘုအတုဘဲအဆဘဝဲထံ နီလီ. အနဲနဲဒဲအဆဒ, ကိဒဲထံနီမွဲဆအကဒဲလအနဲဘအဂးဆ လီ. မွဲလအုဂုလပရဲမွဲ “ကိမဒု” (ယီ ၆:၃၅, ၄၈) ဒဲမွဲ “ထံမဒု” (ယီ ၄:၁၀, ၁၁, ၁၄; ယီ ၇:၃၇, ၃၈) နီလီ. ပနဲဘအဆဘဝဲနီ မိဘုအဘုအီ တုဒလအ အတုလဂဒေနီအဖးလီ.

အဘမ **အီဂမ ၁၅**
မလီအထုလယါ.

ဖီ Ellen G. White, "From the Red Sea to Sinai," pp. 291-302, in *Patriarchs and Prophets*.

လယ်ဘာလားဆေးမအာလားထံနီဂီ၊ ပုဆံဝံဝါနီဒါဆေးယာဘာ ဆေးကဆေးဂဲအာလဲမံဒီလီ (၂မိ ၁၇:၈-၁၆) - ပုအာမလှဖိအံဒါလဲဖာ ဂဲဒါဆေးလဲအဝါလဲလီ။ “ပုအာမလှဖိလဲဖာနီ မွဲလဲဒါယာဘာကဆီယွဲ အဆေးပုဆံပြဲဒဲအစီအမုအကို ဆေးဝါမဲလဲအိဘာနီမွဲအူ၊ အဝါလဲ အိကွဲလဲအာလဲအမိထဲဒါဒါကဆီယွဲအစီအမုနီလီ။ ပုဝါလဲနီ အုကီနံဝံဆဲ (mockery) လဲ စမိစုဖုနဲဆေးလဲလဲဖာဒါလဲအလဲဘာ ပုအံဖိဝံနီ၊ မဲကလိကလဲဆေးလဲ ပုဆံနဲစီဝံဒါမဲဆေးအဲနီလီ။ အဝါလဲဆီလဲအာလဲ အဝါလဲအယွဲလဲဖာအမုယာလဲ ကမိမဲကဲဂီခွဲ ပုဟံတြဲဖိဝံနီ၊ ထိးစဲဖုဘာနဲဂဲလဲဂဲ၊ ဒဲအဝါလဲအုအူလဲအာလဲ ပုအံစရဲလဲဖိအဲကဆီယွဲနီ အစီအမုလဲအိဘာလဲ မိမဲဆေးထဲအဝါလဲ ဘာနီလီ။ ပုအံစရဲလဲဖိဝံနီ မဲဆေးကဲအဝါလဲနဲအူ။ အဝါလဲ အဆေးလဲဒါဒါဆေးနီ အဆေးဂဲဆေးဖဲအိနဲအူ။ မွဲနဲဆေးမုလဲဝဲဂဲ ဆေးလဲအမိမဲကဲဂီခွဲကဆီယွဲအရဲခဲမုနီလီ။ ပုအာမလှဖိလဲဖာနီ မွဲလဲပုအမဲဆီမဲနီဆေးလဲဆဲဒါယံလဲယူ လဲအအိခိထဲကဆီယွဲ အဆေးဖုကဲထဲဆေးအဲနီလီ။ ကဆီယွဲနီ အိခိဆေးလဲအဝါလဲမိနီ ယါလဲထဲအာလီ။ လဲနဲအဝါလဲခိ မိမဲနဲဆီ၊ ဒါဆီပုအံစရဲလဲ ဖိဝံလဲအလဲပွဲလဲအဆေးလဲအဖဲ ဒဲအဲအဘာဆီလဲဖာအဖဲခိနီ၊ မွဲအဝါလဲစဲနဲ (sealed) အာဒါဝါလဲ ပုအဆဲဘာဆေးယာဘာဆဲအဲလဲဆဲနီလီ။” Ellen G. White, *Patriarchs and Prophets*, p. 300.

ဆေးအုစုကဲကဲပိလဲဆေးအဲ

၁. အိကွဲဘာလဲစယံဒါဝါယာထဲယွဲအမွဲအတီလဲ ယွဲမဲဆေးလဲ အရဲခဲမုနဲအဲနီဆဲ (၅မိ ၄:၄-၈). ဘာမွဲနီ ၁နီနီ ကြဲဘာဝါထိး မုလဲနီယီဒါလဲ။ အုစုလဲနဲဒဲပုမဲလဲပိလဲဆေးကိဂဲ - နဲဆေးအိ

ကီထိးအာလဲမွဲဆေးနီလဲမဲလဲ။ မွဲပလီဘာကဲခိယီ မွဲဆေးနီလဲ ကဆီယွဲအနဲဆေးဒဲအတဲဒါဖာ (အလဲအဖဲ) အဲနီလဲ။

၂. ဖိကဲဒါ (၁ကီရဲ ၁၀:၄) နီဆဲ။ ပုလဲနဲနဲလဲမုလဲနီယီ နဲဝါလဲ ကဆီယွဲလဲလဲလဲလဲနီ မွဲဘဲကဆီယွဲဘာထီယီအူ။ ကဆီယွဲ လဲခိအိနီ မွဲပုစုထဲဆေးမဲလဲဂဲ၊ မုလဲဆေး၊ ဒဲကွဲဖျဲဆေးအူလီ။ လဲနဲလဲဆဲပုအဆေးယီ စဲဆေးလဲဆေးဆုဆေးနဲဘဲနီ ဘာမဲဝါ (လဲဘာဘာ) ဘဲဒါလဲ။

၃. ဖိကဲဒါ Ellen G. White အဆေးကွဲဘာထွဲ ပုအာမလှဖိဝံအထဲ အလဲအိလဲ မိမဲလဲဘာကဆီယွဲအမွဲအတီလဲဂဲအဲနီဆဲ။ ထီ ဒါယီအဝါလဲအဆေးအိကွဲဘာလဲ စယံဒါအာနီဆဲ။ ကဆီယွဲစုရဲ ခွဲပုဆဲလဲဖာ လဲအဲဆေးယာပုအံစရဲလဲဖိဝံအဖဲနီ ပနဲဘာ ဆေးမဲလဲမွဲဆေးနီလဲလဲ။

ဆာမလိယ ၈
ဆာအုလုအိယလုလမစဲနာ
အီဂေ ၁၆ - ၂၂

မးဝံနံဂေ အီဂေ ၁၆
ဖီလနွာယီအဂးဆာမလိယ. ၂မိ ၁၉:၁-၂၀:၁၇; နဲ ၂၁:၃; ၅မိ ၅:၆-၂၁; ယု ၁:၂၃-၂၅; ရီ ၃:၂၀-၂၄; ရီ ၁၀:၄.

၁နီထီ
“ဆာမဘာပုအံဖိဘဲဘဲအံဘဲအီနီ, နံဒံဒံဘာယု, ဒဲလမယဆိထဲနံဒံလမလံကျီကျီအဒံအဖာခိတ, ဒုဂဲထဲနံဒံလမယအိဒံယဝုယီလီ. ဘီနဲနဲယီ နံဒံအုခိနာတဂ္ဂါယလု, ဒဲထီးနုယဆာအုလုတ, နံဒံမိကဲထဲဆာလုဒံဒံပုဒံဒံ လုမဲဒဲဆာလမယဂး; ဒံနဲပုဆံထီးအလုလီ; အဂဲဘဲယီ ဂုခိထာဖျိယာမဲ့ယဆာလီ. တာနံဒံမိကဲထဲပုလုဆာလမအဘုအမု, ဒဲပုဆံပံဆံလီ. အယီမဲ့ဆာချဲလဖလမ နဘာလီဘာပုအံစရုလဖီလီ” (၂မိစု ၁၉:၄-၆).

ကဆိယုမဖီဖျာပုအံစရုလဖီလမခးအံဖာဖုဂီနီ ဝါအဝုဒံဒံခိခိလဲ. လမခးဆာစံဝဲ-အီခိခိဒံလဲ. အုပစံလမဂုခိအဆာလးဆာကျဲနီဘာလီနာဂု အုမဲ့လမဆာနုဒံဆာဘီဆာဘာအလးနီ ဘာမဝုဒံဒံလီ. ကဆိယုအဆာစံဆာဒံဒံဝါနီဘဲယီ- “ဆာမဘာပုအံဖိဘဲဘဲအံဘဲအီနီ, နံဒံဒံဘာယု, ဒဲလမယဆိထဲနံဒံလမလံကျီကျီအဒံအဖာခိတ, ဒုဂဲထဲနံဒံလမယအိဒံယဝုယီလီ” (၂မိ ၁၉:၄). ဆာဘီဆာဘာအဆာနုဒံလမလံဆံပံဖာနီ စံဆာလမယုအဆာအီကုဂုဆာ

(priority) ဒဲအဆာထီစီနီလီ. ကဆာယုဒုဂဲထဲအဝုဒံလမ အဝုဒံအီဒံဒံဝါလီ.

လမပုဂုစံထဲလမကဆိယုအီနီ, အဝုဒံအုပထဲဝုဒံဒံကိထဲအဝုဒံလမအီလီ. ဆာနဲဒံဒံအဂုထုနီ ပဒံဘာလမကျီအံဒံအဖာ, လမစအာဒဲဒဲနဲအံမမထဲဒဲကဆိယုနီ, အဝုဒံအုပအီဂုအာလီ. ကဆိကိထဲအဝုဒံ- “မဲ့နီခိခိလဲ” (၁မိ ၃:၉). ကဆိယုမဆိဂုဆာကိအဆာအထီလီ. ယုဂုစံထဲဝုဒံဝုဒံဘာ- “ပုလမအယီဆာပဒဲဒဲပုအာထီးအလုလဲ, ဂဲထဲလမယအီဆံ. ယမိဒုအီပုနံဒံလီ. မနုထဲယနီယီဘီလမနံဒံအလီတ, မလိယဆာလမယီဆံ. အဂဲဘဲယီ ယာဆာဒဲယဆာလုယာတ, နံဒံမိဒံဆာအီပုလမနံဒံအာဂီအဂးလီ” (မ ၁:၂၈, ၂၉).

ကဆိယုကိထဲပုထီးအလု. ပဆာဘီနီအီဒံဒဲအာလမ ပဆာစံဆာထဲဆာအဖာခိလီ.

အတုလ အီဂေ ၁၇
လမခိလီစဲနာ

ဖီ ၂မိစု ၁၉:၁ -၈. ကဆိယုအုလုဆာလမအဝုဒံနီလဲ, လမခိလီစဲနာခုထံနီ.

ကဆိယုဝါပုအံစရုလဖီလမခိလီစဲနာ, ဆာလးလမဆာမိဖုလုအဝုဒံလမဆာမလိယဆံထံ (the Decalogue) နီလီ. ခိလီ Jebel Musa (အထီ 7,497 or 2,285 meters) နီ မိမဲ့စမိစုဒံဒံလီလဲလမကဆိယုအာဘုထီးနီ (အဒီ ၂မိ ၃:၁; ၂မိ ၁၉:၂; ၂မိ ၂၄:၁၈). ဒဲ, လမခဲနီ, စံဆာလဲယာဒဲဒဲကဆိယုထီးနီ (၁စမု ၁၉:၈) လီ. အယီမဲ့ဒံ

ဆေးလေးကဆီယူကော်စမိစွာ မိဘာဘိပုအံစရူလဖိ၊ ဘာစံထုလှ
ခးအံင် (၂မိ ၃း၁, ၁၀) နီလီ။ လှအထိထီးနီ၊ ကဆီစံဘာစမိစွာလှ
အဝှာမိဘာဘိထုဘာထုကဆီယူ လှပုအံစရူလဖိလှအဘာဆေးမ
ဖီးဖျှာခွံလှလှ လှဆေးလေးလစီပးထီးနီလီ။

ဆေးလှဆေးဖီးထုလှနီဘံဘီနီ၊ ပုအံစရူလဖိဘံထီစီလှလှလီ
စဲနာ (၂မိ ၁၉း၁), မွဲဆေးလေးလှအဝှာဘံဘာအီထီဝှာလှနံအထေးဖးနီ (ထီ
စီ ၂မိ ၁၉း၁ လှ ၄မိ ၁၀း၁၁, ၁၂). လှဆေးလှနံအထေးဖးနီ၊ ဆေးထုထု
ဆေးဘီဆေးဘုအမလီ၊ စံဝှာလှ ၂မိ ၁၉-၄၀; ၃မိစွာ ၁-၂၇; ဒဲ ၄မိစွာ
၁း၁-၁၀း၁၀. ပုအံစရူလဖိအီထီလှလီစဲနာနီ မွဲဆေးလေးလှ ပုဒးန
လံဆံပံအဆဲထံ ၅ ဘံလှ စမိစွာကွဲဝှာနီလီ။ ဆေးနီကံထုကဆီယူ
အရူခေးလှအရံန့ဝှာ, မွဲန့အဒုကံထုပုဆံလှ လဘီထုဘာထု
ဆေးလှဆေးဖးဘာနီလီ။

ကဆီယူမဲကံထုဘု (၇) ဆေးဒဲပုထုဆေးအုလှအီလှလှအဝှာ
ဒဲပုအံစရူလဖိအဘီဆေးထီးနီလီ။ လှအဝှာခိနုဆေးအဖးနီ ဒဲအီဘာ
ထွာလီလှလှကဆီနီ, ကဆီယူအုလှမိဒုကံထုအဝှာပံ ပုဆံအလူဒီ
လှဆေးလှဆံ, ပုလှဆေးလှအဘုအမုး, ဒဲပုဆံပံလှဆံလီ။

လှအမိကံထုပုဆံပံအဂးနီ မိဘာဖုလှအဘာလှ ကဆီယူ
ဒဲမိဘာနဲဖျှာယူအတခုလှပုဂှာဂအအီ, လှဆေးဒးဆေးလှပုဆံအီလှ
အနဲအစီလှလှအအီလီ။ အဝှာဘာဆေးကိန့ဝှာလှ အမိမဲဘုထံထဲ
ပုဆံဂှာဂလှကဆီယူ, ဘာဘိအဝှာပံဒဲဘီအဝှာပံလှယူအဖးဘာ
ဒဲအဆေးဘီဆေးဘုလှလှနီလီ။ အဝှာပံမိမွဲယူအဆေးလူဒီလှဆေး မွဲလှ
အဝှာမိအီကွဲဝှာလှ ပုထီးအဘာလှအဖုလှလှလှဆေးလှလှ ယူအဆေးကိ
ဘာကိဘုဒဲ အတခုဖဝ (အလှအဖး) နီလီ။

ဆေးအုလှအီလှလှ မွဲဆေးပုထုဆေးမဲဘုထံထဲလှ (relationship)
လှကဆီယူဒဲအရူခေးအဘီဆေးနီလီ။ ဆေးအုလှဘာထွာပုအဂ

အဒီ (formula) နီဘီ, လှဆေးလီလှလှန့န့လှလှလံဆံပံအဆေးလှလှ
အဖး, ဘဲဘီ, “ယမိအီကွဲန့လှပုခေးလှလှလှ, ယမိကံထုလှ
န့အဂး” နီလီ (ယီလှ ၂မိ ၆း၇; ၃မိ ၂၆း၁၂; မဲအာ ၂၄း၇; မဲအာ ၃၁း၃၃;
ဟံ ၈း၁၀; နဲ ၂၁း၃).

**ဆီဖီယီဆေးလှ “ယူအဆေးလူဒီလှဆေး” နီဆံ. ဆေးအထေး
ဂှာထီဘာလှဆေးမွဲဆေးနီ ထီးစီလှစီဝှာလှ. မူဒေးလှဆေးမွဲဆေးနီ
မိအီဝှာဒးလှ.**

အစီ အီလှ ၁၈
အီကွဲဝှာလှလှဆေးဖုလှလှအဂး

**ဖီ ၂မိစွာ ၁၉း၉-၂၅. ကဆီယူအီကွဲဝှာပုအံစရူလဖိ လှ
အမိဒီန့ဘာဆေးမဲလှလှဆံထံအဂးနီ ဘဲဘုလှ.**

ကဆီယူနဲလှလှဆေးဘီဆေးဘုအလှထံလှလှ လှပုအံစရူလဖိ မိဘာ
အီကွဲဝှာလှအဘာလှ အဝှာဖုလှလှဆေးမဲလှလှစဲနာနီအဂးလီ။ အဝှာပံ
အနးဘီအဆေးဆံဆေးဖျှာနီ မွဲဆေးထုဖျှာထဲအဆေးဖုလှလှအလှအစွဲ
လီ။ အဝှာပံမိဘာအီကွဲဝှာလှ ယူအလှအဖုမိဂဲထီဝှာအဂးလီ။
ထီးမွဲယူအလှအဖုဂဲလှနီ “ဆေးမဲအဘာလှဆေးဘီလှ, အီဒဲလှဝဲ
အဒဲလှ, ဒဲဆေးအုလှအီလှလှလှအလှလှ, ဒဲခွဲဘီဆီဆီလှလှ, ကယဲပုခေး
လှအအီလှလှဘဲအလေးဖးထီးအလှနီ ဝှာထီဝှာဒးလီ”
(၂မိ ၁၉း၁၆).

ဆေးမဲလှလှဆံထံနီ မွဲကဆီယူအဆေးနဲဖျှာအဘဲလီ။ မွဲဆေးမဲထီး
လှလှအဂး အဆေးထံလှလှလှအအီဂဲလှမူလှ, မွဲအဆီအကွဲလှမူလှဒီ
ထီးလှလှအဖးလီ။

ဘဲလံဆံ့ဝံးဝံးဝံးဝံးဝံး, ဆမမလူဆံ့ဝံးဝံး ယူလီဖျီထုထုလမ
နုဆါဒဝံးဝံး (၂မိ ၁၉:၁၉; ၂မိ ၂၀:၁; ၅မိ ၅:၄, ၅, ၂၄), ဒဲဘာဆမကွ
လမအနုဆါဒဝံး (၂မိ ၂၄:၁၂; ၂မိ ၃၁:၁၈; ၅မိ ၅:၂၂). ဆနီဖုလဝံးဝံး
စမိစုနီ နံာ်ဘျုးလုဝံးဆမဖုလဝံးလုဆဲးဝံးနီလီ (၂မိ ၃၂:၁၉; ၂မိ ၃၄:၁;
၅မိ ၁၀:၁, ၂).

လမလံ ၂မိစုအဖးနီ, ဆကံဝံးဆမမလူဆံ့ဝံးနီလမ “ဆ
အုလုလုသက်သေခံချက်” (ဟံတြုအလံ 'edut; ၂မိ ၃၁:၁၈); ဒဲကံဝံးဆ
လမ “ဆအုလုလုအဆမချဲ, ပဋိညာဉ်စကား” (ဟံတြုအလံ dibre
habberit; ၂မိ ၃၄:၂၈) နီလီ. လမလံ ၅မိစုအဖးနီ, ကွလဝံးဝံး “ဆ
အုလုလုအလိးပနံာ်ဘဲ” အလီနီလီ (၅မိ ၉:၉, ၁၁, ၁၅). လံလမ
ပုဟံတြုဖိဝံးဝံးနီ ကံဝံးလမ “ဆမမလူဆံ့ဝံး” အဆုလီ. လမအဝံး
ဝံးအလံ, ဝံးဘျုးနီ ကံဝံးလမ “ဆမချဲဆံ့ဝံး- The Ten Words”
နီလီ. လမဟံတြုလမိ 'aseret haddebarim, အဝံးပယီမဲ့ဝံး, “ဆ
အလု, လံဖျီ, ဆမအဂဲးအဖး, ဆမအခံးအဂု (thing), ဆမချဲလီလုချဲလု
(speech), ဆမကံဝံးထုအဂဲးအဖး (story), ဆမအုလု (promise), ဆမလီ
ဖျီထုဆ (utterance)” လမနီလီ. (ယီလမ ၂မိ ၃၄:၂၈; ၅မိ ၄:၁၃; ၅မိ
၁၀:၄).

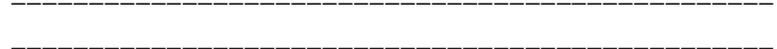
ဆမမလူနီ အိဝံးဝံးဆမအဖျီလုဆဲး (version) နံာ်မံ, လမ
အလုဆဲးလီလမဆဲးဖိနီလီ. လမလုလမံနီ အိကွအဝံးလမ ၂မိစု
၂၀:၁-၁၇ ဒဲ နံာ်မံလမံနီအိလမ ၅မိစု ၂၁:၃-၂၁ အဖးနီလီ. ဆနံာ်မံ
လမံနီ မွဲဆမလီလုလမထာ်ခါ ခုဖျီစမိစုလီလုဝံးလမ ပုအံာ်စရုလ
အအိ, မိအိဝံးအနုလံဆံာ်ခါလမအဖီထုလမစဲနီ, ထီလမပုခမုး
မိနုလုထီခဲဆမစံာ်ဝဲ (Promised Land) နီလီ (၅မိ ၁:၃, ၄; ၅မိ ၄:၄၄-
၄၇).

ထီးစပီလုထုဖံးလုဆမမလူ ဘဲဆမအဲဆမကံဝံးအဆမချဲအိဝံးနီ,
အဝံးချဲဒိနဲဝံးလမ ဆမမလူဆံ့ဝံးအဖးလီ (ရီ ၁၃:၈-၁၀). ဆမအဲ
ဆမကံဝံးနီ, မွဲတရု, ယူအဆမမလူ မွဲလမအဝံးဒဲမဲ့ယူအဆမအဲဆမကံ
နီလီ (၁ယီ ၄:၁၆).

နနုဒုဆမမလူဆံ့ဝံးနီ လမအမဲ့ဆမထုဖျီထုထုကဆါယူ
အဆမအဲနီဘဲဒဲလဲ. အဝံးပယီမဲ့ဆမနီလဲ. ကဆါယူအဆမ
အဲနဲဖျီအဝံးလမဆမဖးနီဘဲဒဲလဲ.

အနီ **အိလမ ၁၉**
ဆမမလူအဆမဖုလု

ဖိ ၂မိစု ၂၀:၁-၁၇. ဆမမလူအဝံးနီလမနီ မွဲဆမနီလဲ,
ဒဲပိထံာ်ပိဒိအဝံးဘဲဒဲလဲ.

ထီးနဲထုဆမလမဆမမလူဆံ့ဝံးနီ မွဲစုထုဝံးဒဲဆမဖုလုအလု
အု, မွဲဒဲလမကဆါယူအဆမမခိးမိတဲဆမလမ အခမုးအဂဲးနီလီ:
“ယမဲ့ယဟံဝဲနုယူလမ အဒုစဲထုခွဲနုလမ ခဲအံးအဖး, လမပုပိးဖိ
အဂံးဖးနီလီ” (၂မိ ၂၀:၂). ကဆါယူနဲဖျီဂုအခိးအတဲလမ အဆမမ
ဖိဖျုဒဲအဆမထီးထဲတဲထဲပုအံာ်စရုလမ, ဒဲထီးနီဂီအဝံးထုဖျီထု
အဆမဘာဝံးနီလီ. ဆမမလူလမနီ ပုဘာထီးနုဝံးဒဲလမဆမအဲဒဲ
ဆမစံာ်ခိးစံာ်ထဲဆမလမကဆါယူ အဆမမဂုအကီနီလီ.

ကဆါယူအဆမချဲကွဖံးဆမမလူဆံ့ဝံးနီ မွဲဒဲ “ဆမအဲ”
"Love" လီ (ရီ ၁၃:၁၀). ဆမမလူလမအိထုနီ မွဲဒဲဆမမလူဆမအဲ,
လမအထုဖျီဝံးနံာ်မံ- အဲကဆါယူ (၅မိ ၆:၅) ဒဲအဲပုလမနဲနဲထံာ် (၃မိ
၁၉:၁၈) နီလီ.

ဖီ ယုတ် ၁:၂၃-၂၅. ဆာလီဆာမဲ့နီလဲ၊ ဒဲဆာမာလူနီ ထိးထဲ၊ တုထဲပာလန့ဘာလါန့ဂု၊ အဆာမာအကးဒိာမဲ့ဆာနီလဲ။

မုပံာလါ (နွါ) နီနဲအာနာနဆာဘာမဝံာသ့လါန့ဂု၊ မာဘျာထဲ၊ နဆာဆာ (နဆာဘာမ) ဘာအ့၊ ယွါအဆာမာလူနီ မာအာဘဲနီအာဆဲလါ၊ ပုလဲအမိမာမာတီလီအာလဲ၊ ကဆါယွါအမုယာလဲအအီဆဲဆာ မာလူနီ မိလဲဂလဲ၊ ပုယိထဲဒဲမုပံာလါဒဲဆဲယိလါဆာလဲမဲ့နီလါ၊ လဲယဲဘာမိဒဲအာလဲလဲဂု၊ မွဲလဲအအာလဲထဲဒဲဆာလဲထိးဘာမ နီလါ။

ဆာလဲဆာထိးထဲတုထဲနီ မွဲလဲပဆာန့အဖးအ့ - မိဘာအီလဲ ဆာဆုဆာနဲအဖးလါ - ပရဲဖိလဲန့ဒဲဒဲစံာဂုလဲ ဆာမာလူနီ လဲလါ လဲဘာတဲ၊ ပမိဘာခါလဲအ့နီလါ။ အ့မွဲစီလူနီ စံာဂုလဲ - “ဆာ မာလူနီ မွဲဆာဒဲဘာဆဲ၊ မွဲလဲလါအ့၊ အ့လဲမွဲဘာဆာမာလူနီ ယဘာယာ ဆာဒဲဘာအ့” (ရီ ၇:၇) နီ - ထုဖျါဂုပဆီမိဘဲအဖးခါအီအာနီ မွဲဆာ ဆီမိမာဆာလါ။ ဆာမာလူဒဲဆာဘာထိအပရဲနီ ဘာထွါလဲဘာလါ။ မွဲလဲဆာမာလူအီအကီ ပဘာယာလဲပလိဘာဆာဘာထိအပရဲနီလါ။

နဆာမာဂုကျဲစံာဖိထွါဆာမာလူနီ ကဲထဲဂုဘဲဘာလဲ။ မွဲဆာန့ကဲဆာအခဲထဲစာ၊ အ့လဲမွဲဘာဘဲနီတဲ၊ ဘာမွဲနီနလါဘာ ဆာဘာထိအပရဲနီလဲ။

ပြီပတံ၊ အီဂမာ ၂၁
ဆာမာလူမွဲဘဲကဆါယွါအဆာအုလဲလဲပဂးအာ

ဖီ ရီမာ ၃:၂၀-၂၄. စီလူစံာဂုပျဲပျဲ လဲပဒဲန့ဆာထိးထဲ၊ တုထဲ၊ ချဲဖျါလဲပအီခါဆာမာလူနီန့အ့၊ လါန့ဂု၊ ဆာမာလူ မာဆာလဲပဆာအီမာဖးဘဲဘာလဲ။

ဟံတြါအဆာချဲ dabarim လာစမိစာအဆာကွဲဖး၊ အနဲဖျါဆာမာလူ ဆံာထံနီ (၂မိ ၃၄:၂၈; ၅မိ ၄:၁၃; ၅မိ ၁၀:၄). မိစံာဂုအခါပယါလဲ “ဆာ အလူလဲ” “words” နီလါ။ အ့မွဲ dabar (singular)-“ဆာအလူ” လဲမဲ့ လါနီမိစံာဂုဒဲ “ဆာအုလဲ” promise နီလါ။ မွဲဆာနီ ဆာလဲပဒဲဘာ အလဲအစီ (၁စပု၊ ၈:၅၆; ၂ကွဲနဲ၊ ၁:၉; နံ၊ ၅:၁၂, ၁၃; ၅မိ ၁:၁၁; ၅မိ ၆:၃; ၅မိ ၉:၂၁; ရှာ ၂၂:၄; ရှာ ၂၃:၅) အဖးလဲဖးနီ၊ မွဲဆာကွဲကျိ dabar လဲဆာထုဖျါဆာအုလဲ (promise) အလဲလါ။

Ellen G. White ဒဲန့ဆာဖးနီစံာဂုဒဲ၊ “ဆာမာလူဆံာထံနီ... မွဲဆာအုလဲလဲဖးလါ။” Ellen G. White Comments, *The SDA Bible Commentary*, vol. 1, p. 1105. ပကဘာနာသ့လဲဆာမာလူနီ မွဲယွါ အဆာအုလဲလဲအမိဘဲပာ လဲဖးဘာအဘာ လဲအမိမာဆာလဲလဲဖး လဲပဂးနီ၊ ဒဲပဘာခါနဲဖိထွါဂုဒဲလါ။

ဖီ ရီမာ ၁၀:၄. စီလူစံာဂုလဲ ကဆါပရဲမွဲဆာမာလူ “အဆာ မာလဲမာပျဲ” “end” ဆာနီ ပဘာနာသ့ဘဲဘာလဲ။

စီလူထုဖျါလါကဆါယွါပရဲ မွဲဆာမာလူ telos နီ၊ မွဲကဆါ ပရဲမာထုခွဲ (အီထီခွဲ) ဆာမာလူဒဲအီပဲခွဲဂုအ့၊ ဆာအခါပယါနီ ပရဲမွဲဆာထိစီအလဲ (goal) ဒဲဆာမာလူအဆာအီကွဲလဲဘာ (intent) အလဲနီလါ။ မွဲလဲအဆာဖးလဲထိးဘဲအာနီ မာထုခွဲဆာမာလူအဆာ ဂုးဆာခါနီမွဲအ့။

အ့မွဲစီလူနီ၊ စံာဂုလဲဆာမာလူအကးဒိာဂု၊ နုလဲနီ (legitimacy), ဒဲအဆာပဲဂုးခါအဂဲနီလါ (ရီ ၃:၁၁; ၁ကီ ၇:၁၉; လု ၅:၆)။

ဆေးချဲ့ telos အင်္ဂါပယိအချွတ်၊ မွဲဝုဒ်ဆေးကိပ်ဒဲဆေးထိစိန်၊ မွဲဘာထွာလှ
ဆေးအဆေးအထိအူ၊ ဗရုံမွဲနိပ်ဝံ (key) လှအဝဲထွဲကဆိယွဲအဆေးမလူ
အဆေးထိအင်္ဂါပယိ အမွဲအတိန်လိာ်။

**ဆေးမလူနိပ် နဲးစိကဆိယွဲဘဲဘဲလဲ။ ဆေးမလူနဲးစိ
ဆေးလှယွဲနိပ် စံးဘာပေးလှပဝဲးပကိပ်မွဲဆေးနိပ်လဲ။**

အဘ်း

အိဂ်း ၂၂

ဆိးမိးအုထုလှယာ

ဖိ Ellen G. White, "The Law Given to Israel," pp. 303-310, and "Satan's Enmity Against the Law," pp. 331-342, in *Patriarchs and Prophets*.

“ကဆိယွဲအိကွဲဒိအဆေးမလူ ထုးဖျိလိဝုဒ်လှအကယးကဖး
ဒိမုဝုဒ်၊ လှအတခုဖဝဲအိဖျိဝုဒ်အလးနိပ်လိာ်။ ပုခမျးးဝံလှဆုအဘ်းဆုး
လိဝုဒ်ဒဲမဲဘာထွာလိအဘ်းလှ ကဆိယွဲအဆေးဖဲဆေးမလှဆေးအိကွဲဒိ
ဆေးယုယုပကဲအဖးနိပ်လိာ်။” Ellen G. White, *Patriarchs and Prophets*, p. 303.

ဆေးယုဆေးယုအခါနိပ် အိဂုးခးဝုဒ်ထိးမုလနံယိလိာ်။ အိဂဲာ
လှဆိဝုဒ်လှ ဆေးဝုဒ်ယာယွဲအစိအမုလှဖဲ ဝိဝုဒ်ဒိဝုဒ်အဖးလိာ်။ ဆေးနိပ်
ဒုကဲထုဆေးစံးထုအုအု ဒဲဆေးအိကွဲဆေးလှလှလှလိာ်။ ပဒဲဘာယွဲ
အဆေးဆံးဆေးဝံဒဲအဘုထုလှပပနိပ်၊ ဒဲပဒဲလှထဲပဆေးလှလှလှ
ဝံလှထံကျဲဒိထုဝုဒ်နိပ်၊ ဆေးဘ်းဆုးလိဒဲအဲဒိလှလှလှလိာ်လှ
အဝုဒ်အထုဝုဒ်ဆုလိာ်။

ဒဲ၊ ဆေးဝုဒ်ယာအထုအဝုဒ်အဆေးမလူနိပ် မဲအထုပဘ်းအဆေးဒိနဲ
လှအဝုဒ်အဆေးထိးဝံဘ်းလှပပဂး အစိအမုနိပ်လိာ်။

လထံးပးနိပ်၊ ထိးပထိးဆေးကဆိယွဲ ဘဲပကဆိဒဲပစုးအဝိနိပ်၊ ဆေး
ဘာခိနုဖိထွဲအဆေးမလူအဂး ဆေးကဆေးဂဲအိနုးမံးအူလိာ် (မဲ
၁၁း၂၈-၃၀). ကဆိဗရုံမဲဂုးမဲခး ဆေးမလူလှဆိလှကွဲလိာ် (မဲ
၅း၁၇-၂၀). ထိးမွဲပထိးနဲးယွဲအဆေးမလူ လှဆေးအဲဒဲဆေးစံးထုအုအု
ဆေးအဖး မွဲလှပဒိနုဘာအဆေးထိးထဲတဲထဲပျိဖျိလှပဖးခိနိပ်၊ ပမိလှ
ခးဖျိဘာဆေးမဲဘုမဲထိးလှအနုဆိလှလှလှလှလိာ်။ ပမိဒိနုဘာဆု
ဆေးအိကွဲဂုးခးလှထိးလှ ဆေးထိးထဲတဲထဲအိလှလှလှအဖး၊ လဲ
ဘာလှ ပဆေးကျဲစံးထိးနဲးဆေးမလူဘာနိပ်လိာ်။

ဆေးအုစုကဲကဲပိလှဆေးအဂး

- ၁. ဆေးတဲဝဲဘာလှဆေးမိဒိနုဘာဆေးမလူနိပ် ဒုနုဒုအထုပပလှ
ဆေးယုယုပကဲဆေးနိပ်လိာ်။ လှပဆေးအိကိပ်ဒဲဆေးအိကိပ်အဆေးအိ
မဲမုလနံယိ၊ ဆေးယုယုပကဲဆေး မိလှလှဝုဒ်လှဘာလှဘာဆုစး။
- ၂. အိကွဲနုဘာလှဆေးအုလှအဒိ (formula) နိပ်ဆံး - “ယမိကဲယွဲလှ
အဝုဒ်ဘဲအဂး၊ ဒဲအဝုဒ်ဘဲမိကဲယပုခမျးး” နိပ်လိာ်။ အင်္ဂါပယိလှ
ပဂးဘိယိ မွဲဆေးနိပ်လဲ။ မိဘာဒုဖျိထုလှ ပုလဂဲဘာလဂဲအဖး
ဒဲခမျးမဲလှပိဆေးအဖးဘဲဘဲလဲ။
- ၃. ကဆိယွဲမလူပဘာမဲဆေးနိပ်လဲ။ E. G. White စံးဝုဒ်လှ “အဝု
မိဖုလှဆေးမဲနုမဲဆေးလှ အအိဝုဒ်လှအဖးနိပ်လိာ်။” *Christ's Ob-
ject Lessons*, p. 333. ပုလဂဲမိအိကွဲဆေးအုလှ dabar ယိလှ
အဆေးဂဲဆေးဝဲဘဲဘဲလဲ။
- ၄. ပမိစံးဆေးထဲ ဆေးချဲ့ယံယိလှပနိဂဲဘာပုစံးဝုဒ်လှ ဆေးမလူနိပ်
ထုခွဲဝုဒ်လှ ထုစုယာအလိနိပ်၊ ဘဲဘဲလဲ။ မွဲဆေးနိပ်လှဘာခွဲအဘ
(ဂိးခွဲဝုဒ်) တဂျိနိပ်လဲ။

ဆမမလိာ် ၉
အိာ်မာ်ဂ့ၤလုာ်ပိာ်လၢဆမမလုာ်
အိာ်ဂၢၤ ၂၃ - ၂၉

မးၤခံၤနံၤဂၤ အိာ်ဂၢၤ ၂၃
ဖိလန့ၤယိာ်အဂးဆမမလိာ်. ၂မိ ၂၁:၁-၃၂; ၂မိ ၂၂:၁၆-၂၃:၃၃; ၂စ့ၤ
၁၉:၃၅; မး ၅:၃၈-၄၈; ရိ ၁၂:၁၉; မး ၁၆:၂၇.

၁နီၤထီၤ
“တၢ်ယဟံၤဝါစံၤစမိစ့ၤ, နဘၢလီၤဘၢပုအံၤစရုလၢဖိာ်ဘဲၤထီၤ,
နံၤဒၢဘၢယုာ် လၢယချဲၤဆလၢနံၤလၢမုာ်ခိၤလီၤ. တၢ်ထီၤမၤကဲၤထံၤ
ယုၤခံၤလၢစ့ၤလၢယဟံၤနးဂၤလဂ့ၤ; တၢ်ထီၤမၤကဲၤထံၤယုၤခံၤလၢထီၤ
လၢနံၤအဂးလဂ့ၤ” (၂မိစ့ၤ ၂၀:၂၂, ၂၃).

ကဆါယုၤအဲၤဒိၤအိာ်က့ၤစဲၤလုာ်ဆၢအရူၤခမုၤလၢ ပုဆံၤအနဲၤအစီၤ
လဖၤလီၤ. အဂ့ၤမိဒုၤကဲၤထံၤဆၢဆူဆၢနဲၤအလးဝုၤ လၢအဘိၤထံၤဘၢထံၤ
ဆၢလၢအဂ့ၤအဆၢဘိၤအစီၤအမ့ၤဖၤလီၤ. ပုကိာ်ဂၤမိဘၢခိၤန့ၤအဂ့ၤအဆၢ
မလုာ်လီၤ. ပုစ့ၤရုၤတီၤဆၢလဖၤမိဘၢကဲၤပုပံၤခိၤဆၢလဖၤ (administra-
tors) လၢအဂ့ၤအဆၢမလုာ်, ဒဲပုလုဆၢလဖၤမိဘိၤလီၤန့ၤဂၤဆၢလီၤ. မိဖါခံၤ
ဆူအိာ်လၢအလးအလၢအကြံၤအဘၢလီၤ.

လၢဆၢအလုာ်အလါကိာ်မံၤဒုၤအဖၤ, ဆမမလုာ်မိဘၢန့ၤဖျိၤဆၢန့ၤဒိၤ,
ဆၢထီၤစီၤ, ဆၢယိထုၤ, ဒဲဆၢတခုၤဖဝၤလၢကဆါယုၤအအိာ်လီၤ. အဒိၤ, လၢ
ဖၢရိၤခွံၤလုၤအလုၤလၢ ပုဟံၤတြၢအဖိၤခွၢအိာ်ဖျိၤထံၤကိာ်ဂၤ မိဘၢဆၢမၤခံၤခွံၤ
ဂ့ၤနီၤ, ဆမမလုာ်ဘဲၤနီၤ န့ၤဖျိၤဖၢရိၤအခံးအဂ့ၤလၢအအံၤအာၤဂ့ၤနီၤလီၤ.

အ့ၤမ့ၤလခီၤ, အ့ၤအဂ့ၤထုာ်ထုာ်အလုၤလၢ ပုအာၤထုာ်ဘၢ ၁၈ နံၤပုကိာ်ဂၤဒုၤ မိဘၢ
န့ၤဘၢဆၢကိာ်ဘၢကိာ်ဒုၤအထုးအလၢနီၤ, ပုမိန့ၤဒုၤလၢစ့ၤအဂ့ၤအိာ်ဘၢအိာ်လၢ
အထံၤအခးမိဒိၤထံၤထီၤထုာ်ဂ့ၤနီၤလီၤ.

ယုၤအဆၢမလုာ်ထုာ်ဖျိၤအဂ့ၤလၢအမ့ၤ, ပုအဂ့ၤအဘွၤ, အအဲၤဆၢ, အိာ်
က့ၤလုၤဒိၤဆၢ, အတီၤဂ့ၤလီၤဂ့ၤ, ဒဲအိာ်ပဒဲၤဆၢအမ့ၤဆၢဘုၤလဂၤလီၤ. ဘဲၤဆၢ
ဒိၤဆၢဘုၤဆံၤခံၤဒဲတီၤလီၤဂ့ၤအဘိၤ, ကဆါယုၤမ့ၤဘဲၤနီၤအဘိၤလီၤ. ဘဲၤယုၤအိာ်
က့ၤဆၢဂ့ၤလၢဘၢမာ်အဂးအဘိၤ, ဆမမလုာ်နီၤ အိာ်ပဒဲၤထၤပၤလၢဆၢကၢ
ဆၢဂဲၤဒဲဆၢခိဆၢဝီၤလီၤ. ဆၢယုၤယုၤပၤကၢယုၤ, ဒဲပုလဂၤဘၢလဂၤ, ဒဲဆၢအိာ်
က့ၤလုၤဒိၤဘၢမာ်, ဆၢလဖၤနီၤ မ့ၤအဂ့ၤအဆၢဒုၤကဲၤထံၤခံၤအဖျိၤ အခးထံၤ
ခးပၤလီၤ.

အတုၤ အိာ်ဂၢၤ ၂၄
ဆၢအုၤလုၤအဆၢထီၤန့ၤ

လၢကဆါယုၤဖုၤလုၤအဆၢမလုာ်လၢစဲၤနီၤ, အဂ့ၤအိာ်က့ၤလုၤအလိးဝံ
လၢဘၢဒိၤဘုၤအရူၤခမုၤအဂး, ဘဲၤဘိၤအဂ့ၤခံၤအိာ်မာ်ဆံၤခံၤဂ့ၤလၢအအိာ်ဘုၤ
ဆုးလိၤဘၢလၢအဂ့ၤနီၤလီၤ. လါန့ၤဂ့ၤ ပုကိာ်ဂၤမိဘၢမၤန့ၤခံၤနီၤလၢ အဆၢ
အိာ်မာ်ကိာ်နံၤဒုၤအဖၤနီၤလီၤ. မ့ၤဆၢနီၤကဆါယုၤဖုၤလုၤအဂ့ၤခံၤဆၢဒိၤဆၢ
ဘုၤအဂ့ၤဂၤလဖၤဒိၤ, လၢအကိာ်ဂ့ၤလၢ “ဆၢအုၤလုၤအဆၢထီၤန့ၤ/Code of
the Covenant” နီၤလီၤ. အနီၤမ့ၤပုစ့ၤရုၤတီၤဆၢလဖၤ မိဘၢအိာ်က့ၤဂ့ၤဒဲ
မၤဘၢဂ့ၤတီၤတီၤလီၤလီၤအဂးလီၤ.

“ပုခမုၤဒဲၤအာၤနီၤ ဘၢဘံၤထၤခွံၤအာၤလၢ ဝီၤအလးဒဲပုဘၢဆၢဂ့ၤဆၢ
ဖုၤအလုာ်အလါတၢ်, အဂ့ၤခံၤအိာ်က့ၤအာၤလၢ ဆၢဖိၤထွၢအဆၢမလုာ်
ဆံၤထံၤနီၤလၢ ဆၢစံၤခိးစံၤတၢ်ဆၢအဖၤထုာ်ဘၢလၢအုၤလုၤလီၤ. လၢဆၢမိန့ၤ
ဒုၤဖိၤထွၢဘၢဆၢမလုာ်ဂ့ၤဂ့ၤဘၢအဂး, ကဆါယုၤဖုၤလုၤဒိၤဆၢဒိၤဆၢဘုၤ

အိမ်ကဲထုတ်ခါလအဆဲးတဲးလဲးဆဲးအဆဲးထံးနီၤ (၁မိ ၂:၂, ၃; ၂မိ ၂၀:၈-၁၁), တာဆုးကျိးအာလဲးပုအံၤစရူလဲးဖိအဆဲးဖျဲးထုၤ ဒဲးဆဲးထိးထဲးတဲးထဲးနီၤလီၤ (၅မိ ၅:၁၂-၁၅). ဒဲး, ဆဲးနီၤမွဲဆဲးနဲးလဲး ဆဲးဘိၣ်ထုၤကဆိယွဲးဘဲးပဆဲးတဲးလဲးအကဆိ, ပုရံၣ်န့ထဲးပမဲး, ဒဲးပကဆိအဘိၣ်နီၤလီၤ (မာ ၂:၂၇, ၂၈).

လဲးလဲးန့အထးဖဲး, ပုအံၤစရူလဲးဖိဘာမဲးလဲးဖဲးဘိၣ်အလဲးဆဲးဘဲးမံးလီၤ - (၁) ဘိၣ်လဲးဖဲး, မွဲဘိၣ်ကိၣ်လဲးမံးလဲးဖဲး (ပုမဲးယံၤဝါဝါဝါလဲးလဲး March ဖိဖဲးထီၤလဲး လဲး April ဖိဖဲး) (၂) ဘိၣ်ယဲးဆဲး (ဘိၣ်ကူၤဘူၤ) ပုမဲးဝါဝါလဲးဘိၣ်လဲးဖဲးဂီၤ(၇)န့ၤ, ထိးနီၤဂီၤဘိၣ်ယဲးဆဲးဖိထဲးအခဲးလီၤ (၃) ဘိၣ်တဲး (ပုမဲးယံၤဝါဝါဝါလဲး လဲး September ဖိဖဲးထီၤလဲး လဲး October ဖိဖဲးဖျဲးနီၤလီၤ. ဖိလဲး ၂မိ ၃၄:၁၈-၂၆; ၃မိ ၂၃:၄-၄၄; ၄မိ ၂၈:၁၆-၂၉:၄၀; ၅မိ ၁၆:၁-၁၆).

အနီၤ အိၤဂမၢ် ၂၆

ကဆိယွဲးအဆဲးကိၣ်အဆဲးထံး

ဖိ ၂မိ ၂၃:၂၀-၂၃. ကဆိယွဲးအဲးဒိၣ်မဲးန့ဆဲးမဲးအဖျိး (method) မွဲဆဲးနီၤလဲး ကမဲးန့ဆဲးဆဲးစံးဝဲးအဂဲးနီၤလဲး.

ပုအံၤစရူလဲးဖိ မိဘာဒုးဆဲးလဲး လဲးဝဲးအဘဲးလဲးအဝါဝါမိဘာန့ဝဲးအဂဲး မွဲကဆိယွဲးအဆဲးဘာဘဲးအ့ၤ. ဆဲးအုၤလဲးအိၤထဲးဝဲးလဲး စအဲးတြဲးဟ့ၤ, စအဲးစံး, ဒဲးစယာကူၤ လဲးအဝါဝါမိန့ဘာဆဲးဖျဲးလဲးလဲးဆဲးပုအံၤစရူလဲးဖိနီၤလီၤ.

ဆဲးနဲးဒိၣ်လဲးအဝါဝါမိန့ဘာလဲးဆဲးစံးဝဲးနီၤ ဖျိးထုၤဝဲးလဲး အဝါဝါ ခုၤဂဲးလဲးဝဲးအထးဖဲးနီၤလီၤ. ကဆိယွဲးဒုးဆဲးလဲးအဂျဲးခဲးမဲးအဂဲး ဒဲးဖျဲးလဲးအဝါဝါ ဆဲးမဲးန့ဆဲးအလဲးအဖျဲးနီၤလီၤ (၂မိ ၁၄:၁၃, ၁၄). ပုအံၤစံးဖိဘဲး ဘာဆဲးမဲးန့ဆဲးဝဲးလဲး ကဆိယွဲးန့မဲးဆဲးအဆဲးလဲးမဲးနီၤလီၤ. မွဲဆဲးဘဲးနီၤအဘိၣ်, လဲးပုအံၤစရူအာအစ့ၤစန့ၤခဲးအထီၤနီၤ, ကဆိယွဲး

မဲးန့ဆဲးန့ဆဲးပုအံၤစရူအာအဘဲးမုၤလဲးအအိၤဒဲးစ့ၤဝဲးအလဲးအဖျဲးဒဲးဆဲးဘာဆဲးဘာ လဲးဆဲးဒုးဒုးအဖျဲးလဲးဖဲးနီၤ, လဲးပုအံၤစရူလဲးလဲးဘာဒုးဘာဆဲးလဲးန့ဆိဝဲးဘာနီၤလီၤ. ကဆိယွဲးဖျဲးလဲးစ့ၤဟ့ၤစကဲးအာ ဆဲးမဲးန့ဆဲးလဲးအဝါဝါန့ၤ ကဆိယွဲးအလဲးလဲးအဖျဲးလဲးဝဲးလဲး မိၤစအဲးစ့ၤယာနီၤလီၤ (၂စ့ၤ ၁၉:၃၅; အဲး ၃၇:၃၆).

ကဆိယွဲးလီၤဝဲးယာဘာ စအဲးတြဲးဟ့ၤလဲးဆဲးဆဲးစံးဝဲးနီၤ မိန့ဘာဝါ ယိၤယိၤလဲးထဲးပဲးနီၤမွဲအ့ၤ, မိန့ဘာဝါလဲးအန့ၤ ၄၀၀ ဖိထုၤဝဲးနီၤလီၤ (၁မိ ၁၅:၁၃-၁၆) ဘာနီၤလဲး. အဂဲးမွဲဆဲးဘာထုၤလဲး ပုအိၤထိးနီၤ, ကာန့အဖိ လဲးဖဲးအမဲးဝဲးနီၤလီၤ. ကဆိယွဲးယာဘာဆဲး ဒဲးမဲးဆဲးလဲးပုဝါဝါလဲးဖဲးနီၤ ဖျဲးလဲးဆဲးအဆဲးအထီၤလဲး ဆဲးနီၤယိၤထဲးအဘဲးအဂဲးဆဲးလီၤ. လဲးန့လဲး အဝါဝါထုၤဒဲးကဆိယွဲးဒဲးအလဲးအဖျဲးနီၤ, အဝါဝါအဆဲးဒုးဆဲးမဲးလဲးဖဲး ထုၤဘာဝါတဲး, ကဆိယွဲးဖျဲးလဲးအဝါဝါအထံးခဲးလဲးလဲးနီၤ လဲးပုဟံးတြဲးဖိ ဝဲးအဆဲးန့ၤအဂဲးလီၤ.

အန့ၤအနီၤ, ကဆိယွဲးအုၤလဲးဝဲးလဲး အဝါဝါန့ၤဖျိးန့ၤဝဲး ပုဆဲးဝဲးလဲးဖဲးနီၤ လဲးပုအံၤစရူလဲးဖိအဂဲး လဲးဆဲးအဖျိးန့ၤမံးလဲးလဲးယာဘာနီၤလီၤ. (၁) အဝါဝါအမဲးန့ဆဲးလဲးဘဲးဖျဲးလဲးလဲး ပုဆဲးအမဲးဘာအဖျိး (၂) အဝါဝါအမဲးန့ဆဲးလဲးဘဲးန့ၤထုၤန့ၤအဝါဝါနီၤလီၤ. လဲးန့ပုအံၤစရူလဲးဖိဂဲးထီၤ ဒဲးနီၤ, အဝါဝါအဘဲးအဒဲးလဲး န့ၤဂျိးထဲးအဆဲးလဲး, ဒဲးအဝါဝါမိ “ကူၤဒိၣ်ချိၤအဘဲး” လဲးထဲးပဲးလီၤ (၂မိ ၂၃:၂၇, ၂၈).

ဆဲးမဲးန့ဆဲးန့ဆဲးဆဲးစံးဝဲးအဆဲးမဲးဖိဒိၣ်နီၤ ဘာဆဲးဝဲးလဲးကဆိယွဲး အဘိၣ်နီၤလီၤ. ပုအဘိၣ်နီၤ မွဲကဆိပရဲး, လဲးအန့ၤပုအံၤစရူလဲးဖိအဖျဲးဘာ, မဲးန့ဆဲးဆဲးလဲး, ဒဲးအအိၤပဒဲးထဲးအဝါဝါလဲးနီၤလီၤ. အဝါဝါမွဲဆဲးအုၤအထုၤ လဲးအဘိၣ်အဝါဝါလဲးမုၤဒဲးမုၤန့အထီၤနီၤလီၤ. ပုအံၤစရူလဲးဖိ မိခိၣ်န့ဖိထုၤ အဝါဝါအခဲးဂုၤဂုၤဘာဘာလဲး မွဲလဲးအဝါဝါအိၤဒဲးအစီၣ်ဒိၣ်မဲးဒိၣ်နီၤလီၤ (၂မိ ၂၃:၂၁). ဆဲးမဲးတြဲးထဲးကဆိယွဲးအဆဲးဘာဘဲးဆဲး လဲးန့ဘာအဆဲးဘိၣ် ဆဲးတဲးဘာနီၤ မိမဲးဘဲးဘာဆဲးလဲးအဝါဝါအဆဲးလဲးလဲးယာဘာအဂဲးလီၤ.

‘ဆေးမာဆေးနီအိလေးယမာတော, ယဝုဒယမိဖုဆေးထဲဆေးလီ။ ကဆါစံဒုဒါဒ’” (ရို ၁၂:၁၉; ယိလေး ၅မိ ၃၂:၃၅ ဖေးဆံာ်)။ ဆေး အုလုဒဲဆေးမာလု, မွဲဆေးနီထီးယီ, ဒဲဆေးဘာထွာဘူထံးလိလော အိဘဲဒုဒါလဲ။

ထီးကဆါယုဂ္ဂါဆဲနဲဆေးတီလေး ပုဂ္ဂါဘေးနဲဒုဒါယီ, မွဲပုစုရုတီလေး ဆေးလေးပုအံာ်စရုလေးခီလိလေးအမူဒါ (အဆေးမာ) လေးဘာဘဲဖုစုရုဆေး အဂေးလီ။ အဝုဒဲမိဘာမာနုဂုဆေးအဂေးအဖေးလီ။ လါနုပုဒီလိလေးထီးနီလေး မာဝုဒါလေးဆေးစုရုဆေးဘာဒေးနုဆါအဘအဖျီနီလီ။ မွဲလေးဆေးမာ ဘဲဒုဒါလေး လုဝုဒါလေးဆေးဒီဆေးဘုအချီလီလီ။ ဒဲဆေးဒီဆေးဘုအဆေး ထိမိထုလုမာဝုဒါလီ။ ထီးနီလေးဖေး ဆေးဖိထွာထုဝုဒါလေး ဆေးထုပဲခွဲ ဆေးဒီဆေးဘုအဆေးပဒဲလေး အကြံအိဝုဒါလေးနီလီ။

ဖိ မာဒု ၆:၄, ၆; မာဒု ၁၆:၂၇; လုက ၆:၂၃; ဒဲ ၂ထံမံာ် ၄:၈. လံဆဲာ်ပံာ်အဆေးလေးယီ လီဘာပေးလေးကဆါယုဂ္ဂါအိ ကုဒါလေး ဆေးဖုအခိးအတေးဒဲ ဆေးဖုစုရုဆေးအခါအဖေးခိးနီ မွဲဆေးနီလဲ။

ယုဂ္ဂါနီ မွဲဝဲဒါချီအဘလေးခါအု. ဆေးတီဆေးလီ (justice) နီ မွဲခါ (ဆေးဒီဆေးဘု) အခံအလဲလီ။ မွဲဆေးအိမာအမိဂျါဆုလီ။ မွဲလါနုဂု, မွဲဘာမာနုပုစုရုဆေး, ဒဲ “ပုစုရုမာဝဲဆေး” လေးနုဆါဒုဒါ အဂေးနီနုဂုအု. ဆေးမိကဲထုဆေးထုဒဲ ဆေးတီဆေးလီဒုဒါယီလီ။ အုဆေးအုဆေးဘုဂဲကဲထုလဲမံးနီ, ပုစုရုဆေး လေးစုရုခွေးအလေးဖေး နီမိဘာမာဝုဒါလီ။ အနီမွဲပုစုရုဆေးအဆေးမာလီ။

မွဲဆေးနီ ယုဂ္ဂါစံဘာထွာဝုဒါဒ, “ဘဲနဲဒဲအဖါအိလေးမုဒါလေးယုထု ယုထုဝုဒါအိ” နီလီ။ ပမိလေးထုထုထုဘဲဖါကဆါယုမိနဲဘဲဒုဒါလဲ။ ဆေးအဲလေးလဲလဲဒုဒါအဘာနီ မွဲကဆါယုအဆေးနဲလုဆုလီ။ အဝု ဒီလိမာမာအထံအဖျဲဝဲလေး မိဘာအဲအဒုအဒဲဒဲ ဒဲဘာဘာဆိဖေးနုအု ပုလေးအမာအေးမာဘုအဝုဒဲဒဲနီလီ။ ဆေးအဲအဆေးလေးထုထုထုအမွဲ အတီနီ, မွဲဆေးကွဲဖျါဆေးဒဲဆေးယုဒုယုဘာဆေးလီ (လု ၆:၃၆), လေး ပုလဲကြံဘာလေးဆေးနီဒုဒါလီ။ မွဲလေးခါယီဒဲဆေးဂဲဆေးဝဲယီ အခါပယီအိလေးဆေးဖုထုထုထုတုဖေးနီလီ။

ဆေးစံဘာပေးလဲဘာလဲနီ လေးပဘာအဲဆေးဘဲဒုဒါအိနီ, ပဘာမာကဲထုဘဲဒုဒါလဲ။ ဘာမွဲနီဆေးမာယီဘာထွာလိလောလေး ဆေးအဲလုဒုဒါဆါ မိဘာဝဲဒုဒါလဲ။

အဘေး အိလေး ၂၉ ဆီမိဒုအထုလေးယာ

ဖိ Ellen G. White, "The Law Given to Israel," pp. 310-314, in *Patriarchs and Prophets*.

မွဲပအိမာလေးဒုဒါအဆေးဂဲဆေးဝဲလေးဝဲဖေးတု, ဆေးမာဘာထံဆါ ပမိအိဝုဒါ အဆေးအုလဲအုလီဘာအဖေးလီ။ ပုလေးဘာဆေးယာ ဘာဆေးယီမိအိဝုဒါလဲကဲဆုဒေး. အနီမွဲဆေးမာအဘလေးနုလေး ပဆေးအိမာ ဖေးနီ မွဲဆေးလုဒုဒါလီ။ လါနုဂုကဆါယုဖေးလုပေးဆေးအစီအမုလေး ပမိပိဒါမာဆေးဒုဒါဘာအဂေးလီ။

“ပကဆါဘဲဘီမိဒီလုဆေးမာဆေး လေးပလီဘာအထိလုထံးနီလီ။ ဆေးလုလေးမုဒါအဖေးဒုဒါ အိကုနဲဒဲဒုဒါလေးအဝုအဆေးထံးလေးလေးလီ။ ဆေးဆုလေးအဘာဆုပေးနီ ဘာဆုအဝုအဆေးလီ။ ဆေးအိဆေးယီလေး ပဘာယီနီ အဝုထံးဝဲဒုဒါလေးပမုယာလီ။ ကဆါပုဆေးမာဘာထံပေးနီ,

မွဲလၢဆၢမိတ်တဲပာ်ဂျီအဆၢမုအဂးလီၤ. ဆၢကၢဆၢဂဲအထီနီၤ မွဲဆၢလုၤ ခၢဖျါလၢအလုၤဝဲၤဖျါလၢ အရူၤခမုၤအဂးလီၤန့ၤဂ့ၤ, ပုဆူနဲဆၢအမွဲ အတီၤနီၤ ယိထုၤစိဆၢလၢအအိၤတၢ, အဝဲၤမိဒၢဘၢဆၢအုၤလုၤအဆၢဖျါန့ၤ လၢအအိၤဝဲဖျါအဝဲၤနီၤလီၤ.” Ellen G. White, *The Great Controversy*, p. 633.

ဆၢအုၤစ့ၤကၢပိာ်လုၤဆၢအဂး

- ၁. လၢယၢန့ၤလၢဖၢအထးဖၢ ခမုၤဒံဘၢဒၢဆၢယၢလီၤလၢပၤ ပုဆၢၤ အဆၢနဲလုၤဆၢလၢဖၢ လၢအဘၢဆၢန့ၤထုၤခွဲၤဝဲၤလၢဖၢ, ဒဲလဖၢဖၢ ဘၢဆၢတရၢလၢခွဲၤဝဲၤဒၢနီၤလီၤ. အနီၤမွဲ, ဆၢအုၤကၢပိာ်လီၤ. လီၤန့ၤဂ့ၤ, ကဆိယွၢအဆၢအဲဒဲအဆၢတီၤမိဘၢဆၢထုၤဖျါပုၤနီၤ ပမိန့ၤဒၢဘဲၤလဲၤ.
- ၂. စဝီလူၤနီၤ အိၤက့ၢထုၤထီၤကဆိယွၢအမၤလူၤအဆၢမၤ, ဒဲအိၤပဒုဆၢ အိၤက့ၢဘၢမဆၢဒိၤဆၢဘုၤအလးနီၤလီၤ. ဆၢချဲၤလထံၤယီၤ အခါပယီၤ အိၤပဒုလဲၤ – “မွဲန့ၤလအိၤဘၢလၢဆၢမၤလူၤအဖၢလၢအဂဲၤနီၤ, အုၤမွဲ န့ၤအိၤလၢဆၢအခိးအတၢအဖၢလၢလီၤ” (ရိမၤ ၆:၁၄). မွဲဆၢနီၤလၢ ပအိၤကဲၤမဆၢမၤလူၤဒုၤလဲၤ.
- ၃. ဆၢလုၤဆၢလီၤလၢဆၢတီၤ (justice) ဒဲဆၢဖျါကၢထဲၤဆၢ (vengeance) မွဲနီၤလဲၤ. လုၤဆၢလီၤလၢတၢဂျါလုၤဇၢ, အုၤလဲၤမွဲအခါပယီၤမိၤစိၤ လီၤလၢဇၢ. ပဆၢအဲဒိၤဆၢအတီၤယီၤ မွဲဆၢမၤကၢပိာ်ကၢထဲၤဆၢအုၤနီၤ ပဒုၤယၢဘၢဘဲၤလဲၤ.

**ဆၢမၤလီၤ ၁၀
ဆၢအုၤလုၤအိၤလုၤဒဲဆၢဒုၤဆၢဒီၤ
အိၤဂၢ ၃၀ – စ့ၤပတဲၤဘၢ ၅**

မးဝံၤနံၤလၢ **အိၤဂၢ ၃၀**
ဖိလန့ၤယီၤအဂးဆၢမၤလီၤ. ၂မိ ၂၄:၁-၁၈; ၁ကီ ၁၁:၂၃-၂၉; ၃မိ ၁၀:၁, ၂; ၆ၤ ၃၆:၂၆-၂၈; ၂မိ ၂၅:၁-၉; ၂မိ ၃၁:၁-၁၈.

၁နီၤထီၤ
“စမိစ့ၤဂဲၤဝဲၤတၢ, လီၤဘၢပုၤခမုၤလၢကယဲၤယဟီၤဝဲၤအဆၢချဲၤ လၢဖၢ, ဒဲကယဲၤအစ့ၤရုၤဆၢထီၤအလူၤတၢ, ပုၤခမုၤလီၤဆၢလၢ အလူၤလၢဖၢပးထီၤအလူၤတၢ, စံၤဝဲၤဒၢ, ‘ကယဲၤဆၢချဲၤလၢယဟီၤဝဲၤချဲၤ ဆၢနီၤ ပမိထီၤန့ၤထီၤအလူၤလီၤ’” (၂မိစ့ၤ ၂၄:၃).

ဘဲၤအဝဲၤဝဲၤအကဆိယွၢ, အဆၢတဲၤလုၤအကဆိ, ဒဲအပုၤန့ၤထဲၤဆၢ အဝဲၤ ကဆိအဲဒိၤအိၤလၢအရူၤခမုၤအဝဲၤအကျဲၤနီၤလီၤ. အဝဲၤတဲၤလုၤပၤ လၢဆၢဖံၤဒိၤဆုးဘူၤလီၤလၢအဂးနီၤလီၤ. ဆၢဆုးဘူၤလီၤလၢ ပုဂ္ဂၢၤလၢ ပနဲၤပစိၤအုၤန့ၤတၢဂျါနီၤ, ဆၢမိမၤအဘၢလၢကဆိယွၢ ဘဲၤနီၤအဝဲၤလီၤ. အနီၤ မွဲဆၢလုၤခၢဖျါဘၢဆၢထုၤထီၤထုၤဒဲဆၢဒိၤထုၤအလးလီၤ. လီၤန့ၤဆၢမိမၤဝဲၤ အဘဲၤဘဲၤနီၤ လၢပဖၢလၢ (မၤန့ၤ) အဆၢအထီၤလၢအဝဲၤလဲၤပးဒၢလီၤ. လၢ ဆၢမၤဂၢတၢဂျါနီၤ, မွဲဆၢအပၤန့ၤဒုၤအဝဲၤအလူၤအထာ (ကဆိယွၢချဲၤဆၢ လၢပၤ), ဆၢအုၤကံၤဘၢဆိၤဖၢ (ဝဲထုၤပဘၢလၢကဆိအအိၤ), ဒဲဆၢထီၤဘၢ လၢပရံၤအဆၢဝံၤ, အဆၢမၤထုၤဂဲၤထုၤထဲၤ, ဒဲအမိဂဲၤထဲၤထဲၤ (ဆၢမၤဘၢထွၢ လၢကဆိယွၢအဆၢမၤ- mission) လၢပုဂ္ဂၢၤအအိၤနီၤလီၤ. ဘဲၤကဆိယွၢ ဆိၤဂုၤပၤအဝဲၤ, ပမိဘၢမွဲဆၢဆိၤဂုၤအဖျါလၢ ပုဂ္ဂၢၤအအိၤလီၤ.

ဆာဖီထုတ်ဝေသည့်လွှာကဆီလွှာအအိမ်၊ မွဲလမပနာဆီအဖးအူ (ပံ ၁၂:၁, ၂)။ ပဆဆးကျိးလိလောလမအဂ္ဂါနီအဖး၊ ကဆီယွဲမိဖုလပာဆဆအစီအမုလမပမိဖိထွဲအဆာဒီဆာဘု၊ မွဲဆာခိနာအဂ္ဂါအလူအထာလီ။ ပုဖိကဆီစရံအခဲလမမုနံဆာထီအထုအဆီနီမွဲ “အထီးနုယွဲအဆာမလူလဖ၊ ဒဲဆာနဲဘာဆဲလမယုဂ္ဂါအိဝါ” (နဲ ၁၄:၁၂) နီ မွဲဆာလဆာနးမံအူ။

မွဲဆာယီယီ၊ တဂ္ဂါလီ-ပအဲကဆီယွဲ၊ ဒဲ၊ ဆာအဲဝါဒါနီ၊ ခိနာအဂ္ဂါအလူလီ။

အတု အီဂမ ၃၁
လံဒဲဆာအဂ္ဂါ

ဖိ ၂မိစု ၂၄:၁-၈. ဆာဖီယွဲအလူအထာဒဲဆာပွဲဆာအဂ္ဂါနီ မဆာနီလဲလမ ဆာအိကွာဂုးခးဆာအုလအိလဲ လမကဆီယွဲ ဒဲအရူခမုးအဘိဆာနီလဲ။

ယွဲအမာဂ္ဂါလဂါ လမလံဆံပံဖးနီ မွဲကဆီယွဲလမအမာဘူ မထံးအာလဂါလီ။ ဆာအကမုဒိလမ ပကဆီအဂးနီ မွဲဆာဖိဆာလံ ဒဲဆာထံဆာဒီအဆရုမွဲအူ၊ မွဲပုဂ္ဂါအနာဆီ (person) လီ။ ကဆီယွဲအဆာမ (ဆာဂဲဆာဝ) အဂဲမိဂ္ဂါနီ မွဲအမိဒုအိထုအနာဆီဆဆးကျိးလိလောလ ပုဂ္ဂါဆာလဖနီလီ။ ဆာထီးအလူနီ၊ ကဆီယွဲအမွဲ “ဆာအဲဆာကွဲ” လဂါနီ၊ မိမွဲကဆီယွဲလမအထီထွဲမဆာ ဆဆးကျိးလိလောနီလီ။ ဆဆးကျိးလိအူလအိဘာနီ ဆာအဲမိအိဘာလဲ။

ယုဂ္ဂါစံဝါဒါ - “ယဝါဒါယီ ယအူဘာဆာဘိထုယမ လမဂုခိချီယီတ၊ ယမိဒီထဲပုဂ္ဂါဒုလမယအိလီ” (ယီ ၁၂:၃၂)။ ကဆီယွဲ

မိဒုအိထုဆာဘာယာအဘာ၊ ဆာမအဘာ၊ ဒဲလမနီအဖးခိမိဒုအိထုဝါဒါ ဆဆးကျိးဘူထံးလိလောလပမလီ။ အဆာထဲလဆာနီ ဒုအိထုဆဆးကျိးနံမံ (၁မိ ၁-၂) နီလီ။ (၁) ဆဆးကျိးအဆာထု/ဆဆးကျိးလိလောလယွဲ (မးခံနံ)၊ ဒဲ (၂) ဆဆးကျိးထံမုပယံ/ဆဆးကျိးလိလောလပုဂ္ဂါလဂါဒဲလဂါအဘိ (ဆာအိပု) အဆာဘာထွဲနီလီ။

ဆာအိကွာဂုးခးဆာအုလဲလမစဲနီ ဘာဆာမဆီထုထဲဝါလမဆာမာဘူမထံးလိလောလဆာလမ အရူခမုးနီလီ။ လမဘိအဖးနီ၊ ပုခမုးကိရူထုဝါနံဘု ဘဲအဆာအုလဲအဘိစံဝါ “ကယဲဆာချဲလမယဟိဝါချဲဆာနီ ပမိထီးနုထီးအလူလီ” နီလီ။ အဝါကိရူဝါလမအဂ္ဂါအိအဖးလါနုဂါ၊ ဝါယာလဲအာလမ အဆာဂဲဆီဘာဆီ လမဆာအစီအမုလအိဘာနီအူ။ ဆာပွဲဆာပွဲလမ လံဆာအုလဲအဖးခိနီ မွဲဆာဖးနဲလဲ ပုအံစရူလဖိခိနာဖိထွဲယွဲအဆာဒီဆာဘုလဖနီ န့ဝါဝါဒါလမကဆီစရံအဂ္ဂါလမံပးနီလီ။

ပပုဂ္ဂါအနုဆာ (လုလါ) နီ အဂဲဆီ၊ ဒဲအိပုလမဆာဒဲဘာနီ ပုမိထီးဆာဂါအူ။ ပာဆးလီနုဘာယံယါလမ ဆာဖိထွဲဆာအမုဆာဘုအခဲလီ။ မွဲဆာနီလမမိမဆာဂုးအဂး ပမိဘာဒိနဲပာလမ ဆာအဂဲအဘာအိလမပချီခါနီလီ။ ဆာမဆာဘဲနီ အိဂဲဒါလမထဲအိ၊ လမကဆီယွဲအခိအတဲအစီအမုနီလီ။ ဆာနီမွဲလမ အဂ္ဂါအလူအထာ၊ ဒဲဘာမဆံပံနီလီ။ အူမွဲပအိပဲခွဲဆာခံလမနီတ၊ ဆာအမုဆာဘုမိဂဲနုလမပဖးယီယီလဲမွဲအူ။

မွဲဆာ ဆဆးကျိးဘူထံးလိလောလကဆီယွဲနီ မွဲဆာအကမုဒိထုထီးနီ၊ လမစဲနီ၊ မွဲဘဲနီအဘိလမပဂး လမမုလနံယီလီ။

“ကယဲဆာချဲလမယဟိဝါချဲဆာနီ ပမိထီးနုထီးအလူလီ” (၂မိ ၂၄:၃)။ နချဲဆာချဲဘဲယီ၊ ဒဲနလမထုဘာဘာနီ အိပုဘုယုလဲ။ ဆာစံဆာအိလမံပး မွဲဆာနီလဲ။

အစိုး **စုပတ်ဘာ ၁**
ဒေသကဆီယူ

ဖိ ၂၆စု ၂၄:၉-၁၈. ပုအံာစရုလဖိ ဒိနုဘာဆလုခေဖျိလု
ဆလုမဲ၊ မွဲဆနီထိးယီလဲ။

ထိးဆမဂုးခေထုထဲဆအုလုလု ကဆီယူလုခဲလဖေဂုဂိ
အလးခဲနီ၊ စမိစုထုထဲလုခဲနီလီ။ မွဲအဝါလဂါလီအု။ ပုအံာစရုလ
ဘရုခါနီ ၇၃ ဂါ ထုဖိအဝါအခဲထိးနီလီ။ ဆလုခေဖျိထိးနီ မွဲဆ
အထုထီထုလုအဝါအဂး- အဝါဒေသကဆီယူ (ခဲးဂု-
theophany), ပဒေသလဲဆဲးအဆဲးယီ နံာဖေလီ။ အဝါအုအိစိ
လုဆအု, လုဆစဲနဲဆအုလုအိလုလုကဆီယူနီလီ။ ဘ
ကဆီယူအဆမလုဖေဝါဒိဒိလုလီ။

ခဲးအုရုမာထုအတိဖေ (Middle East) လုနီအခါနီ, ပုအုရီ
(စိလု) ဆအုနီ မွဲဆနဲအိကုဒိလီလဲ လုဆဂဲးဆဖးလုဆ
လဲအဂးလီ။ လဂါဒဲလဂါအိလုဆကွဲဖျိခွဲလီလဲ ဒဲဆဒုအိထု
ဆဖဲထဲအိအုလီ။ ဆမိဘမာဘိမာဆလီလဲ ထိးဆကဆဂဲဘ
အထိနီလီ။ လလီဘဝါလုဆခဲလုနီ, ဖုနဲဆအုလုလီလဲ
လါခါလါဘ, ဒဲမနုမူဒဲလု လဂါဘလဂါ (အု) လဖုဘလဖုအဂးနီ
လီ။ ပုလုအဘဆဖဲဒိလုဆအုစိလုဆအုနီ မွဲဆထိးဆလု
ဆလုပုကိဂါလဒိနုဘဝါနီလီ။

အုမွဲပုလုအထိးဆဘာ (ပဲခွဲ) ဆဖဲဒိလဂါနီ ပုအိကုဒိလု
ဆမာတရီတပ (မကြဲထမး) ဆအအုဘထုလဲလဲ။ ဆမိဒုနုဒု
အထုပမဆဘထုလု ကဆီယူပုခဲဒုဒုအဝါ လုအအုစု
အိစုဆလုပုဆဒဲဘဖိဝါနီလီ (လု ၅:၃၀). ထိးပုဆနဲဆဖိဝါ

ဘစိလုဘိလုဖအထိနီ, အဝါဒဲဒုကဲထု ဆမာဘုထိးလီလဲ
ပုဆနဲဆဖိအဂါ မွဲပုဒဲဘဖိဘဲအဝါနီလီ။ လုဆအု
ဆအိဆအထးဖေယီ မွဲပမာစိလုဆကွဲဖျိခွဲဆထိးထဲတဲထဲလု
ပနုဘယုအကွဲနီလီ (မ ၂၆:၂၆-၃၀; မ ၁၄:၂၂-၂၅; ၁ကီ ၁:၂၃-
၂၉).

မွဲဆလုဘအု, ပုအလုထုလုစမိစုကုဒိလုနီ မဒဲဘဆဒဲ
အဝါအဝါမာလုမါခွဲထိးနီလီ (ဖိလု ၃မိ ၁၀:၁, ၂, ၉). အဝါ
နုဘဆလုခေဖျိအမုလု ကဆီယူဖိဘိနီယုလါနုဂု, အဝါအုလဲ
ထဲအဝါလုဆလုခေဖျိနီအု။ အနီမွဲဆမာလီဖဒိလဲလုအဖုနဲ
ပမ, လုပုဒိနုဘဆမွဲဆတီ ဒဲဆထးဂုထိဘဖိဘိနီလါနုဂု မွဲအထိ
လုလုဆအုလဲထုဘ (conversion) ဒိအုနီလီ။ ဒိနုဘဆလု
ခေဖျိလု အဝါမာလုနီ, အဝါမိဘမာလုမာမုဆလု အအိထး
လဲခဲထုလဲနီလီ။

အိကုဒိလုပုဒိနုဘ ဆအထးဂုထိဘလုဆ, ဘဲအာရု
အဖိခွါလဖအိနီဆဲး. ဘဲပမုမုနုနဲဆအိကိဖိအိ, လု
ပဒိနုဘဆဖုလုနဲနုပမ လုဆဖေယီအဂး, ဆမာအဝါ
ဖထုဒုထုဘပမမွဲဆနီလဲ။

အနီ **စုပတ်ဘာ ၂**
ဆအစိအမုလုမိခိနုဆအဂး

ဖိ အဖဲခအုလု ၃၆:၂၆-၂၈. ဆခိနုနီ မွဲအဂါကဲထုလု
ပဆအိမာဖေဘဲလဲ။

ပုအံာ်စရုလၢဖိထုဖျါအဆၢအုလုလၢ အဝါဝံမိခါနကဆါယုလၢ ဆၢမအာဝါဝံမိခါအဖၢဝါ (၂မိ ၁၉:၈; ၂မိ ၂၄:၃, ၇). လံဆံ့ဝံစံးဝါလၢ ပမ္မဲပုဂ္ဂိုလ်ဆၢလၢအဂဲးဆါဘၢဆါ, အဘၢထံးလၢဘျုးယီၤ, ဒဲးအိၤလၢဆၢဒဲးဘၢ လၢဖၢ လါန့ၣ်ဂ့ၤ, ဆၢခါနဖၢဖိထွၤနီၤ မွဲဆၢအကၢဒိၤဝါလီၤ. ဆၢမွဲဆၢတီၤ အလၢဘၢအုၤယီၤ ကဲးထံးဝါလၢပုအံာ်စရုလၢအဖးဖိထုထံးယီၤ, ဒဲးလၢ အဂ္ဂါခမၤအဖးဒၤလုနီၤလီၤ.

အ့ၤမွဲဘဲၤနီၤတၢ်, ပဖိထွၤအခဲၤလၢဆၢတီၤ မိန့ၣ်ဘဲၤလဲၤ.

ဆၢပရၢအုၤနီၤ မွဲလၢကဆါယုမလူပမၤ, ဒဲးဖၢလၢစီၤမုၢ်လၢပမၤ ဆၢန့ၣ်အဂဲးလီၤ. ဆၢမဆၢနီၤ မွဲလၢပဖးအုၤ, မွဲအိၤဂဲၤလၢအချိၣ်နီၤလီၤ. အနီၤမွဲယုၤအဆၢမလီၤ. မိၤအခါခအုၤလၢ ထုဖျါလီၤဝါပုၤပုၤလုလၢ (ခံၤ ၃၆:၂၆, ၂၇) အဖးဆၢချဲဖျါခါဘၢထွၤဆၢသုယၤယုၤအဂဲးလီၤ. ကဆါယုၤ လၢဂၢး မွဲပုအုၤလဲၤခွဲပုဂ္ဂိုလ်အာၤနီၤလီၤ. အဝါမိခါခါလီၤအာၤဒဲး မိခါကွၢ် ထံးဆၢယၤအာၤလၢအဖူလုၤကူနီၤလီၤ. စပိၤဂ္ဂါအုၤလီၤန့ၣ်ထံးထံးအဂ္ဂါခမၤ ဒဲးဝံ, စံးဝါဒၤ, “နံၤမၤယဟီၤဝါအဆၢမကဲၤအုၤ” (ဂ္ဂါ ၂၄:၁၉) နီၤလီၤ.

ပအိၤကွၢ်လၢပာ်လၢ ဖိထွၤအခဲၤန့ၣ်လီၤ, အနီၤမွဲပလးလီၤ. ပဘၢရွံန့ၣ် ဆၢ, လထီၤဘၢလထီၤ လၢဆၢဖၢလၢဘၢအဂဲးလီၤ. ဆၢနီၤမွဲလၢပဂဲးပဘၢဒၤ ပဝါလအိၤဘၢလၢ ပမိမအဆၢမအဂဲးနီၤလီၤ. လါန့ၣ်ထံးမွဲပဖၢလၢပဆၢဂဲး ဆါဘၢဆါလၢအဝါအိၤနီၤ, အဝါမိမဆိၤထံးပမၤလီၤ. စပိၤလုၤစံးဝါဒၤ- “ထံးယဂဲးဆါယဘၢဆါနီၤ, ယအိၤလၢယစီၤယမုၢ်လီၤ” (၂ကီ ၁၂:၁၀).

ထံးန့ၣ်ကဆါစံး “ယၤ/I ” လၢအခါခအုၤလၢ ၃၆:၂၄-၃၀ အဖးနီၤ, ကဆါယုၤမိအုၤထုၤကီၤထံး, မိမန့ၣ်ထံး, မိဖၢလၢ, ဒဲးမိခါကွၢ်ဆၢလၢထံး အဝါအဆၢမလုနီၤလီၤ. ဆၢလၢအဝါမိမဝါနီၤ မိမဝါလီၤ. အ့ၤနမၤပုၤ ဆၢလၢအဝါနီၤ အဆၢမမိကဲၤထံးန့ၣ်ဆၢမလီၤ. ဆၢမပုၤလီၤလၢနီၤ မိကဲၤထံး ဆၢဂဲးဆၢဘၢဖးဒိၤဒဲးမိမၤဂဲၤဝါဒၤလီၤ.

ထံးနီၤလၢဖး, ဆၢဖၢဆိၤဆၢထံးယီၤ မွဲကဆါယုၤအဆၢမလီၤ. လံဆံ့ဝံစံးဝါ (NKJV)- “ယမိခါကွၢ်ယဘၢ လၢနံၤအဖးတၢ်, ဒုၤလုၤနံၤ လၢယဆၢဒိၤဆၢဘၢအဖးတၢ်, နံၤမိထံးန့ၣ်ယဆၢစုၤဒဲးမဝါဆုလီၤ” (ခံၤ ၃၆:၂၇). ကဆါယုၤမလူခမၤလၢခါနဆၢအဂဲး ဒဲးအဝါမိဖၢလၢဆၢအစီၤ အမုၢ်မိခါနဆၢအဂဲးလီၤ. ကဆါယုၤအဲၤဒိၤဆၢလၢအဂ္ဂါခမၤအဂဲးနီၤ, အဝါ မဆၢလၢအဝါဝံအဆၢမကီၤအဆၢအထီၤဒုၤလီၤ. ဆၢခါနနီၤ မွဲယုၤ အဆၢဖၢလၢ (မွဲန့ၣ်ပဆၢမန့ၣ်မၤန့ၣ်ဆၢအုၤ), မအာဘဲၤဒိၤဆၢတီၤဆၢလီၤ (justification) ဒဲး ဆၢထံးထံးတုၤထံးမွဲယုၤအဆၢဖၢလၢအဝါ, ဆၢခါနနီၤ ဆုလီၤ (ဖံၤ ၂:၁၃).

ပဒိၤန့ၣ်ဆၢအုၤလုၤ မိန့ၣ်ဆၢအစီၤအမုၢ်ခါနဆၢယုၤနီၤ, ဘၢမွဲနီၤ ပမိလၢထုထံးလၢဆၢဒဲးဘၢအဖး မိယီၤဒံၤလဲၤ.

**ပူၤတပုၤ စုၤပတဲးဘၢ ၃
လၢအဂ္ဂါခမၤဒဲးဘၢအကျါနီၤ**

ကဆါယုၤဒိၤလီၤအဂ္ဂါခမၤ လၢဆၢလုလးအဆၢမဖးအမံၤမံၤလီၤ. အဆၢမထံးအလုနီၤ နံၤစီၤယုၤဂ္ဂါလီၤ. ဆၢထံးထံးတုၤထံးအဆၢန့ၣ်ဒိၤ, လၢ ယုၤဂ္ဂါမိဘၢဆါထံးဝါ လၢယၤနံၤလၢခဲၤလၢဖးနီၤလီၤ.

ဖိ ၂မိစုၤ ၂၅:၁-၉. ဆၢမဖိထွၤမွဲဆၢနီၤ လၢဆၢသုယၤယုၤအဂဲး အမွဲအတီၤလၢဖးအိၤထံးယီၤလဲၤ.

ကဆါယုၤဒိၤပုအံာ်စရုလၢဖိ လၢအဘျုးအန့ၣ်ယုၤလါန့ၣ်ဂ့ၤ, အဝါမလူၤ စမိစုၤလၢဘၢသုထံးဆၢလုဂံၢ် (တဲးဆံ့ဝံ) ဒံၤလီၤ. “ဘဲၤဒိၤယမိခါလၢ အဝါဝံအကျါတၢ်, မွဲအမၤဆၢအလးဆံ့ဝံလၢယဂဲးဆံး” (၂မိ ၂၅:၈). ကဆါယုၤအဲၤဒိၤဖၢန့ၣ်အာၤလၢထံး လၢအဝါအိၤလၢအဝါဝံအဝါအကျါနီၤ

အဘိဓာန်၊ ဘဲဒါအဓိပ္ပာယ်လေးယခုယဟိဝယ် ယအိကွာဆံ့ပံအဝုဝံ
လီ” (ခံ ၂၀:၁၂)။

မဲးဝံနံနီ မွဲဆးလီနုထုထဲဆးလကဆီယွ မွဲဘာနု ပုတဲလု
ဆးဘာ (၁မိ ၂:၂, ၃), မွဲဆုပုဂ္ဂံနုထဲဆး, ဒဲကဆီယွ (၅မိ ၅:၁၅; မာ ၂:၂၇,
၂၈) လအဆံ့အပံလဂဆုလီ။ အဝုအုလဲထဲပုရူအာလအဆးအိ
ဂျီအဖးလီ။ လအဝုအာမုဒဲအလူအထာနီ ပုဝံအဆးအဲ, ဆးယုာ,
အဆးအိပုဂ္ဂါဂအဂး, ဒဲတခုလအကွဲဖျါပုရူအဆးမလဖးနီလီ။

ကဆီယွဖးလုစမိစု ဆးအဒိအဝုထုလဆးထိးလူအဖးခါနီ
မွဲဆးမလူဆံထံလီ (၂မိ ၃:၁၈). ကဆီယွအနုဆါဒဝု ကွဲနုဒဲ
ဖးလုစမိစုလ လိးပာနံာဘံ အအိဗုဒဲဆးဒိဆးဘုဆံထံနီလီ (၂မိ
၃:၁၈; ၅မိ ၉:၉-၁၁). လိးပာလဖးနီ မိဘာအိကွာဝုလ ဆးအုလု
အတလဆံ့ပံအဖး လဆးလဆံ့ပံထုနီလီ (၂မိ ၂၅:၂၁)။

ဆးချဲ “ဆးယုာအလး - mercy seat” နီလဟံတြါအလံ,
အခါပယီမဲ့ “မာဘာလိထဲဆး - to atone” နီလီ။ ဆးနီ, ဘာ
မွဲနီလဲ, လဘာအိကွာ “ဆးယုာအလး” နီလဟံ ယွအဆးမ
လူအဖးခါနီလဲ။ ပမိဒဘာဆးယီလိ မွဲဆးနီလမံလဆးမယီ
လဲ။

အဘာ စုပတဲဘာ ၅ ဆီုမိအထုလယာ

ဖိ Ellen G. White, "The Tabernacle and Its Services," pp.
343-353, in *Patriarchs and Prophets*.

ဆးလဆံ့ပံနီ မွဲဆးလးလုဆုလ ဆးမာဘာလိထဲကံထုဝုဒ
လယွအဂူခမုးဝံအုယာလုထဲအဆးမလဖးနီလီ။ ဆးနီမွဲတဂျါလ
ဆးထိးထဲတုထဲအဆးကိးထိးအလူ ထုဖျါထုအာလုထိးလုဆုလ

ပုအံစရုလဖိ အိလမံလကူအထီနီလီ။ အဝုဝံမလိဘာဆးအိကွာ
တီလီဆး (justification), ဆးအိကွာဆံ့ပံဘာ (sanctification), ဒဲဆး
စုရုဆး (judgment) လဖထိးနီလီ။ ဆးဖိဆးပါကိးမံဒုနီ မွဲဆးနဲ
စိယုာဂူ, ဆးကွဲဖျါဆးဒဲဘာဝံ, ဒဲ, အထုနီမွဲဆးမပျဲနွဲဆးဒဲဘာ
လဖလီ။ ဘဲနီအဘိ, မွဲဆု, လဆးလုထုဆးအဆးမနီ ဖးနဲကဆီယွ
အမလူအိဝုဒ, ဒဲဆးတီဆးလီအဆးထိနဲ (standard) ထိးနီလီ။

“ကဆီယွအဆးမလူ အိလတလဆံ့ပံအဖးနီ မွဲဆးတီဆး
လီဒဲဆးစုရုအနီဆုထံလီ။ ဆးမလူနီ ထုဖျါထုဆးဝံလဟံ ပုလံ
ခုဖဆးအဂး, လါနုဂု ကဆီယွထုဖျါအာလ ဆးယုာအလးအိလ
ဆးမလူအဖးခါနီ မွဲဆးမာဘာလိထဲဆးအဆးမဂု, ထီလုလ
ပုဒဲဘာဖိလအနီယါလုထဲအာလဂအဂးနီလီ။ ဘဲဆးနီအဘိ
ကဆီဗရဲမဆးလ ဆးဂ္ဂံထဲပမအဂး, အိကွာနဲဝုလဆးလုဆး
အဆးမ, ဘဲအစံဝုဒ ‘တဆးယုာဘုယုာ ဒဲဆးမွဲဆးတီဘာဒီလီ
အာ, ဆးတီဆးလီဒဲဆးမုဆးလအဲဂါလီအာလီ’ အုအု ၈၅:၁၀.”
Ellen G. White, *Patriarchs and Prophets*, p. 349.

ဆးအုစုကုကပိလဆးအဂး

- ၁. ဆးချဲဆး “ကဆီစိယာ ယဘာမနီ, ယမိမလီ” နီ မွဲနုလီဘာ
ဆံအဘုယုလဲ။ နမနုမနုဆးလ နဆးခိးခိးဘာဖးနီလဲ။
- ၂. စမိစုအိလခါလီစဲနုအဖးခါအာ (၄၀) ဂီအထုနီ, ကဆီယွ ဖး
ဆီထုပုအံစရုလဖိ လအဝုဝံမိဘာအိခါအမဲးဝံနံ, မွဲလဆး
အိကွာနဲဆးလယွဒဲအဝုဝံအဘိ လကဆီယွမိမဆံ့ပံအဝုဝံ
နီလီ။ ဆးဆံ့ဆးပံဒဲဆးအိကွာဆံ့ပံဘာအဆးမနီ အိလဆးခါ
မဲးဝံနံအလးခါလဲ။

- ၃. ကဆိယွအဲဒိအဝှာဝံသုထုဆလးဆံ့ပံဘဲဒိ “အဝှာမိအိရီ၊ အဝှာဝံ” နီလီ။ အနီမွဲဆထိးထဲတုထဲအလးတိဘလး ပုအံစရလဖိအဂးလီ။ ဆလးဆံ့ပံလကဆိယွအိရီအရူ ခမျးနီ၊ ထုဖျိထုဆထိးထဲတုထဲအလးဒုလီ။ ဆမယီလီဘာ ပမဲဆနီလဲ၊ လပဒိနဲပဘလး ယွလူလူဆံ့ဆံ့ လဆထိးထဲ တုထဲအဂးနီလဲ။
- ၄. အဝှာဝံအဆဒဲဘာထိးအလူအဂး၊ ဂဲဆိဝှာလဆအဝှာနီ၊ မွဲအခါပယီဆနီလဲ။ ဆမနီ ဖုနဲဆဖုလကဆိယွမဆ လထုစုယာအလီဒဲ မဆဘိယီလပဂး၊ လမူခိအဆလး ဆံ့ပံအဖးဘဲဒုလဲ။

* * *

ဆမလီ ၁၁
ဆလပံခးဖဲဆမဘာလီထဲဆ
စုပတဲဘာ ၆ - ၁၂

မးဝံနံဂ **စုပတဲဘာ ၆**
ဖီလန့ယီအဂးဆမလီ။ ၂မိ ၃၂:၁-၆; အပ ၁၁၅:၄-၈; အဲ ၄၄:၉, ၁၀; ရီ ၁:၂၂-၂၇; ၂မိ ၃၂:၇-၃၂; အဲ ၅၃:၄.

၁နီထီ
 “စမိစုထဲထုလယဟီဝဲအအိတ၊ စံဒုဒ၊ ‘အါလါ! ပုခမျးယီ မမဆမဖဒိတ၊ တဲန့အယွထီလီ။ တဘိနဲယီ နအုမိမဖီမဖျအဝှာဝံအဆဒဲဘာနီ၊ အုလမဲဘာထု ထုခွဲယမံလးနလံဖးလးနကွယုနီဆံ” (၂မိစု ၃၂:၃၁, ၃၂).

စမိစုအိယဲလ ပုအံစရလခမျးဝံအာ (၄၀) အထးဖိနီ မွဲဆ နီကဲထုထိးနီလဲ။ ရူခမျးကွဲခွဲအာလး ယွအအိဒဲဘိထုဘထု ဆမဂ့ဆဖုလအမန့ဝှာလအစု၊ ချီဖိလဒုနီလီ။ အဝှာဝံဒဘာဆ နဲလဆာလဖ၊ ဆလုခးဖျိအမံ၊ ဒဲဆလဲလဲလဲလဲဖိဘိနီယုတ၊ ဆမအဘဲဘဲနီဒဲဒဲ။

ဆစံဆာမိအိအမံနီလီ။ ပုခမျးဝံ မွဲလန့ဘာလကဆိယွ မွဲမဟဲလဲနီ။ အဝှာဝံဖဲယအဆဘကွဲလဖဲဒဲအဆဒဲဘာနီ မဘဲခွဲ အဝှာဝံအမုယုစ၊ အဝှာဝံစံခိစံတဆလကဆိယွ မန့အဆလး အဝှာဝံအဂးအု၊ မိစံဝှာလဆနီ မွဲကဆိယွမိဘ/ကဘမအုဝှာဒလီ။ အဝှာဝံအဆန့ဘဖး အိမွဲန့အဝှာဝံအမုဆဲမုဂအဆမဒဲဆမမဆ လဖနီလီ၊ ကဆိယွအဆယုဘလ အဝှာအဂးနီ မွဲအဝှာဝံ

လအိကွာဒိဝုဒ္ဓါဘာနိပေ၊ အဝုဒ္ဓါဝံဘနုဗ္ဗိသေလမ ကဆိယုအဆမလေ၊ လာလဖနိ ဖျံပျံလုဇေ (အပု ၁၀၆:၁၃, ၂၁-၂၃)။ အာလမ္ဘဲ တာစံဒလမ စအာရမုအဆဝိသေတဲနိအဂဲဆိလိာဇေ။ “ယဟိဝေဝထုစအာရမု ထိး အမိမဂဂိဝုဒ္ဓါတံ” (၅မိ ၉:၂၀)။

ထိးမိမ္ဘဲဆမံဆမုဆမလမ ဆမဂူဆမမအအမုအဘုယိ၊ ဆမမလိ လမပနုဘာနိ၊ လမ္ဘဲဘာနုပုဂ္ဂုဆမံအဆမဂူဆမမအဂဲဘာ၊ မ္ဘဲဝုဒ္ဓါဒမ ကဆိယုအဆမအဲအဆမယုဘာ လမပုဂ္ဂုသံအဖုသိ လမအမဲဒဲဘာဆမ လါနုဂုဒါနိလိာ။

အတုလ စာပတ်ဘာနု ၇ ဆမကံဒိကံဒါအဂဲဆိ

ကဆိယုကိာစမိစု လမဘာမနုအဆမုအထိလမအဝုဒ္ဓါနိလိာ။ အနံ လံဆံဒဲအနုလံဆံလမစမိစုအဂဲနိ မိမ္ဘဲဆမလဆိလလးဖိ၊ လါနုဂု ဖျံ လမပအံစရုလဖိသံအဂဲနိ ဖယံလုလိာ။ အဝုဒ္ဓါဝံအသိအနိလမ အဒမ ဘာဝုဒ္ဓါနိ အိလမုမိအာလိာ။ အဝုဒ္ဓါဝံယိစိလမဆမမုယောသုအု၊ အာ ဆမုဆမအု၊ ဘမဲဆမ၊ ဒဲဆိမိဝုဒ္ဓါလမဆမတံဆမဘာအိအုနိလိာ။ အဝုဒ္ဓါဝံမိမနုဘာယုလမအဒမဘာဝုဒ္ဓါ ဒဲမိဝိအဝုဒ္ဓါဝံ၊ ဘဲအဒမဘာဝုဒ္ဓါလမ ခးအံဖဲ၊ လမအဆမအိမမုထမုထိယာနိလိာ။

ဖိ ၂မိစု ၃၂:၁-၆. စအာရမုအဆမဝိသေတဲနိ မိဘာစမ္ဘဲဝုဒ္ဓါ ဘဲဘာလဲ။

ဆမမအာနိ မ္ဘဲစအာရမုမကံထုဝုဒ္ဓါအု။ လမအထိကဖျးကလး အဖမု အဝုဒ္ဓါအိဂုခးလမဆမအမ္ဘဲအဘာနုအု။ လမမိဘာနဲနုဒိနဲဘာလမ ကဆိယုအလးနိ အဝုဒ္ဓါဒဲခဲလုလမပုအဂဲအဆမဘာဖမုလိာ။ ခမုးသံ

အကံထုဆမလမလကြံလဘာနိလိာ။ “ဂဲထု၊ တဲနုပယုလမအမိလု ဆမလမပမုယာဆံ” (၂မိ ၃၂:၁)၊ ဒဲအဝုဒ္ဓါဒမအုလုဝုဒ္ဓါထိးနိလိာ။

လမဆမဂုအိဘာအိအဖမု အဝုဒ္ဓါဝံဖုလုထိလမဆမဂုလုဒါအဂဲ၊ ဒဲစအာရမုပဒဲဝုဒ္ဓါအု၊ အကံဝုဒ္ဓါလမဆမဘိအဂဲဒဲလိာ။ အဝုဒ္ဓါမပိလု ဆမလမ ပုမကံထုယုအဘာမ၊ ချိဖိနိလိာ။ ထိးနိလဖမု၊ ပုခမုးကိာဂု ထုဝုဒ္ဓါဒမ - “အံစရုလမနု၊ အယိမ္ဘဲနုယုလမအဒုဂဲထုနုလမခးအံဖဲ အဖမုလိာ” (၂မိ ၃၂:၄)။ ဒဲဘာဒိမမ၊ အမုဘုမ၊ ဒဲဒမဆမဖံသိဖိလိာ။ အဝုဒ္ဓါဝံလိနုဝုဒ္ဓါလမ္ဘဲလတိဘာလမ ဆမဂုလုဒါနိ မဖိဖျုအဝုဒ္ဓါဝံလိာ။ လုမဲလမ ပဆမအဲဒိဘာမနိ မမမ္ဘဲပဆမဆိမိသမဒဲ ပဆမဂဲဆမတ ထိးအလုနိလိာမ္ဘဲအုဇေ။ ခမုးသံမကံထုဘိလမ အဝုဒ္ဓါဝံအဆမမဒမ ဝုဒ္ဓါနိ မလုရုအဝုဒ္ဓါဝံအနးခိဒဲအတဒုဖတ အလုအဖုထိးနိလိာ။

“လမဆမတတုတနုအထိဘဲဘိနိ၊ လိာဘာပုအဂုအခး၊ ခွဲလု အလုနု၊ ဒဲပုအဂုဒုဘာလုလမဂဲလုလုဘာနိလိာ။ ပုလမအိကွာဒိ ကဆိယုလမပုဂ္ဂုအဆမဘာအဖုသိ၊ ပုအဖုလုဆမထိးဘာလမဘာမမုအဂဲ ဝုဒ္ဓါနိလိာ။ လါနုပုအံစရုလမနိဘိထိထိ မ္ဘဲဘဲနိအဝိအု။ စအာရမု မိဘာချဲဆမုထဲခမုးနိ အဂဲဆိနုလု၊ ဒဲအာဆံ/ပုလုအာလမ ဆမ ကဆမဂဲအထိဖိနိ မဆိထုပုခမုးအဆမအိကွာဘာအဘာမနိလိာ။ ဒဲဆမဘိလုဘဲလု (ဗြောင်းဆန်) ဒဲအထုဝုဒ္ဓါဒမနိလိာ။ ခမုးဒမဆမလမ အမုယောလုလမဘာ၊ ဘံဘာစဖထိးနိလိာ။ ပုအိတိအိလိလုနုလု လမ လဲဗုအာလမ ခမုးအအာအဂိလမဆမဘာဘာမအဖုထိးနိလိာ။ စအာရမုဘမဲလုအာလမနုဆိအဂဲ၊ ဒဲလအိဂုအိခးဘာလမယုအလု အဖုအဂဲဘာ၊ ဒဲပုပုခမုးသံအဆမဘာနိလိာ။” Ellen G. White, *Patriarchs and Prophets*, pp. 316, 317.

သိနိစအာရမု၊ အဂဲလုဆိမ္ဘဲဝုဒ္ဓါဘဲဘာလဲ။ လမအဝုဒ္ဓါအဆမ မအလုဘမဲယိအဖမု၊ အဝုဒ္ဓါချဲဖျုအာဘဲဘာလဲဒဲလဲ။

အစိုး **စာပတ်တံးဘၢ ၈**
ဆၢဂုဆၢဖးဒဲဆၢအးဆၢဘၢ

ဖိ ၂မိစုာ် ၃၂း၆. အဝုာ်အဆၢဂုဆၢဖးဒဲဆၢ ဝိာ်အဝုာ်အဖျၢဖျၢ လုာ် ဆၢလးခါခါလဲာ်. (ယိလး အု ၁၁၅း၄-၈; အု ၁၃၅း၁၅-၁၈; အဲာ် ၄၄း၉, ၁၀ ဆုလါဆံာ်).

ထီၤချီဖိာ်နီၤ ထုာ်ဖျါထဲၤပုအံၤဖိာ်အယွဲ (bull-god), ကိာ်ဝုာ် Apis, ချီကဆါယွဲ, ဒဲမဲ့ Hathor ဆုလီာ်. အယိမဲ့ဆၢလံာ်ဆၢဖးဒဲဆၢမလူလးမုဒဲ နံာ်ခူယုယုယုလုလီာ် (၂မိ ၂၀း၃-၆). ဆၢလံာ်ဆၢဖးဒဲဆၢ လဘာဘာ ဆၢ စုာ်အိၤန့အ့ၤ. မွဲဆၢမခါခါခါအဆၢဘာထွဲၤလိာ်လး ကဆါယွဲအမၤဝုာ် လဂၢနီၤလီာ်. မိဘာဘိာ်ထုာ်ထုာ်ကဆါယွဲအတဲၤလုဆၢလဂၢအလးနီၤ, ပုအံာ်စရုလးဖိာ်ဘိာ်ထုာ်ထုာ်ဆၢလး အမၤဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲ, လးအဒဲဆၢ လၢ, နါဂၢဆၢလၢ, နာ်ဘာဆၢလၢ, ချဲလၢ, ယိထွဲၤဆၢလၢ, အဲဆၢ လၢ, ဒဲဝိာ်ဆၢတဲၤဆၢလၢဘာနီၤလီာ်.

ဆၢတဲၤလုဘျီကဒဲအာ်-ဆၢန့ဒဲလး အဝုာ်ဘာဆၢတဲၤလု ကဆါယွဲအခဲးအဂုနီၤ, အဝုာ်ဘိာ်ထုာ် မၤကဲာ်ထုာ်န့အကဆါယွဲ, လမဲ့လး အဝုာ်အခဲးအဂုဘာ-နာ်မလဲာ်-မၤဝုာ်လးဆၢဖိာ်ဆၢဖါအခဲးအဂုအဖး လီာ်. အနီၤမဲ့ကဆါယွဲလးအဝုာ်အဲာ်ဒဲဒဲဒဲဒဲဒဲ. အဝုာ်မၤဒဲဒဲဘာဆၢဒဲ မၤ လးအထုာ်ကဆါယွဲနီၤလီာ် (အဲာ် ၃၁း၇; အဲာ် ၄၂း၁၇).

ဆၢမၤမဆၢလးထီၤချီဖိာ်နီၤ ဖုာ်န့မဲ့ဆၢနီၤလးဘာဆၢကွဲၤထဲၤ ဝုာ်လး ရိမာ် ၁း၂၂-၂၇ အဖးနီၤလဲာ်.

ဆၢဂုဆၢဖးဒဲဆၢဘၢနီၤ ဂၢစုာ်ဆၢဒဲယာ်ဆၢလး ကဆါယွဲမဲ့ ကဆါယွဲ, ဒဲပုဂုမဲ့ပုဂုနီၤလီာ်. ဆၢဘၢဆၢဂုဆၢဖးဒဲဆၢ ထုာ်ပဲၤခွဲကဆါယွဲ

ဒဲပုဂုအဆၢလးဆၢလိာ် (လီၤ ၅း၂) ဒဲမၤလုမၤခွဲအဆၢဆးကျိာ်လး ယွဲနီၤလီာ်. ဆၢဘၢဆၢဂုဆၢဖးဒဲဆၢ အ့ၤအိၤစဲထဲလးဘာခဲးဖးနီၤ, မိမၤဂၢကိ ခွဲဆၢမၤထဲၤမၤဝိာ်လိာ်လး ကဆါယွဲဖျၢဖျၢလုာ်, ဒဲမၤရုလုတုာ်ဖး အလးအဖးလီာ်. အဝုာ်လုထုာ်ဆၢလးဆၢဂုဆၢဖးဒဲဆၢ ဂုနီၤ အ့ၤအိၤရီၤထီၤနီၤ, လး E. G. White အဆၢကွဲၤထုာ်ဖျါဝုာ်ဒဲအိာ်, “အဝုာ်မၤဒဲဒဲဆၢလး ခဲးအံၤအဆၢဂုဆၢဖးဒဲဆၢမုနီၤလီာ်.” *Patriarchs and Prophets*, p. 320.

ပုဂုဝဲာ်ဘာဂုမလး အထုာ်ထုာ်မၤန့အဆၢဂုဆၢဖးဒဲဆၢဝုာ်နီၤလီာ်. အဝုာ်တဲၤန့အဝုာ်အကဆါယွဲလး, လးအလုာ်ဘာဆၢန့မဲးနီၤ, ဒဲအဝုာ်ဘာ အဆၢဂုနီၤလီာ်. ဆၢအိၤကွဲၤဒဲဆၢတဲၤလုကဆါနီၤ ဘာဆၢခွဲဝုာ်ဒဲ အဝုာ်အဆၢအိၤမၤလးယာ်ခါ လုဝုာ်လဲာ်လီာ်.

မုလနံၤယီၤ ပုဂုဝဲာ်ဘိာ်ထုာ်ထုာ်ဆၢဘာတဲၤလုလး လးကဆါ တဲၤလုဆၢလဂၢအလးဘဲာ်လဲာ်.

အနီၤ **စာပတ်တံးဘၢ ၉**
မၤဂၢကိလုဒဲအာ်

ဖိ ၂မိစုာ် ၃၂း၇, ၈. ဘာမဲ့နီၤကဆါယွဲ အုမၤမုစိစုာ်ထဲၤထဲၤလး ပုအံာ်စရုလးဝဲာ်အအိၤနီၤလဲာ်.

ပုအံာ်စရုလးဖိာ် မိထဲၤခွဲအာ်လးဆၢဂုဆၢဖးဒဲဆၢ မွဲဆၢထုာ်ဖးအာ်လး ကဆါယွဲလးပုထုာ်ထုာ်အဝုာ်လး အံၤလဂၢနီၤလီာ်. ကဆါယွဲစံာ်ဆၢလး ဆၢဂဲးနီၤ, “အဂဲးဘဲာ်ယီၤ နုာ်ခဲးလးန့ဒဲဂဲာ်ထုာ်လးခဲးအံၤအဖးနီၤ မၤဝဲာ်လဲာ်အာ်လီာ်” (၂မိ ၃၂း၇). ကဆါယွဲအန့ဆါဒဲဝုာ် စံာ်ဆၢလး အထုာ်ထုာ်ခွဲအဝုာ်လးစိးအလး (၂မိ ၂၀း၂) လါန့ဂု ဆၢအိၤပဲၤခွဲကဆါ အဆၢဝိာ်ဆၢတဲၤနီၤ မွဲဆၢဘာမၤဖးဒဲလီာ်. ဒဲအဝုာ်အဆၢဆီၤမိာ်လး ဘာဘာမၤဒဲဂၢကိဂၢစုာ်ခွဲဝုာ်လီာ်.

“ထီးအင်္ဂါဘူလပုဂ္ဂိုလ်တို့လေးအလေးတော်၊ ဆေးမအာလေးအဒေဘာ ချီဖိ၊ ဒဲပုဂ္ဂိုလ်တို့လေး စမိစွာအာထုခဲထုတော်၊ ခွဲလေးခွဲလေးပပဲလေး အစုဖုတော်၊ မထုဖုခွဲလေးလေးလေးလေးလေးလေးလေး” (၂မိ ၃၂:၁၉). ဆေး မထုဖုလေးပပဲလေးဆေးမလေးလေးလေးလေးလေးလေးလေး မွဲဝှာဆေးနဲ့လေးဆေးမာ ဂ်ဂီခွဲလေးမလေးလေးလေးလေး. ကဆိယွာအိကွာဆေးမလေးစမိစွာအလေးလေးဆေး နီအဂေးလေး. လေးခဲထု ကဆိယွာအုမေးစမိစွာစိဖျာလေးပနာပပဲလေးထုဖျာ “လေးလေးပပဲလေးအထုထုအလေး လေးနမထုဖုခွဲလေးနီ” (၅မိ ၁၀:၂) လေး. ကဆိယွာနုဆိမိကွာထဲဝှာဆေးမလေးလေးလေးလေးလေး.

စမိစွာအိကွာဆေးမလေး စအာရေးဆေးဆေးလေး လေးအဝှာဖုလေးအာ လေးပပဲလေးအဆေးဘာလေးလေး. “ပုခမေးလေးနုဒုဂ်ဘာဝှာလေးဆေးဒဲဘာ ဖေးဒီးယီး၊ မွဲအမေးလေးလေးနီလေးလေး” (၂မိ ၃၂:၂၁). စအာရေးကျာစံး ချဲဖိဖျာအာလေးဆေးဒဲဘာနီစံးဆေး (၁) အိကွာဆေးမလေးပုဂ္ဂိုလ်အလေး၊ ဒဲ (၂) လေးပုမာကဒဲပုမု (magic)- “ထီးနီလေးဖေးယဖျာလေးလေးမုဖေးတော် ဆေး ဂဲထုလေးချီလေးလေးလေး” (၂မိ ၃၂:၂၄). ထီးနီဒဲလေး လေးစအာရေး တာ ကဆိယွာမလေးဖုအဝှာဒီးဒီးလေးလေး အလေးထုဂျီလေးလေးလေးလေး ပုဘာရီ အဂေး (၇၀) အကျဲဒဲလေး (၂မိ ၂၄:၁).

ဖိနီဒဲ၊ စအာရေးလေးအုလွာအဖုဝဲလေး ဆေးလေးလေး (miracle) ကဲ ထုလေးလေးနီလေး (ဆီဂီမိယိဆေးဒဲဘာလေးလေး မိဂီစိ (မေးအထု) လေးဆေး ဒဲဘာအဂေးလေးဒဲလေးနီလေး. ဆေးယိမွဲဆေးဂုဆေးဖုအဆေးအုလေးနုဆေးလေး). လေးနုစမိစွာမွဲပုအဖျာလေးအုလေး၊ အဝှာဒဲဘာပုခမေးအဆေးမေးအေးအေး ဘုဘုယုလေး. ဆေးဘိအေးမိဂဲဖိလေးနီ၊ စမိစွာမပထုခွဲလေးပပဲထုဆေး နီလေးထေးလေး.

ဆေးမအေးယီး မိဂီလေးပေးမွဲဆေးနီ လေးအဘာထွာဆေးဘာဆိ ဖေးနုဆေးလေးပုဂ္ဂိုလ်အဂေးနီလေး. နမိဘာဘာဆိဖေးနုအုမွဲမပာ အဂေးလေး.

ပြီပတ်လေး **စုပတ်ဘာ ၁၁**
နုလေးမေးဆေးလေးဆေးဘာကျာ
ဖိ ၂မိစု ၃၂:၃၀-၃၂. စမိစွာနုလေးဘာဆိဖေးဆေးလေး ပုဒဲဘာဖိ
ဝံအဂေးနီဆေးအလေး.

လေးအဝှာဝံအဆေးပီထုဆေးနီ၊ ပုအံစရလေးဖိဝံဘာဆေးရုဆေးနု၊ ပုအာဂေးဘာဝံဝှာဒဲလေး (၂မိ ၃၂:၂၈). လေးခဲလေးနီ၊ စမိစွာစံးဘာပုခမေး၊ “နံမေးမေးဆေးမေးဖေးဒီးလေး. တာဘိနုယီး ယမိလေးထုလေးယပီဝဲအိ တော်၊ ဘာလေးယမိမေးဖိဖျာဆေးလေးနံအဆေးမေးအကျီလေး” (၂မိ ၃၂:၃၀).

“စမိစွာထုထုလေးယပီဝဲအိတော်၊ စံးဝှာဒဲ၊ အလေး! ပုခမေးယီး မေးဆေးမေးဖေးဒီးတော်၊ တဲနုအယုထီလေး. တာဘိနုယီး နုအမိမေးဖိဖျာ အဝှာဝံအဆေးဒဲဘာနီ၊ အုလေးမွဲဘာတော် ထုခွဲယမိလေးနုလေးဖေးလေး နုကွာယုနီဆေး” (၂မိ ၃၂:၃၁, ၃၂).

လေးအဝှာအဆေးအုယာဆေးလေးဆေးအဘိအဆေးနီ၊ ပုအိကွာစမိစွာ လေးဆေးနုဒီးပရဲအဆေးမေးနီ ပဘာထီမံထီမေးအလေးအိအုလေး. စမိစွာ အာအိလေးမိဖုလေးခွဲအာမေး လေးပုဝှာဝံအဂေးနီ၊ မွဲတရီဆေးနုဒီးကဆိ ပရဲမိထီးဝံအာလေးပဂေးနီလေး. မွဲဆေးအဲဆေးယုဘာအဒီးအထုလေးဆေး ဒဲထုဒဲဘာအဂေးလေး. လေးဆေးစုထု (၂မိစု) လေးကွာလေးထေးစမိစွာအိလေး သိလေးခဲ မွဲဆေးယဲလေးနီ လေးအိဘာလေးနုဂု၊ ၅မိစုဖေးလေးဖျာထုဝှာဒဲလေး အဘု ၄၀ နီလေး (၅မိ ၉:၁၈).

ဆေးချဲ “ကွဲဖျာ -forgive” လေး ၂မိစု ၃၂:၃၂ အဖေးနီ၊ မွဲဆေးချဲမေးဆေး (verb) အခိပယိအထုထုနီမွဲ “ဆိ၊ bear, carry” ပဘာလေး အံစုယာ ၅၃:၄ အဖေး၊ ဘာထွာလေးယုဂူအဂေး- “မွဲမေး၊ အဝှာဒဲဆိပဆေးစုဆေးဆာ တော်” နီလေး. အနီမွဲဆေးချဲမေးဆေး (verb) - ကွာကျိဝှာလေး “ကွဲဖျာ-forgive” လေး ၂မိစု ၃၂:၃၂, ဒဲ “ဆိ” လေးအံစုယာ ၅၃:၄ အဖေးလေးပေး

လီ။ မွဲဆးနာဉ်ဆးထိးထဲတုထဲ၊ ဒဲဆးကွဲဖျါနီ၊ မွဲယွဲအဆးထိးထဲတုထဲ
ထဲပမးလီ။

မွဲတရု၊ စမိစုအုကံကဆါလအမိ “ဆိန့” ပုခမျးအဆးမ၊ လမ
အဂဲကံထဲယုယုဂ္ဂါထိးဝုလမ ထုစုယုအလီနီလီ။ ၂မိ ၃၂း၃၂ နဲ
ဖျါဆးလမွဲန့ဆးမခုဆး အဆးဘာလီလမံလီဘာ၊ မွဲဝုလမ ပုထိးခု
ဆး၊ မွဲကဆါယွဲအန့ဆါဒုဒါဆုနီလီ။

ဆးယီနဲပမးလမ ဆးကွဲဖျါဂဲကံထဲဘဲဒဲအဂဲလီ။ ကဆါယွဲ
အီလမကဆါပရံဆိခွဲပဆးဒဲဘာနီ၊ မွဲဒမဖးဘာလဘီပးလမဆးကွဲဖျါ
အဂဲလီ။ ဆးယီမွဲဆးထုဖျါထု ကဆါယွဲအဆးဘာဖုလမဆးလမ ဆးထိး
ထဲတုထဲအဆးကီလမပဂး ဒဲမုဝုဒီထိးအလုအဂဲ ဒဲဒါဆဲဒဲလဲနီလီ။

**စမိစုအုကံကဆါယွဲလမ အမိဆိထဲခွဲအုပုခမျးအဆး
ဒဲဘာလမအဂဲ၊ ဒဲလမခဲထုနီ၊ ကဆါယွဲမေဝု ခုဖျါလမကဆါ
ယုဂ္ဂါလီ။ ပမးဆုးထဆးယီဘဲဒဲဒဲလဲ။ ဆးမလီမွဲဆးနီလမ
ကဆါယွဲအဆးအဲ ပုရုဆးအလုမါဝံအဂဲနီလဲ။**

**အဘာ စုပတဲဘာ ၁၂
ဆီဖျါအထုလမယာ**

ဖိ Ellen G. White, "Idolatry at Sinai," pp. 315-327, in *Patri-*
archs and Prophets.

ဆးမလီလန့ယီ ထုဖျါထုဆးအီကုဖါထု (focus) အလုဆု
လမံလမ ကဆါယွဲအဆးမလမပုဆုနဲဖါအဖးနီလီ။ ကဆါယွဲမွဲ
“အမဆးဒုအန့ဒဲန့ကယဲပအုကံဆး၊ ဒဲပဆီဖျါဆး” လဂါလီ (အ
၃း၂၀). ဆးဘာဆုမွဲန့ဒဲန့ဆါဂဲနီ ဝီပမးလမဆးဂုဆးဖုအဖးဘာလီ။
ဆးအီကုပဘာ မွဲဘာအီဒဲလမကဆါယွဲဒဲအဝုအစီအမုနီလီ။ အဝု
ဖုလမဂဲဘာ လမဆးအီမးအဘဲဒဲအမးန့ဆးနီလီ (ဖဲ ၄း၁၃; ယုဒ
၁း၂၄, ၂၅)။

“ဆးအဲဆးကွဲနီ ဒဲနဲဆးစုရုတီဆးဒဲလီ။ ကဆါယွဲမွဲ
ပုထိထုဆးဘဲအမွဲပုပမးဆးလမအဂုခမျးအဝီလီ။ အဝုထုပဲခွဲ ပုလမ
အကီပုထုဆးလမ၊ ထိးအဝုဘဲမဂဲဂီဘာပုဂ္ဂါဂဲလဲနီလီ။
ကဆါယွဲပုစကံအီမးဘာဝုဒဲနီ၊ ယုဖုနဲမုဝုဒီလမဆးပုမဆး
ဒဲဘာနီ မွဲအလုဘာမဲဝုဆဲဒဲလဲနီလီ။ စကံအဖိအလဲဒဲလဲလမ
အဝုအဆးဝီဆးဘာဖု၊ ဒဲဂဲဂီဂုစုထိးဒဲလဲ ဆးစုရုလမထံလုဘာ
လုမီထမုဖျါယာဘာကံထဲဝုဒဲနီလီ။ . . ပုရုအဘာမုဒဲထီ၊ ဆးဂဲ
ဂုစုဒဲအထုဝုဒဲလီ။ ဆးမအဘဲနဲ မွဲဘဲနီအဝီဆုလီ။ အုမွဲဆး
လစုရုဘာဆးဂုဆးမဖျါဖျါဘာနီ ဆးမိမဝုအဘဲဘဲနီဆုလီ။”
Ellen G. White, *Patriarchs and Prophets*, p. 325.

ဆးအုစုကုကပီလမဆးအဂဲ

- ၁. ဆီဖျါထဲဆးအုစုလမမုအစီနဲ (Monday) အထုနီဆဲ။ ဆးထုဒဲ
ပုထဲလုဆးဒဲ ဝီထုဘာထုဆးလမအဘာတဲလမနီကဲဒဲဒဲ။
အဒီ၊ ထိးဆးဘာတဲလမ အကဲထုဆးဂုဆးဖုလမပဂးလဲ၊
ပလဘာဆးဝံနီလမဘာ၊ ဒဲပထိထုပမုထု (steward) ဆးလမနီ
မိန့ဘဲဒဲလဲ။
- ၂. ဆးမလဲဘာလမံအလဲအလဲပုဒဲယာဝုလီ။ ဘာမွဲနီ စမိစုဖုလမ
အလုစုရုခွဲပုအခါနီ၊ လနီယါလဲထဲဘာအဘဲဒဲဆးလီ (con-
tinue) ဆးပီထုကဆါဒဲအဆးဝီဆးဘာလမနီလဲ။
- ၃. ဘာမွဲနီ ဆးမဘာလီထဲဆးလမ နုဆါအဆးနုမဆးနီကဲဆးဒီ
အဝုထုလဲ။ ဆးဆီဖျါလမအလထိးဆးဘာဆးနုမဆးလမ ဆးမ
ဘာလီထဲဆးအဂဲဘာနီ၊ ဘာမွဲနီပစံလမအဘာမလဲ။ ဖိ ၁ဝံတမာ
၂း၂၄. ယုဂ္ဂါနီ မွဲပုနုမဆးလမပဂးနီ ပစံဂုဆးန့ဘဲဒဲလဲ။

ဆမလိာ ၁၂
“ဒုဒဘာဘာလိယာလကနလနဖဖဆံ”
စုပတဲဘာ ၁၃ - ၁၉

မးဘါနံဂေ စုပတဲဘာ ၁၃
ဖိလန္ဒာယီအကးဆမလိာ. ၂မိ ၃၃း၇-၃၄း၃၅; ၅မိ ၁၈း၁၅, ၁၈; ယီ
၁၇း၃; ရံ ၂း၄; ယီ ၃း၁၆; ၂ကိ ၃း၁၈.

၁နီထီ
“ယဟိဝါလုဖိလကအမုယောတ, လီဖျိထု, ‘ယဟိဝါနီ, ယဟိဝါယူနီ, လအအာအိဆ, ဒဲယုဘဆ, ဘထုက, ဒဲအခိး
အတ, ဒဲအမဲ့အတီအိဝါအာမလီ. ခိထလဆအခိးအတလဖ
လပုအထီလဖအကး, ဖျိခွဲဆအမုဆဘဒဲဆဂူဆမ, ဒဲဆ
ဒဲထူဆဒဲဘာလီ. မွဲလါနုတ ပုလဆမအိလအလီနီ, မွဲကွဲဖျိခွဲပျီပျီဆအ; မိဘအိကဆမလဖလဖ ဒဲလဖိ
လဖ, ဒဲလအဖိလဖအဖိလဖအလီ ထီလုလုလုဆါလဆိ,
ဒဲလံဆိလဆိလီ” (၂မိ ၃၄း၆, ၇).

ပလုဆလကဆိယူနီ ဆဒိထုကဘအိဝါ. ဆဒိထုလ
ယာလအိဘနီပဝါလီ. စပံတမာစံဝါဒ- “အုမဲ့ဆအခိးအတ ဒဲဆ
ဒဲယာပကဆိ, ဒဲဆထိထဲတဲတဲပမ, ကဆိယူဂူလရဲနီ, မွဲအထုထု
လနဒံအဖမဆံ. ထိးယီလယာလခါ မွဲဆလဆဖအိလအလီ
လုဆိလုကဆံ” (၂ပံ ၃း၁၈). ဆဘအိဒိထုကဘအိလီ. ကိနံဒု
ပအိလကဆိယူအဆမလိာကိ, လဆမလိာထုလနဂီလုဘာ,
လါနုဂုဆအိကဆမအထိ လထိလထီနီမိအိဝါဒလီ. လဆဒိထု
အထိကိဆဒုနီ, နမိထုဘာလမုပလကဆိလရဲအဖမလီ.

ဘါဆမလိာလး (ကိ) အိလီ. ဖိဘလအဆ-၁ (Grade 1)
လကနီ အုဝဲခနိးထုဘာ ၁၀၀ နီ, အဆလိာဖျိဝါဒလီ. မွဲအဆအိက
ဆာစဲ (limit) လအနုဆိအကးနီ ထုဘာဝါဒနီလီ. လါနုဂုလ
ပုတဲထီအကး အုလအနဲဘာ, ဒဲဆလုထုလအိဘနီ ဆထုဘာလ
ဆလမုဆပူနုဘအလီ. မွဲဆမအဘါနီအိလ ဆဒိထုလ
ဆအခိးအတဒဲဆဒဲယာကဆိယူအဖမနီလီ. လအဆကိဆဒုနီ,
ပမိဘလမုထုထုဘကဆိလရဲ ဂဲထဲအိမမုဒိထုဝါဒနီလီ.

လန္ဒာယီ ပမိလိာစမိစုအဆဒိထုလဆာဘလဆာ လအဆဒဲ
ယာဒဲဆခိနဖိထွဲယူအဆဒိဆဘ လအဆလုဆလကဆိယူ
ကမုဒိနီလီ.

အတု စုပတဲဘာ ၁၄
ဆအိကိအတဲဆံပံ

ဖိ ၂မိစု ၃၃း၇-၁၁. ဘမဲ့နီကဆိယူ အမုမုစမိစုထုထုဆ
အိကိအတဲဆံပံလဲ.

ထိးပဆိမိဘမ “ဆအိကိအတဲ” (ပုဝါဒလအအိယဲဒဲဆ
ဘိဆဘအတဲ) နီလဆ ဆဘိဆဘအတဲ (အလး) နီလဂု. ဆဘိ
ဆဘအလးနီ ပုဝါဒလပုအံစရုလဖိဝံအတဲလးဝဲအတဲဘနီလီ.
မွဲကဆိယူဒဲခိလိလလ စမိစုလဆအိကိအလးဖမဆံအလဲနီ
ပလီဘာအု. ဆလထဲလမံနီ စမိစုအိဘထဲလိလလကဆိယူလီ.
“တယဟိဝါချဲဒုစမိစု ယိဆမုယာဝါ, ဘာပုဂူချဲဒုလိလအိနီလီ”
(၂မိ ၃၃း၁၁). ဆလထဲလိနီ မွဲပုလပနဲနုဘဒဲပချဲဒုလိလပျုပျု, ဒဲဆ

လမပကုကးဗိးလုလဖနိမ ပလီဖျိးထုလမပုဂ္ဂါဂအအိအု. ဒဲအဝါဒမ မိမ္မဲဆမအဂုထုလမ ပဒိးနုဘာလဖအကျနိမလီာ.

ဘဲာဆမကွဲနဲအိမလမ ၂မိစု ၁၉-၃၄ အဝါ, စမိစုနိမ မွဲပုလမအထိးဝိပ လိမအာလမဆမအိမမာအိမဂဲ အုလဲအာအကးလီာ. ကဆိယုမမကးဆမ လမခိမနိအလုဆာလကနိမဘဲာသ့လဲ. ဆမအုပနုဘာစမိစုအဆမအိမမာ နိမ ဒုနုဘာပမလမ အဝါဒိထုလမဆမသ့ယာယု, ယုအစိအမဒဲအဆမအဲ ဒဲအတခုဖဝ (အလအဖု) ဖးနိမလီာ. ဆမနိမမိမ္မဲဆမအကးဒိပဝါလမ ဆမ မဘာထုလီလဲလမ ကဆိယုနိမလီာ.

လချုထီဒဲဘာခိမလီစဲနဲဒဲနိမ, ကဆိယုအိမကုစမိစုလမဆမမလိ ကဲထုခိမနိဖဒိမလကအကးနိမလီာ. လမအဝါဘာယုဝိမိဝဲလမ မဲဒအာ အပုဖးနိမ, ကဆိယုဖုလုဆမဖးလမအမိကွဲလဲနဲဘဲ- လဲယဲဘာဒဲ လဲဝမိစုထိးနိမလီာ. လမခဲနိမ, ယိဆမယာဆမမအာ မုခဲလမဆမဂျိကျု, ကဆိယုကိးအဝါမိဘာဝိပုအံစရုလဖိနိမလီာ. အဝါဒမဘာပုအံစဲဖိအယု လဖ ဒဲအုမုဝဲဘာဆမမနုမ့ခဲ, ဒဲဘာဆမဘးလုခဲဝဲလမပုလဲဝဲဝါ ကျုနိမလီာ. အနုအဖးအဝါယိနဲဘာကဆိယု ဝိပုအံစရုလဖိခိလမ အံဖဲထီစိလမစဲနဲနိမလီာ. ထိးအဝါခဲဖျိဘာအမုဖးဂိးဂျိဂိနိမ, အဝါဝိ ပုအံစရုလဖိလမခဲ ၃၉ နဲထိးအဘုထုလမ ခးဆမစဲဝဲနိမလီာ. လဲဆဲာပဲ စဲဝဲလမ စမိစုနိမ မွဲကဆိယုအခါအဂုလမအတီဝဲလက (၅မိ ၃၄:၅; ဂျာ ၁:၁), မုအဖးဖးဒိမလမဆမခဲကျု, မိဖုဒိပုလကလမ ပုဂ္ဂါဂဝဲမိဖိအကး လီာ (၅မိ ၁၈:၁၅, ၁၈). အဝါမွဲပုမခဲဆမ (agent) လမဆမအုလဲထုဘာ အကး, ထိးပုလဖိထုဘာလါနုဂုလီာ. ထိးပုခိနုဖိထုအဆမဝိပလိနဲ ဂမုဆမလဖနိမ, ဂုထုစုထုဝဲဝါလီာ.

ပမိနုဆမမလီလမ စမိစုအဆမလုခဲဖျိယီစဲဘာပမလမ ကဆိယုမမဆမလမပကး ထိးပပျဲအဝါအုလဲထုခဲပမအခါနိမ လီာ. မွဲဆမနိမလမလမ ကဆိယုဘိးဘျဲထဲနုမုအစုဆိ လမနဆမ အိမမာနိမလဲ.

အစိး **စုပတဲဘာ ၁၅**
ဘဲာဝိယမိသ့ယာနုမ

ဖိ ၂မိစု ၃၃:၁၂-၁၇. စမိစုအုကဲကဆိယု မိဝိပလိမအဝါ မွဲဆမနိမလဲ. ဘာမွဲနိမအဝါအုကဲကဆိယု လုဆမလမအဝါဝဲဘဲာ နိမလဲ.

စမိစုအဆမဒိထုလမကဆိယုနိမ အိပထုအာအု. အဝါဒုဘု အာဒဲယဲဒဲဘုထုဝဲလမကဆိ ဒဲအုပကဆိနိမ လမဆမနဲဒိဂု (model) လမယုအခဲအဂုလီာ. မုလနဲလမစမိစုခဲဒုလဲလမကဆိယု လမဆမအိမကိးအလးနိမ, စမိစုသ့ယာလုအာလမ သ့ယာကဆိယုလဲထဲ ဒဲအု တာအဝါအုယာဆမ- “ဒုသ့ယာလါယမလမနုဖးဘာ, ဘဲာဝိယမိသ့ ယာနုမ” နိမလီာ (၂မိ ၃၃:၁၃). အဝါနုသ့ယာလုအာလမ အဝါကြဲဝဲသ့ယာ နုသ့ယာကဆိယုလမဆမအာနုဆးဒိ (a new level) နိမလီာ. အဝါဒမလု ထဲလမ အဝါဒဲသ့ယာကဆိနိမ, အဆမသ့ယာဒဲလထုဘာဒဲဘာနိမလီာ. အဝါဒမလုထဲဆု အဆမလါဘာဆမသ့အိဘာအိလမထာဖျိယု ဘဲာဝိ ကသ့ယာအထုကဆိယုအကးနိမလီာ. ကဆိယုဆုအာအိဖုလုစမိစု အဆမဆိနုဘာဝဲနိမလီာ.

ထိးပယိထုစမိစုအဆမလုခဲဖျိအာအာတ, ပအုပနုဘာစမိစု အိဘုထဲလမ ကဆိယုဆမအိမအယိလမမဲတ, အဝါအဆမဒိထုလမ နးဘာလခါနိမ လမထုစုထု (အထုဂိထု) ဝဲလီာ.

အဂုခိမနိမ, စမိစုထုလမခိမလီခိမဒဲ “လုထုလမယုအအိမ” (၂မိ ၁၉:၃) လီာ. လမခဲနိမ “လမခိမလီဒဲခိမနိမ . . . စမိစုလုထုဝဲဝါလီာ” (၂မိ ၁၉:၂၀) ဒဲလမခဲလဆးနိမ “စမိစုဒုဘုအာလမဆမခဲတထိးယုအိမ ဝဲလဲအလးနိမလီာ” (၂မိ ၂၀:၂၁).

လဆလးဂူဂါလစီနီ၊ “စမိစုလုနုလဆအုအာခံဖး” လဆ
ကဆိယွအိနီ၊ အဝါအိထိနီအနုလံဆံဒဲအနုလံဆံလီ (၂မိ ၂၄း၁၈)،
လဆအာ ၄၀ အထးဖး၊ ကဆိယွဖးလုစမိစုလဆ ဆးဖးလုလုဒိနံဘံ
ထိးနီလီ - (၁) ဆးဖးလုဆးမလုဆံထံ လဆယွကွလဆအစုဒဒဝါ
လဆလိပလီနီ၊ ဒဲစိဖျုဝါဒလီ (၂မိ ၂၄း၁၂), ဒဲ (၂) ဆးဒိဆးဘုလဆ
ဆးဘုထုကဆိယွအိရီအလးအဂးလီ (၂မိ ၂၅-၃၁).

လဆခဲလဖးဒိအနုလံဆံ၊ ဒဲအနုလံဆံနီ အိလဆကဆိအိ၊
အယုဆးလဆပုဒဲဘာဖိဝံအဂးလီ (၂မိ ၃၂း၃၀-၃၂; ၅မိ ၉း၁၈).

ဖိဘိနီဒလု၊ စမိစုအဲဒိဒုယကဆိယွအတခုဖဝဒဲအဂး
အဆးဒဲ၊ ဒဲကဆိယွဖးလုထဲဆးဒုယနုဒုအလုဆးလဆအဝါ (ယွ)
အဂးနီလီ. ဆးနုဒုလဆ စမိစုဆိနုဘဝါယီ မွဲဆးနုဒုလဆအဝါအဘာ
လမံးမွဲအု၊ မွဲဝါဒဆးဒုယလဆဆးလုခါဖျိဘာ ယွအနုဆိအိဖျိဝါ
(person) ဆုဒဲနီလီ.

လဆခဲထဲလဆနုအယုလဖးဖိထုနီ ယုဂူစံဝါဒ - “တဆးမာ
အဆိအကုနီမွဲအယီ၊ ဆးဒုယလဆ နမွဲယွလဂါပးလုထဲလဆဆး၊
ဒဲယုဂူပရဲလဆနုအုမာလုနီလီ” (ယီ ၁၇း၃). ကဆိယွထုဖျိအာ
မွဲအဂုနုလဆနုဆိဂါကဲထုပုဂူလဂါနီ မိအိဒဲဆု.

**နုဒုယကဆိယွစး၊ အုလမွဲနုဒုယဒနုအဝါအဂးလီစး.
မွဲဆးနီအကးဒိဝါလဆ ဆးနံမံယီအဆးလုဆးလီလါနီလဲ.**

**အနီ စုပတဲဘာ ၁၆
“ဒုဒဘာလိယးလဆနုလုနုဖး”**

လဆဆးလုမာအာလဆ ထီရီဖိဂီအလးခဲ၊ စမိစုအယုဆးလဆ
ယွအဂူမးအဂးဒဲအဲဒိဝါလဆ ကဆိယွဘိဆးလီအဝါလဆဆးစံဝဲ
အလးနီလီ. အဝါအနုဆိမိဒုယကဆိယွ ဒဲလုထဲလဆအာခံဖးဆု
နီလီ.

**ဖိ ၂မိစု ၃၃း၁၈-၂၃. ကဆိယွစံဆးထဲစမိစု အဆးအဲဒိ
လဆအမိဒဘာအဝါအလးအဖးနီ ဘဲဒုလဲ.**

“ဒုဒဘာလိယးလဆနုလုနုဖး,” စမိစုအုကဲကဆိယွလီ.
လဆအဆးယုဒုယဘာအဖး၊ ကဆိဖးနုအလးအဖးလဆအဝါလီ.
လါနုဘိ၊ လဆစံဆးစမိစုအဆးအယုနီ၊ ကဆိယွအုလုဝါလဆ
အဝါမိနုဖျိ “အဆးဂုဆးဘု” His goodness နီလီ. ပုမိစံလဆအဖး
နီ၊ ယွအလးအဖးမွဲဝါ အဆးဂုဆးဘု၊ ဒဲမွဲအတခုဖဝဒဲနီလီ (ဖိလဆ
Ellen G. White, *The Acts of the Apostles*, p. 576; *Christ's Object
Lessons*, pp. 414, 415; *Prophets and Kings*, p. 313).

“ကဆိယွအလးအဖးနီ မွဲဆးဖးနုအဖိအလံဝံလဆ အဝါအဆး
အိမာအဂုအဘုလီ. အဝါအဲဒိလဆ ပုမုပုခွာဝံထုဘာစိလဆအဆး
အထီထုနီလီ.” Ellen G. White, *The Acts of the Apostles*, p.
530. အဝါအလးအဖးနီ မွဲဆးထိးဆးပုဒဲဘာဖိလဆအနီယုလုထဲအာ
လီ (*Patriarchs and Prophets*, p. 668) ဒဲဖးလုဆးကိမံလဆ အဝါ
အဆးအုလဲထုထဲဘာအဂးလီ. လထံးနီ၊ အုမွဲပဆးလးဖးနီဘိ၊
မွဲဆးထုဖျိထုအဝါအတခုဖဝလဆ ပဆးအိမာအဖးဒဲဆးဒုယထဲ
ပုဂူဂါလဆဆးနီလီ.

ဆးဖးလုထဲယွအတခုဖဝနီ၊ မွဲအဝါအဆးဂုဆးဘု၊ အဆးယု
ဒုယဘာ၊ ဒဲအဆးအဲဒိဘာအိဖျိထုလဆ ပဆးဂဲဆးဝါဒဆးဖိဆးမ
အဖးလီ. ပမိဘာကဲဆးဆိဂုလဆဂုမိအဂး ဒဲဆးဖးလုပုအယီထုပ
လဆနီ၊ မွဲဆးထးဂုထီဘာလဆပဂးလီ. ဘဲစပီလုစံဝါအိ - “အဂး
ဘဲယီ ယဆိမိလဆယွအိကုဖျိဆးအုမာဖိပဝါဒယီ လဆခဲထု၊
ဘဲပုလဆဆးအိကုဝါလဆဆးဝံအဂးအိနီလီ. အဂးဘဲယီ ဆးအိ

ပြီပတ်

စုပတ်ဘာ ၁၈

စမိစုအမုတ်ဖုဂိးဂျါဂိးဂျါ

ဖိ ၂၆စု ၃၄:၂၉-၃၅. မွဲဆနီ မကဲာထုစမိစုအမုတ်ဖုဂိးဂျါ
ဂိးဂျါနီလဲာ.

ကဆိယွဲနဲာဖျါအတခုဖဝဂီအလဲခဲာ, စမိစုထဲုစဲုလဲုလဲာ
ပုအံာစရုလဲာဖိအအိလဲာအမုတ်ဖုဂိးဂျါနီလီာ. အခုထံနီ စမိစုဘုယာ
လဲုအာနဲထံအ့. ပုအိဘုလဲာကဆိယွဲနီ ဒာဘာကဆိယွဲအဆဆံာ
ဆဲာစံာဘာ ဘုယာလဲုထဲုအဆ လဲာမ့လဲာဘာလဲာဖါ.

ဆဲာအဂဲးအဖဲလဲာ စမိစုအဆအုလဲာခါ မွဲဆယီာယီာလဲာ အိဘာ
လဲာကဆိယွဲအမုတ်ဖုဂိးဂျါနီလီာ. အဝါအိဘာလဲာကဆိယွဲ
အမုတ်ဖုဂိးဂျါနီလီာ. အမုတ်ဖုဂိးဂျါနီလီာ. အမုတ်ဖုဂိးဂျါနီလီာ.
လဲာကဆိယွဲအမုတ်ဖုဂိးဂျါနီလီာ. အမုတ်ဖုဂိးဂျါနီလီာ. အနီ
မွဲဆဲာလဲာစဲာဒဲာလဲာ အဝါနဲာဘုကဆိယွဲအဆဂုဆဲာဘွဲဒဲာအဆယာဘု
ယာဘာ, ဒဲာမွဲလဲာအဝါထဲုအာလဲာလဲာဆဲာဆဲာလဲာကဆိအအိဘာ,
ကဆိယွဲအတခုဖဝဂီအလဲခဲာ အုလဲာခါအဝါ, ဒဲာအဝါအမုတ်ဖုဂိးဂျါ
ဝါဒဲာလီာ. ပာဒဲာဆဲာဆဲာမိကဲာထုဆဲာအုလဲာထဲုဘာ လဲာပဖဲာလဲာပာ
လဲာကဆိဒဲာပုအဝါမိကဲာဘာ ပကဆိဒဲာပစဲာလဲာပဆဲာအိမ့အာထီးနီ
လီာ.

ဖိ ၂ကီရံ ၃:၁၈. ကဆိယွဲအုလဲာထဲုနဲာ လဲာအဝါအခဲး
အဂု လဲာဘာလဲာဘာဘာလဲာ.

စပီလူထီာထဲုစဲု စမိစုအမုတ်ဖုဂိးဂျါနီလီာ(မွဲပုလဲာအအိဒဲာ
ဆဲာမလဲာဒဲာဆဲာအခဲးအတဲာ အတခုဖဝဂီအလဲခဲာ) နီစံာဝါဒဲာ, ကဆိယွဲ
အလဲာအဖဲဒဲာနဲာ ဆဲာမလဲာအလဲာအဖဲလဲာစမိစုနီလီာ. ကဆိယွဲဒဲာအဆဲာ
မလဲာနီ အိစဲာနဲာထဲာပတခုဖဝဂီအလဲခဲာ ကဲာဘုဝါဒဲာလဲာပထီထဲာစဲာဆဲာ
ယာဂျါနီလီာ (ဟံ ၃:၁; ဟံ ၁၂:၂), ဒဲာကဲာဝါဒဲာလဲာပထီထဲာစဲာဆဲာ
(၂ကီရံ ၃:၁၂-၁၈).

စမိစုမွဲပုနဲာဒီဆဲာလဲာပကဲး, ဖုနဲာဆဲာလဲာကဆိယွဲမဆဲာလဲာပကဲး
ထီးမွဲပုအဝါအုလဲာခါ ပတခုဖဝဂီအလဲခဲာမကဲာထုပမလဲာအဝါအခဲးအဂု
အဂဲးနီလီာ. အထီးမွဲစပီလူထီာစဲာဆဲာ “ဆဲာလဲာဆဲာလဲာပမ့အာဖဲာ” နီ
လီာ (ရီ ၆:၄).

နမိဘာဖဲာထဲု ယွဲအတခုဖဝဂီအလဲခဲာ နဆဲာမ့ဆဲာဂဲးဖဲာ
မွဲနီဒဲာလဲာ. ဘာလဲာမိလီာဝါဒဲာအနီကီာစီဒဲာ. ဆဲာအိကုမိထဲု
ဆဲာလဲာထဲုစဲာနီ မိဖုဂဲးဖုဘာနဲာလဲာ ဆဲာထီးထဲုတဲာထဲုအလဲ
ထဲးအဂဲးဘဲာဘာလဲာ.

အဘာ

စုပတ်ဘာ ၁၉

ဆီာမိအထဲုလဲာ

ဖိလဲာထဲးဆဲာထီာလဲာ Ellen G. White, "Idolatry at Sinai," pp.
327-330, in *Patriarchs and Prophets*.

ဖါဒဲာဖဲာထဲာ ထဲာဖဲာဖါနီဂါ လဲာအိကုအိရီလဲာ ၁ရီဖဲာဒဲာလဲာဖျါနီလီာ.
အတရဲာလဲာ အိဒဲာဆဲာအဲာအလဲာလဲာလဲာဆဲာစဲာလဲာလဲာနီလီာ. ထီးမု
ဆဲာလဲာဒဲာဘာပုလဲာဂီအဂဲးနီတဲာ, ဖဲာနီအုစုအဖါ, “ဖါဖဲာ, အဝါဘဲာနီ
မွဲမပာလဲာဒီလဲာ.” လဲာဘာဘာပုစဲာဖဲာအဲာအလဲာလဲာ, အဝါစဲာဆဲာ
ထဲုဝါဖျါဖျါလဲာ, “ပုဝါဘဲာနီမွဲပုစဲာဖဲာလဲာလီာ.” တဲာဖဲာနီ ထီးနဲာထဲာ
ဝါဒဲာလဲာ ပုစဲာဖဲာနီဖဲာဝါဘဲာနီအဝါနီလီာ. ထီးမုလဲာဆဲာမ့အာဖဲာ

ဝံလဆဆမလိကိအဖး၊ “ဖိဝံသံနု၊ နဝံသုယာပုစရံဖိနိ မွဲမပါလဒိယဲ။” ဖိဝံသလကိနိ နုထုထဲဆလဆရိဖးတ၊ စံဆာဒုဒါဒ၊ “ယဒုယ၊ ဗရံဖိနိ မွဲပုဖးယဲလဖလိာ။”

လဆဆဆိမိလဖျဲးနိ၊ ယုဂ္ဂုစံဘာအထံအဖျဲးဝံ၊ “လပုဂ္ဂုဝံဒါဒာနဝံအဆဆမဂုလဖအကိ ဖိဒုလဖးနဝံအဖါအိဝါဒါလမုနိအဖးတ၊ နဝံအဆဖးနိ မွဲအဖးထုဒါဒါလအဝါဝံအမုယာဆိ” (မဂ္ဂး၁၆). ပုအဒုအလဲဆသု မွဲနုဒါဒါပုအဖးလဖနိလိာ။

ဆအုစုကုကပိလဆအဂး

- ၁. “အုပဆလုပာလကဆိယုအမုယာ၊ ဒဲအုပအိလဆဆအံ့ဘဆဒဲဆဆအိမာဒုပာလ ဒဲလဆယုဒုယုဒဲဆဆအိကုဒိယုယုလိလကိနိ၊ ဆအုလဲထုဒါလဆဆမွဲဆတိဖးနိ မိအိဝါဒါအဂလယ လဆအိလကဒါလဆဘိယိအလးနိလိာ။” Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, vol. 9, p. 189. ဆပရမုယိစံဘာပမလပတခုဖဝ၊ ပဆဂဲဆဝ၊ ဒဲပဆအိကုဒုအိကုဒါဝံလဖနိ အကဒိဝါဒါလပဆထိးဘအဖးဆံအလဲနိလဲ။
- ၂. ဂမိစု ၃၄၆, ၇ နိ မွဲဆပရမု ယိဟာ ၃၁၆ လလဲလဲဖး (OT) အဖးလိာ။ ဘမွဲနိလဲ။
- ၃. နမိလိဘထဲကဆိယုအတခုဖဝအစါအလ၊ လနုဆိအဆနုဖျိအာနိ (လ ၂မိစု ၃၄၆, ၇ အဖး, လပုအုစုဆဆ, နကဆိယုနိမွဲမပါလဲ) ဘဲဒါလဲ။

**ဆမလိ ၁၃
ဘိဒုတဲ-ဆဘိဒုဆဘလးဆံဒုပံ
စုပတဲဘာ ၂၀ - ၂၆**

မးဝံနိလ **စုပတဲဘာ ၂၀**
ဖိလနုယိအဂးဆမလိာ. ၂မိ ၃၅၁-၃၆၇; ၁မိ ၁၁; ၂မိ ၃၆၈-၃၉၁; ဟံ ၇၅၂၅; ၂မိ ၄၀၁-၃၈; ယိ ၁၁၄.

၁နိထိ

“တဆအုရုဘာဆအိကိအတဲတ၊ ယဟိဝါအလအဖး ဗုထုတဲဆံဒုပံအဖးလိာ . . . ယဟိဝါအဆအုအိဝါဒါလတဲဆံဒုပံအဖးလိာ လမုဆလိာ၊ ဒဲမုအိဝါဒါလအဖးလိာ လမုနုလိာ လပုအံစရလအဂံဖိ ထိအလုအမုယာ ထိဒါအဝါဝံလုဆလစိလိလိကိစိဒုဒါလိာ” (၂မိစု ၄၀၃၄, ၃၈).

ဆမအဒိထုလဲလဲ လယုအရုခမုးလဆဒိဆဘဲလဲလဲအိ (လပုဒါဒါမုလနိယိဆ) နိ မွဲဆဆအိမာဘုထဲလိလကဆိယု; ဘိဒုဘာအဝါဒဲမအဆမ; ဒဲ, ဘထုဖျိကဆိယုအခဲအဂုအမွဲအဘလပုဂ္ဂါအအိလိာ (၅မိစု ၄၅-၈).

စအါဒါဒဲနဲအိလကကိအံဒဲအဖး, ဝဲဖိအာလကဆိယု မွဲလအဝါဝံအဆဒဲဘာ မာမဲအဝါဝံနိလိာ. ပုဂ္ဂုအဆဂုဆမနိ အဒါဆမမာမဲအဝါဝံလကဆိယု, ဒဲဆဘဲမဲလဲယိ မာခုပမု (မကဒါပမု) လဆဒါကဆိအတခုဖဝအဖးလိာ. အုမွဲဆပရမုအမုနိဘိကဆိယုဂဲမဂုဆလုခုဖျိ မလဲဖိထဲဆလုမုလဖ, ဒဲအဝါမဘုမဂုထုထဲဆအဆယဲလိလက ဒဲဆဖဲထဲဖိလိလကအဂဂိလဖ

နိပါတီ။ အဝုဒ္ဓါကိန္နထံပုဒဲဒါဘာဇိလမအာနိ၊ ကိဝုဒ္ဓါဒမ “မ္မေနာနိခါနိလံ” (၁မိ ၃း၉)။

ဆာအသုထံလမ ပကဘာမနိ မွဲဆာဖုနဲကဆါယွအတခွဖဝအဘာ မွဲဝုဒ္ဓါအဆာအဲဒဲအဆာတိအိလမ ပုအိပနဲပစိလမအာနိလိ။ ထိးအဝုဒ္ဓါဝံ ထိးဆာကဆါအဆာအဲနိ၊ အဝုဒ္ဓါဝံမိဖုလုအာလမကဆါအိဒဲ မိခိနမ အဆာချဲလမမိဘာမဆာအဂး၊ ဒဲဒုယာဘာဝုဒ္ဓါလမဆာဂုမိဘာအဝုဒ္ဓါဝံ နာဆါအဂးနိလိ။

ဆာလုဂံနိ မွဲဆာထုဖျိကဆါယွအဆာအိဂျိဒဲ နဲဖျိဆာမွဲဆာတိ လမအထိးထဲတုထဲ ပုလမဂဲလမအာနိလမဆာဆူဆာနဲလမနိလိ။

အတုလ **စုပတဲဒဲဘာ ၂၁**
ကဆါယွအမးဝံနဲ

ပုထုဒါပုမုနွာနဲအမးဝံနဲလမနိ စံဝုဒ္ဓါလမ အနိမွဲပုယုဒါဖိလဆာံ ပးအဂးဒမနိလိ (လိနုပုနွာနဲအမးဝံနဲနိ ယွအိကွာစဲဒဲအိကွာဆံပံ ဝုဒါလမအံဒဲအဖးနိလိ (ယိလမ ၁မိ ၂း၁-၃၁), ဒဲအဝုဒ္ဓါဝံစံမဆာလမ ပုယုဒါဖိဒိနမးဝံနဲစာထုလမစဲနာ (လိနုယုဒါဖိဝံအိခိဝဲဒဲမးဝံနဲလမ လချာထိစဲနာဒဲဘာယုနိလိ (ယိလမ ၂မိ ၁၆:၂၂-၂၉)- မးဝံနဲနိ မွဲဆာ လမံလမပုဟံတြုဝံအဆာအိမာ ဒါလမအသုထံအိနိ ပဘာလိအလး လအိဘာလိ။

ဖိ ၂မိစု ၃၅း၁-၃. ဆာမွဲဆာတိလမဘာဆာစံထုဝုဒါဒမ လဘျု ဂိလဘျု လမဆာပုထုထုဆာလုဂံနဲဆာမနိ မွဲဆာနိလဲ။

မးဝံနဲဒဲအဆာပရမနိ၊ မိမွဲကဆါယွအဂးကိအဆာထိဒု- လမ အဝုဒ္ဓါမဟဲဒဲ အဆာမလုလိလုလမမွဲဆာနိလမလဲနိလိ။ မးဝံနဲနိ

လိနုထုပမ လမအဝုဒ္ဓါအဆာတဲလုဒဲအဆာထိးထဲတုထဲအဆာမလမ၊ ဒဲဒုဘာဆးလိပမလမ အဝုဒ္ဓါမိအိဂျိလမအရူခမးအဂးနိလိ။ လမဆာနိ၊ မးဝံနဲဒဲဆာလုဂံနိ ဖုနဲစိဆာလမံပး- မွဲကဆါယွအိဂျိလမပဆာအိ မာဖးနိလိ။

မးဝံနဲလမလံလးလံ (OT) အဆာအိကိထုဖျိဆာပရမနိထု လမံလိ။ ဆာချဲဖျိ မးဝံနဲအံအလဲယဲမံနိမွဲဝုဒါဒမ-

(၁) **ယွမွဲပုတဲလုဆာကဆါ**, လံဆံပံထုဖျိဝုဒါပုပုလု (၁မိ ၁း၁). ထုဖျိယွအဆာတဲလု အဆာအိကွာနဲ (၁မိ ၂း၂, ၃; ၂မိ ၂၀း၈-၁၁). ဆာမွဲဆာတိ-ယွမွဲပုတဲလုဆာ-လံဆံပံအဆာမွဲဆာတိ အဆာဖိထွာ အဖျိလိ။

(၂) **မစဲအါမိဂဲလုဝုဒါ**, ဆာယိလိယိ အိကွာမိထုဝုဒါလမ ကဆါယွအဆာအုလုဆာအချာအာ, လမအမိမနးခွဲဂု (မာခိလဲး) ဒဲ ဆိထုဆာမနုမနး လမဆာအာဆာဘာအဖျိလိ။

(၃) **ကဆါယွမိပုထုထုအဘာအမး**, ဒဲမးဝံနဲမွဲဆာဆဲးယိ (ဆာထိး နဆါ-ကြိမြည်းစမ်း) ဘာမးလိ။

(၄) **ဆာထိးထဲတုထဲမိဂဲလမယွအအိ**, ဒဲယွအရူခမးထိး အာလမ ယွမွဲအဝုဒါဝံအဆာထိးထဲဆာရံနုထဲအကဆါဒဲ ဆာထိးထဲတုထဲ နိ မွဲလမကဆါအခိအတဲလမံပးနိလိ။

(၅) **ကဆါယွမွဲပုစုရုဆာအဒိထုလမခမးထိးလုအဖျိခိ လိ**။ ပုလမအချဲဒုဒုဆာဒဲအလထိးဆာအဝုဒါဘာလမနိ အဆာယိလိ အိအု။ ဒဲပုလမအဖိအဝုဒါအဲလမနိ အဝုဒါမိဖုလုဆာမာအဆိအကွာ လိ။

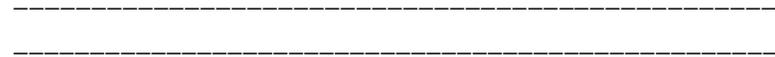
ပုယုဒါဖိဝံအဆာချဲအိအမံ, စံဝုဒါ, မးဝံနဲအဆာယိထွာ ခွါထွာပုအံစရုလမဖိနိ အိအာနဲ ပုအံစရုလမဖိအိကွာမးဝံနဲ

နှိပ်လိာ်. ပုမုန့ၤနံၤယိလိာ်ဆီၤဖိလဖ (Adventists) လထုၤဖျိလိာ်ဘၢ
ဝုၤဘဲၤနီၤအိၤ လါန့ၤဂ့ၤ, မးခံၤနီၤ အိၤလၢပဆၢအိၤကိၤဂံၤဒိၤဖိ
အဖၢနီၤ မွဲဆၢနီၤလဲၤ.

အစီၤ **စ့ၤပတဲၤဘၢ ၂၂**

ဆၢမၤဘိၤလဖၢဒဲယုၤအာမု

ဖိ ၂မိစ့ၤ ၃၅:၄-၃၆:၇. ဆၢမၤလိၤအကၢဒိၤမွဲဆၢနီၤအိၤလၢပဂး
လၢမုလနံၤယိလဲၤ.

ဆၢပိၤဆၢလၢဆၢဖိဆၢလံၤအမံၤ လၢဆၢသ့ထုၤဆၢလုၤဂံၤလဖၢနီၤ
ဘၢဆၢမၤလၢသ့ထုၤထုၤဝုၤလၢ ယုၤအရူၤခမုးအဆၢသ့အိၤဘၢအိၤအဆၢ
ဖုၤလၢလၢဆၢသ့ထုၤဘၢအဖၢလိာ်. အဝုၤဘၢဖုၤလၢထီၤ, စ့ၤ, ထီၤဝိၤ, ဆၢ
ကဲၤယၤအဝိၤ အဘျၢလံၤကံၤ, လိးခံၤ, ဝံၤအပၤဝံၤ, ဝိၤ, ဒဲဆၢန့ၤမၤထိး
အလူၤလဖၢနီၤလိာ်. ပုလၢအိၤလၢဆၢကိၤဂံၤလဖၢဆုဖုၤလၢအဆၢမၤလၢ
အဆၢသ့အမံၤမံၤလဖၢဆုလိာ်. ပုကိၤဂၤလၢအလးဒဲဝုၤဆုဆုၤ ဖုၤလၢအာ
လၢကဆါယုၤအလၢအဖၢအဂးလိာ်.

ခမုးခံၤဖုၤလၢဆၢလၢအသ့ထုၤဘၢအိၤ ဒဲအမၤအဂီၢ်နီၤ စံၤဘၢစမိစ့ၤ-
“ပုရူၤခံၤဂံၤဆိဆၢ လၢအမၤဆၢအဂးလၢယဟိၤဝါမၤလူၤဝုၤနီၤ, အလံၤ
လိာ်” (၂မိ ၃၆:၅), ဒဲစမိစ့ၤဘၢပဒဲထဲၤထဲၤအဆၢမၤဘိၤ “ဆၢလၢန့ၤဆၢပွၤ
ဒဲကယဲဆၢလၢအဆၢမၤအဂး ဘဲၤဝိၤအမိမၤဝုၤနီၤ, အိၤဝုၤအလံၤလိာ် (၂မိ
၃၆:၇).

လၢဘၢမုဆံၤပံၤအဆၢန့ၤဖၢနီၤ, ကဆါယုၤအိၤက့ၤထုၤပုခမုးခံၤလၢ
အစီၤအမုၤအလၢအဖၢ လၢဆၢသ့ထုၤထဲၤအဂးနီၤလိာ်. စဘၢၤလဲၤလၢ,
စအဟိၤလအ, ပုဂုၤဂၤလဖၢအိၤပွၤဒဲကဆါယုၤအာဆံၤပံၤ (၂မိ ၃၅:၃၁),

လၢကဆါယုၤဖုၤလၢဆၢကိၤဂံၤဆၢသ့, ဒဲလၢဆၢသ့ဘၢဆၢလၢဆၢဖံၤဆၢမၤ
အဂးနီၤလိာ်.

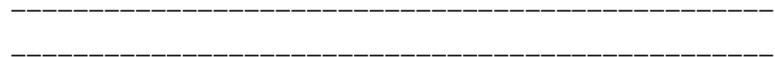
ဆၢလၢဆၢဒိၤလၢဆၢဖုၤလၢဘၢမုဆံၤပံၤနီၤ, ဘၢထွၤလၢဆၢသ့ထုၤ
ဆၢအဂး ဘဲၤအဝုၤဘၢအသ့ဆၢအိၤဆုဆုၤနီၤလိာ်. ဆၢအိၤပွၤဒဲဘၢမုနီၤ
မွဲဆၢမၤခုၤပုရူၤအမုၤ, ပုလိးဆၢ, ဒဲပုအူၤလၢပိၤလၢဆၢအဆၢမၤ, လၢဆၢ
အစီၤအမုၤအဂုၤဂၤလဲၤနီၤမွဲအူၤ. မွဲဝုၤဒဲကဆါယုၤဖုၤစီၤဖုၤမုၤအဝုၤဘၢလၢ
အမိမၤလၢထုၤထုၤ ကဆါအဆၢမၤဝုၤဝုၤဘၢအဂးလိာ်.

မွဲန့ၤဒိၤဘၢဘၢမုဆံၤပံၤအဆၢဖုၤလၢလၢန့ၤ မွဲဆၢနီၤလဲၤလဲၤ.
န့ၤထုၤထဲၤဘၢဆၢလၢဘၢမုဆံၤပံၤအဆၢဖုၤလၢနီၤ ဂုထုၤပွၤထုၤဝုၤဒဲ
လၢနမၤဝုၤထုၤန့ၤအဆၢသ့ အိၤလၢနဖၢလဖၢအခါထိးနီၤလိာ် (လု
၅:၂၂, ၂၃).

အနီၤ **စ့ၤပတဲၤဘၢ ၂၃**

ဆၢသ့ထုၤတဲၤဆံၤပံၤ

အ့ၤပလၢဖျးလၢ ၂မိစ့ၤ ၃၆:၈-၃၉:၃၁ နီၤဆံၤ. ဘၢမွဲနီၤဆၢအ့ၤ
စ့ၤဘဲၤနီၤ ကဲၤထုၤဝုၤဒဲလဲၤ. ဆၢဒိၤလိၤပၢမွဲဆၢနီၤလၢဆၢကိၤမံၤဒုၤ
အလၢထဲးနီၤလဲၤ.

စမိစ့ၤသ့ထုၤဆၢလုၤဂံၤဝုၤဝုၤဘၢဘၢ, ဒဲဆၢမၤလူၤလၢအိၤန့ၤဘၢဝုၤလၢ
စဲနၢနီၤ ဖိထွၤဝုၤလၢထဲးလၢဆုလိာ်. ဘဲၤလံၤဆံၤပံၤအဆၢဝဲဒဲမၤန့ၤဝုၤအိၤ
နီၤ (၁) ယုၤအိၤအဂးတဲၤ (ဆၢလးဆံၤပံၤ) ထဲးဗုၤလၢဆၢကဲၤယၤခံၤ, ဒုၤဆၢ
(ကလကၢ) လဖၢ, ဒဲအဆၢပိၤဆၢလၢလဖၢ (၂မိ ၃၆:၈-၃၈). (၂) ဆၢအူၤလၢ
အတလၢ (၂မိ ၃၇:၁-၉) (၃) စပွဲလၢဆၢလုထုၤကိၤလၢယုၤအဂး (၂မိ ၃၇:၁၀-
၁၆) (၄) မ့ၤဒိၤမိၤဂျါ (၂မိ ၃၇:၁၇-၂၄) (၅) ဆၢလုလးဆုၤခဲၤန့ၤမၤ (၂မိ

၃၇:၂၅-၂၉) (၆) ဆာလုမုအလးလဆာဆာခဲထုအဂး (၂မိ ၃၈:၁-၇) (၇) အံ့ဒိထီးဝိ (၂မိ ၃၈:၈) (၈) ကလကလယွအိဝုအတဲဆံ့ပံ အဂး (၂မိ ၃၈:၉-၂၀) ဒဲ (၉) လွှာလဖလဆာဝိဝုအိဝုအတဲဆံ့ပံ အဖး (၂မိ ၃၈:၂၁-၃၁) လဖနီလီ. ၂မိစု ၃၉ လီထွာဝုအဆုလပုလုဆာ အဘနပဒဲဒဲဆာကီဆာဝိဆံ့ပံ လပုလုဆာလဖအဂးလီ.

တဲဆံ့ပံအဆာမနီ မွဲဆာဒုဒုဘာဆာဝဲထဲအပရးအဆာမ, လဆာအနဲဖျိကဆိယွအဆာကိထီးအလူလဆာ ရံ့နဲထဲအဂးလီ. ဆာထုဖျိဆာဘိပဲလဲဆာအမံ့မံ့မွဲဝု (၁) ကဆိယွအဘာဘာလီဆာဒဲဘာ, (၂) ဆာထီးတုပုဒဲဘာဖိလဆာအနီယါလဲထဲအဘ, (၃) ပုအာဘုဖိဝံအဘိအထး, ဒဲ (၄) ဒဲမိဒုအိထုဘုမုအလအဖလယာခါ လဆာအာဆာဘုလအိဘာနီလီ.

ဆာနံမံ့အအိလဆာလီလဲ လါနုအဘာထွာလီလဲဘုဘုထံထံအိဝုဒုလဆာလနဲအထးဖး- လကိမုနဲဒဲကိနဲဒု (the daily and the yearly) နီလီ. ဆာမနံဆာ (two-phase ministry) ယီ နဲဒိဆာလယွဆာယာဆာဒဲဘာဘာလဲ ဒဲထီးထဲတုထဲပုဒဲဘာဖိဘာလဲအဂးလီ. လကိမုနဲအဆာမနီ, ကဆိယွမလဲထဲပုအနီယါလဲထဲအဘလဖ လဆာကွဲဖျိဆာဒဲဘာဒဲဖုလုဝုဆာထီးထဲတုထဲလီ. လဆာနီအဂး, ဆာလုထုဘာအိဝုထီးနီ, ဒဲဆာလုထုဘာနီ ဖုနဲမစဲအဆာဘာထီးဝံအဘ, လဆာအဝံနီ “ဂုဝဆံ့ခွဲပမလဆာဒဲဘာထီးအလူလီ” (၁ယီ ၁:၇). ဆာအုလုဆာမဒဲထီးဆာဘာကဆိယွအဆာတိဆာလီနီ အိဝုလဆာဖုလုယီအတိဘဖးလီ (အု ၃:၁, ၂). ဘာယီအဘိ, ပုဒဲဘာဖိလဆာအနီယါလဲထဲအဘနီ ဘာဆာကွဲဖျိဒဲဒုမုလဲလဆာထီးထဲတုထဲအဖးလဲထဲလီ.

လနဲလဘျအဆာမနီ, မွဲပုဘာမဝုလဆာမဘာလီထဲဆာအမုနဲ, ဖုနဲကဆိယွထုခွဲဆာဒဲဘာဘာလဲ, ဒဲအိကွဲဒုခါ

ဆာဒဲဘာလအိလဆာဘာလယာခါနီလီ (၃မိစု ၁၆; ယီဟု ၁:၂၉). ဘိနဲယီ, ကဆိယွအဆာမအိနီခါ လမုမိအဆာလုပုဖး, နီမွဲဆာထုဖျိဘာအဂုဂလမံ့လီ (ဟံ ၇:၂၅), ဒဲမိဂဲဆိနဲဆာစံဆာလဆဲထုလဆာကဆာဒဲဆာအာဆာဘုအဂးလီ (ဒု ၇:၁၃, ၁၄, ၂၂, ၂၇; ဒု ၈:၁၄; နဲ ၂:၁၄).

ဆာလုပုနီ မွဲဆာလးလပုဘိထုဘာထုကဆိယွ, အုအုအဝု, ဒဲစံးစံးတဲအဝုထီးနီလီ. ဆာဘိဆာဘာမွဲဆာမာဒုမာခါပုလကအဆာဘာထွာလီလဲလကဆိယွ, လဆာအဖဲဒဲပုဆုနဲဆာဖိဝံ လဆာအဆာဘိအဖးနီလီ.

**ပူတပျိ စုပတဲဘာ ၂၄
ကဆိယွအဆာအိရီလဆာပုအဖး**

ဖိ ၂မိစု ၄၀:၁-၃၈. ပုအံစရလဖိဒုယာဘာဝု ကဆိယွအဆာအိရီဘာလဲ.

လံ နံမိစုလဆဲထုလဆာ (၂မိစု ၄၀) နီ ထုဖျိထုဆာအိကွဲဆံ့ပံဆာလုပုဒဲ ဆာဖုလုဆာမလုဆံထံအဆာဖုနီလီ. ဆာအိကွဲဆံ့ပံဆာလုပုနီ မွဲပုအံစရလဖိအဆာလုခါဖျိအထီထုလဆဲနီလီ.

ကဆိယွအလအဖဲမွဲဝုအဆာဆံ့ဆာပံ, အတခုဖဝ, ဒဲအဆာအိရီအလအဲ, လဆာအဆာဂုဆာဘုဒုနီလီ (၂မိ ၃:၅; ၂မိ ၃၃:၁၈, ၁၉). အဆာအိရီနီ ဗွဲလုဝုဆာလုပု (တဲဆံ့ပံ) ဒဲမွဲယွအလအဖဲ Shekinah လပုဒုဘာလဆာအုနီလီ. လံနံမိစုနီ ထုခွဲဝုဒုလဆာ

ယူအဆေးဝါးလေးအဆေးအိမ်ရှို့လေးဆေးအုလနံ့ဘေးလနံ့၊ လနုဘေးလနုလေး မှအထူးနီလီ။ ပုဟံတြုဂ္ဂိယဝံသုယာလေး ကဆိယွအိဝုတရူ လကဒံဘာ (အနံ့အနီ) လှေ့ဖျိဘာဝုလေး ကဆိယွအိဝုလေး အဝုဝံဒဲလှေ့ဆေးဘူထံထံလေးအဝုဝံလီ။

စမိစုမာဘိတဲလေးလေးအဆေးထံလေးထုလနံ့နီလီ (၂မိ ၄၀:၂, ၁၇)။ အဝုအိကုဆံ့ပံဆေးကိအမံ- ဘာထဲပုလေးစအာရမုဒဲအဖိခွာဝံ ပုလုဆေးအကိအဝိလေး (၂မိ ၄၀:၉, ၁၃-၁၅)- လေးဝိဂုဆေးလေးဆုလီ။ အဝုလှေ့လေးဆေးလေးဆံ့ပံထုမဲ့ဂု, လေးဆေးလုဂံဝေးဖေးမဲ့ဂု အိကု ဆံ့ပံဝုလေးကဆိယွအိလီ။ အဝုမလှေ့ဆေးဝိဆေးဘုထွာဆေးလု လေးထီးအလူလီ (ယိလေး ၄မိစု ၇:၁ ဆုဆံ), စမိစုနုဘေးလေးဆေးလေး အဆံ့ပံထုအဖေး နုလေးဖေးထီးနီလီ။ လေးခဲနီအဝုနုဘေးဝုလေး အု။ ပုမိနုဘေးမဲ့ပုလုဆေးအိလေးဝေးဒဲနီ, လနံ့လဘူလေးဘိဆေးမာဘေး လီအမုလနံ့ထီးနီလီ (၃မိ ၁၆:၂, ၁၇)။

လံဆံ့ပံထုဖျိလီဆေးဖံဆေးမာဂီအဂဲ လေးဆေးအထိဘုဘူလီ။ (၁) လေးဆေးတဲလုလှေ့အထုနီ, ကဆိယွအိကုစဲဆေးအဆေး လေးဆေး တဲလုလှေ့ဆေးဂီယူလီ (၁မိ ၂:၁-၃). (၂) ဆေးဂုထုယွအတဲဆံ့ပံဂီအထိ, ဆေးထုဖျိလီဝုဒဲ, “တစမိစုမာဂီအဆေးမာလီ” (၂မိ ၄၀:၃၃), ဒဲ (၃) ဘဲနီအဝိ “စမိစုမာမာဂီဆေးမာထီးအလူ လေးယဟိဝါအဂံအဂဲလီ” (၁စမု ၇:၅၁)။

ဆေးတဲလုလှေ့ဆေးဒဲ ပုအံစရလေးဖိအဆေးလုဂံအဆေးဘုထွာလီလေးယိ ဖေးနုပေးမုလုဒဲအထိအစု လေးပုဒိနုဆေးထီးထဲတဲထဲလေးမိအိဘာဝု အလေး ထီးလေးလေးအဘုလေး ယရစလံ့အဘု, လေး “ယွအတဲ” (နဲ ၂၁:၂, ၃) အိလေးပုရှေ့အကျနီလီ (ထိထစိလေး နဲ ၂၂:၁-၄)။

ကဆိယွချုဘံအဆေးအိကိအတဲ လေးအဝုအဆေးအိရှို့ (၂မိ ၄၀:၃၄) နီ မွဲဆေးမာအဘုအိထုအထိထု, ဝါလေးစမိစုအိဖျိထု

ဒဲမေးမုမာစွဲပုအံဖိဖိအကဆိလေးလေး ဆေးရှုဆေးနုဆံမံလုဘေး လေးအံဖိဖေး, ဒဲလေးကဆိယွဖေးနုအဘုလေးလီစဲနုလေးနီလီ။

နလှေ့ဖျိဘာကဆိယွအဆေးအိရှို့, ဘိနုယိဒဲလုလေးနီ, မိနုဘဲဘုလဲ။ ဘာမွဲနီလေးဆေးနီအကမုဒိဝုလေး နဘေးမာအဂဲနီ လဲ။

ပြီပတဲ **စုပတဲဘာ ၂၅**
ယုရှုမဲ့ပုရှုဆေးအဆေးလုဂံ

ဖိ ယိဟု ၁:၁၄. ကဆိပရံအဆေးဂဲကဲထုလေးဆေးအယု (ပုရှုလေး) နီ မိထိစိလေးဆေးလုဂံဘဲဘုလဲ။

ယုရှုအဆေးဂဲကဲပုရှုအခဲအဂဲနီ မွဲဆေးအိဂုမံလေး စဲယး (science) လီအုပဝုထုလေးဘုနီလီ။ စယိဟုစံဝုဒဲလေး ကဆိပရံ ဂဲမာနုထုပခဲပဂဲယိ, မွဲအနဲဖျိဆေးလေးအဝုဂဲအိရှို့လေးပဝိပကျလေး ဖေးဒဲအကြံအဘုနီလီ။ ယုရှုအိလေးပုရှုအခဲအဂဲဘိယိ ဖျိလုလဲ ထဲကဆိယွလေးလံလေးလံအထိ, လေးအိရှို့ပုအံစရလေးဖိလေးစဲနု အဆေးလုဂံလေးမံလုကျ လေးအလှေ့ဆေးလေးဆေးစံဝဲနီလီ။

လေးအဝုဒဲလီထုအဘုအဘိနီ, ယုရှုအိရှို့လေးပုရှုဆေးလီ။ မွဲဆေးဖုလုလေး ပုထိတွာဝုလေးနုဘုနီလီ။ ကဆိယွမေးဝုအဆိအကု လေးဂဲလုလေးပအိ, ကဲဘဲပုလေးလေးပေးအဝိ, လေးအဝုမဲ့တရူ “အမုနုအုလေး, ယွအိလေးပဝိ” နီလီ။

ယုရှုစံဝုလေး မာဒု ၁၈:၂၀ အဖေး အုမွဲဆေးလေးပုရှုနီဂဲမာဂု အိကိအိကိလေးအဝုအမံနီ, အိဝုလေးအကျထီးနီလီ။ ကဆိပရံ အိလေးအရူခေးလေးမုဆံ့ပံအမုယုနီလီ။ ကဆိပရံဖဲဒဲပေး (ပုဖိ

အဝှာအခဲလဖနီ၊ လမအမိအိဘူထံးလမအဝှာအဂးနီလီ- “ယိခွါ၊ ယဆာထုလတရုထံးတဒိထိဆေလီ။ ပုအာနါဂးယလူတ၊ ဝဲထု တရုလဂါနီ၊ ယမိလုနုလမအအိတ၊ ယမိအုပုဆေလမအဝှာအဝှာ လမလအတ၊ အဝှာဒမိအုပုဝှာလမယဝှာဆလီ” (နဲ ၃:၂၀)။

ဖိ နဲဖျါ ၂၁:၁-၃. ဆပရမုမွဲနီလမပဂးဘိယီလဲ။

ယရုစလံအာမိဂဲလုဝှာလမမူခိ ထိးလမလုခိယီလီ။ စယိဟု စံးဝှာဒ- “ယိခွါ၊ ယုအတဲအိလမပုရုအကျတ၊ အဝှာဒမိအိလမအဝှာအဝှာနီ ပုရုမိကဲထုဝှာအခါအရု၊ ဒဲယုအနုဆါဒဝှာ မိအိလမအဝှာနီ၊ မိကဲထုဝှာလမအဝှာအယုလီ” (နဲ ၂၁:၃)။ လမယရုစလံအာအဖး နီ ဆလုဂံအိအု (နဲ ၂၁:၂၂) မွဲလဒိထုဖျါယနီ ဆလုဂံ၊ ယု အတဲဆံးပံလီ။ ဒိ (ဝဲး) အဖထီ၊ ဒဲအဒုပုနီ အိဝှာထီပီလီ (နဲ ၂၁:၁၆)၊ ဘဲဆလဲဆံးပံထုလမ တဲဆံးပံဖးအဝှာလီ။ အဆိဆိ အကုကု၊ လမဆဲဒဲဘ၊ ဆပံ၊ ဒဲဆရုဆနုလအိဘအလး၊ ပမိအိ လမပကဆိယုအမုယထိးနီလီ။

ယီလါဆလမ ကဆိယုအဆအုလုလမယုရုအဖး၊ ပမိ မလဲဆအိဂုးအိခးထိးအထုဘဲဒဲလဲ။

အဘး စုပတဲဘး ၂၆ ဆိဖိအထုလမယ

ဖိ Ellen G. White, "The Tabernacle and Its Services," pp. 353-358, in *Patriarchs and Prophets*.

“လရုဆဒုထုဆလုဂံဒဲဘးနီ ဆထိးထဲတုထဲအိဝဲယု၊ အခိးအလဖျါဝှာလ ကဆိယုအဆရဲထဲဒဲထုထုခွဲပုအိစရုလဖိလ

ခးအံးဆကဲးပိးအလးနီလီ။ ထိးနီလဖး၊ ကဆိယုအဘအိမကဲထု ဆအုလုအဆိအကုလမ အရုခမုး၊ ဒဲမိကဲထုအဝှာအကဆိယု ဒဲအဝှာမိကဲထုအဝှာအရုခမုးလီ (၂မိ ၆:၇)။ အဝှာမိဘဆးကျိလီလဲ လမကဆိယုဒဲလမအဝှာလဂါဘလဂါအဖးခိနီ မိဘကဲဘဲဆ အုလုအဆဒိဆဘးအိလီ။ တဲဆံးပံနီ မွဲတရုဆအိရီအိကိ အလးလီ။ မွဲကဆိယုဒဲပုရုခမုးဒဲဒဲလီလဲအလးလီ။ အနီမွဲလမဆရဲနဲ ထဲဒဲဆမကဲထုဆမုကိအဂုးအခး လမကဆိယုဒဲပုရုဆဂဲဂီ အလးခဲနီ ပုခမုးမိထိးဘလမကဆိယုအဆအလးဒဲဝှာလီ။” *Andrews Bible Commentary; Old Testament, "Exodus" (Andrews University Press, 2020), p. 226.*

လမအဘိနီ၊ Ellen G. White လီဖျါထုဆလုဂံအဆမအဆ ထိစိဘဲယီလီ- “ဆလုဂံအဆဖဲဆမအဆထံဆဒိ၊ ဒဲလမခဲထဲ ကဲထုဒရဲဆံးပံအခါနီ၊ ပုခမုးဒိနုဘဆဒိဆဘးအမွဲအတိကိနဲဒဲဘ ထုလမကဆိပရဲအဆပံဒဲအဆမအဂဲး၊ ဒဲလနဲလဘျဲနီ အဝှာယီလဲထဲဘဆဂဲးလီတုလီဖးဒိလမ ကဆိပရဲဒဲမုဒိလဲအဘိဆး အဆမအဘ၊ ဒဲဒိနုဘဆဖးဆိထုထဲလမ ဆမိမဆံးခွဲမုဝဲဒိယီ လမဆဲဒဲဘဒဲပုဒဲဘဖိလဖးနီလီ။” *Patriarchs and Prophets, p. 358.*

ဆအုစုကုကဲပိလုအဂး

- ၁. ဆဘိဆဘးအဆထံဆဒိလမဆလုဂံအဖးနီ မွဲဆလုလု ဆခွဲလီ။ ဆဖိဆပါအမံမံ အဝှာဘဆလုလုဝှာထိးနီလီ။ ဆခွဲနီမွဲဆအိကုနဲထဲဆနီလဲ၊ ဒဲဆလုထုဆထိးလုနီ နဲဖျါမွဲဆနီလဲ။

- ၂. ဆီ၊ မီး၊ ယိဆာ၊ တဲ၊ လှေ၊ ဆာအကဆါ ကဆါယွ၊ ဂဲ၊ လှေအိ၊ ရှိ၊ လှေအရှု၊ ခမုးနီ၊ မွဲဆာလှေထီ၊ မံ၊ ထီ၊ မ၊ ဖ၊ ဒီ၊ လီ၊ မွဲဆာအဲလှေလိလှေလှေ ဆုလီ၊ လါနု၊ ဂု၊ လုထု၊ အာလှေပဆာဒဲ၊ ဘာအကး၊ ဘဲ၊ ဘဲ၊ လှေပလးနီ၊ ဒီ၊ လှေပမ၊ လှေကဆါယွ၊ အတခု၊ ဖဝ၊ မွဲဆာနီ၊ လဲ၊ ဆာယီ၊ မွဲအဒီ၊ လှေပမ၊ ဆုလှေ ကဆါယွ၊ မိထဲ၊ ကိ၊ နု၊ ပမ၊ အဘု၊ အမုးဖး၊ ဆံ၊ ဒီ၊ လဲ၊ နီ၊ ဘဲ၊ ဘဲ၊ လဲ၊
- ၃. ဖိ ဟံကြံ၊ ၈:၁-၆, - ဆာလီ၊ ဘာပမ၊ မွဲဆာနီ၊ လှေ ဂု၊ မိ၊ ဆာလုဂံ၊ ယီ၊ ဖု၊ ခု၊ ထဲ၊ မု၊ မိ၊ ဆာလုဂံ၊ အဆာမ၊ လှေကဆါယွ၊ ရှု၊ မ၊ ဆာလှေပကးဘီ၊ ယီ၊ လဲ၊

မုဂီအဆာဘာ
ယူ၊ လဲ၊ ၂၀၂၅ နံ၊

၁	နှါ	မ	၁၀:၁၆	၁၆	ပု	ယီ	၁၀:၁၄
၂	ပု	မ	၆:၃၁	၁၇	တံ	လု	၉:၅၅
၃	တံ	မ	၆:၄၃, ၄၄	၁၈	သ	လု	၁၀:၃၆
၄	သ	မ	၁၄:၂၇	၁၉	ဒီ	လု	၁၇:၂၀, ၂၁
၅	ဒီ	ယီ	၆:၂၆, ၂၇				
				၂၀	တု	မ	၁၉:၁၄
၆	တု	မ	၁၅:၁၉, ၂၀	၂၁	စီ	မ	၁၉:၂၂
၇	စီ	မ	၁၅:၂၈	၂၂	နှါ	ယီ	၁၀:၁၂, ၁၄
၈	နှါ	မ	၁၆:၁၂	၂၃	ပု	ယီ	၁၁:၅၇
၉	ပု	မ	၁၆:၂၄	၂၄	တံ	မ	၂၀:၂၈
၁၀	တံ	မ	၁၇:၃	၂၅	သ	လု	၁၉:၉, ၁၀
၁၁	သ	မ	၁၇:၉	၂၆	ဒီ	မ	၂၆:၁၃
၁၂	ဒီ	မ	၁၈:၄				
				၂၇	တု	မ	၂၁:၁၁
၁၃	တု	ယီ	၇:၃၇	၂၈	စီ	မ	၂၁:၁၉
၁၄	စီ	ယီ	၇:၁၇	၂၉	နှါ	မ	၁၁:၁၇
၁၅	နှါ	ယီ	၈:၁၂	၃၀	ပု	လု	၂၀:၃၉, ၄၀
				၃၁	တံ	မ	၂၃:၃၈

မုဂ္ဂိုလ်အဆေးဘေး
အိမ်ဂမ, ၂၀၂၅ နံ့

၁	၁၁	ယီ	၁၂:၂၀, ၂၁	၁၇	တု	လု	၂၄:၃၈
၂	ဒီ	မ	၂၄:၁၃	၁၈	စီ	ယီ	၂၁:၁
၃	တု	မ	၂၅:၄၀	၁၉	နှီ	မ	၂၈:၁၈-၂၀
၄	စီ	ယီ	၁၃:၇	၂၀	ပျီ	ဆ	၁:၁၁
၅	နှီ	မ	၂၆:၂၉	၂၁	တံ	မ	၅:၁, ၂
၆	ပျီ	ယီ	၁၄:၁, ၃	၂၂	၁၁	မ	၅:၁၇
၇	တံ	လု	၂၂:၄၂	၂၃	ဒီ	မ	၆:၁
၈	၁၁	မ	၂၆:၆၇	၂၄	တု	လု	၁၁:၁
၉	ဒီ	မ	၂၇:၄	၂၅	စီ	မ	၇:၁
၁၀	တု	မ	၂၇:၁၇, ၁၈	၂၆	နှီ	မ	၁၃:၂၃
၁၁	စီ	ယီ	၁၉:၂၂	၂၇	ပျီ	မ	၄:၂၆-၂၉
၁၂	နှီ	ယီ	၁၉:၃၀	၂၈	တံ	မ	၁၃:၂၇, ၂၈
၁၃	ပျီ	မ	၂၇:၆၅, ၆၆	၂၉	၁၁	၁တီ	၁:၂၆, ၂၇
၁၄	တံ	မ	၂၈:၆	၃၀	ဒီ	၁တီ	၃:၉
၁၅	၁၁	ယီ	၂၀:၁၅, ၁၆	၃၁	တု	လု	၁၃:၂၀, ၂၁
၁၆	ဒီ	လု	၂၄:၁၇				

မုဂ္ဂိုလ်အဆေးဘေး
စူးပတ်းဘေး, ၂၀၂၅ နံ့

၁	စီ	မ	၁၃:၄၄	၁၆	နှီ	မ	၂၁:၃၃
၂	နှီ	မ	၁၃:၄၅, ၄၆	၁၇	ပျီ	မ	၂၂:၈
၃	ပျီ	မ	၁၃:၄၇-၅၀	၁၈	တံ	မ	၂၅:၁၅
၄	တံ	မ	၁၃:၅၂	၁၉	၁၁	လု	၁၆:၁၃
၅	၁၁	အဲ	၅၀:၄	၂၀	ဒီ	လု	၁၀:၃၆, ၃၇
၆	ဒီ	လု	၁၈:၉	၂၁	တု	မ	၂၀:၁၄, ၁၅
၇	တု	လု	၁၈:၇, ၈	၂၂	စီ	မ	၂၅:၁၀
၈	စီ	လု	၁၅:၁, ၂	၂၃	နှီ	အ	၁:၄-၁၀
၉	နှီ	လု	၁၅:၂၀	၂၄	ပျီ	ယီ	၁၄:၁၂
၁၀	ပျီ	လု	၁၃:၆	၂၅	တံ	ဆ	၁:၈
၁၁	တံ	လု	၁၄:၂၃	၂၆	၁၁	ဆ	၂:၁
၁၂	၁၁	မ	၁၈:၂၁	၂၇	ဒီ	ယီ	၁၄:၁၆-၁၈
၁၃	ဒီ	လု	၁၂:၂၀, ၂၁	၂၈	တု	ဆ	၃:၆
၁၄	တု	လု	၁၆:၂၆	၂၉	စီ	ဆ	၅:၅
၁၅	စီ	မ	၇:၂၁	၃၀	နှီ	ဆ	၅:၄၁